

MINUNATELE ÎNTÂMPĂRI ALE LUI ROBINSON ELVEȚIANUL
RUDOLF WYSS

Între scrierile inspirate de Robinsonul englez al lui Daniel Defoe, cea mai de seamă, și poate superioară originalului din punct de vedere educativ, este cea a elvețianului Wyss.

Robinsonul elvețian este o colectivitate, nu un singur ins, o familie întreagă aruncată de naufragiu pe o insulă sălbatică. Acolo tatăl și mama, educatori model, și cei patru băieți, de vârste și caractere diferite, creează o mică comunitate robinsoniană. În cei zece ani petrecuți pe insulă, tatăl și—a deprins copiii cu munca și cu oboseala, dorind să le fortifice temperamentul, dându-le experiența practică a lucrurilor vieții pe care cărțile n—o dau.

O enciclopedie de lecții practice pentru imboldul voinței copilului — o călăuză de adaptare la viață. Cartea place și instruește deopotrivă pe adulți și pe copii.

Cuprins

ÎNAINTE DE ÎNCEPUTUL POVESTIRII.....	5
--------------------------------------	---

CAPITOLUL 1	6
CAPITOLUL 2	9
CAPITOLUL 3	13
CAPITOLUL 4	17
CAPITOLUL 5	20
CAPITOLUL 6	22
CAPITOLUL 7	25
CAPITOLUL 8	27
CAPITOLUL 9	30
CAPITOLUL 10	32
CAPITOLUL 11	34
CAPITOLUL 12	36
CAPITOLUL 13	38
CAPITOLUL 14	40
CAPITOLUL 15	42
CAPITOLUL 16	43
CAPITOLUL 17	45
CAPITOLUL 18	47
CAPITOLUL 19	49
CAPITOLUL 20	52
CAPITOLUL 21	55
CAPITOLUL 22	60
CAPITOLUL 23	62
CAPITOLUL 24	64
CAPITOLUL 25	67
CAPITOLUL 26	70
CAPITOLUL 27	72
CAPITOLUL 28	74
CAPITOLUL 29	76
CAPITOLUL 30	79
CAPITOLUL 31	80
CAPITOLUL 32	81
CAPITOLUL 33	84
CAPITOLUL 1	90
CAPITOLUL 2	100
CAPITOLUL 3	112

CAPITOLUL 4.....	127
CAPITOLUL 5.....	144

ÎNAINTE DE ÎNCEPUTUL POVESTIRII

Familia Starck, dintr—un sat din Elveția, a plecat să se stabilească în America, unde dobîndise o moștenire însemnată de la o rudă bogată.

Erau cu toții șase la număr: tatăl, mama și patru băieți.

Cel mai mare se numea Frederic; el era un băiețandru destul de voinic pentru cei 15 ani ai lui, sprinten și îndemînat la orice l—ai fi pus.

Ernest nu împlinise 13 ani. Era o fire domoală și dornică de învățătură; pornit spre iscodiri, îi plăcea să cerceteze tot ce vedea în jurul lui. De aceea, frații lui l—au poreclit „marele învățat”.

Rudli venea după Ernest; avea 12 ani. Era cam ușuratic și flecar, prea încrezut și destul de îndrăzneț.

Micul Fritz, cel din urmă copil, trecuse de 8 ani. Cum era cam bolnăvicios, nu fusese dat la școală pînă în clipa cînd au părăsit munții Elveției.

Pe lîngă învățatura de carte, Starck și Elisabeta se îngrijiseră să—și deprindă copiii să se ajute singuri și să pună mîna la toate nevoile gospodărești. Nu se tăia un lemn, nu se bătea un cui fără ajutorul copiilor. De mici au fost obișnuiți să îndure frigul, ploile, foamea și ostenelele, păzind și îngrijind de vite.

Cînd viscoalele îi adunau pe toți acasă în serile lungi de iarnă, nu era mai mare bucurie în familia Starck decît să citească împreună. Mama deschidea Biblia, iar tatăl povestea din isprăvile strămoșilor munteni ai Elveției.

Poate că n—ar fi părăsit niciodată pămîntul natal și gospodăria bine chivernisită dacă nu i—ar fi chemat moștenirea din America, care întrecea cu mult averea de acasă.

În felul acesta, au pornit peste ocean cu o corabie dintr—un port francez.

Ce credeți că făceau copiii lui Starck? S—au alipit fiecare de cîte un marinar, ca să—i fie de ajutor, după putere. Unul lucra la cîrmă, altul ia pompe, altul în ateliere.

Ernest, cel poreclit „marele învățat”, s—a așezat la busolă și învăța să socotească pe harta mării distanțele și locul unde se afla corabia.

După patru zile de călătorie liniștită, a început dintr—odată să sufle un vînt năpraznic, de parcă venise mînia lui Dumnezeu să anunțe sfîrșitul lumii! Turbarea oceanului creștea mereu, și timp de șase zile și șase nopți furia valurilor a bătut fără încetare puntea corăbiei, tîrînd în adîncuri cîțiva marinari. Cîrma se stricase, iar acul busolei era deranjat atît de tare, încît nu mai putea arăta direcția. Corabia a fost scoasă din drumul ei și silită să plutească în voia valurilor. Apa și—a făcut loc printre deschizături, iar pompele nu puteau face față puhoiului înspumat. Starck, împreună cu băieții lui, i—au ajutat cît au putut pe marinari, pînă au căzut sleiți de puteri într—o cămăruță de la pupa corăbiei. Într—o noapte, vasul a început să pîrîie din încheieturi.

Și s—a întîmplat... Ce s—a întîmplat?

Povestirea care urmează arată ce s—a întîmplat cu corabia și cu familia Starck atunci cînd furtuna vuia și ridica valuri cît casa...

CAPITOLUL 1

De șase zile bătea o furtună năpraznică amestecată cu ploaie; în ziua a șaptea, furia ei a devenit și mai teribilă. Eram minaiți spre sud—est; corabia, cu catargele rupte, începea să ia apă în câteva locuri. Marinarii, zdrobiți de oboseală după atâtea zile și nopți nedormite, nu mai puteau ține cîrma și, în loc să blesteme, ca de obicei, se rugau. Dintr—un minut în altul eram amenințați să fim înghițiți de valuri. Fiecare, cu speranța în Dumnezeu, nu ne gîndeam decît cum să ne salvăm viața.

„Copii”, am zis eu către băieții mei încremeniți de groază, „singura speranță ne este în Cel de sus”.

Auzind aceste cuvinte care vesteau nenorocirea, soția mea și—a șters ochii; a rostit în genunchi o rugăciune, apoi s—a liniștit dintr—odată. Cu o tărie sufletească de care eu nu eram în stare, ea a dat curaj copiilor de lîngă ea. Mi se sfișia inima cînd mă gîndeam că dintr—o clipă în alta puteam să nu—i mai văd. Cu toții în același gînd, am căzut în genunchi și am înălțat către Dumnezeu o rugăciune fierbinte. Deodată, am auzit prin vuietul făcut de valuri un strigăt: „Pămînt! Pămînt!” Dar în aceeași clipă, corabia a primit o izbitură atît de cumplită, încît ne—am rostogolit năuci dintr—un colț în altul al cabinei. Izbitura a fost însoțită de o pîrîitură surdă, și apa a năvălit din toate părțile. Ne răsturnasem. Căpitanul a strigat disperat: „Suntem pierduți! Aruncați în apă bărcile de salvare! Suntem pierduți!” Acest strigăt îmi străpungea inima, mai ales că—i auzeam mereu pe copiii mei repetîndu—l înnebuniți de spaimă. Totuși, încercînd să mă țin tare, le—am zis: „Curaj, copii! Nu suntem încă înecați! Pămîntul este aproape, și Dumnezeu nu ne lasă!” M—am dus să văd dacă mai era chip de scăpare. M—am urcat pe punte. Șuvoaiele de ploaie și valurile furioase m—au împiedicat multă vreme să stau în picioare; am izbutit cu chiu cu vai să mă prind de o bucată de lemn — rămășița unui catarg rupt. Dar, ce să vezi? Marinarii părăsiseră corabia; bărcile încărcate de oameni erau departe pe mare; un singur marinăr mai rămăsese ca să taie frînghia care lega de corabie ultima barcă. Am alergat ca un nebun, am strigat, am urlat, m—am rugat să ne ia și pe noi, dar în zadar. Vocea mea se pierdea în mugetul furtunii, și fie că valurile care se ridicau cît casa îi împiedicau pe cei din bărci să vadă semnele mele disperate, fie că zvîrcolirea mării nu—i lăsa să se întoarcă spre corabie, căci i—am văzut pe toți mînați cu o iuțelă neînchipuită, iar eu am rămas fără nici o speranță de scăpare.

În clipa aceea teribilă am văzut un lucru care m—a înviorat: apa, care umpluse deja o parte din vas, nu se putea ridica decît pînă la o anumită înălțime, și astfel familia mea, care se afla într—o cameră din partea de sus, era deocamdată ferită de pericol. Uitîndu—mă apoi cu atenție spre sud, am zărit prin ploaie și ceață o coastă nu prea îndepărtată, cu înfățișare destul de sălbatică. Ținta tuturor gîndurilor mele a fost de atunci să ajung la coasta aceea.

Îndurerat că eram părăsiți de tovarășii noștri de călătorie, mi—am ascuns tulburarea cît am putut mai bine atunci cînd am intrat la ai mei în cabină: „Curaj, dragii mei, mai este speranță de scăpare! Corabia este într—adevăr oprită pe loc, dar apa nu se poate ridica pînă la noi, și dacă mîine vîntul și marea se vor liniști, poate vom reuși să ajungem la coasta care se vede în apropiere”.

Ai mei s—au liniștit. Ba, în neștiința lor, chiar se bucurau că scăpaseră de legănările acelea nesuferite care—i chinuiseră de cînd începuse furtuna.

Dar soția mea, deprinsă să—mi înțeleagă pînă în profunzime gîndurile, a priceput cît eram de părăsiți și de puțin siguri de scăpare. O întărea însă credința în Dumnezeu, și lucrul acesta mi—a dat și mie curaj. „Hai să mîncăm ceva”, a zis ea, „sufletul se întărește și el odată cu corpul. Cine știe ce ne așteaptă în noaptea care vine? Să avem barem putere, ca să înfruntăm totul!” Copiii au mîncat cu poftă, noi abia înghițeam. Apoi ei s—au culcat și au adormit adînc, în afară de Frederic, care a rămas să vegheze cu noi o parte din noapte.

„Tată”, mi—a zis el deodată, „eu cred că o să fie un mijloc de scăpare. Să facem pentru mama și pentru copii un fel de colac plutitor, adică să le legăm la subțiori niște bucăți de plută ori sticle goale, care să—i susțină deasupra apei, iar noi amîndoi cred c—am putea ajunge înot pînă la mal”.

„Planul tău e bun, dragul tatii; să căutăm numaidecît mijlocul de a—l înfăptui, chiar din această seară, ca să fim pregătiți pentru orice”.

În cabina noastră erau o mulțime de butoiașe și cutii de tinichea, în care fuseseră provizii pentru drum. Le—am legat două cîte două la o depărtare cam de două palme, iar soția mea le—a prins de umerii copiilor, fără să—i trezească din somn.

De la o vreme l—am silit și pe Frederic să se culce, căci era frînt de oboseală. Soția și cu mine am

rămas mai departe de veghe. Am petrecut noaptea aceea, cea mai lungă din viață, într—o spaimă continuă, ascultînd toate zgomotele, pîndind toate mișcările vasului pe jumătate sfărîmat. Cîte gînduri teribile ne—au trecut prin minte! Cîte rugăciuni fierbinți am ridicat cu inimile înfiorate către Dumnezeu cel atotputernic și bun în noaptea aceea de groază! Ea a trecut în sfîrșit fără nici o nenorocire.

Înspre ziuă, furtuna s—a mai potolit, orizontul se curățase de nori, iar geana de lumină dinspre răsărit prevestea o zi frumoasă. Încurajat de aceasta, i—am chemat pe toți ai mei pe punte; băieții au rămas mirați văzînd că nu avem nici un tovarăș de drum. „Dar unde e toată lumea de pe corabie? De ce au plecat fără noi? Cum o să mergem singuri mai departe?”

„Dragii mei, Acela care ne—a ocrotit pînă acum ne va ocroti și de acum înainte și ne va scoate din nevoie. Tovarășii ne—au părăsit fără milă în momentul pericolului, dar ne rămîne Dumnezeu și mintea pe care ne—a dăruit—o. Să—L rugăm pe El și să ne folosim de minte! Aduceți—vă aminte de maxima aceea: ”Ajută—te, și Dumnezeu te va ajuta!” Acum, la lucru! Să vedem prin ce mijloc am putea părăsi această corabie, ajungînd teferi la pămîntul care se vede acolo nu departe”.

Am ținut sfat cu toții. Frederic, care era un înotător bun, ținea mult la invenția lui, și ne—a asigurat că se simte în stare s—o ajute pe mama lui cu o mînă, iar el să înoate cu cealaltă.

„Dumneata, tată, să—i ajuți pe frații mai mici, iar Ernest e destul de mare ca să înoate singur cu cele două butoiașe”.

Ernest, din fire cam greoi și cam leneș, nu s—a prins de ideea fratelui său: „Ar fi mult mai bine”, a zis el, „să facem o plută și să plecăm cu toții odată”.

„Da, dacă am putea—o face, și dacă pluta n—ar fi un vas prea șubred. Să căutăm altceva, dar mai întîi să vizităm corabia; poate că, cercetînd—o, ne va veni vreo idee mai ușor de pus în practică”. Am pornit în căutare. Eu m—am dus întîi la magazia de provizii a corăbiei, căci trebuia să văd de hrana familiei.

Soția și cu Frederic s—au dus să vadă păsările și animalele domestice, care fuseseră de cîteva zile fără mîncare și apă. Frederic a alergat la camera de muniții, Ernest la atelierul tîmplarului, iar Rudli la camera căpitanului. Abia a deschis ușa, că doi dulăi mari au ieșit din cameră și, de bucurie că se vedeau eliberați, l—au trîntit jos pe bietul băiat, zăpăcindu—l cu alintările lor bune.

Rudli s—a speriat la început, dar și—a venit îndată în fire și, cum bieții cîini erau morți de foame, nu i—a fost greu să—i stăpînească. I—a luat de cîte o ureche și i—a dus sus pe punte, la mine.

Ceilalți băieți au venit și ei de pe unde fuseseră: Frederic cu două puști de vînătoare, cu gloanțe și cu un butoiaș de praf de pușcă; Ernest aducea o secure, un ciocan și un clește. Își umpluse pălăria cu cuie de toate mărimile, iar în buzunar avea foarfeci și tot felul de șuruburi. Pînă și Fritz cel mic aducea ceva: O cutie în care erau niște „cîrlige drăguțe” de prins pește.

„Eu”, a zis soția, „nu vă aduc decît vești bune: am găsit pe corabie o vacă, un măgar, două capre, șapte oi și o scroafă grasă. Le—am dat de mîncare, și trag speranță că ne vor fi de folos dacă ne—o ajuta Dumnezeu să scăpăm cu viață”.

„Toate bune”, am zis eu, „dar încă n—am trecut peste dificultatea cea mare. Tu, Rudli, de exemplu, te—ai ocupat cu animalele care ți—s dragi ție și n—ai adus nimic de folos. Ce să facem noi cu cîinii tăi? Două guri mai mult de hrănit”.

„Ei, tată”, a răspuns el mîngîindu—i, „lasă—i, săracii, să vezi cît or să ne folosească la vînat cînd om fi pe pămînt!”

„Foarte bine, dar cum să ajungem pînă acolo? Doar n—ai să te sui pe spatele lor ca să te ducă...”

„Ah!” a răspuns Rudli supărat, „să am eu albia mamei de spălat rufe, să vezi cum v—aș mai duce pe toți la mal!”

Vorbele lui au fost ca o străfulgerare de lumină.

„Dumnezeu să te răsplătească pentru ideea ta cea bună! După mine, copii! Scoateți fierăstrăul, ciocanul, cuiele, șuruburile, să ne punem pe treabă!” Le—am spus ce aveam de gînd să fac și am coborît în cala corăbiei, unde văzusem niște butoiașe mari plutind pe apa care intrase în cală. După multe încercări, am reușit în sfîrșit să scoatem cîteva butoiașe și să le ducem pe punte, care era cam la înălțimea apei mării. Ele erau de lemn de stejar și legate cu cercuri de fier. Ajutat de Elisabeta și de Frederic, am izbutit să tai cu fierăstrăul patru butoiașe pe la mijloc, așa că am făcut din ele opt căzi mici. Pe urmă, am luat o scîndură lungă, pe care am așezat căzile una lîngă alta, lăsîndu—i cele două capete libere. După aceea am prins bine fundul căzilor de scîndură cu ajutorul cuielor și șuruburilor aduse de Ernest. Aveam din fericire unelte minunate, lemn și cuie din belșug; am ales încă două scînduri la fel de lungi, pe care

le—am fixat în dreapta și în stînga șirului de căzi, avînd grijă să apropii prin stinghii atît capetele dinainte, cît și pe cele dinapoi, astfel încît să formeze cîte un bot ascuțit ca la barcă, iar scîndurii de jos i—am ascuțit capetele, potrivindu—le să încapă numai bine în botul format de scîndurile laterale.

Cînd barca a fost terminată, iată altă încurcătură: Cum s—o scoatem din corabie și s—o lăsăm pe mare? Cu puterea brațelor, adunasem bucățile din care am făcut—o, dar cum să mișcăm întregul? Mi—a venit în gînd să întrebuițez scripetele: O mașină făcută dintr—o roată de fier dințată, pusă în mișcare de o manivelă, care înalță încetul cu încetul un drug de fier; cu ajutorul ei se ridică cele mai mari greutatea, în timp ce doi dintre băieți s—au dus să caute scripetele, eu am tăiat în mai multe bucăți un catarg rupt. Am așezat scripetele sub partea din față a bărcii și am învîrtit manivela. Barca a început să se ridice încet—încet; atunci băieții au băgat sub ea bucățile de catarg care, fiind rotunde, au ajutat—o să alunece peste ele spre mare. Toate acestea mergeau foarte greu, și Rudli mai ales se mira de încetineala cu care învîrteam eu manivela.

„Mai bine să înaintăm încet, decît deloc, măi băiete”, am zis eu.

„Ba eu cred că ar merge mai bine dacă ai învîrți mai repede manivela”, a zis micul necredincios.

„Atunci s—ar strica mașinăria care mircă dinții roții, și iată isprava. Cîteodată răbdarea prețuiește mai mult decît timpul”.

În timpul acesta, datorită drugilor de lemn pe care era așezată, barca noastră luneca frumos spărtura corăbiei, numai bună ca să—i lase trecerea în mare. Avuseseră prevederea s—o priponesc de vas cu o frînghie groasă, ca să nu se îndepărteze prea tare după ce—i vom fi dat drumul. Toate au mers de minune, dar cînd să ne bucurăm mai tare, am văzut că barca noastră se legăna pe valuri, aplecîndu—se fără rost cînd într—o parte, cînd într—alta. Ni s—a părut că toată munca ne fusese zadarnică; era cu neputință să ne bazăm pe ea. Nu—mi dădeam seama ce lipsea construcției noastre, cînd deodată mi—a venit bănuiala că poate se leagănă așa din cauză că era prea ușoară; am luat cîteva ghiulele de tun și le—am aruncat în căzi, pînă cînd am văzut că barca mea se ridică și se cumpănește la suprafața apei. Copiii țipau de bucurie și erau cît pe ce să sară în cazi, așa erau de siguri de barca noastră. Eu însă tot mă temeam ca nu cumva mișcările băieților mei neastîmpărați să o facă din nou să—și piardă echilibrul și m—am gîndit să o echilibrez cu ceva, așa cum fac sălbaticii la bărcile lor ca să nu se răstoarne. Am explicat copiilor ce voiam să fac și m—am apucat de lucru.

Doi drugi egali tăiați dintr—o prăjină au fost fixați prin cîte o stinghie de lemn, unul spre față, iar celălalt spre spatele bărcii, așa ca să se poată mișca. La capătul drugilor am legat cîte un butoi gol, bine astupat, pentru ca să nu intre apa în el și să nu se învîrtă barca. După aceea, cu ajutorul frînghiei, am tras barca lîngă corabie și am ales locul pe unde să coborîm mai ușor în ea. Cum însă era cam tîrziu, ne—am amînat plecarea pentru ziua următoare, mai ales că aveam nevoie și de vîsle pentru mînat barca, și în plus trebuia să mai luăm cu noi niște lucruri de pe corabie. Deși nu mai aveam aceeași teamă ca mai înainte, totuși, pentru orice eventualitate, am avut prevederea să leg copiilor colacii de înot, iar pe soția mea am sfătuit—o să se îmbrace în haine de marinar, ca să—i lase toate mișcările libere.

Am mîncat ceva și, după ce ne—am asigurat că pentru moment nu ne amenință nici un pericol, am făcut o rugăciune de mulțumire lui Dumnezeu și apoi ne—am dus să ne odihnim, ca să prindem putere pentru a doua zi.

CAPITOLUL 2

Zorii zilei ne—au găsit treji, căci nici speranța, nici necazul nu te lasă să dormi mult. Îndată după rugăciunea de dimineață, am luat măsurile de plecare, sfătuindu—i pe copii să ia tot ce vor crede de folos, iar pe soție să lase animalelor mîncare pentru mai multe zile. Cine știe, gîndeam eu, poate ne—om întoarce să le luăm și pe ele!

Încercătura „bărcii” noastre consta din următoarele: un butoi cu praf de pușcă, trei puști ușoare, trei carabine, două perechi de pistoale de buzunar, o pereche de pistoale mari; soția și băieții mai aveau în plus cîte o geantă de la ofițerii corăbiei pline cu diferite lucruri necesare. Am mai luat o lădiță cu pesmeți, un butoiuș cu scrumbii și altele de—ale mîncării; o cratiță de tablă, o undiță, o lădiță cu cuie, ciocane, un fierăstrău, un clește, o secure; în sfîrșit, o pînză mare de cort.

Pusesem toate acestea în locul ghiulelelor de tun din ajun, pînă cînd barca nu putea primi greutatea mai mari.

Zicînd „Doamne—ajută”, eram pe punctul de a coborî în barcă și de a pleca, cînd am auzit dintr—odată: Cucuriguuu! Sărmanele păsări parcă și—ar fi luat adio de la noi. Ne—a fost milă de ele și ne—am gîndit că nu era mare lucru să le luăm cu noi. Am pus într—o cadă zece găini și doi cocoși și le—am acoperit bine cu pînza de cort, ca să nu zboare pe drum; celorlalte păsări: gîște, rațe și porumbei, le—am dat libertatea să plece cum vor ști, fiind siguri că vor ajunge înaintea noastră pe pămînt, unele înot, altele în zbor.

Toți eram așezați în căzi, gata de plecare, afară de soția mea care, fiind foarte prevăzătoare, precis că mai căuta să ia cîte ceva cu ea. Iată—o în sfîrșit că sosește abia ducînd un sac mare. L—a pus lîngă Fritz și a zis: „Acesta este sacul prevederii”.

Zicînd iarăși „Doamne—ajută”, am tăiat funia care ne lega de corabie și am plecat. Elisabeta ocupa prima cadă, Fritz era într—a doua, apoi urma Frederic, ca să supravegheze munițiile de război care se găseau într—a patra, împreună cu găinile și cu pînza de cort. Proviiziile de mîncare umpleau cada a cincea; Rudli cu lucrurile de gospodărie era într—a șasea; Ernest cu altele într—a șaptea, iar eu în picioare, în cada a opta, conduceam cît puteam de bine această barcă șubredă, în care se găsea tot ce aveam mai drag și mai prețios pe lume.

Cum ne—am îndepărtat de corabie, iată că cei doi cîini găsiți de Rudli în cabina căpitanului, văzînd că plecam fără ei, au început să urle a deznădejde, apoi s—au aruncat în mare, luîndu—se după noi înot. Erau prea grei ca să—i luăm în barcă cu noi, căci Turcu era un dulău mare de o rasă englezească, iar Bili era o cățea daneză, de asemenea de soi bun. Mi—era milă de ei; mă temeam că n—o să poată face un drum așa de lung înot, dar ei, inteligenți cum erau, s—au priceput să—și sprijine din cînd în cînd cîte o labă de drugul cîrmei dinapoi, și astfel ne—au putut urma fără prea mare oboseală.

Plutirea noastră a decurs bine, deși foarte încet; cerul era senin; marea era liniștită, iar valurile ei ne mînau încetișor către coastă; în jurul nostru pluteau o mulțime de butoaie și lăzi din corabia naufragiată. În speranța că sunt pline cu provizii, am încercat să prind unele dintre ele, servindu—mă de o cange mare de fier pe care o aveam cu mine. Frederic, după sfatul meu, aruncînd o frînghie în jurul butoaielor prinse cu cangea, a reușit să le lege lîngă barcă și astfel ne—am urmat drumul, tîrînd la remorcă o mulțime de lucruri de folos.

Cu cît ne apropiam de coastă, cu atît ni se părea mai puțin sălbatică; ba Frederic, cu ochii lui de vultur, a descoperit că printre copacii ce acolo erau și palmieri. La vestea aceasta, Ernest, care avea o pasiune pentru științele naturale, nu și—a putut stăpîni bucuria și a descris fraților săi minunatele însușiri ale palmierului: din el se scoate vin, lapte, unt și un miez pe care micul învățat îl găsea mult mai gustos decît al alunelor noastre.

Cu ajutorul unui mic binoclu, am ales locul unde am fi putut să ne oprim. După o luptă grea cu valurile, care încercau să ne împingă iar spre largul mării, am izbutit să—mi îndrept barca către gura unui rîu care se vărsa în mare. Acolo era un golfuleț în care gîștele și rațele, sosite înaintea noastră, păreau că ne așteaptă, ca să ne arate drumul. Ne—am apropiat de pămînt cu multă băgare de seamă, într—un loc unde țărnul eram cam la înălțimea căzilor noastre, și unde era și apa destul de adîncă pentru a susține barca. Debarcarea s—a făcut repede; toți cei care se puteau mișca au sărit pe pămînt; pînă și micul Fritz, care era mai mic decît pereții căzii, a încercat să iasă singur din cușca lui, neavînd răbdare să aștepte ajutorul mamei. Cîinii, ajunși înaintea noastră, ne—au primit cu lătrături de bucurie; gîștele și

rațele, care se bălăceau fericite în apă, își amestecau glasul cu al pinguinilor și al altor păsări de mare, într—un cor pe cât de nou, pe atât de sălbatic.

Odată ajunși pe uscat, cea dintâi grijă ne—a fost să cădem în genunchi și, pătrunși de cea mai vie și adâncă recunoștință, să—I mulțumim lui Dumnezeu, care ne ocrotise.

Apoi am început descărcarea bărcii. Ce bogați ne simțeam cu puținul pe care—I luasem cu noi! Elisabeta a scos întâi păsările, căroră le—a dat drumul, neavînd nici cum le adăposti, nici cu ce le hrăni. Eu am căutat un loc unde să ne facem sălașul de noapte și am ridicat în grabă cortul: o prăjină cu o crăcăna înfipită în pămînt, altă prăjină așezată de—a curmezișul cu un capăt pe crăcăna celei dintîi și cu celălalt în crăpătura unei stînci; foaia de cort aruncată peste prăjina a doua, și iată gata adăpostul întregii familii. Ca să—i asigurăm marginile laterale, am pus pe partea de jos a pînzei butoaiele, lăzile și toate lucrurile grele pe care le aveam, iar la intrare am pus niște cîrlige cu care să închidem cortul pe timpul nopții. Băieții au adunat mușchi și iarbă, și după ce le—au întins pe nisip să se usuce bine, le—au așternut sub noi, ca să nu dormim pe pămîntul gol.

În timp ce ei erau ocupați cu aceasta, eu am adunat niște pietre late și am făcut cu ele o vatră, nu departe de cort. Am adunat așchii uscate, azvîrlite de mare pe țarm, am scăpărat amnarul și am făcut focul. Soția a pus la foc cratița cu apă de rîu și apoi a început să taie bucăți de carne conservată, ca să facă supă. Fritz, ajutorul ei, care trebuia să—i taie bucățele pesmeții pentru supă, foarte mirat de asemenea pregătiri, i—a zis: „Mamă, dar ce vrei să faci cu cleiul ăsta? Cum vrei să faci supă, dacă aici nu—i nici carne, nici măcelar care să—ți vîndă?” „Ceea ce zici tu că este clei, puiule, nu—i decît carne foarte bătută și uscată. Numai așa se poate păstra ea bine și se poate duce la distanțe mari”.

În timpul acesta, Frederic și—a încărcat pușca și s—a dus înspre barcă. Ernest, gîndind că e cam periculos să umble singur prin locuri pustii, a coborît la dreapta spre mare, iar Rudli, luînd—o la stînga, s—a dus să caute scoici.

Eu mă chinuiam să trag la mal cele două butoaie pe care le adusesem cu remorca bărcii, cînd deodată am auzit un țipăt ascuțit dinspre Rudli: l—am găsit într—un cotlon, unde apa îi ajungea pînă la genunchi. Un rac de mare îl apucase de picior, și bietul băiat se zbătea zadarnic să scape. Am intrat în apă, și cum dihania se pregătea să fugă, am apucat—o de mijloc, cam temîndu—mă de cleștele ei, și am lovit—o cu un băț, reușind să o arunc pe nisip în chiotele de bucurie ale copilului.

Nerăbdător să—I ducă mamei lui, Rudli, crezîndu—l mort, a luat racul în brațe, cît era de greu, dar acesta, cum fusese numai amețit de lovitura bățului meu, l—a izbit cu coada așa de tare peste față, că bietul băiat i—a dat drumul jos și a început să plîngă de ciudă și de durere.

„Vezi, asta să te învețe minte să nu pui mîna fără băgare de seamă pe un animal care poate să—ți facă rău”.

După aceea am omorît racul cu un bolovan, și Rudli, din nou vesel, l—a dus în goană la vatra unde mama lui pregătea cina.

„Mamă! Mamă! Un rac de mare! Ernest, un rac! Unde—i Frederic? Fii atent, Fritz, că te înțeapă tare”.

„L—am prins, acolo pe mal. Ticălosul mă apucase de picior, și mi l—ar fi rupt dacă nu aveam pantalonul ăsta gros de marinar”.

Ernest, care alergase la strigătele fratelui său, a examinat racul și i—a spus mamei că ar fi bine să—I pună în supă, căci el auzise undeva că supa de raci e foarte bună. Mama lui nu l—a ascultat, de teamă să nu strice supa, dar a spus că o să—I fiarbă separat și că cel mai mare picior o să—I dea lui Rudli, „căci, la drept vorbind”, i—a zis ea lui Rudli, mîngîindu—l pe păr, „tu ești cel mai vrednic; tu ești cel dintîi care ai găsit ceva de mîncare pe acest pămînt necunoscut”.

Ernest s—a simțit cam atins de lauda adusă numai fratelui său.

„Aa... dacă așa se pune problema, și eu am găsit ceva bun de mîncare, dar ca să—I scot trebuie să mă bag în apă și...”

„Ei, Ernest”, a zis Rudli, „știu eu ce—i! Niște scoici proaste, pe care nici n—aș pune gura! Pe cînd racul meu... a! asta mai zic și eu, nu—i așa, mamă?”

„Dar dacă ar fi stridii”, a zis din nou Ernest, „atunci cred că n—ar fi chiar de lepădat; și după cum le—am văzut eu lipite de stîncă, precum și după alte indicii, nu m—aș mira deloc să fie chiar stridii”.

„Ei, domnule profesor” (așa—i ziceam noi lui Ernest, cînd își dădea prea multe ifose de învățat), „dacă cunoști așa de bine stridiile, fă—mi plăcerea și adu proba; în starea în care ne găsim nu trebuie să pierdem nimic și mai ales să nu ne temem de puțină osteneală, chiar dacă ar fi nevoie să ne udăm și

picioarele pentru binele familiei".

Ernest a plecat numaidecât, însoțit de Rudli. Acesta a intrat de—a dreptul în apă, în timp ce „învățatul” abia păsea din piatră în piatră. Cu ajutorul cângilor cu vîrfuri de fier pe care și le luaseră, au desfăcut de pe stîncă niște stridii frumoase și ne—au adus două pungi pline. Cînd să ocolească pe după stîncă, micul nostru naturalist a mai făcut o descoperire: a observat într—un colț din care se retrăsese apa de mare ceva alb și strălucitor. S—a aplecat, a gustat și s—a asigurat că era sare. De data aceasta însă nu s—a mulțumit numai cu plăcerea descoperirii, ci a căutat să se folosească de ea. A luat un capac de stridie și, umplîndu—l cu sare, l—a dus la mama lui.

„Bravo! Ernest! Acum, mulțumită ție, n—o să mîncăm supa fără gust”.

„Dar de ce n—ai sărat—o cu apă de mare?” a întrebat Rudli.

„Pentru că apa de mare e tot atît de amară pe cît e de sărată”, s—a grăbit Ernest să—i răspundă. „Dacă vrei să te încredințezi, poftim, gust—o!”

„Foarte mulțumesc! Te las pe tine s—o guști”.

După ce—am tîrît pe nisip butoaiele și lăzile agonisite, m—am dus și eu la foc, unde soția mea mesteca cu un băț supa din cratiță. A gustat—o și ne—a spus că—i gata.

„Atunci, hai s—o mîncăm” s—a grăbit Ernest care, fiind mai flămînd, abia aștepta să se așeze la masă.

„Chiar așa”, l—a dojenit mama lui, „cum să mîncăm fără fratele tău cel mare? Unde—o fi oare Frederic? Afară de asta, cum să mîncăm supă, dacă n—avem nici farfurii, nici linguri? Doar n—o s—o mîncăm cu degetele! Ce—i de făcut?” întrebarea pusă tuturor își aștepta răspunsul, și noi eram tot așa de încurcați cum a fost și vulpea din poveste cînd a poftit—o barza la masă, de i—a dat mîncarea într—un ulcior lung și subțire.

„Dacă am avea niște nuci de cocos”, a zis Ernest, „am face din cojile lor niște linguri minunate”.

„Ei, dacă ar fi vorba doar să spunem *”dacă am avea”*, atunci și eu aș dori numaidecât să avem o duzină de tacîmuri de argint, de fier, ori măcar de lemn. De ce să vorbim degeaba?”

„Bine”, a zis el privind o stridie, „uite, capacele cele mai mari ale stridiilor ne pot servi de linguri”.

„Ideea ta e bună”, i—a zis mama, „numai să le spălăm bine cu apă de mare, ca să nu dea miros supei”.

Pe cînd ea se pregătea să facă treaba aceasta, am auzit vocea lui Frederic, care venea vesel cu mîinile la spate și cu o figură ciudată: „N—am vînat nimic!” a zis el.

„Cum? Chiar nimic?” l—am întrebat eu mirat.

„Nimic, nimic...”

Dar frații lui, care—i ieșiseră înainte, l—au dat de gol: „Un purcel de lapte! Un purcel! Unde l—ai găsit? Cum l—ai prins? Hai să—l vedem!” Și tînărul, cu un surîs de mulțumire, ne—a arătat micul animal. într—adevăr, semăna cu un purcel. Vînătorul ne—a povestit cum, trecînd pîrîul, a dat peste un loc foarte frumos: „Malul mării este neted și întins. Nici nu vă închipuiți ce de lăzi, butoaie și bucăți de lemn au îngrămădit valurile acolo! De pe malul acela se vede foarte bine corabia răsturnată. Ce bine ar fi să mergem mîine să aducem și vitele pe care le—am lăsat în ea! De—am avea aici vaca, pesmeții muiiați în lapte ar fi mai puțini tari ca acum. În partea aceea este iarbă destulă pentru ea, și mai este și o pădure la umbra căreia ne—am adăposti mai bine de—cît pe coasta asta nisipoasă, dogorită de soare și fără nici un copac”.

„Răbdare! Răbdare, băiete! Toate la vremea lor; mîine și poimîine sunt zile care vor avea și ele partea lor. Dar, ia spune—mi, n—ai zărit vreo urmă de—a tovarășilor noștri de nenorocire?”

„Nici o urmă, nici pe apă, nici pe pămînt”.

„Poate”, a zis Elisabeta, „vor fi scăpat pe vreo altă corabie în drumul lor...”

„Să dea Dumnezeu să fi fost așa!” Frederic a urmat:

„Am văzut mai multe animale de soiul ăstuia: săreau pe iarbă și apoi se așezau pe picioarele de dinapoi, iar cu cele de dinainte își ștergeau botul. Dacă nu mi—ar fi fost frică să—l scap, aș fi încercat să—l prind viu, căci nu par așa de sperioși”.

„Nu—i din neamul porcilor”, a zis Ernest, „căci are dinții ca la rozătoare. După cît îmi dau seama, purcelul acesta trebuie să fie un fel de hîrciog”.

„Domnul profesor pe toate le știe!” a zis Frederic în batjocură.

„Nu rîde, căci fratele tău are dreptate”, i—am zis eu. „Nici eu nu cunosc hîrciogul decît din cărți, dar se pare că e tocmai așa. Pe cît știu, trăiește prin America de Nord, își face cuibul pe sub rădăcinile copacilor, mănîncă fructe și grohăie ca porcul. E foarte blînd din fire și are carnea foarte gustoasă”.

„Dar bine, oameni buni”, a zis soția, „lăsați știința la o parte și haideți la masă, că se răcește supa. Deschideți stridiile, ca să facem linguri. Uite, eu și cu Rudli ne chinuim de o grămadă de vreme și nu putem”.

„Și tu eu cum se deschid”, le—am răspuns, luând câteva stridii și punându—le pe vatră. Cum au dat de căldură, s—au deschis singure. „Acum, copii, hai să gustăm din capacele astea bucatele gurmanzilor, care sunt amatori de mâncăruri scumpe”.

Am desfăcut o stridie cu cuțitul și am înghițit—o; tot așa au făcut și ceilalți, ca să—și facă linguri, dar stridiile n—au plăcut nimănui. Am început să mâncăm supa cu lingurile noastre, însă ne—am fript la degete, lingurile n—aveau coadă. Ernest a golit scoica mare în care adusese sarea și, umplînd—o cu supă, s—a dat, rîzînd, la o parte.

„Ernest, nu—i frumos că te—ai gândit numai la tine. N—ai putea să ne aduci la fiecare o farfurioară din asta?” „Sunt o mulțime acolo pe malul golfului”.

„Tocmai de aceea ți—ar fi fost foarte ușor să ne servești; dar văd cu neplăcere că nu te—ai gândit decît la binele tău. Ca pedeapsă, te rog să dai porția ta de supă, pe care ai răcorit—o așa de frumos pentru tine, celor doi cîini, servitorii noștri, iar tu vino de—ți frige degetele împreună cu noi”.

Dojana mea l—a atins mult pe băiat. A pus scoica cu supă înaintea cîinilor și a venit să ia loc lîngă cratiță.

În timp ce noi eram astfel ocupați, cîinii, mirosind hîrciogul adus de Frederic, l—au descoperit și au început să—l sfîșie. Copiii au început să țipe de necaz. Frederic, furios, a luat pușca și era cît pe ce să tragă în ei dacă nu—l opream eu.

Ziua era pe sfîrșite. Soarele cobora spre asfințit; păsările se adunau pe lîngă noi ca să ciugulească fărîmiturile de la masă. Elisabeta, văzîndu—le flămînde, a scos din „sacul fermecat” cîteva mîini de boabe și le—a aruncat înaintea lor. După aceea, vietățile înaripate și—au căutat un loc de dormit: găinile s—au așezat pe culmea cortului, porumbeii s—au vîrît printre crăpăturile stîncilor, iar gîștele și rațele s—au ascuns printre trestii. Totul s—a pregătit pentru orele de odihnă după truda zilei.

Am chemat pe toți ai mei, am încărcat armele, am făcut împreună rugăciunea de seară și, odată cu cele din urmă raze ale soarelui, ne—am vîrît în cortul care trebuia să ne fie adăpost peste noapte.

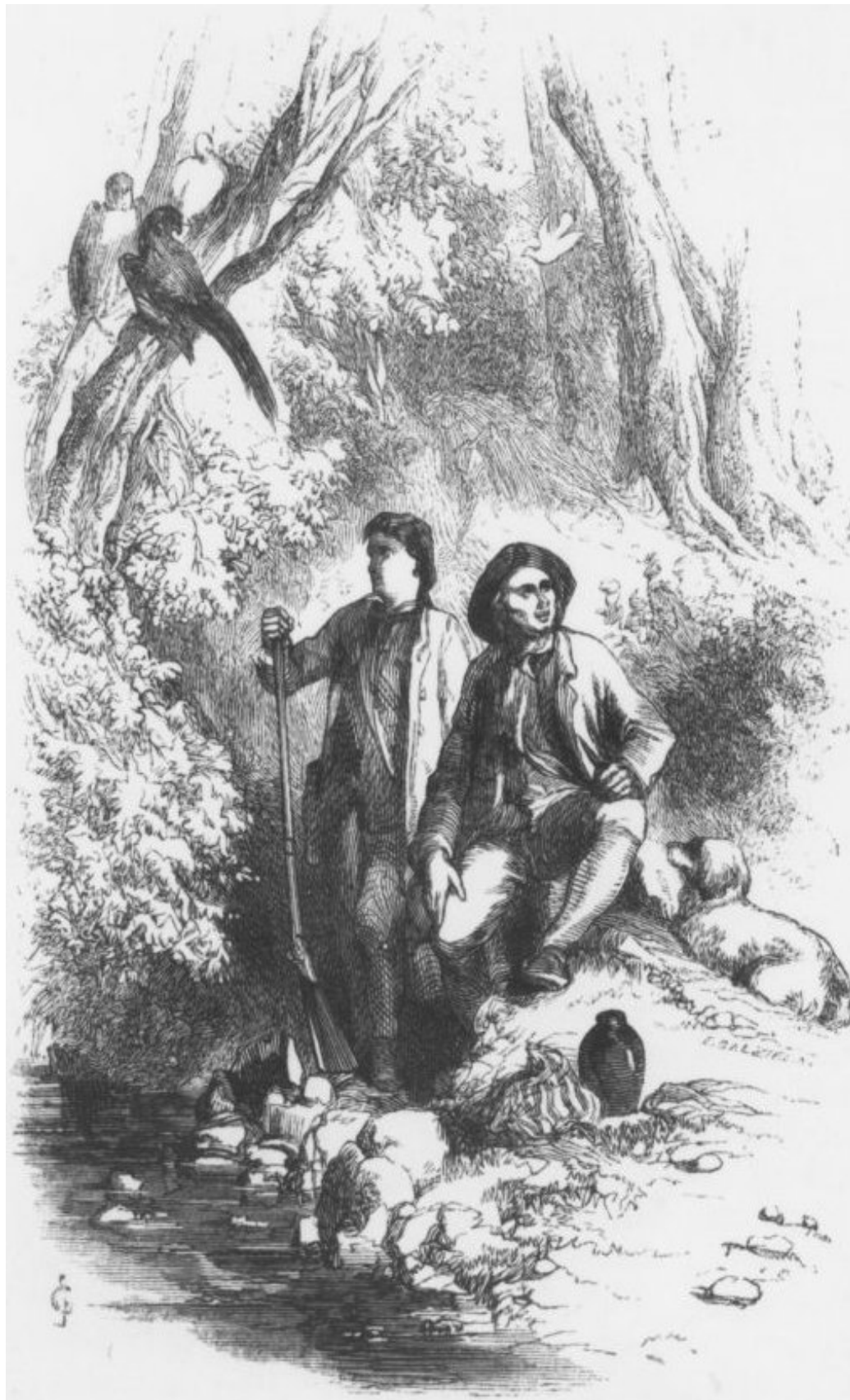
Dar, abia am apucat să intrăm în cort, și afară s—a făcut dintr—odată un întuneric de nu—ți vedeai nici mîna. Copiii erau foarte mirați, căci așa ceva nu mai văzuseră.

„Asta mă face să bănuiesc”, le—am zis eu, „că locul unde ne aflăm noi este aproape de ecuator, unde acest fenomen este obișnuit. Amurgul este pricinuit de razele soarelui împrăștiate în atmosferă. Cu cît acestea sunt mai oblice, cu atît lumina lor slăbită durează mai mult și, dimpotrivă, cînd razele cad perpendicular, întunericul vine îndată ce soarele coboară după orizont”.

După explicația asta, pe care cei mici n—au prea înțeles—o, s—au culcat cu toții pe saltelele de mușchi. Eu m—am mai uitat o dată să văd dacă e liniște împrejurul cortului, l—am închis cu cîrligele și m—am întins alături de ai mei.

Pe cît de caldă a fost ziua, pe atît de rece ni s—a părut noaptea; a trebuit să ne îngrămădim unii într—alții ca oile ca să ne încălzim. Cu toate acestea, odihna ne—a fost foarte dulce; chiar eu, care eram atît de frămîntat de gînduri, am fost învins de somn și am adormit adînc.

CAPITOLUL 3

A doua zi, cîntatul cocoșilor ne—a trezit din zori. Înainte de sculare, m—am sfătuit cu soția mea asupra a ceea ce aveam de făcut. Ne—am hotărît ca mai întîi de toate să ne ducem în căutarea tovarășilor noștri de călătorie și totodată să cercetăm în ce fel de ținuturi ne găseam, pentru a alege locul cel mai bun de locuință. Cu toate că Elisabeta se temea să se despartă de mine, a acceptat să rămînă la cort cu Ernest și cu cei doi băieți mai mici, iar eu să mă duc cu Frederic în cercetare. Am rugat o să pregătească gustarea, ca să putem pleca mai înainte de a începe căldura.

„Ah, gustarea o să fie într—o clipă gata”, a zis ea oftînd, „căci n—am ce vă da decît tot o supă”.

„Dar unde—i racul prins de Rudli?”

„Întreabă—l pe el, căci eu nu l—am mai văzut de cînd cu istoria cu cîinii. L—or fi mîncat ca și pe hîrciogul lui Frederic. Scoală tu copiii, pînă fac eu focul și fierb apa”.

Copiii s—au sculat îndată, căci toți dormiseră îmbrăcați. Întrebîndu—l pe Rudli despre rac, el mi l—a adus degrabă dintr—un ungher din stîncă, unde—l ascunsese de frica cîinilor.

„Ei, bravo, Rudli, sunt foarte mulțumit că ai fost prevăzător. E bine să învețe cineva minte din pățaniile altora. Dar ia spune—mi, puiule, nu vrei să ne dai porția ta de rac s—o avem noi în călătorie ca merinde?”

Cînd au auzit de călătorie, toți cei patru băieți au început să sară ca niște nebuni și strigau fericiți: „O călătorie! O călătorie!” Abia i—am liniștit, explicîndu—le de ce nu puteam pleca cu toții la drum. „De altfel, nu trebuie s—o necăjiți prea mult pe mama stăruind să mergeți. Veți rămîne toți trei cu ea în locul acesta care pare a fi destul de apărat, și Bili cea voinică o să vă păzească, iar Turcu va merge cu mine și cu Frederic”.

„Cu așa tovarăș și cu puști bune, putem pleca liniștiți”. Băieții s—au supus. Rudli a adus racul la mama lui, ca să pregătească mîncarea de drum, iar Frederic a pregătit armele și munițiile necesare. Eu am mai luat afară de puști două pistoale de buzunar și o secure, pe care am atîrnat—o la brîul marinăresc cu care eram încins.

Între timp, Elisabeta ne—a chemat la gustare. Făcuse într—o oală supă, iar în alt vas fierse racul singur cu apă și sare. Carnea de rac, deși hrănitoare, ni s—a părut grozav de tare și fără gust; totuși am luat cu noi la drum restul de rac, împreună cu pesmeții și o sticlă cu apă.

Înainte de plecare am îngenunchiat, rugîndu—L pe Dumnezeu să ne aibă în pază, ca și pe cei ce rămîneau. Ne—am despărțit cu multă grijă și cu multă duioșie unii de alții, sfătuindu—i pe copii să nu se depărteze de mama lor. Suspinele înăbușite ale celor rămași ne—au urmărit pînă departe, și nu odată eram gata să ne întoarcem. Ne—am luat inima în dinți și nu ne—am mai gîndit decît la ținta drumului nostru. Dar abia am făcut douăzeci de pași dincolo de rîu, că am auzit în urma noastră un foșnet puternic de frunze și de ierburi călcate și am văzut bălăriile acelea înalte cît omul aplecîndu—se toate în aceeași parte. Cît ai clipi, am încărcat pușca, și Frederic a făcut la fel. Așteptam să vedem cine se apropie... Ierburile s—au dat la o parte, și din ele a apărut... bunul și fidelul Turcu, pe care noi, în zăpăceala despărțirii, îl uitasem acasă, și ai noștri îl minaseră după noi.

Mergeam mereu pe lîngă țarm, desfătîndu—ne ochii cu priveliștea locurilor acelea frumoase și cercetînd pînă în depărtări dacă nu era vreo urmă de—a tovarășilor noștri. Toate cercetările însă au fost în zadar.

„Să tragem cîteva focuri de pușcă, tată; poate camarazii noștri sunt ascunși undeva, și o să se arate dacă ne aud”.

„Da, dacă ai fi sigur că semnalele noastre vor fi auzite numai de prieteni; dar dacă prin asta am atrage sălbaticii spre țarmul nostru?”

„La urma urmei, tată, de ce ne—am osteni noi să căutăm niște oameni așa de răi care au fugit și ne—au părăsit mișelește? Ne pierdem vremea căutîndu—i, în loc să luăm vitele din corabie”.

„Din mai multe motive, băiete. Oamenii aceia ne—ar putea fi de folos pentru o mai bună așezare în părțile astea pustii; în sfîrșit, pentru că este posibil ca ei să aibă nevoie de ajutorul nostru, căci e limpede că noi am luat de pe corabie mai multe lucruri decît ei, care acum poate că mor de foame”.

După ce am străbătut toată plaja, fără să descoperim nimic din ceea ce căutam, am ajuns într—o pădurice, unde ne—am oprit să ne răcorim. Un pîrîiaș limpede curgea la umbra ei, iar împrejurul nostru zburau, ciripeau, cîntau o mulțime de păsări necunoscute, care ne încîntau mai mult prin culorile strălucitoare ale penelor decît prin cîntul lor.

Deodată, Turcu a început să chelălăie în timp ce se uita spre vîrfurile unui copac. Crezînd că—i vreo maimuță, Frederic s—a dus să vadă în grabă ce este, dar s—a împiedicat de ceva rotund ascuns în iarbă, de era gata să cadă jos. L—a ridicat și l—a adus să mi—l arate, crezînd că e vreun soi de cuib, căci era în parte acoperit cu fire.

„Eu cred că nu—i cuib; e mai degrabă o nucă, o mică de cocos”. Am sfărîmat nuca cu securea, dar fiind trecut, avea miezul uscat și nu era bună de mîncat.

„Tată, dar Ernest spunea că nuca de cocos are în ea o zeamă răcoritoare și dulce, care se bea ca laptele

de migdale; vezi că știința profesorului a dat greș?"

„Așa este când nuca e crudă; când însă e coaptă bine, sucul cel lăptos se absoarbe în coajă, și pereții nucii se acoperă cu un miez ca al migdalei, care cu timpul se usucă și se întărește ca ăsta din mîna ncastră".

Tot vorbind, ne—am urmat calea prin pădure, fiind deseori nevoiți să ne—o deschidem cu securea din pricina curpenilor și a altor liane, care parcă erau împletite printre trunchiurile copacilor. În sfîrșit, am ajuns într—un loc mai deschis; pădurea se întindea la o bătaie de pușcă spre dreapta, iar din loc în loc erau niște copaci singuratici, de o formă foarte ciudată. Frederic, care mergea înainte, a zis arătîndu—mi:

„Uite, tată, ce lucru ciudat! Copacii ăștia își poartă fructele pe trunchi, nu pe crengi, dacă umflăturile astea mari sunt fructe și nu cumva vreun fel de ciuperci".

Apropiindu—mă, am văzut cu bucurie că arborii aceia aveau pe tulpini numai tigve. Am cules cîteva și i—am explicat băiatului cîte foloase trag sălbaticii din tigvele acelea. Din coaja lor cea tare fac fel de fel de lucruri: farfurii, linguri, vase de băut și chiar oale de fiert mîncare.

„Dacă am face repede cîteva lucruri de gospodărie și le—am lăsa să se usuze, ca la întoarcere să le ducem mamei, cît s—ar mai bucura!"

Frederic, încîntat, a scos cuțitul și s—a pus să taie în două o tigvă mare, din care aveau să iasă, după părerea lui, două castroane minunate. Dar coaja era tare ca pielea; limba briceagului aluneca și făcea o tăietură șerpuită. Pierzîndu—și răbdarea, Frederic a aruncat bostanul și a luat altul, care nu i—a reușit nici atît. Atunci, întorcîndu—se către mine, mi—a zis:

„Nu—l pot tăia!"

„Uite cum fac eu de tai tigva drept în două, pe linie dreaptă". Am luat o bucată de sfoară cu care am făcut un laț de marinar, din acelea care se strîng tare și nu se desfac; am înconjurat cu lațul o tigvă, am bătut tare peste sfoară cu minerul cuțitului ca să fac semne pe unde trebuia făcută tăietura; apoi, legînd sfoara cu un capăt de o creangă de copac, am tras cît am putut eu de celălalt capăt, și fructul s—a tăiat frumos în două. După aceea am scos din el miezul apos și fără gust al bostanului și am căpătat astfel două coji tari, pe care Frederic le privea cu admirație.

„Mi—am adus aminte că am citit într—o carte de călătorii, că negrii și sălbaticii așa își taie bostanii, din care fac tot felul de vase. Vezi tu, care nu prea iubești cărțile, că tare—i bine să citești și mai ales să știi să te folosești la nevoie de ceea ce ai citit".

Am făcut la iuțeală vreo duzină de vase mici, la care m—a ajutat și Frederic cu destulă pricepere. Ceea ce ne—a reușit mai prost au fost lingurile, care parcă erau niște lopățele. „Tot sunt mai bune decît capacele de stridii cu care nu puteam mîncă supă fără să să ne frigem degetele", a zis Frederic. Vorbind astfel, am umplut vasele cu nisip fin, pentru ca prin uscare să nu se strîmbe și să—și strice forma. Apoi am plecat observînd bine locul acela, ca să—l nimerim cînd ne vom întoarce să ne luăm vasele.

Am pornit mai departe, îndreptîndu—ne către o pădurice care se zărea de departe. Pînă acolo am trecut printr—un cîmp de trestii, așa de des și de încîlcit, că abia puteam merge printre ele. Călcăm cu grijă, să nu cumva să fie prin ele cuibul vreunui șarpe, ori al altei dihănii. Cîinele mergea înainte, iar eu mi—am tăiat cu securea o trestie cu care puteam să mă apăr mai bine decît cu o armă de foc. Am băgat de seamă cu mirare că din tăietura trestiei curgea zeamă. Am gustat—o; era dulce ca mierea: Era trestie de zahăr! Ce bucurie! I—am spus lui Frederic să taie și el una. S—a uitat bine la siropul care curgea din toate crăpăturile trestiei; I—a gustat și, înțelegînd ce descoperire a făcut, a strigat, sărind în sus de bucurie:

„Tată! Tată! Trestie de zahăr! Uite, gustă, e minunată!" A sfărîmat mai multe trestii și le—a supt zeama cu atîta lăcomie, că s—a uns tot, și pe obraz și pe bărbie.

„Cred că pot tăia și duce acasă un maldăr".

„Desigur, dar nu lua mai multe decît poți duce."

Am ajuns în sfîrșit la pădurea de palmieri, la umbra căreia ne—am așezat să mîncăm ceva. În timpul acesta, niște maimuțe, speriate de prezența noastră și de lătratul cîinelui, s—au suit în copaci cu așa repeziciune, că abia le—am putut zări. Ajunse în vîrf, au început să facă strîmbăturile cele mai caraghioase din lume și să scoată niște țipete asurzitoare.

„Păzește—ți capul", i—am zis lui Frederic, „că o să curgă din copacul ăsta o ploaie de nuci de cocos".

Am luat cîteva pietre și le—am azvîrlit spre maimuțe, dar fără să ajungă pînă la vîrfurile palmierilor unde erau ele cocoțate. Abia le—am stîrnit, că ele au și început să ne imite și să azvîrle spre noi cu nucile de

cocos pe care le găseau la îndemână în palmier! După ce și—au isprăvit munițiile, ceata caraghioasă s— a făcut nevăzută în desișul pădurii. Frederic, mirat de șiretenia mea și de folosul pe care l— am avut, rîdea din toată inima de strîmbăturile și salturile fugarilor.

Cum ne— am simțit în siguranță din partea dușmanilor, ne— am cules nucile și ne— am așezat la adăpost, ca să ne sfîrșim prînzul. Mulțumită noului fel de mîncare, masa a fost foarte plăcută. Înainte de a sfărîma nucile, am băut laptele din ele prin găurile pe care le— am deschis cu un cui și ne— am hrănit împărătește cu smîntîna pe care am găsit— o lipită pe pereții nucilor verzi. Amestecînd— o cu zeama stoarsă din trestie, am făcut o mîncare minunată.

Turcu, care nu putea gusta din bunătățile noastre, a căpătat bucata de rac și o firimitură de pesmet cu care și— a potolit foamea.

Ziua era pe sfîrșite; nu era bine să ne depărtăm mai mult; ne— am gîndit să ne întoarcem. Am ales dintre nuci pe acelea care aveau coadă, le— am legat mănunchi și le— am luat cu mine. Frederic și— a luat maldărul de trestii pe umăr și, încărcăți astfel, am pornit spre casă.

CAPITOLUL 4

După o jumătate de oră de drum, Frederic a început să se plîngă de greutatea sarcinii lui; a mutat—o cînd pe un umăr, cînd pe altul, a mai luat—o în brațe, apoi deodată a zis oftînd și necăjit:

„Nu știu dacă aș fi crezut vreodată că douăsprezece trestii de zahăr pot să fie așa de greu de dus! De n—aș ținea așa de mult să fac plăcerea mamei și a fraților mei, uite aici le—aș lăsa”.

„Răbdare și curaj, băiete”, i—am zis eu.

A trecut o bună bucată de vreme de cînd mergeam, cînd Frederic, văzîndu—mă sugînd dintr—o trestie, a vrut să facă și el la fel. Suge el, sugă, degeaba; dintr—a lui nu ieșea nimic. Și—a bătut capul pînă cînd, în fine, a dat de meșteșug; i—a făcut o gaură mică deasupra primului nod.

După ce am terminat de supt un baston, eu am mai cerut unul.

„Ei, tată, dacă mergem tot așa, ce mai ducem acasă?”

„Lasă Frederic, să nu—ți pară rău, căci zeama trestiilor tăiate și purtate imediat prin soare nu se poate păstra mult; se acrește. Le vom duce acum cîteva bastoane ca să guste și ei și, cînd vom avea nevoie, nimerim ușor cîmpul de trestii”.

„Bine tată, dacă nu avem mult zahăr, cel puțin bine că am făcut o provizie bună de lapte de cocos în plosca mea de tinichea. O să le placă, nu—i așa?”

„E foarte drăguț din partea ta că ai avut grijă de asta, dar cu toată părerea de rău trebuie să—ți spun că în loc de lapte dulce ai să le duci oțet, căci laptele de cocos se acrește numaidecît dacă—i scos din învelișul lui lăsat de la Dumnezeu”.

„Ah, ce rău mi—ar părea!”

După ce am băut fiecare cîte o gură de lapte ca să ne răcorim, am pornit, întremați, mai departe.

Nu peste multă vreme am găsit locul unde lăsaserăm la uscat vasele noastre de gospodărie. Erau bine uscate, deci ușor de dus; le—am luat să le duc eu.

Trecînd prin păduricea în care am prînzit, iată că Turcu s—a repezit furios asupra unui cîrd de maimuțe, care în joaca lor prin iarbă nu băgaseră de seamă sosirea noastră. La vederea cîinelui au fugit toate, afară de una bătrînă, mai puțin sprintenă ca celelalte, pe care dulăul flămînd a sfîșiat—o în bucăți mai înainte de a apuca noi să—l oprim. Puiul maimuței, pe care nenorocita îl purta în spate, s—a tupilat în iarbă și privea, scrișnind din dinți, la grozăvia care se petrecea cu mama lui. Frederic, lăsînd totul la pămînt, a alergat în ajutorul bieteii mame și s—a aplecat spre ea, cînd puiul a ieșit din ascunzătoarea lui, s—a suit pe spatele lui și s—a agățat cu așa putere de părul lui creț, încît băiatul nu putea scăpa de el cu toate țipetele și smuciturile lui disperate.

„Uite o dovadă de deșteptăciune a maimuței”, am zis eu rîzînd de încurcătura în care se găsea Frederic și ajutîndu—l să scape de dihania speriată. „Puișorul ăsta orfan de mamă nu e în stare să se îngrijească singur. Dar ce să facem noi cu tine, sărmane puișor?” am zis mîngîind ca pe un copil maimuța din brațele mele; „noi suntem așa de săraci, și avem deja mai multe guri de hrănit decît brațe de muncă”.

„Vai, tată, dă—mi—l să—l cresc. Am să—l îngrijesc bine; poate ne va ajuta la ceva vreodată”.

Am plecat mai departe, lăsîndu—l pe Turcu să se sature din hoitul maimuței bătrîne, căci hrana puțină pe care i—o dădusem noi nu—i potolise foamea.

Puiul de maimuță, liniștit de mîngîierile noastre, s—a suit pe umărul lui Frederic. După vreun sfert de oră ne—a ajuns din urmă și Turcu, lingîndu—se pe botul încă plin de sînge. Cînd l—a văzut, maimuța s—a speriat din nou și, sărind de pe umăr în brațele lui Frederic, și—a ascuns capșorul sub haina lui. Era însă foarte obositor s—o ducă astfel, și atunci binefăcătorul ei s—a gîndit s—o dea ca povară lui Turcu: „Deoarece tu ai lăsat pe *puișul* ăsta fără mamă”, a zis el cîinelui, „trebuie să—i ții locul, ducîndu—l în spate cum și—l ducea ea”. A legat maimuța pe spatele cîinelui, în așa fel ca să se poată mișca în voie și, trecînd sfoara pe după gîtul dulăului, o ținea de—un capăt ca să nu—l lase să se depărteze și să—i facă vreun rău favoritului său. La început, nici călărețul, nici cîinele nu se prea învoiau să facă drumul împreună; dar după cîteva amenințări și mai multe mîngîieri, s—au liniștit, și mai tîrziu maimuțoiul, făcînd tot felul de strîmbături, părea că se simte foarte bine călare pe Turcu.

Născocirea mi s—a părut cum nu se poate mai bună, și tot drumul am rîs de strîmbăturile caraghioase ale micului nostru tovarăș și de mutra serioasă cu care—l purta cîinele pe spate, mergînd după Frederic, cu sfoara de gît.

„Parcă mergem la bîlci cu animale dresate”, am zis eu. „Cu ce chiote de bucurie o să fim primiți la cort,

cînd ne—or vedea sosind așa!"

„Rudli mai ales o să fie bucuros că—i ducem un maestru de strîmbături, căci lui îi place mult să facă caraghioslîcuri". Am vorbit mult despre maimuțe, despre viața și obiceiurile lor, precum și despre viața altor animale. Din vorbă în vorbă, am ajuns la animalele pe care le lăsaserăm pe corabie și pe care speram să le luăm. Lui Frederic îi părea rău după caii care muriseră cu puțin înaintea naufragiului, neputînd suporta drumul pe mare.

„Ne—a rămas", a zis el, „un măgar! Ce—o să facem cu el?"

„Nu te grăbi așa să nesocotești animalul ăsta blînd și răbdător; dacă vom reuși să—l ducem la mal, să vezi cît folos o să tragem de la el; e de un soi foarte bun".

Fără să băgăm de seamă cînd a trecut vremea, am ajuns la rîul care ne despărțea de ai noștri. Bili a vestit cea dintîi sosirea noastră printr—un lătrat lung. Turcu i—a răspuns la fel, dar așa de tare, că micul călăreț, speriat, a sărit ca o săgeată drept în brațele lui Frederic, pe care—l socotea deja ca apărătorul lui. Cîinele, simțindu—se liber, a luat—o la goană înainte, a trecut pe malul celălalt al apei, unde rînd pe rînd ne—au ieșit înainte toți ai noștri, bucuroși că ne—au văzut întorși.

Am mers de—a lungul malului pînă la locul unde, stîncile fiind mai aproape, se putea trece apa mai ușor. Copiii abia ne—au îmbrățișat, că au și început să sară în jurul nostru strigînd:

„O maimuță! Un pui de maimuță! O, ce drăguț e! Unde l—ați găsit? Cum l—ați prins? Ce—o să—i dăm de mîncare? Dar cu trestiile astea ce faci, Frederic? Dar ghemotoacele acelea păroase de la dumneata, ce sunt, tată?"

Întrebările, răspunsurile, strigătele de bucurie nu mai conteneau, în sfîrșit am luat eu cuvîntul:

„Iată—ne întorși sănătoși între voi, dragii mei; Dumnezeu ne—a ajutat și am găsit tot felul de lucruri bune. N—am zărit însă nici o urmă de—a tovarășilor noștri de nenorocire, nici a altor făpturi omenești".

„Dacă așa vrea Dumnezeu", a zis soția mea, „cel puțin să—I mulțumim că ne—a ajutat să ne vedem la un loc cu toții sănătoși. Cît m—am rugat și cît v—am dus grija în lipsa voastră! Cît mi—a părut de lungă ziua asta! Să mergem la cort, și pe drum spuneți—ne ce ați făcut; dar mai întîi dați—ne nouă bagajele. Noi nu suntem așa de obosiți, deși după cum veți vedea, nici noi n—am stat degeaba".

Rudli a luat pușca mea; Ernest mînunchiul de nuci de cocos, Fritz vasele de bostan, iar soția mea a luat geanta de vînătoare. Frederic a împărțit trestiile cu frații lui, fără să le spună ce erau, și vrînd să așeze maimuța pe spatele lui Turcu, l—a rugat pe Ernest să—i țină pușca. Acesta a luat—o, dar îi venea greu să—și ducă povara și o tot muta de pe un umăr pe altul. Mamei i—a fost milă și i—a luat legătura de nuci de cocos.

Fratele lui mai mare, observînd faza, a zis:

„De—ai ști tu, Ernest, ce sunt ghemotoacele acelea păroase, ai fi în stare mai degrabă să—ți rupi spinarea decît să le ducă altcineva. Sunt nuci de cocos, Ernest!"

„Cum? Ce—ai zis? Nuci de cocos? Dă—mi—le, mamă, le duc eu și pe ele și pușca".

„Ba nu, nu—mi place să te văd gîfîind ca adineauri". „Ei bine, n—am decît să arunc bastonul ăsta greu, care nu—mi folosește la nimic, și să iau pușca în locul lui..."

„Dacă faci asta, ai să regreti și mai tare", i—a zis din nou Frederic, „căci bastonul acela gros este trestie de zahăr. Haideți toți la mine, să vă arăt cum se scoate siropul. Lucrul nu—i tocmai ușor pentru cine nu cunoaște secretul". „Aaa! Trestie de zahăr!" a strigat toată trupa. Și toți s—au apropiat de Frederic, care le—a arătat cum să scoată suc; chiar și mama lor a fost încîntată de descoperire. Dar din tot ce adusesem, nimic n—a bucurat—o mai mult ca vasele făcute din coaja de bostan, căci de ele avea cea mai mare nevoie.

Am ajuns la cort, unde se pregătea o cină minunată: pe vatră ardea un foc bun; într—o parte se frigea niște pește pe o frigare de lemn, sprijinită pe două furci mici, tot din lemn, înfipite în pămînt; în partea cealaltă o gîscă, așezată tot așa, se rumenea încet, scurgîndu—și grăsimea în niște capace de scoici anume puse dedesubt; la mijloc, adică pe foc, fierbea oala din care ieșea mirosul unei supe gustoase; în fine, la oarecare depărtare, unul din butoaiile pe care le adusesem cu atîta trudă la țarm era desfundat, și în el erau calupuri de brînză de Olanda, păstrată neatinsă prin foița metalică care o proteja.

„După cum se vede, n—ați stat voi degeaba în lipsa noastră", am zis eu încîntat de pregătirile acelea așa de îmbucurătoare pentru stomacurile noastre; „îmi pare rău doar de un singur lucru, Elisabeta, că ai tăiat o gîscă; aș fi vrut să le lăsăm să se înmulțească".

„N—ai grijă, dragul meu, friptura asta nu—i de gîscă de—a noastră; e vînatul lui Ernest. Nu știu cum

zice el că se cheamă, dar spune că—i foarte bună la gust".

„Tată", a zis Ernest încântat că are ocazia să—și arate știința, „eu cred că pasărea asta e un soi de pinguin. Se zice că—i foarte prost, și pe drept cuvânt, căci m—a lăsat să mă apropii de el pînă l—am putut lua cu bățul".

Am fi avut noi de vorbit despre multe lucruri, dar gospodina ne—a pofțit la masă.

Ne—am așezat pe pămînt roată împrejurul mîncării. Mai întîi am deschis nucile de cocos ca să dăm lapte puiului de maimuță, care nu voia să mănînce nimic altceva. Copiii, ca să—l hrănească, au muiat un capăt de batistă în lapte de cocos și i—au dat să—l sugă, pînă ce, încet—încet, s—a deprins să bea singur.

Aveam multe feluri de mîncare, dar n—aveam în ce le servi. Atunci mi—a dat prin gînd să despic în două cu ferăstrăul cîteva nuci de cocos și, scoțînd din ele măduva încă fragedă, ne—am făcut fiecare cîte un castronaș foarte curat, în care mama ne—a servit supa. Era o plăcere să ne vezi pe fiecare cu cîte o lingură din coajă de tigvă în mînă, mîncînd din castronașele de cocos!

Deși peștii erau cam uscați, și carnea pinguinului mai puțin gustoasă decît ne așteptam, am făcut destulă cinste mesei, în timpul căreia copiii au povestit cum au prins ei peștii pe malul golfului și cum a deschis mama lor butoiul cu brînză. Frederic, foarte vesel, a întins plosca mamei ca să guste. Dar, după cum îi spusese eu, zeama de cocos se prefăcuse în oțet, care ne—a prins bine ca să dăm gust fripturii de pinguin.

După masă, cum soarele se pregătea să apună, ne—am pregătit și noi de culcare. Găinile se cocoțaseră deja pe vîrfurile cortului; gîștele și rațele se ascuseseră printre trestii, toate vesteau că venise ora de odihnă. Ne—am făcut rugăciunea de seară și ne—am vîrît în cort, unde soția mea avusese deja grijă să mai aștearnă un strat de mușchi uscat, ca să avem saltele mai moi. Fiecare s—a întins la locul lui; maimuțica s—a ghemuțit între Frederic și Rudli care—i purtau de grijă și au acoperit—o cu mușchi, ca să nu răcească în timpul nopții. Eu am intrat cel din urmă; și după ce am închis cortul cu cîrligele, m—am culcat fericit că eram lîngă ai mei și am adormit adînc.

Nu a trecut mult, și deodată m—au trezit lătraturile furioase și prelungi ale cîinilor legați ca paznici la intrarea cortului. Păsările de deasupra noastră se frămîntau neliniștite; am înțeles că era un dușman. M—am sculat, mi—am trezit soția și pe Frederic, și luînd fiecare cîte o pușcă din locul știut, am ieșit afară. La lumina lunii am deslușit o luptă teribilă: vreo doisprezece șacali tăbăriseră pe cîinii noștri. Aceștia răpuseseră vreo patru dușmani, dar erau gata să fie învinși de ceilalți cînd le—am sosit noi în ajutor. Un foc de pușcă a doborât pe unul dintre vagabonzii de noapte, iar ceilalți au luat—o la fugă de spaimă. Cîinii au alergat după fugari, au prins doi dintre ei și i—au sfișiat fără să se mai întrebe dacă cumva acel vînat era din neamul lor. Liniștea s—a lăsat iar în jurul nostru; ne—am întors în cort, dar Frederic nu s—a culcat pînă nu a ascuns de cîini șacalul cel mort, ca să arate a doua zi fraților lui ce ispravă făcuse în timpul nopții.

Nemaifiind tulburați de nimic, am dormit în tihnă pînă ce cocoșul cel harnic ne—a vestit că s—a făcut ziuă. Copiii dormeau încă, iar noi înainte de a ne scula am pus la cale cum să întrebuițăm ziua care începea.

CAPITOLUL 5

„Ah, dragă Elisabeta", i—am zis eu, „avem atâtea de făcut, că nu știu cu ce să începem. Trebuie neapărat să facem un drum la corabie, ca să nu lăsăm să piară vitele și ca să aducem măcar o parte din lucrurile de care avem atîta nevoie; pe de al ă parte, trebuie să ne gîndim la o locuință mai sigură decît acest cort de pînză..."

„Să avem răbdare, ordine și stăruință, dragul meu; deși tare mă tem cînd mă gîndesc că o să faceți iarăși drumul spre corabie, recunosc că trebuie să mă supun și să vă las să plecați".

Am hotărît ca ea cu copiii cei mai mici să rămînă la cort, iar eu cu Frederic să mă duc la corabie.

„Hai băieți, sculați! E ziuă și avem multă treabă de făcut!" Din cuibul lor de mușchi s—au ridicat patru capete somnoroase. Frederic a ieșit cel dinții din cort și a alergat drept la șacalul lui. Frigul nopții îl înțepenise, așa că l—a putut așeza pe cele patru picioare la intrarea cortului, ca să vadă ce—or să zică frații lui. Cîinii, văzîndu—l, au început iar să latre; și cu multe mîngîieri abia a reușit Frederic să—i împiedice de a—l sfîșia.

Gălăgia cîinilor i—a făcut pe toți să iasă din cort; pînă și maimuțoiul a ieșit cocoțat pe umărul lui Rudli; dar cum a zărit șacalul, a șters—o înapoi și s—a ascuns sub mușchi, de nu i se mai zărea decît vîrfurile botului.

Nu a trecut însă mult, și copiii au cerut de mîncare. N—aveam nimic altceva decît o ladă cu pesmeți. Erau așa de tari și de uscați, că abia i—au mîncat bieții copii, unii cu brînză, alții înmuindu—i în apă. Ernest, care nu făcea niciodată la fel ca toată lumea, s—a dus să caute printre butoaiile nedeschise încă, dacă n—o găsi ceva mai bun. Deodată l—am văzut venind spre mine, spunîndu—mi foarte vesel:

„Nu—i așa, tată, că dacă am unge pesmeții cu unt, ar aluneca mai bine pe gît?"

„Cred c—ar fi bine, dar dacă nu este, răbdăm cu toții". „Dar, oare nu se poate deschide butoiul ăsta?"

„Ce vrei să spui? Care butoi?"

„Ei, uite cel mare de colo. Sunt sigur că—i plin cu unt, căci am văzut ieșind printr—o crăpătură ceva gras ca untul".

„O, răsplătită să—ți fie lăcomia!" i—am zis eu. „Dacă ar fi să găsim unt, să știi că tu o să primești cea dintîi porție".

Ne—am dus cu toții la butoi și am găsit, că, într—adevăr, Ernest avea dreptate. Frederic, totdeauna pripit, voia să scoată repede două cercuri și să—l desfunde, dar mama lui l—a oprit, ca nu cumva untul, fiind deschis, să se strice din cauza căldurii. Atunci eu am făcut o gaură în doagă, așa că prin ea puteam scoate cu lingura atîta unt cît ne trebuia de fiecare dată. Am umplut pe dată un castronaș de cocos cu unt de Olanda, puțin sărat, dar foarte gustos. Ce—i drept, pesmeții nu s—au făcut mai puțin tari, dar au mers astfel pe gît cînd erau unși cu unt.

În tot timpul acesta, cîinii au șezut liniștiți pe lingă noi. Credeam că erau prea sătui după ospățul de noapte, dar mai apoi am băgat de seamă că ei, săracii, erau plini de răni, mai ales pe gît. Îndată, Elisabeta a pus la desărat niște unt în apă și le—a îngrijit rănilile. Leacul a fost minunat, și după cîteva zile rănilile s—au vindecat. Ernest s—a gîndit că ar fi bine să le punem cîinilor la gît niște gărzi cu cuie, care să—i apere de animalele sălbatice.

„Eu am să le fac", s—a lăudat Rudli, care credea că poate să facă orice pe lume.

Am spus și băieților că aveam de gînd să mai iau ce se putea lua de pe corabie și i—am avertizat să nu se depărteze deloc de mama lor. M—am înțeles cu ei să ne dăm vești prin anume semnale: o bucată de pînză de cort în vîrfurile unei prăjini înfipite în pămînt trebuia să fie semnul că la ei totul e în ordine; aceeași prăjină aplecată și trei focuri de armă trase în șir erau semnul că trebuie să ne întoarcem repede.

După toate măsurile acestea, am plecat lăsînd—o pe Elisabeta destul de liniștită, chiar dacă exista posibilitatea să nu ne întoarcem tot în aceeași zi.

Nu am luat cu noi decît armele, căci mîncare știam că se găsea pe corabie. Frederic și—a luat și maimuța, căreia voia să—i dea numaidecît să bea lapte de capră. Ne—am îmbrățișat în tăcere, cu inima strînsă, și ne—am depărtat de țarm. Curentul puternic făcut de vărsarea rîului în mare ne—a apropiat de corabie mult mai repede decît ne așteptam. Vîslind cu putere, am reușit să ne lipim barca de corabie și, după ce am legat—o bine, am intrat în ea prin deschizătura cea mare prin care ieșiserăm la plecare.

Cea dintîi grijă a lui Frederic a fost să alerge la vite și să le ducă hrană. Bietele animale părăsite s—au adunat toate pe punte; cînd ne—au văzut, ne—au salutat, care zbierînd, care mugind, fiecare în limba

lor; nu atît pentru nevoia de hrană, căci mai aveau fin în iesle, ci de bucurie că au văzut oameni.

Frederic a pus maimuțica să sugă la o capră. Sugea laptele acela cu care nu era obișnuită făcînd afîtea strîmbături, că ne prăpădeam de rîs. După ce am dat vitelor toate îngrijirile necesare, am gustat și noi ceva, ca să căpătăm putere la munca ce ne aștepta.

„Ce să facem mai întîi, Frederic?”

„Tată, eu cred că trebuie să punem un catarg și o pînză la barca noastră”.

„Ia te uită ce—ți dă prin gînd! Și la ce bun asta?”

„Pentru că am simțit în față un vînt destul de tare, pe care la venirea încoace l—am învins ușor datorită curentului de la rîu, dar la întoarcere nu va mai fi tot așa, mai ales că o să avem și greutate mare în barcă. Cred că ar fi bine să folosim vîntul, ca să ne cruțăm puterile și să ajungem și mai repede la mal”.

Văzînd că are dreptate, m—am pus la treabă. Am ales din magazie o prăjină tare pentru catarg și o pînză triunghiulară cu trăgaci și cu tot ce trebuia pentru ridicat și coborît. Am așezat catargul în mijlocul bărcii, înfigîndu—l într—o gaură anume făcută de Frederic într—o scîndură cu care podise cada din mijloc; apoi, două frînghii legate cu un capăt de catarg și cu celălalt de capetele bărcii ne ajutau să mișcăm pînză după cum voiam, fără să întoarcă barca.

Frederic îmi cerea să nu uit să împodobesc vîrfurile catargului cu o flamură roșie în loc de steag, pentru ca construcția noastră să aibă o înfățișare mai frumoasă. Trufia asta copilărească s—a arătat și în cea mai mare mizerie, și m—a făcut să surîd cu tristețe. Totuși, i—am făcut pe plac fiului meu, ba am simțit și eu oarecare mulțumire văzînd steagul nostru fluturînd în vînt.

Nu a fost cu puțință să ne întoarcem seara lîngă ai noștri. Frederic s—a uitat cu binoclul la țărm: totul era bine; am dat și noi semnale, ca să—i vestim că rămînem noaptea pe corabie, și ne—am liniștit.

Pînă seara, ne—am chinuit să scoatem din barcă pietroaiile pe care le puseseăm pentru ca să o cumpănim în timpul plutirii și să le înlocuim cu lucruri folositoare de aceeași greutate. Mai întîi, ne—am luat praf de pușcă și gloanțe de care aveam nevoie pentru apărare și vînat; apoi cuie, ciocane și unelte de tot felul, de care se găseau din belșug, căci încărcătura corăbiei era menită să înființeze o colonie în pădurile Americii. Nu am uitat cuțite, furculițe, linguri și alte lucruri de gospodărie, a căror lipsă o simțisem așa de mult. În cabina căpitanului am găsit cîteva tacîmuri și farfurii de argint; în bucătărie, grătar, oale, cratițe, etc. Am luat de toate. Am ales apoi din proviziile de mîncare ale ofițerilor: șuncă, săcușoare de legume uscate. La observația lui Frederic că salteaua noastră de mușchi era prea tare, cu toate că se înnoia zilnic, am luat cîteva pături. Frederic mi—a adus două—trei puști, un braț de săbii și cuțite de vînătoare cu care am fi putut ține piept unei hoarde întregi de sălbatici. În fine, am umplut cada din capătul bărcii cu un butoi de sulf, cu frînghii, sfori și un sul mare de pînză de corabie. Cu sulul mă gîndeam să fac chibrituri.

Micul nostru vas era încărcat cu vîrf, și dacă vremea n—ar fi fost așa de sigură și marea așa de liniștită, ar fi trebuit să—l mai ușurez.

Un foc mare, aprins de ai noștri pe țărm, ne asigura că la ei era bine; noi am răspuns aprinzînd pe corabie patru felinare, ca semn că și la noi era bine. Două focuri de pușcă ne—au anunțat că au recunoscut semnalul. După o rugăciune rostită pentru cei pe care—i lăsasem acolo pe țărm, ne—am culcat în căzile din barca noastră, adăpostiți numai de pînză. Ne era frică să dormim pe corabie, ca nu cumva un val mai puternic să o răstoarne de tot și să nu mai avem speranța că puteam ajunge la mal în caz de nevoie.

CAPITOLUL 6

Cum s—a luminat de ziuă și s—a văzut țărml, m—am dus pe corabie la binoclu. L—am îndreptat spre cort. Frederic a adus o gustare întăritoare de pesmeți, șuncă și vin. Ne—am așezat amîndoi în așa fel, încît să ne putem uita din cînd în cînd spre țărml. Nu a trecut mult și am văzut cu bucurie deschizîndu—se cortul, din care soția mea a ieșit și s—a uitat cu grijă la mare. Am ridicat îndată un steag alb anume pregătît; ei ne—au răspuns mișcîndu—l pe cel de pe țărml.

Cu inima ușurată, i—am zis lui Frederic: „Acum sunt mai liniștit și nu mă mai grăbesc așa de tare; hai să încercăm să scăpăm măcar vreo cîteva din bieteke vite”.

„Dacă am face o plută și le—am priponi pe ea cu frîngii?”

„E tare greu, măi băiete! Chiar dacă am reuși noi să facem pluta, ia gîndește—te cum să priponim pe ea o vacă, o scroafă, un măgar și niște capre? Să găsim alt mijloc...”

„Atunci, să aruncăm porcul în mare; burta lui cea mare și grăsimia îl va ține deasupra apei, și noi îl vom lega dinapoia bărcii cu o frînghie”.

„Pentru porc e bine, dar ce facem cu celelalte? Drept să—ți spun, nu mă—ndur, mai ales de măgar și de vacă”.

„Să facem pentru ei ceea ce—am făcut pentru noi: să le legăm la coaste niște înotătoare. Avem destulă plută”.

Ideea lui mi s—a părut minunată și am și pus—o în aplicare. Am încercat întîi cu un berbec: i—am legat sub burtă o bucată mare de plută, l—am aruncat în apă și l—am crezut pierdut. Dar, ridicîndu—se îndată la suprafață, a început să dea din picioare și să înoate de mai mare dragul. După cîtva timp, s—a oprit obosit și, susținut de plută, s—a lăsat în voia valurilor, care l—au dus binișor înainte.

Încercarea aceasta m—a umplut de bucurie; nu numai că eram sigur că voi duce oile și caprele, dar găsiseram în felul acesta mijlocul să le duc și pe celelalte vite.

Ne—au trebuit vreo două ore ca să le împodobim pe toate cu pluta de înotat: cea a vacii și a măgarului au trebuit schimbate, căci o simplă bucată nu ajungea. Am legat cîte două butoaie goale, bine astupate, cu cîte o fișie tare de pînză și le—am așezat pe spatele vitelor, ca niște desagi, legîndu—le cu chingi, atît pe sub burtă, cît și pe sub piept, ca să nu se miște deloc.

Am făcut pe corabie toate pregătirile în vederea coborîrii animalelor în mare. Am adus mai întîi măgarul, l—am așezat la marginea vasului și i—am dat brînci. Bietul animal s—a dus mai întîi la fund, dar cele două butoaie l—au ridicat îndată în sus, și surelul și—a scuturat cu mîndrie capul urechiat și a început să înoate ca și berbecul.

Vaca, oile și caprele au avut aceeași soartă, și toate au ajuns cu bine ca și măgarul. Cel mai mult ne—a dat de furcă porcul, căci era prost și îndărătnic; cînd s—a văzut în apă, s—a zbătut atît de mult, că s—a depărtat de ceilalți tovarăși și a ajuns mult înaintea lor la țărml.

Cum am terminat cu animalele, am părăsit corabia și am coborît și noi în barcă. Am avut grijă să leg la capul fiecărui animal cîte o frînghie lungă și terminată cu o bucată de plută care să—i facă capătul celălalt să plutească mereu în apă. În acest chip, ne—a fost ușor să ținem toată turma lîngă noi, adunînd capetele frînghiilor și legîndu—le de barcă.

Vîntul de care îmi vorbise Frederic în ajun nu a întîrziat să umfle pînza și să ne împingă încetișor la mal.

Mîndri și fericiți de izbînda noastră, mergeam în voia valurilor, înconjurați de turma plutitoare, a cărei cumințenie întrecea toate așteptările. Ședeam amîndoi lîngă catarg și gustam cîte ceva pe fugă; Frederic se juca cu maimuța, iar eu, mereu cu gîndul la ceilalți, nu—mi mai luam ochii de la binoclu, mai ales că, de cîtva timp, nu—i mai vedeam.

Deodată am fost întrerupt din gîndurile mele de un țipăt teribil al lui Frederic:

„Tată, suntem pierduți! Un pește uriaș vine spre noi!”

Deși se făcuse palid de frică, bietul băiat pusese mîna pe pușcă.

„Cum pierduți?” am strigat eu. „Sper că nu. Pregătește—te de apărare, și să vedem ce—o să se întîmple”.

În același timp, am îndreptat arma spre punctul pe care mi l—a arătat Frederic, și stăteam amîndoi gata de tras îndată ce va apărea dușmanul.

Era într—adevăr un rechin uriaș, care venea spre noi între două valuri, și care cu o iuțeală de fulger

s—a repezit la oaia cea mai depărtată de noi.

În clipa aceea, Frederic a tras un foc de armă și a avut noroc că a nimerit rechinul drept în cap. Valurile l—au dus în largul mării; din când în când doar pîntecele lui alb—strălucitor se ridica deasupra apei și urme de sînge arătau că lighioana e moartă.

„Cred că i—am venit de hac”, a zis Frederic cu ochii strălucitori de bucurie.

„Isprava ta e cu atît mai însemnată, dragul meu, cu cît rechinul nu se omoară așa de ușor. De obicei trebuie multe focuri pînă să fie doborît”.

Ne—am încărcat iarăși armele, ca să fim gata la nevoie, dar fie că curentul va fi dus rechinul departe, fie că se va fi dat la fund, nu l—am mai văzut.

Eu m—am așezat la cîrmă și, mînați de un vînt prielnic, nu după mult timp am ajuns cu bine la țarm. Am îndreptat barca în așa fel, încît să le fie ușor animalelor să pășească pe pămînt, și după ce le—am dezlegat frînghiile, le—am dat drumul să se suie singure pe țarm.

Se apropia seara, și ai mei nu se zăreau nicăieri. Începusem să mă îngrijorez, cînd strigătele vesele și sosirea copiilor urmați de mama lor m—au liniștit.

După ce au trecut clipele de bucurie că ne—am regăsit cu toții și după ce am răspuns la toate întrebările copiilor, ne—am pus să scoatem de pe bielele vite plutele de înot cu care erau împopoțonate.

Soția mea se mira întruna de născocirea noastră. „Mult mi—am bătut eu capul”, a zis ea, „să găsesc un mijloc ca să aducem vitele înapoi, dar așa ceva nu mi—ar fi putut trece prin minte”.

„Cinstea i se cuvine lui Frederic”, am adăugat eu. Elisabeta l—a îmbrățișat în tăcere pe întîiul ei născut; se vedea bine că era mîndră de isprăvile lui.

Ernest și ceilalți băieți nu se mai saturau privind catargul, pînza și, mai ales, steagul.

Am început să descărcăm bogățiile. Rudli s—a dus la vite să le desfacă de tot ceea ce le mai încurca. A rîs cu poftă de mutra nenorocită pe care o avea bietul urechiat cu sarcina din spate. A încercat să—i desfacă curelele, dar mînuțele lui erau prea slabe pentru aceasta; s—a suit călare pe el și, îndemnîndu—l cu vorba, cu mîna și mai ales cu călcîiele, l—a adus în trap pînă la noi. Nu m—am putut opri să nu rîd văzîndu—i așa de caraghioși. M—am grăbit să—l dau jos pe Rudli, luîndu—l în brațe. Mare mi—a fost mirarea cînd l—am văzut încins cu o curea lată de piele galbenă, păroasă și avînd înfîpte în ea o pereche de pistoale.

„Ei, Doamne, dar unde ți—ai găsit podoaba asta de contrabandist?” „În propria mea fabrică”, a zis el mîndru, „și asta încă nu—i tot, ia uită—te la cîini!”

Dulăii, într—adevăr, aveau fiecare la gît o zgardă din aceeași piele, pe care erau bătute cuie mari, așa că părea o apărătoare strașnică. „Bravo, maestre, dar tu le—ai făcut?”

„Eu le—am făcut, tată; mama m—a ajutat puțin numai la cusut”. „Dar unde ai găsit pielea, ața, acul?”

„Șacalul lui Frederic ne—a dat pielea”, a zis Elisabeta; „cît despre ața și ace, știi tu că o gospodină bună nu se lipsește niciodată de ele. Voi, bărbații, vă gîndiți numai la lucruri însemnate, pe cînd noi ne gîndim și la cele mărunte, care ne folosesc în multe împrejurări. Uite de ce am pus eu atîtea nimicuri în sacul căruia—i ziceți voi „sacul fermecat”.

Frederic nu a fost tocmai încîntat cînd a văzut că fratele lui, Rudli, tăiaze în fișii pielea șacalului lui. N—a zis nimic, dar se vedea bine că e supărat după tonul cu care se plîngea de mirosul rău al curelei.

În timpul acesta ne—am apropiat de cort și, cum nu aveam nimic pregătit pentru masă, i—am zis lui Frederic să aducă o șuncă din saramură. Toți au rîs crezînd că glumesc, dar văzînd că Frederic vine cu o halcă de șuncă frumoasă în mîcă, au început să chiuie de bucurie, de nu—i puteam opri.

„Bine, bine”, le—a zis mama lor, „văd că vă lasă gura apă, dar pînă o fierb, mai înghițiți în sec. De abia mîine dimineață va fi bună de mîncat. Acum am cîteva zeci de ouă pe care le—am adunat azi dimineață. Dacă or fi, cum zice Ernest, ouă de broască țestoasă, vă pot face o omletă, căci unt am, slavă Domnului”.

„Cum? Ouă de broască țestoasă?” am întrebat eu.

„Da, tată, sau cel puțin seamănă întocmai cu ele. Sunt rotunde și acoperite cu o coajă albă; le—am găsit pe malul mării”.

„Bine, dar asta—i mare lucru! Și cum le—ați descoperit?”

„Ah”, a zis Elisabeta, „de asta se leagă toată povestea zilei de azi, pe care am să v—o spun imediat”.

„Hai, fă—ne omleta, și la sfîrșitul mesei să ne povestești”.

„Pînă este gata masa, hai, Frederic, să cărăm aici tot ce mai este în barcă”.

Toți au mers cu mine; cu ajutorul atîtor brațe, treaba s—a terminat repede. Am adunat și vitele, dintre

care unele tot nu erau desfăcute de înotătoarele lor. Le—am dezlegat și apoi ne—am dus la vatră, unde gospodina ne aștepta să mîncăm cea mai bună omletă de pe lume. Masa a fost întinsă pe fundul butoiului cu unt; aveam acum tacîmuri și farfurii destule. Pe lîngă omletă, mai aveam și feliuțe de șuncă prăjită. La sfîrșitul mesei am mîncat niște brînză de Olanda, iar în final cîte un păhărel de vin luat din cabina căpitanului.

În timpul mesei, cîinii, găinile, porumbeii, oile, caprele, în fine toate animalele noastre ne priveau cu un fel de nedumerire; gîștele și rațele se simțeau mai bine în locurile pline de bălți, pe unde găseau destui viermi și răcușori după pofta lor.

După masă, am rugat—o pe soția mea să ne povestească tot ce se petrecuse în lipsa noastră.

CAPITOLUL 7

„Se pare că nu mai ai răbdare pînă auzi povestea noastră”, a zis ea surîzînd.

„Din prima zi n—am să—ți spun decît că am fost foarte tristă din cauza lipsei voastre și foarte îngrijorată din cauza temerii pe care o aveam de a ne despărți de locul de unde vedeam semnalele. Singura ispravă a fost zgărzile cîinilor.

Ședeam lîngă cort, singurul loc unde se poate găsi un pic de umbră pe plaja asta arzătoare, cînd îl văd pe Rudli muncind din greu la șacalul ucis de Frederic. Cu briceagul pe care—l ascuțea din cînd în cînd tăia fișii pielea animalului și o curăța cît putea mai bine. Ernest, cu mîinile la spate, se uita la el batjocoritor și îl tot necăjea spunîndu—i că meseria de jupuitor pe care și—o alesese e foarte murdară și dezgustătoare. Bănuind o ceartă între ei, m—am dus acolo și l—am certat pe Ernest pentru mofturile de om delicat, care nu se potriveau deloc cu starea noastră de aici, iar pe Rudli l—am lăudat că s—a pus să facă o treabă așa de neplăcută pentru binele tuturor.

Aprobarea mea l—a făcut pe micul curelar și mai zelos.

După ce a terminat de tăiat și curățat fișiile, a adus cuie cu floarea mare, le—a bătut în piele și a captușit zgarda cu o pînză pusă în trei, pentru ca vîrfurile cuiele să nu zgîrie gîtul cîinilor. Apoi a venit la mine să mă roage să—i cos la un loc fișiile toate cu pielea, căci el nu se pricepea să mînuiască acul.

Nu aveam încotro, deși era o treabă foarte neplăcută, căci, fie vorba între noi, pielea aceea mirosea îngrozitor, deși Rudli nu voia să recunoască asta.

Cînd a terminat zgărzile, a vrut să—și facă și o curea, dar după observația lui Ernest, că pielea uscîndu—se se va zbîrci și își va schimba forma, Rudli a întins atît cureaua, cît și zgărzile pe o scîndură și, fixîndu—le cu ținte, le—a lăsat să se usuce la soare. Spre seară erau uscate și bune de purtat, dar mirosul cred că și—l vor mai păstra încă multă vreme.

Așa a trecut ziua de ieri. Seara, după ce m—am asigurat prin semnalele voastre că nu vi s—a întîmplat nici un rău, m—am retras cu copiii în cort, lăsînd cîinii să ne păzească la intrare. Noaptea a fost liniștită, dar grijile m—au trezit devreme.

Copiii suferiseră mult din cauza căldurii în ziua precedentă, și simțeam că este imposibil să mai stăm în locul acesta bătut mereu de soarele arzător. Mînată pe de o parte de dorința de a găsi un alt loc pentru a ne adăposti, iar pe de altă parte de gîndul că voi înfrunțați atîtea pericole pentru binele familiei, m—am hotărît să fac și eu tot ce voi putea pentru o viață mai bună.

Mi—am adus aminte de ceea ce mi—ai povestit tu despre ținutul acela frumos și răcoritor prin care ați fost deunăzi și m—am gîndit că nu se poate să nu avem norocul să găsim acolo vreun adăpost sigur și mai bun decît coasta asta stearpă și nisipoasă.

Cum s—a crăpat de ziuă, am alergat la mal să vă dau semnalele stabilite; le—am primit și eu pe ale voastre cu o bucurie ușor de închipuit, și apoi, pentru că mi—ați dat să înțeleg că nu vă veți întoarce pînă seara, m—am pregătit pentru excursia pe care mi—o pusesem în gînd.

După prînz, am spus copiilor planul meu. Ce bucurie! Cei doi mai mari și—au luat cîte o pușcă, un cuțit de vînătoare și o geantă cu mîncare și gloanțe; eu am luat un sac cu mîncare, bidonul de apă, și drept armă o securice. Am închis cîrligele cortului și, după ce am mai aruncat o privire spre voi, am plecat la drum însoțiți de cîini și lăsînd celelalte în paza lui Dumnezeu.

Ne—am îndreptat spre rîu. Turcu, care mai umblase pe acolo, ne servea drept călăuză.

Am ajuns la păduricea spre care ne îndreptasem. O mulțime de păsări necunoscute cîntau și zburau, fără să se sinchisească de prezența noastră. Copiii ar fi vrut să—și încerce dibăcia cu ele, dar nu i—am lăsat, pentru că nici nu le—ar fi folosit la nimic și nici nu era ușor să le nimerească acolo unde se aflau cocoțate, pe vîrfurile copacilor înalți.

Ceea ce ni se păruse de departe o pădurice nu era decît un pîlc de vreo doisprezece—paisprezece arbori mari, dar de o formă și mărime cum n—am mai văzut. Ceea ce este mai ciudat, e că copacii aceea par să crească mai mult în aer decît în pămînt; trunchiul este ridicat de la pămînt prin niște rădăcini uriașe, arcuite de jur împrejur; o rădăcină principală mai subțire decît trunchiul, dar tare și noduroasă, susține centrul întregii clădiri și îi asigură trăinicia.

Rudli s—a cățărat pe una din vițe și, măsurînd cu o sfoară grosimea trunchiului în locul de unde se desfac rădăcinile, a găsit—o de vreo doisprezece metri. Apoi, făcînd înconjurul locului cuprins de rădăcini, eu am făcut patruzeci de pași; cît privește înălțimea de la rădăcină pînă la primele ramuri, care

se întind orizontal pe o mare lungime, cred că trebuie să fie de vreo șaptesprezece metri.

Frunzele seamănă cu ale nucilor de la noi; sunt dese și dau multă umbră, de aceea pământul de sub copaci e acoperit cu iarbă deasă și fragedă.

Nici arbuștii, nici spinii nu strică frumusețea covorului acela de verdeață; dimpotrivă, totul pare a fi rînduit anume pentru un loc de adăpost cît se poate de plăcut.

Am făcut acolo un popas bun și am mîncat de prînz. Mîncarea o aveam în sac, iar apă am găsit într—un pîrîu chiar aproape de noi.

Nu mă puteam sătura de frumusețea locului acela și, pe de altă parte, gîndindu—mă la numeroșii dușmani care ne—ar putea ataca în locui acesta pustiu unde ne—am așezat, mi se părea că dacă am găsi mijlocul să ne facem locuința între ramurile acelor copaci, am trăi la adăpost de toate primejdiile. Cum nimic nu mă putea face să cred că s—ar putea găsi un loc mai bun de așezare a noastră decît acela, am pus capăt acolo călătoriei mele. La întoarcere am urmat drumul pe malul mării, cu speranța că vom mai găsi ceva de folos printre resturile cărate de la corabie. Erau mai multe butoaie, lăzi, baloturi, pe care nu aveam putere să le ridicăm, așa că ne—am mulțumit să le împingem cît mai mult spre uscat ca să nu le mai poată lua marea înapoi.

Pe cînd ne munceam noi din greu la asta, am băgat de seamă că Bili scurma de zor cu botul și cu labelle în nisip și mîncea cu poftă ceea ce găsisse. Ernest a alergat să vadă ce era și, dînd cîinii la o parte, a strigat: ”Mamă, ceva bun! Ouă de broască țestoasă: ajutați—mă să le scap de lăcomia lui Bili!” Deși mă cam îndoiam de spusele lui, m—am grăbit să—l ajut. Cu multă greutate am îndepărtat cîinii și am strîns peste douăzeci de ouă întregi, lăsînd pe cele sparte lui Bili, ca răsplată pentru descoperirea ei.

După ce am pus ouăle în sacul de vînătoare, aruncîndu—ne privirea spre mare, iată că descoperim o barcă cu pînză venind iute spre coasta noastră; m—a cuprins un amestec de nedumerire și de îngrijorare, căci nu puteam vedea oamenii din ea. Ernest a zis că sunteți voi, Rudli ne—a asigurat că sunt oamenii de pe corabie, care se întorceau într—o șalupă, iar micuțul Fritz, fiind cel mai fricos, s—a ascuns în brațele mele, crezînd că sunt niște sălbatici care vin să ne mănînce.

În timpul acesta, barca se tot apropia și, cînd am văzut că sunteți voi, am alergat în goană la locul de întîlnire, ca a nu vă facem să vă speriați negăsindu—ne acolo.

Iată, dragul meu, întîmplările noastre.

Acum, dacă vrei să—mi faci o bucurie mare. te rog să consimți să ne mutăm cit mai degrabă la umbra acelor copaci minunați”.

„Cum”, i—am zis eu atunci zîmbind, „deci asta—i tot ce ai găsit tu mai bun pentru viitoarea noastră siguranță! Nici măcar nu vād cum ne—am putea sui pînă în vîrfurile unui copac înalt de douăzeci de metri dacă nu avem un balon”.

„O, nu rîde de mine, te rog, o să vezi că planul meu se poate înfăptui foarte bine. Nu ai văzut în Elveția, mi se pare că la Zofîng, un tei uriaș, în care s—a amenajat o sală de dans, unde se urcă pe o scară? N—am putea face și noi în vîrfurile celui mai puțin înalt dintre copacii aceia dormitorul nostru? Cel puțin acolo nu m—ăș mai teme de vizită șacalilor, ori a altor musafiri de noapte, poate și mai răi. Cît despre mijlocul de a face asta, voi bărbații îl puteți găsi dacă o să vă bateți capul”.

„Bine”, i—am zis, „vom vedea ce—i de făcut, ca să fii mulțumită. Din cîte mi—ai spus despre copacii aceia ciudați, cred că în orice caz ne—am putea face o locuință sigură între rădăcinile lor, care ar putea ține locul celor mai minunate grinzi. Mîine mergem să cercetăm”.

Promisiunea aceasta a descreștit fruntea soției mele, și masa s—a sfîrșit tot așa ce vesel cum începuse.

CAPITOLUL 8

„Știi tu, dragă”, i—am zis a doua zi de dimineată cînd ne—am trezit, „că planul tău de mutare va întâmpina o mulțime de greutăți? Să ne grîndim puțin: mai întîi mi se pare înțelept să rămînem în locul unde ne—a îndreptat soarta, pentru că aici e mai ușor cu aprovizionarea, și pentru că suntem în siguranță, fiind apărați într—o parte de lanțul ăsta de stînci, iar în alta de rîul care se varsă în mare”.

„Aici nu sunt de acord”, mi—a zis ea, „nici stîncile, nici rîul nu i—au împiedicat pe șacali să vină pînă la noi; de unde știi că nu vor lua și tigrii ori alte fiare același drum ca ei? Cît despre ceea ce spui tu, că mai putem folosi lucruri de pe corabie, îți spun drept că m—aș mulțumi cu ce avem și aș dori mai bine să înghită valurile și resturile rămase, decît să mă chinuiesc mereu cu gîndul că vă puneți viața în pericol. În afară de asta, tu nici nu poți să—ți închipui cît suferim noi de căldură aici în bătaia soarelui. Gîndește—te la toate acestea, și nu se poate să nu—mi dai dreptate”.

Am tăcut o bucată de vreme, căci avea multă dreptate și mi—a dat de gîndit.

„Ei bine, dacă tu simți așa de multă nevoie să ne mutăm, vom încerca să ne așezăm la umbra copacilor tăi uriași, și, ca să le împăcăm pe toate, vom păstra și aici un fel de magazie și loc de apărare în caz de nevoie. Cu timpul, cred că am să pot cu ajutorul prafului de pușcă să arunc în aer cîteva bucăți de stîncă și să închid trecerea ca să nu mai poată intra aici nici o pisică fără voia noastră. Dar mai întîi de toate trebuie să facem un pod peste rîu dacă vrei să ne mutăm”.

„Doamne”, a zis Elisabeta necăjită, „are să mai treacă atunci multă vreme pînă cînd ne—om vedea așezați în locul unde doresc eu! Să faceți un pod! Cum poți vorbi de așa ceva? De ce să nu cărăm pe rînd lucrurile, ducînd fiecare cît va putea și trecînd rîul ca și pînă acum? Iar măgarul și vaca vor căra ceea ce va fi mai greu”.

„Asta or s—o facă de bună seamă, dar le trebuie cîte un samar, ca să le putem încărca bine. Ocupă—te de asta, iar podul rămîne pe seama mea și a băieților, și o să vezi ce bine îl vom face, ca să ne servească pentru totdeauna. De altfel, rîul se poate umfla, și atunci va fi cu neputință de trecut; ne putem pierde animalele, și chiar și noi, suntem oare siguri că vom avea totdeauna norocul să—l trecem peste pietre cînd va fi nevoie?”

Mi—a dat dreptate. Am trezit băieții și le—am spus de planurile noastre. Pe cît s—au bucurat la gîndul că ne vom muta la umbra copacilor, pe atît nu le—a venit la socoteală cînd au auzit că pentru a ajunge la pămîntul fîgăduinței trebuia să facem un pod la care aveau să muncească toți din greu.

Pe cînd soția mulgea vaca și caprele pentru gustarea de dimineată, eu cu băieții am pregătit barca pentru ca să ne ducem la corabie să aducem grinzile și scîndurile necesare la facerea podului. Am băut laptele, i—am luat pe Frederic și pe Ernest și ne—am suit în barcă. Ce mîndru era Ernest de funcția de a fi al doilea vîslas pe care i—o dădusem, prevăzînd că la întoarcere vom avea greutate mare! A luat vîsla și a mînuit—o cu îndemînare și curaj, așa că am scos ușor barca în largul mării.

Deodată, am văzut în calea noastră o insulă deasupra căreia zburau și se îngrămădeau o mulțime de pescăruși și alte păsări cu țipete asurzitoare. Curios să aflui ce este, am vîslit din toate puterile ca să ieșim din curent. Cînd am ajuns în dreptul insulei, am întins pînza și, cu ajutorul vîntului, ne—am apropiat de ea.

„Tată”, a zis Ernest, „eu cred că păsările sunt atrase aici de vreo pradă”.

Într—adevăr, coborînd din barcă, am văzut întins jumătate pe nisip, jumătate în apă, un pește uriaș, acoperit de păsările ce—i sfîșiau carnea cu atîta lăcomie, că nici strigătele noastre, nici focurile de pușcă pe care le—am tras nu au reușit să le împrăștie. Era rechinul ucis de Frederic; l—am cunoscut după trei găuri încă pline de sînge pe care le avea la cap.

„Dacă am putea alunga tovarășii ăștia hrăpăreți”, am zis eu către băieți, „am tăia fișii din pielea rechinului și am face niște pile, căci e foarte tare și zgrunțuroasă”.

Cît ai clipi din ochi, Ernest și—am scos varga de fier a puștii și, izbind cu ea în dreapta și în stînga, mi—a deschis calea. Am luat în grabă cîteva fișii de piele și le—am dus la barcă.

Din popasul nostru însă nu ne—am ales numai cu atîta folos; pe malul nisipos al insulei erau o mulțime de bucăți de lemne de toate formele și mărimile, aduse de valuri din resturile de vase scufundate. Această descoperire prețioasă ne—a scutit de un drum la corabie. Am ales bucățile care ni se păreau mai de folos pentru podul pe care voiam să—l facem. Apoi, cu ajutorul vîrtejului și a două frînghii, le—am scos din nisip și le—am împins pe apă; am legat grinzile una de alta cu frînghii, iar

deasupra lor am așezat scîndurile, pe care le—am fixat prin stinghii. Am făcut astfel o plută, pe care am legat—o la capătul de dinapoi al bărcii și am plecat spre cort.

Ca să ușurez drumul la întoarcere, am vrut să mă folosesc de vîntul care bătea spre mal și, după cîteva încercări destul de îndemînatice pentru niște marinari neînvățați ca noi, am văzut cu bucurie că pînza se umfla și se rotunjea, iar barca se îndrepta mîndră spre țarm.

Pe drum, Frederic a încercat să întindă pielea de rechin, bătînd—o în cuie pe catarg și pe bancă, ca să se usuce la soare. Cu toată truda lui, n—a reușit, căci fișiile de piele se zgîrceau imediat.

Am vorbit mult despre viața rechinului și despre cruzimea lui față de celelalte vietăți ale mării. Atunci, Ernest a făcut observația că bine a făcut Dumnezeu cînd i—a așezat gura dedesubtul botului în loc să fie la capăt.

„De ce?” l—am întrebat eu.

„Pentru că, cum e el lacom și sprinten, ar depopula mările dacă n—ar fi nevoit să se întoarcă cu spatele în jos cînd vrea să prindă prada. Cel puțin așa, tot mai scapă cîte ceva”.

„Bravo, filozoful tatii, îmi place observația ta”.

Am ajuns în scurtă vreme la golfulețul nostru; am strîns pînza și, după ce am legat barca la locul ei, am coborît pe țarmul pe care—l părăsisem cu patru ore mai înainte. Nimeni nu ne aștepta așa devreme. Am strigat toți trei odată: Heei! Heei! Și numaidecît am primit răspunsul, și ai noștri au venit toți să ne întîmpine.

Micul Fritz purta pe umăr o plasă de pescuit; Rudli avea ceva legat într—o basma; erau raci de apă dulce; soția mea avea și ea o batistă plină.

„Dar cine a descoperit și bogăția asta?” „Eu, tată”, a zis mîndru micul Fritz.

„Da”, a strigat Rudli, „dar eu am adus plasa pe care am luat—o de pe corabie odată cu munițiile, știi, tată. Eu am intrat în apă pînă la genunchi, ca să prind răcușoriiăștia frumoși. Fritz, jucîndu—se cu pietre pe malul apei, i—a văzut înotînd împrejurul șacalului pe care l—am azvîrlit ieri. Era acoperit tot cu raci, și am fi putut prinde mai mulți dacă nu ne strigați voi”.

„Lasă că e destul pentru astăzi, puiule; ba chiar trebuie să facem ca pescarii cei cuminți și să aruncăm înapoi în apă pe cei mici de tot, ca să—i pescuim cînd vor fi mai mari. Bine că am mai găsit ceva bun de mîncare”.

În lipsa noastră, Rudli a ales locul pentru pod, care era foarte bun, dar foarte departe de locul unde legasem pluta.

Cum să cărăm lemnele de la așa depărtare? Cu brațele noastre era cu neputință... Mi—am adus atunci aminte de mijlocul simplu cu care își făc laponii transportul cu ajutorul renilor.

Am legat de coarnele vacii o frînghie lungă, de care am atîrnat bucata de lemn pe care voiam să o tragă după ea. Măgarului i—am pus un fel de frîu la gît și apoi frînghia, fixată la sarcina pe care trebuia să o tîrîie. Am reușit de minune; în cîteva drumuri, materialul a fost cărat la locul podului.

Aveam tot ce ne trebuia. Cum să măsurăm lățimea pîrîului, ca să putem alege grinzile care să ajungă de la un mal la celălalt? Ernest a găsit un mijloc foarte simplu: să legăm o piatră de capătul unei sfori, să o aruncăm pe celălalt mal și apoi să o tragem înapoi și să măsurăm sfoara care a fost întinsă din mal în mal. Zis și făcut. Am găsit astfel că distanța de la un mal la altul era de vreo șase metri și, cum era nevoie ca podul să se sprijine măcar de un metru pe fiecare mal, am ales dintre grinzi pe cele care aveau cel puțin opt metri.

Acum altă greutate: Cum să trecem peste malurile stîlcoase ale rîului niște lemne așa de lungi și grele? Ne—am frămîntat în toate felurile mintea, și nu găseam nici o soluție.

Am fost chemați la masă, unde ne aștepta orez cu lapte și o fiertură minunată de raci. Soția mea mi—a arătat că pregătise samarii în timpul lipsei noastre. M—am minunat de răbdarea și priceperea ei: neavînd nici andrea, nici vreun ac gros de cusut, împunsese pînza cea groasă cu un cui, apoi băgase sfoara prin găuri.

Am mîncat cu gîndul tot la grinzile noastre și am plecat grăbiți la fața locului.

Pe malul pîrîului era un trunghi gros de copac. Am așezat una din grinzi de—a lungul țarmului, astfel ca unul dintre capete să fie chiar lingă trunchiul acela, de care l—am legat slab cu o frînghie, ca să se poată învîrți fără să iasă din nod. De celălalt capăt al grinzii am legat altă frînghie, de două ori mai lungă decît grinda și, apucînd—o de capătul liber, am trecut cu destulă greutate pe celălalt mal al apei, ducînd cu mine și scripetele bărcii. Ajuns acolo, am atîrnat scripetele de creanga unui copac și, după ce am

trecut frînghia în jurul lui, m—am întors, tot ținîndu—i capătul în mînă, pe malul unde mă așteptau băieții mei, nedumeriți de ceea ce vedeau. Le—am zis să aducă vaca și măgarul, pe care, înhămîndu—i la capătul frînghiei, i—am mînat în direcția contrară râului.

Vitele au întins cu putere frînghia care, alunecînd peste scripete, a tras după ea și grinda, învîrtind—o împrejurul trunchiului de care era legată. Astfel, încet—încet, grinda a fost trecută peste râu și așezată cu capătul pe celălalt mal.

După ce am văzut așezată prima grindă, treaba a mers ușor; am așezat tot cu același procedeu și pe celelalte patru. Copiii, nerăbdători să vadă mai repede podul gata, au așezat frumos grinzile la un capăt, pe cînd eu m—am ocupat de celălalt. Am pus apoi scîndurile de—a curmezișul una lîngă alta, dar nu le—am legat prin stinghii, ca să putem desface ușor podul în cazul cînd ar fi trebuit să oprim trecerea vreunor dușmani.

Eram ruși de oboseală și de foame. Ne—am întors bucuroși la cort, unde după ce am mîncat și am mulțumit lui Dumnezeu pentru tot ajutorul Lui pe care ni—l dăduse în acea zi, ne—am culcat pe patul de mușchi să gustăm binemeritata odihnă.

CAPITOLUL 9

A doua zi, cea dintâi grijă a fost să—mi adun copiii și să le dau sfaturi asupra vieții pe care urma s—o ducem: „Urmează să trăim într—un loc mai frumos decât acesta, dar mai nesigur. Cunoaștem câteva dintre foloasele pe care le putem avea acolo, dar nu și dintre pericole. Să fiți cu băgare de seamă și să vă păziți; nici unul să nu se depărteze de noi în timpul drumului, nici să rămână în urmă”.

După ce mi—au promis ascultare, am făcut pregătirile de plecare: am adunat animalele; vaca și măgarul au fost încărcăți cu grosul bagajului. Nu puteam lua deocamdată decât cele mai necesare: uneltele și vasele de bucătărie, merindele (pesmeți, unt, brânză), ceva gloanțe, armele, hamacurile și păturile de lână.

Eram aproape gata cu împachetatul, când iată că soția mea a sosit gîfîind, cerînd loc și pentru sacul fermecat pe care—l aducea în brațe. „Apoi”, a zis ea, „trebuie neapărat să luăm cu noi găinile, căci e destul de periculos să le lăsăm aici o noapte, ca să nu le mănînce șacalii. Afară de asta, mai trebuie să—l pui pe Fritz călare pe măgar; e prea mic și nu va putea face drumul pe jos”.

Am așezat băiețelul pe spinarea măgarului între *samari*, avînd la spate sacul fermecat. Cu păsările a fost mai greu; găinile erau împrăștiate prin împrejurimi și, cu toată alergătura băieților, n—ă fost chip să prindă vreuna.

„Lăsați, lăsați, domnii mei, nu vă mai osteniți să alergați așa după ele, că le adun eu!”

„Hai să vedem, mamă, dacă ești mai meșteră ca noi!”

„Hai să vă arăt eu că mai mare ispravă se face cu priceperea decât cu forța ori cu sprinteneala”.

Zicînd aceasta, Elisabeta a scos din sacul fermecat câteva mîini de boabe și a strigat păsările.

Într—o clipă s—au adunat toate și au intrat după ea în cort, unde le—ă aruncat restul de grăunțe și, închizînd iute ușa cortului, toate au devenit prizoniere. Copiii au făcut haz. Rudli a fost însărcinat să se tîrască prin cort ca vulpea în coteț, să le prindă una cîte una și să mi le dea. Le—am legat picioarele și le—am așezat cum am putut într—un paner pe spinarea vacii, avînd grijă să—l acoperim, ca să liniștim trupa furioasă.

După asta, am înghesuit în cort toate lucrurile rămase, l—am închis bine și am pornit la drum. Duceam fiecare cîte o armă și în spate un sac cu mîncare. Frederic și cu mama lui erau în frunte, după ei vaca și măgarul cu Fritz călare pe el. Al treilea grup era format de Rudli cu caprele, maimuța fiind cocoțată pe spatele caprei la care suga și făcînd tot felul de strîmbătură. Ernest își mîna foarte serios turma de oi; în urma tuturor mergeam eu, plin de griji pentru toți ai mei. Pe lîngă noi, cîinii, ca niște aghiotanți fideli, făceau mereu drumul de la capul la coada coloanei.

Caravana înainta încet și cu rînduială, cum trebuie să fi umblat în vremurile de demult strămoșii noștri, rătăcind prin nisipuri, și cum vor fi umblînd și astăzi triburile nomade.

Cînd am ajuns la pod, iată că și porcul a venit să se adauge coloanei noastre.

Cum am trecut pîrîul, iarba fragedă și deasă le—ă ispitit întruna pe vitele noastre, începînd să „evadeze” din coloană în dreapta și în stîngă ca să pască. Noroc cu cîinii, care prin lătrăturile lor au reușit iarăși să le adune. Ca să nu mai pățim așa ceva, am luat drumul pe malul mării, pe unde nu era iarbă. Abia am ieșit mai la larg, că iată, cîinii au început să latre cu furie în bălăriile din care ieșisem. Ne—am pregătit anele, bănuind că e vreun animal periculos. Rudli, zăpăcii, a alergat într—acolo, și deodată l—am auzit stîngînd: Tată! Tată! Un porc spinos mare, foarte urît! Are niște țepi lungi cît o sabie”.

M—am dus să văd dacă într—adevăr un porc spinos, dar nu chiar așa de mare cum i s—ă părut lui Rudli care nemaiavînd răbdare, a ochit și a tras cu pușca în ei, omorîndu—l pe loc.

L—am certat, căci în neatenția lui putea trage în vreunul dintre noi, dar el se grăbea să—și ia prada. L—ă legat de gît cu batista și l—ă tîrît pînă a mama lui, lăudîndu—se: „Vezi, mamă, eu am ucis cu un glonț dihania asta pocită. Să—l luăm cu noi, pentru că tata zice că are carne gustoasă”.

Mama lui l—ă lădat, deși nu din cale afară de înecat, iar frații lui au început care mai de care cu glume răutăcioase pe socoteala micului vîntor. Ca să înlătur cearta, i—am oprit din mers, ca să îngrijească pe bieții cîini, care aveau botul numai țepi și sînge din lupta cu porcul spinos. La stăruințele lui Rudli, am luat între bagaje și vînatul lui, nveht bine în iarbă și într—o pînză groasă, ca să nu ne înțepe.

În fine, am ajuns la locul dorit. Copacii întreceau închipuirea mea atît ca grosime, cît și ca înălțime.

”Ce copaci!” s—ă mirat Ernest, „adevărați uriași! Dar ce—or fi oare?”

”Nuci”, i—a răspuns repede Rudli, „uită—te la frunze”.

”Te înșeli, băiete. După cum arată și după rădăcinile astea deasupra pământului, cred că e un soi de smochin. Orice ar fi însă, dragă Elisabeta, te felicit de ideea pe care ai avut—o de a ne muta aici. Deocamdată o să ne așezăm în partea de jos, sub rădăcinile acestea, care ne vor servi de grinzi la colibă; mai târziu poate vom reuși să ne facem sălașul sus, unde vom avea cel mai sigur adăpost de fiarele sălbatice”.

Am început să desfacem bagajele; vitelor le—am rus piedică la picioarele din față, ca să nu se depărteze; porcului n—am avut ce—i face și l—am lăsat liber; de asemenea am dat drumul și găinilor și porumbeilor să se așeze unde le—o plăcea.

O pocnitură neașteptată de pușcă ne—a atras atenția; Frederic împușcase o pisică sălbatică:

„Bravo, căpitane de vânători, bine ai făcut. Astea sunt cei mai răi dușmani ai găinilor”.

„Bine, tată, eu voi avea grijă să apăr găinile, dar cer ca jupînul Rudli să nu—mi mai ia și pielea asta cum a făcut cu a șacalului. Vreau să—mi fac și eu din ea o cingătoare în care să—mi bag pistoalele și cuțitul de vânătoare”. Ideea lui era bună. L—am învățat cum să jupoaie mai bine pisica, iar carnea am dat—o dulăilor, care abia așteptau un prînz bun.

Rudli nu s—a lăsat mai prejos și a vrut să folosească și el pielea porcului spinos, făcînd din ea niște zgărzi de rezervă pentru cîini. Carnea a dat—o mamei pentru mîncare.

Am adunat de la pîrîl din apropiere niște pietroaie pentru vatră; copiii au adus vreascuri pentru foc, și gospodina s—a pus să gătească de—ale mîncării.

Pînă să fie gata masa, eu m—am pus să fac din țepii porcului niște ace cu care soția mea să coasă curele.

Cu ajutorul unui cui înroșit în foc, am reușit să le fac găurile, fără a strica măcar unul. Erau, ce—i drept, cam grosolane, dar soția a fost cum nu se poate mai încîntată, căci aveau să—i ușureze mult lucrul.

Pentru locuința noastră de sus ne trebuia întîi de toate o scară de frînghii, pe care să ne urcăm la înălțimea de vreo zece metri, de unde începeau a se răsfira crengile copacilor. Cum să prindem de primele crengi frînghiile pe care să fixăm treptele? I—am chemat pe băieți și i—am învățat să arunce într—acolo pietre, legate de capătul unei sfori. Nici unul n—a reușit. Trebuia găsit alt mijloc.

CAPITOLUL 10

Deocamdată însă m—am ocupat de adăpostul de noapte; am atârnat sacii sub bolta pe care o formau rădăcinile unui copac și, acoperind totul pe dinafară cu pînza de corabie pe care o aveam, am făcut un adăpost minunat, în care nu ne puteau supăra nici insectele, nici roua.

După ce am isprăvit asta, m—am dus cu Frederic și cu Ernest pe malul mării ca să cercetez materialul ce se găsea acolo, mai ales că ne gîndeam mereu la scara de frînghie. Țărmlul era plin de resturi, dar nimic nu—mi putea fi de folos. Aproape îmi pierdusem speranța, cînd Ernest mi—a arătat o mulțime de trestii de bambus, în parte acoperite de nisip și de glod. Era tocmai ce—mi trebuia mie; am scos cîteva trestii din nisip, le—am curățat de frunze și apoi le—am tăiat în bucăți.

Ca să le putem duce mai ușor, le—am legat trei mănuchiuri. Pe urmă, am căutat tufe de trestii, din care să—mi aleg cîteva lujere găunoase și ușoare pentru săgeți.

Ne—am îndreptat spre un tufiș mare, în care înaintam cu multă atenție de frica reptilelor, ori a altor animale periculoase. Căteaua mergea înainte. Deodată, a început să latre ca o nebună. Un stol de flamanzi, de toată frumusețea, s—a ridicat în aer, bătînd din aripi cu zgomot. Frederic, grăbit, a tras un foc de pușcă și a doborît doi la pămînt. Unul a rămas mort pe loc, iar celălalt, avînd numai o rană ușoară la aripă, a fugit cu o iuțeală de necrezut, mulțumită picioarelor lui lungi. Frederic a alergat să—l ia pe cel mort, iar eu pe urma celui viu. Cum pămîntul era mlăștinos, era gata să mă întorc fără el, cînd Sili mi—a venit în ajutor și, tăindu—i calea, l—a apucat de—o aripă și mi l—a ținut pe loc pînă am pus mîna pe el.

Nu se poate descrie bucuria copiilor cînd au văzut vie în mîna lor pasărea aceea așa de frumoasă.

„Hai să—i legăm rana! Să—l îmblînzim! Ce bine—ar fi dacă ar vrea să trăiască printre găini! Ce pene frumoase! Ce culori strălucitoare! Ia uitați—vă”, a zis Ernest, „pasărea asta are pielițe la degete ca gîsca și picioare lungi ca barza. De aceea poate să alerge pe pămînt tot așa de repede cum înoată în apă”.

„Ai putea să mai adaugi că zboară tot așa de repede prin aer cu aripile astea puternice”.

„Dar”, a întrebat Frederic, „oare toți flamanzii au culoarea roz? În stolul pe care l—am văzut eu, mi s—au părut unii albicioși, alții cenuși”.

„Da, aceia erau cei tineri. Numai cînd mai îmbătrînesc capătă culoarea asta frumoasă”.

„Atunci n—o să facem friptură tocmai fragedă din asta ucis de mine, căci prea are penele frumoase. În orice caz, hai cu ei la mama”.

Încîntați de pradă, băieții mei au luat, unul flamandul cel mort în pate, celălalt l—a legat pe cel viu cu batista la răni și l—a luat în brațe. Eu am cules cîteva vîrfuri de trestie înflorită, căci dintr—acelea știam că—și fac sălbaticii săgețile, și ne—am întors la ai noștri, care ne—au primit ca de obicei cu strigăte de bucurie și de mirare.

„Vai ce pasăre frumoasă! Sărăcuța, e rănită. Oare se va vindeca? Ce bine ar fi!”

Numai Elisabeta nu părea prea încîntată cînd se gîndea că erau greu de hrănit atîtea guri cu puținul pe care—l aveam.

„Lasă, dragă”, i—am zis eu, „noul musafir n—o să te împovăreze, căci el se hrănește cu peștișori și cu insecte pe care și le va agonisi singur pe malul pîrîului”.

Am căutat rana prizonierului și am legat—o, după ce am tratat—o cu o alifie făcută din unt și vin; apoi l—am legat cu o sfoară lungă de un picior și i—am dat drumul să se plimbe în voie pînă la pîrîu și înapoi. După cîteva zile, rana s—a vindecat, și pasărea s—a îmblînzit.

În timpul acesta ne—am ocupat mereu de scară. Am măsurat înălțimea copacului; l—am trimis pe Frederic să măsoare frînghia pe care o aveam și pe cei mici să facă ghem sfoara de care știam că o să avem nevoie. Apoi am luat o trestie de bambus și am făcut din ea un arc; din vîrfurile de trestii am făcut săgeți, pe care, ca să le fac să zboare mai ușor, le—am împodobit cu pene de flamand. Copiii se minunau de născocirea mea, și care mai de care cerea să—și încerce meșteșugul la tras cu arcul.

„Stați, măi băieți, doar asta nu—i jucărie cum credeți voi. Elisabeta, te rog, fă—mi rost de un ghem de ață tare”.

„Mai știi, poate sacul fermecat are și așa ceva în el”, mi—a răspuns ea, căutînd pînă în fundul sacului. „Iată ceea ce dorești. Vedeți ce bine prinde prevederea mea?”

Am deșirat ața de pe ghem și i—am legat capătul de o săgeată, căreia i—am dat drumul spre o creangă a copacului. Săgeata a zburat ducînd cu ea firul de ață, a trecut peste creangă și s—a întors înapoi pe pămînt. Încîntat de reușita încercării mele, m—am ocupat mai departe de scară. Frederic tocmai sosea,

abia tîrînd după el două legături de frînghie groasă. Le—am măsurat, și aveau fiecare aproape treisprezece metri lungime.

Era exact ce doream. Am întins frînghiile pe pămînt, paralele una cu alta și la depărtare de treizeci și cinci de centimetri. Frederic tăia cu securea trestii de bambus în bucăți de șaptezeci de centimetri din care urma să facem treptele; Ernest mi le dădea, iar eu le legam de cele două frînghii, prin noduri făcute la depărtări egale. După aceea băgăm cîte un cui la capete, ca să nu mai poată ieși înapoi. În felul acesta, scara a fost gata în scurtă vreme.

După aceea, cu ajutorul firului de ață atîrnat pe după creanga copacului, am trecut în locul lui o sfoară, iar cu ea am tras o frînghie destul de tare ca să poată ridica după ea scara.

Cînd scara a ajuns sus la creanga de care trebuia să se sprijine, am legat frînghia cu care o urcasem de una din rădăcinile copacului, iar treapta de jos a scării am legat—o bine de altă rădăcină, ca să nu se clatine cînd ne vom urca pe ea.

Abia am terminat, și băieții, care mai de care, s—au și repezit să se urce sus, dar nu l—am lăsat decît pe Rudli, care era cel mai ușor și mai sprinten.

Micul îndrăzneț, mlădios și îndemînatic, s—a urcat ca o pisică din treaptă în treaptă și cît ai clipi a ajuns în vîrfurile copacului.

După încercarea lui s—a suit Frederic, luîndu—și o geantă de vînătoare, în care avea un ciocan cu cuie, ca să fixeze bine capătul de sus al scării de creanga copacului. M—am urcat și eu după el, fără nici o frică. Sus, ramurile copacului erau așa de dese și așa de tari, că nu mai era nevoie de grinzi pentru dușumelele locuinței noastre: era destul să le îndreptăm și să le netezim și apoi să așezăm peste ele scîndurile. Cu ajutorul securii, m—am pus pe treabă. Am rugat—o pe soția mea să—mi lege un scripete puternic la capătul frînghiei care atîrna lîngă scară; l—am tras sus la mine și l—am fixat la una din ramurile cele mai groase dinspre vîrfurile copacului, ca să pot urca a doua zi cu ajutorul lui scîndurile și celelalte materiale de care aveam nevoie.

Era tîrziu. Răsărise de mult luna cînd am terminat de făcut toate acestea. Zdrobit de oboseală, am coborît la ai mei.

În timp ce eu mă ocupasem cu scara, nici ceilalți nu pierduseră vremea degeaba: Elisabeta a cusut, cu ajutorul acelor de porc spinos, niște hamuri minunate pentru vacă și măgar; Ernest și micul Fritz s—au ocupat de bucătărie în locul mamei lor; în fața focului se frigea o bucată de porc spinos grasă, de—ți lăsa gura apă, iar altă bucată fierbea în cratiță; o pînză întinsă pe iarbă servea ca față de masaj pe ea erau puse cu cînte șunca, o bucată de brînză, unt și pesmeți. Într—un cuvînt, masa era gata.

După ce am aprins cîteva focuri împrejurul copacului; după ce am adunat toate vitele și le—am legat sub bolta de rădăcini, unde urma să ne culcăm și noi; după ce găinile și porumbeii s—au cuibărit pe crengile din apropiere; după ce, în fine, ne—am văzut fără nici o grijă, ne—am pus la masă cu o voie bună și o poftă neîntrecută. Luna plină strălucea ca o minune, dar încet—încet oboseala ne—a cuprins pe toți; ciripeala veselă a copiilor a conținut, am făcut rugăciunea de seară, și toată lumea s—a culcat. Mai înainte însă, eu am făcut o inspecție împrejurul taberei, am mai pus lemne pe foc și, după ce m—am asigurat că nu ne amenință cel puțin pentru clipa aceea nici un pericol, m—am suit și eu în hamac să mă odihnesc.

Băieții nu—și mai găseau astîmpărul: se foiau, se învîrteau și oftau întruna nervoși. Nu le plăcea deloc să doarmă în hamac și le părea rău după paturile de mușchi pe care le părăsiseră, căci în ele cel puțin se puteau întinde după voie.

I—am învățat să se așeze de—a curmezișul și să se învelească bine cu păturile.

„De altfel”, le—am zis, „cum dorm toți marinarii din lumea asta, trebuie să încerce și să rabde și niște copii de elvețian”.

După cîteva încercări și oftături, s—a făcut liniște, și răsufarea regulată arăta că adormiseră cu toții.

CAPITOLUL 11

Pînă la miezul nopții n—am putut ațipi deloc; cel mai mic zgomot, un foșnet de frunze, murmurul depărtat al apei, toate mă făceau să tresar. Cum vedeam că un foc stinge, săream să aprind altul. Tocmai spre ziuă m—a prins un somn atît de adînc, încît dimineața, în loc să trezesc eu copiii ca de obicei, au venit ei să mă trezească pe mine.

Elisabeta se și apucase să—și îndeplinească sarcinile ei obișnuite, a muls vaca și caprele și a pregătit gustarea de dimineață. După ce am mîncat, ea a plecat împreună cu Ernest și Rudli să care de la malul mării cu ajutorul vacii și al măgarului scîndurile și bucățile de lemn de care aveam nevoie pentru noua clădire pe care doream s—o facem. Eu și cu Frederic ne—am suit în copac și ne—am urmat lucrul început din seara precedentă; am tăiat cu securea și cu fierăstrăul toate crengile care nu ne trebuiau, păstrînd cîteva bune pentru atîrnat hamacurile și altele pentru întins pînza de corabie ca acoperiș.

Munca aceasta a fost grea și lungă. Scîndurile și stinghiile cărate de la malul mării au fost așezate jos la rădăcina copacului, de unde le—am ridicat cu scripetele: Elisabeta le—a legat jos de frînghie, iar eu cu Frederic le—am tras cu mare greutate în sus; apoi le—am așezat una lîngă alta, ca să facem niște dușumele sănătoase. Puțin cîte puțin, clădirea noastră a luat înfățișarea de locuință; se sprijinea pe trunchiul uriaș al smochinului, pînza aruncată peste crengile de sus o închidea de o parte și alta, iar prin fațada deschisă, pătrundea aerul răcoros dinspre mare, care se vedea foarte bine de la înălțimea aceea.

În fața locuinței, am făcut un fel de verandă cu balustradă de care să ne putem sprijini și, ca să înlăturăm orice pericol, am fixat prin cuie pînza de deasupra, pe marginile balustradei.

După aceea, am ridicat sus, tot cu ajutorul scripetelui, hamacurile, paturile și alte lucruri necesare; le—am atîrnat de ramurile cele mai groase și, după ce am curățat dușumelele de frunze și de așchii, am coborît să anunțăm familia că noua locuință era gata să o primească.

Mai erau cîteva ore pînă seara. Găsind la rădăcina copacului cîteva scînduri rămase, nu m—am putut opri să nu fac o masă și două bănci, ca să mîncăm ceva mai comod ca pînă atunci. Cîțiva țăruiși bătuți în pămînt, deasupra lor scînduri destul de grosolane bătute în cuie, și mobila a fost gata.

Nu mai puteam de oboseală; m—am așezat pe o bancă și, ștergîndu—mi transpirația, am zis soției mele: „Ce—i drept că azi am muncit ca un salahor, dar mîine o să mă odihnesc toată ziua”.

„Chiar așa e și bine, căci mîine mi se pare că e duminică și se cuvine să ținem seama și de datoriile față de Dumnezeu”.

„Așa o să și facem. Ce plăcere vor simți copiii cînd le vom spune că mîine e sărbătoare și că nu mai au nimic de făcut decît să se odihnească și să petreacă! Dar, ia să te văd, acum, cînd ți—am făcut masă, ce bucate ne dai? Am o foame de lup!”

„Ei hai, cheamă tu copiii, că eu vă servesc”.

Toată lumea s—a adunat într—o clipă în jurul mesei. Gospodina a pus la mijloc o cratiță mare de lut, din care a scos cu o furculiță lungă o mîncare de pasăre cu sos; era flamandul ucis de Frederic.

„Ernest, care—i foarte priceput bucătar, mi—a spus că flamandul e bătrîn și că e mai bine să—l fierb cu sos decît să—l frig; acum să vedeți dacă a avut dreptate”.

Am făcut haz de cunoștințele culinare ale filozofului nostru, lăudînd bucatele, care erau așa de bune, că n—a mai rămas nici o bucățică.

Pe cînd mîncam noi cu așa poftă, flamandul cel viu, deja îmblînzit, a venit împreună cu găinile să ciugulească firimiturile de la masă; nu mai era acum legat și nici nu părea dornic să ne părăsească. Nici puiul de maimuță nu mai era sălbatic și ne făcea mult să rîdem de strîmbăturile lui. Era bucuria familiei și trecea de pe umărul unuia pe al altuia ca să—și primească porția de mîncare, pe care o ducea la gură cu amîndouă lăbuțele, cu o îndemînare fără seamăn.

Pînă și scroafa cea mare, pe care n—o mai văzusem de vreo două zile, a venit lîngă noi, guițînd bucuroasă că ne—a regăsit după lungile ei plimbări prin pădure. Elisabeta i—a făcut o primire deosebită, dîndu—i laptele care ne rămăsese, ca să o învețe să tragă acasă în fiecare seară, „căci”, zicea ea, „pînă ce vom avea cu ce bate untul și face brînză, de ce să se strice prisosul de lapte?”

„Așa e, dragă”, i—am răspuns eu. „Să știi că cu primul drum la corabie o să—ți aduc tot ce—ți trebuie pentru asta”.

„Of, Doamne, n—o să fiu liniștită decît în ziua în care valurile vor înghiți complet corabia aceea; nici nu—ți poți închipui prin ce chinuri trec eu cînd înfrunțați atîtea pericole, ducîndu—vă cu blestemata aia

de barcă de căzi pe care ați făcut—o".

Avea dreptate, dar știam eu bine că dragostea pentru noi n—o va opri la nevoie să înțeleagă că numai cu îndrăzneală se izbutește în împrejurările grele în care ne găseam.

După masă am băgat vitele în adăpostul de sub rădăcini. Am făcut focul, care trebuia să ardă toată noaptea, și apoi ne—am suit în locuința noastră. Copiii și soția s—au urcat foarte ușor, căci scara nu se mișca, avînd capătul de jos legat de o rădăcină. Eu însă am dezlegat—o înainte de a mă urca, pentru că voiam să o ridic pe timpul nopții, și astfel am fost nevoit să mă agăț de frînghiile acelea mișcătoare, cu atît mai greu, cu cît mai aveam în spate și pe micul Fritz.

Am ajuns în fine sus și, după ce am lăsat povara din spate, am tras la mine scara cu ajutorul scripetelui și am agățat—o de o creangă groasă.

În felul acesta ne—am retras în locuința noastră, întocmai ca și castelanii din vechime, care se despărțeau de restul lumii, ridicîndu—și podul mobil al castelului.

Deși ne simțeam în cea mai desăvîrșită siguranță, totuși mi—am încărcat puștile, ca să pot veni în ajutorul cîinilor de jos în cazul în care vreun dușman ar fi atacat vitele.

După ce am luat luat toate măsurile acestea, ne—am rugat și ne—am așezat în hamacuri, unde am dormit prima noapte fără nicio grijă.

CAPITOLUL 12

A doua zi, toată lumea s—a trezit cu voie bună și cu un nou curaj.

„Ce facem azi, tată?”

„Nimic, dragii mei, nimic”.

„Ei, cum așa? Vrei să râzi de noi?”

„Ba deloc, nu glumesc. Azi e duminică, zi de odihnă”

„Cum? Dumninică? Ce bine! Cum o să ne—o petrecem? Tată, te rog să—mi împrumuți arcul tău! Ba, eu o să—ți fac unul la fel! O să ne plimbăm unde o să ne placă! Ah, ce bine!”

”Da, dar mai întâi datoriile față de Dumnezeu”.

”Dar ce să facem, tată, dacă aici nu—i nici pastor, nici biserică?”

„O să ne rugăm sub bolta cerului, cum ne—am rugat altădată sub bolta bisericii. Dumnezeu este peste tot și ne aude”.

Eu am coborât cel dintâi, după ce am dat drumul scării și am legat—o din nou jos. Ceilalți au venit după mine, fără frică. Am căutat un loc frumos, ne—am așezat pe iarbă și, după modelul predicilor pe care le ascultam în biserică când eram în țara noastră, am ținut și eu una, în care am dat copiilor mei sfaturi necesare pentru viața noastră. Toți erau pătrunși pînă în adîncul sufletului de recunoștință și de iubire pentru Dumnezeu, care ne ocrotise. Am intonat apoi cîteva cîntări, eu m—am rugat, și cu aceasta am încheiat o oră de cea mai adîncă pietate.

Toată ziua s—a simțit urmarea acelei ore de sfințenie; copiii în jocurile lor erau mai blînzi și mai drăgăstoși unii cu alții.

Ernest a reușit să lovească cu arcul vreo cîteva duzini de presuri care veniseră să ciugulească smochine din copacul nostru și a căror carne era foarte gustoasă. Rudli și micul Fritz, vîzîndu—l pe fratele lor, m—au rugat să le fac și lor cîte un arc și săgeți, ceea ce am făcut cu plăcere, căci mă bucuram să—i văd că se antrenează pentru a putea trage cu arcul. Arma aceasta, de care s—au servit strămoșii noștri, putea să ne fie de cel mai mare folos atunci cînd urma să terminăm munițiile pentru armele de foc.

Frederic s—a chinuit să—și facă o cingătoare din pielea pisicii sălbătice, dar ca să nu miroase ca a lui Rudli, a tăbăcit—o după sfaturile mele, spălînd—o de mai multe ori și apoi a frecat—o cu unt amestecat cu cenușă. A reușit în felul acesta să capete o piele moale și foarte curată.

La amiază, mama ne—a poftit la masă: presurile lui Ernest, ouă de la găinile noastre și cîteva felii de șuncă prăjită au alcătuit un prînz gustos și hrănitor. După masă, am stat de vorbă pînă tîrziu, făcînd planuri pentru a îmbunătăți confortul locuinței noastre. Apoi, ca să fac plăcerea copiilor, am hotărît să dăm nume la toate punctele mai însemnate din locurile pe unde ne aflam.

„Poate că locul acesta își are deja numele scris pe hartă, așa că nu—i vom da nici unul acum; vom numi însă punctele importante în care ne vom face noi vreo așezare, pentru ca să ne înțelegem mai bine cînd vorbim de ele, și astfel să ni se pară că trăim și noi într—o lume civilizată”.

„Ah, ce idee bună, tată! Să le dăm nume grele, ca să se chinuie mult să le pronunțe cei care ne vor descoperi vreodată aici”.

„Ba nu, căci noi am fi primii care am suferi neajunsul greutăților de pronunțare; mai bine să le dăm nume care să li se potrivească după înfățișarea lor, ori după întîmplările care au avut loc acolo”.

„Bine, fie”, a zis neastîmpăratul Rudli. „Cu ce începem?” „Mai întâi începem cu golfulețul în care am ajuns la mal. Ce nume să—i punem?”

Fiecare și—a dat cu părerea. Soția mea a propus să—l numim „*Golful Salvării*”, drept recunoștință că Dumnezeu ne—a scăpat de la moarte.

Toți au primit acest nume ca cel mai potrivit. Tot așa, am numit toate locurile cunosc, ce upă întîmplările de care erau legate. Astfel, înălțimea de pe care am căutat zadarnic urme ale tovarășilor noștri am numit—o „*Capul Speranței înșelate*”; rîul a fost numit „*Rîul Șacalului*”; podul a fost numit „*Podul Familiei*” pentru că toți am muncit la facerea lui; apoi „*Balta Flamandului*”, „*Cîmpia Porcului spinos*”, etc.

Cel mai greu ne—a fost să dăm numele castelului nostru din copac. Unul zicea să—l numim „*Castelul din copac*”, altul „*Cetatea Smochinului*”, Frederic voia „*Cuibul Vulturilor*”, dar Ernest n—a fost de acord, pentru că vulturii nu stau în copaci.

„Hai să—i zicem”, le—am propus eu, „*Cuibul Șoimilor*”. Voi sunteți un cuib de păsări de pradă, de

viță nobilă ca și șoimii, și învățatul Ernest nu mai are ce zice, căci șoimii își fac cuibul în vârful celor mai înalți copaci".

Părerea mea a fost primită. Mai rămânea locul primei noastre locuințe, pe care l—am botezat „*Cortul*". Astfel am pus bazele noii geografii.

CAPITOLUL 13

MAP OF THE HAPPY ISLAND.

A. Tent House.	M. Marsh.
B. First Grotto.	N. Bamboos.
C. Second Grotto.	O. Sugar Canes.
D. Falcon's Nest.	P. Gourd Wood.
E. Farm.	Q. Acorn Wood.
F. Family Bridge.	R. Monkey Wood.
G. Bears.	S. Sand Hills.
H. Cascades.	T. Coral Reefs.
I. Shark's Island.	U. Cotton Wood.
J. Cabbage Palms.	V. Flamingo Marsh.
K. Rice Marsh.	W. Palm Cocoa Wood.
L. Arcadia.	X. Potatoe Plantation.

După masă, Frederic și Rudli s-au apucat de meșteșugul lor de pielari: unul să—și isprăvească cingătoarea și tocurile de pistoale; celălalt să facă din pielea porcului spinos un fel de platoșă de apărare

pentru dulăul nostru. Bietul animal a primit foarte răbdător această platoșă războinică, cu care ar fi putut înfrunta tigru și hiena.

Bili nu a găsit însă în costumul acela atîta plăcere ca tovarășul ei, căci de cîte ori se apropia Turcu de ea, ghimpii cu care era îmbrăcat o înțepau așa de tare, că o făceau să urle și să fugă de el.

Rudli și—a mai făcut din pielea capului porcului spinos un fel de tichie pentru el, tot așa de ciudată și înțepătoare ca și platoșa bietului Turcu.

Pînă să termine ei pielăria, soarele a coborît mult către apînțit și căldura s—a mai domolit; totul ne îndemna la plimbare.

Cum proviziile erau pe sfîrșite, am hotărît să ne ducem la Cort, căci acolo ne era magazia; dar ca să cunoaștem și alte locuri, voiam să mergem pe un alt drum pe unde nu mai fusesem pînă atunci.

Plimbarea aceasta a încîntat pe toată lumea: lui Frederic îi trebuia praf de pușcă; soției mele îi trebuia unt, căci consumase mult cu tăbăcitul pieilor; Ernest voia să aducă de la Cort o pereche de gîște și una de rațe, ca să le deprindă cu pîrîl de lîngă noi; pînă și micul Fritz avea un scop: să pescuiască cu plasa ceva raci din rîul Șacalului. Numai Rudli nu avea nici un plan; el se bucura de planurile fraților și făcea tot felul de ghidușii cu căciula lui spinoasă pe cap.

Am plecat: Frederic gătit cu chimirul, Ernest cu niște frînghii pe umăr, Rudli cu găteala lui de sălbatic pe cap; toți înarmați cu puști, iar Fritz cu un arc și o tobă de săgeți. Mama lor ducea o oală mare goală și un sac pentru provizii. Turcu și Bili deschideau drumul. Cel dinții mergea țațoș cu armătura lui teribilă la gît, iar tovarășa lui se ținea la oarecare depărtare de teama înțepăturilor.

Jupînul Knips, puiul de maimuță, a fost cam încurcat văzînd spinarea lui Turcu acoperită cu atîția ghimpi, dar a sărit pe spatele lui Bili, căci nu putea merge pe jos atîta drum. Pînă și flamandul a mers cu noi.

Drumul pe care am plecat în susul apei era foarte plăcut, fiind umbrît de copaci mari, iar pe jos acoperit cu o iarbă scurtă și deasă, de era mai mare dragul să călcăm pe ea. Băieții mergeau fiecare pe unde avea plăcere. Abia am ieșit din pădure, cînd deodată i—am văzut alergînd într—un suflet spre mine, și Ernest mi—a zis cu ochii strălucînd de bucurie:

„Tată, uite ce—am găsit!” și mi—a arătat o tufă cu frunze și flori, de ramurile căreia atîrneau niște umflături rotunde, verzui.

„Cartofi! Vai, copii, să—I mulțumim lui Dumnezeu, de acum nu vom muri de foame în pustiul acesta. Colonia e scăpată! Unde ați găsit comoara aceasta?”

„Acolo în spatele pădurii; e plin cîmpul”.

Într—adevăr, era un cîmp nesfîrșit de cartofi, unii în floare, alții deja copti. Ni se păreau mai frumoși decît toți trandafirii Persiei.

„Bravo, Ernest! Ai făcut o descoperire fericită”.

„Da, era teribil de greu”, a zis Rudli cu ciudă, „oricine ar fi trecut pe aici i—ar fi descoperit...”

„Nu căuta să micșorezi meritul fratelui tău, căci nu e deloc sigur că tu ai fi recunoscut cartofii. Tu ești superficial, pe cînd Ernest observă, compară, gîndește, și ceea ce descoperă el nu se datorează unei întîmplări”.

„Bine, mamă, fie! Dacă nu i—am descoperit eu cel dinții, eu am să—i dezgrop cel dinții”, a zis Rudli rîzînd și a început să scurme pămîntul cu amîndouă mîinile cu atîta rîvnă, că toți l—au imitat. Maimuța nu s—a lăsat mai prejos, ba spre mirarea noastră am văzut că nu era prima dată cînd făcea treaba aceasta, căci se pricepea să aleagă mai bine decît noi cartofii cei mai buni.

După ce ne—am umplut gentile, ne—am urmat drumul spre Cort. Am ajuns la stîncă de pe care pîrîl nostru se rostogolea în cascadă cu un vuiet plăcut; de acolo iarăși prin ierburile mari pe unde am mai trecut și altădată, și am ajuns într—un loc încîntător. Peretele stîncii părea o minunată seră caldă din Europa, unde în loc de ghivece și lădițe de flori erau o mulțime de firide din care ieșeau plantele cele mai rare și mai felurite din lume. Erau plantele din continentul nou în toată bogăția lor: cactuși cu tulpini spinoase și flori delicate, smochini cu frunze late, aloe încărcați cu ghirlande de flori albe, iasomii, vanilie cu tufe parfumate și multe altele. Dar ceea ce ne—a bucurat mai mult a fost regele fructelor, prețiosul ananas. Am mîncat cu multă poftă din fructele lui acrișoare și parfumate. Copiii l—au dresat pe Jupîn Knips să culeagă ananașii cei mai mari și mai copti, căci ei nu—i puteau culege din cauza ghimpilor.

CAPITOLUL 14

În timp ce ei erau ocupați în felul acesta, eu am făcut altă descoperire: printre tulpinile spinoase de cactuși și aloe am observat o plantă mare, cu frunzele late și ascuțite la vîrf, care după forma ei și după alte semne nu putea fi decît *caratas*. Din frunzele lui se scot fire, din tulpină iască, iar dacă aceasta e sfărîmată și aruncată în apă, atrage peștii, care după ce o înghit amorfesc de—i poți prinde cu mîna.

„Copii, iată ceva care întrece ananasul vostru. Uitați—vă ce plantă frumoasă! Ce flori roșii!”

„Tată, cînd o să facă fructe, o vom cerceta; în clipa asta nu cunoaștem nimic mai bun decît ananasul!”

„Ah, lacomilor! Am să vă arăt chiar acum cît folos putem avea de la planta asta. Ia spune—mi, Ernest, cum ai aprinde tu focul fără chibrit și fără cremene?”

„Aș face ca sălbaticii: aș freca două lemne unul de altul pînă ce s—ar aprinde”.

„Bun, dar cam nepractic, fiindcă durează mult, și afară de asta trebuie un anume fel de lemne, care nu se găsesc oricînd, pe cînd cu planta asta am să vă fac focul într—o clipă: să vedeți”. Am rupt o ramură din *caratas*; era găunoasă. Am scos măduva și, ciocnind peste ea două pietre una de alta, au ieșit scînteii, și iasca a luat foc imediat. Băieții s—au mirat de isprava mea.

Le—am spus apoi și celelalte foloase pe care le putem trage de la planta aceea. Soția mea mai ales s—a bucurat că se puteau scoate fire.

„Ce bine ne prinde, dragul meu, că tu ai învățat atîtea lucruri! Neștiutori cum suntem, noi am fi trecut cu toții pe lîngă *caratas* fără să bănuim ce valoare are”.

„Aveai dreptate, tată, *caratasul* e mai folositor, măcar că ananasul e mai bun; dar, la ce servesc toate celelalte plante, înarmate cu ghimpi, de nu te poți apropia de ele?”

„Toate aduc folos; unele au sucuri ori rășină, întrebuințate zilnic în medicină; altele servesc în industrie. *Nopalul*, de exemplu, este un arbust dintre cei mai interesați. Crește în toate părțile, chiar și în pămîntul cel mai sterp; servește de gard viu; fructul este un fel de smochină foarte răcoritoare și plăcută la gust”.

Abia am terminat de vorbit, că Rudli, împins de lăcomie, a alergat să culeagă din smochinele laudate de mine, dar nu a observat că smochinele, ca și toată planta, erau acoperite cu mii de ace fine, care i—au înțepat teribil degetele. S—a întors la mine plîngînd, bătînd din picioare și scuturînd din mîni.

Toți am rîs pentru că fusese lacom; eu l—am curățat de spinii și apoi l—am învățat cum să deschidă fructele acelea fără să se înțepe. Am despicat coaja smochinei cu cuțitașul, ținînd—o înfipță într—o țeapă și i—am scos binișor învelișul țepos, rămînînd doar cu miezul zemos și rumen. Toți l—au găsit minunat și și—au pregătit care mai de care cîte o gustare. Numai Ernest examina cu atenție un fruct: „Uite, tată, ce lucru ciudat! Uite, fructul e acoperit de o mulțime de gîndăcei roșii, care nu cad, oricît l—ai scutura”.

„Oare n—o fi cîrmîz?” într—adevăr, am recunoscut insecta prețioasă și am explicat copiilor însemnătatea ei: „Cu ea se face culoarea frumoasă a purpurei; se găsește în America, iar europenii o plătesc cu greutatea ei în aur”.

După atîtea descoperiri, copiii mă bombardau cu întrebări despre toate plantele pe care le întâlneau.

„Dragii mei, numai Dumnezeu poate ști de ce a făcut atîtea plante care ne par bune, rele ori nefolositoare. Ceea ce știm noi nu e decît o mică parte, dar precis că din mîinile Creatorului nu a ieșit nimic fără un anume rost pe lumea asta”.

Tot vorbind despre minunile naturii și despre nevoia de a ne spori mereu cunoștințele prin observație și gîndire, am ajuns la rîul Șacalului. L—am trecut pășind peste pietre, căci podul era prea departe, și am ajuns la Cort.

Totul era în rînduială, și fiecare s—a apucat să—și facă proviziile: Frederic a alergat la muniții; eu am desfundat butoiul cu unt, soția și Fritz au umplut găleata; Ernest și Rudli s—au dus în golf să prindă gîștele și rațele. Lucrul acesta a fost foarte greu, pentru că păsările se sălbăticeseră. Atunci Ernest a născocit o cursă: a tăiat bucățele de brînză pe care le—a legat la capetele unor sfori lungi și, ținînd capetele celelalte în mînă, a aruncat bucățelele de brînză în apă. Păsările s—au repezit îndată și au înghițit brînză. Băieții au tras atunci de sfori pînă au adus la mal păsările îndărătnice și le—a legat la picioare. Nu m—am putut stăpîni să nu laud născocirea lui Ernest, dar trebuia multă băgare de seamă la scosul sforii din gîtul gîștelor lacome. De frică să nu se întîmple vreun rău, le—am tăiat—o chiar de lîngă cioc.

Am mai luat o provizie bună de sare, dar fiindcă gentile ne erau pline de cartofi, nu o mai puteam duce noi și am legat—o pe spatele lui Turcu, după ce i—am scos platoșa. Am legat cele două găște și două rațe de gentile noastre, cu tot măcăiul lor, eu am luat și găleata cu unt și, după ce am pus totul în rînduială, am închis cortul și am pornit la drum, formînd un grup mai caraghios decît altădată.

Păsările smulse din cuiburile lor dintre trestii și—au luat un adio gălăgios de la golful Salvării, vocea groasă a dulăului le răspundea, iar noi am mai adăugat și rîsul nostru la muzica lor. Cu aceasta, drumul ni s—a părut mai scurt și sarcinile mai puțin grele.

Ajunși acasă, Elisabeta a făcut repede focul și a pregătit cartofi pentru masă; apoi s—a dus să mulgă vaca și caprele. Eu am dat drumul păsărilor pe malul pîrîului, după ce le—am tăiat vîrful aripilor, ca să nu poată zbura.

Am pus masa: cartofi fierți din belșug, o cratiță de lapte, unt sărat și brînză.

După masă, am făcut rugăciunea de seară, în care nu am uitat să—I mulțumim lui Dumnezeu pentru noile binefaceri de care ne bucuram și ne—am dus să gustăm în umbrarul nostru odihna de noapte.

CAPITOLUL 15

Am observat în ajun că pe malul mării erau niște bucăți de lemn, rămașițe de la vreo șalupă, care mi—au părut potrivite pentru construcția unei sâanii pe care voiam s—o fac pentru ca să car lucrurile grele de la Cort la Cuibul Șoimilor. M—am trezit în zorii zilei și l—am trezit și pe Ernest, pe care voiam să—l iau cu mine, pe de o parte pentru a—l obișnui să se scoale de dimineață, iar pe de alta, pentru că socoteam că Frederic va apăra mai bine familia în lipsa noastră. Am coborât încetișor din copac, fără să trezim pe nimeni, am dezlegat măgarul de la iesle și am pornit la drum cu voie bună. În scurtă vreme am ajuns pe țărmul mării. Nu mi—a fost greu să aleg dintre rămașițele din nisip niște bucăți de care aveam nevoie pentru sanie. Le—am legat la un loc cu frînghiile aduse anume și am înhămat măgarul cu sarcina pe care bietul urechiat a tras—o cu multă bunăvoință. Deasupra am mai pus și o ladă pe care am găsit—o pe plajă și am plecat spre Cuibul Șoimilor. Ernest mîna măgarul, iar eu îi ușuram drumul, ridicînd cu o pîrghie legătura de lemne ori de cîte ori întîlnea vreo piatră mare ori un loc rău.

Ajungînd acasă, soția m—a certat că am plecat pe furiș, dar văzînd ce—am adus, și în speranța că vom avea în curînd o sanie cu care să cărăm tot ce ne va mai trebui, s—a liniștit.

Deschizînd lada pe care o adusesem, am găsit—o plină de haine de marinari și ceva lenjerie, udate toate de apa mării. Nimic n—o putea bucura mai mult pe soția mea, care se temea să nu rămînem fără rufe și îmbrăcăminte.

În lipsa mea, Frederic și Rudli au vînat presuri, dar pentru cîteva zeci de păsărele au cheltuit foarte mult praf de pușcă, lucru pentru care i—am dojenit, căci în situația noastră aveam mai multă nevoie de muniție pentru apărarea vieții noastre decît pentru vînat. Cu prilejul acesta, i—am învățat să facă din fire de *caratas* lațuri pentru prins păsări. Copiii cei mici s—au apucat împreună cu mama Lor să facă lațuri, iar eu cu cei mari am început să construim sania.

După masă, Rudli, care s—a suit în copac să așeze lațurile făcute, s—a întors cu vestea că porumbeii, luînd copacul nostru drept porumbărie, au început a—și face cuiburi în el.

„N—am mai vrut să întind lațurile”, mi—a zis el, „de teamă să nu se prindă în ele vreun porumbel. Dacă vrei, tată, tragem cîteva focuri de pușcă sus în vîrfurile copacului ca să gonim celelalte păsărele și să le punem lațurile în altă parte”.

„Nu se poate; nici chiar de dragul porumbeilor nu avem voie să cheltuim praful de pușcă”.

„Dar, tată”, mi—a zis atunci Fritz cel mititel, „oare nu ar fi bine să semănăm praf de pușcă pe cîmp ca pe cartofi și să nu te mai temi niciodată că se va termina?”

Naivitatea lui a fost primită cu hohote de rîs, așa că bietul micuț a rămas nedumerit, tocmai cînd credea că găsisese un mijloc așa de bun ca să ne scoată din încurcătură. „Tu nu știi, măi puiule”, i—a zis Ernest, „că praful de pușcă nu e sămînță și că nu crește în pămînt?”

„De unde vrei să știe? Parcă tu știi ce e praful de pușcă?”

„Știu, tată, că se fabrică, dar nu pot spune cum anume”.

Pînă seara, sania a fost gata. Două bucăți de lemn îndoite, legate între ele prin patru stinghii au fost de—ajuns. Atît dinainte, cît și dinapoi, tălpile erau îndoite în sus, astfel ca butoiașele, ori alte lucruri pe care le—am fi încărcat pe sanie, să nu cadă jos. La capetele de dinainte am legat frînghiile cu care să înhămam măgarul și vaca.

Cînd m—am dus să spun alor mei că sania e gata, i—am găsit pe toți ocupați să jumulească o mulțime de presuri prinse cu lațurile în timpul zilei. Soția mea mi—a spus că vrea să le păstreze în unt după cum o învățasem eu și mi—a cerut să aduc butoiul cu unt, pentru că presurile, fiind păsări călătoare, era bine să ne folosim de momentul trecerii lor pe la noi și să facem cît mai multe conserve pentru mai tîrziu.

CAPITOLUL 16

Chiar a doua zi din zori, l—am sculat pe Ernest să plecăm la Cort. La plecare, Frederic ne—a dat cîte o cingătoare din piele de pisică sălbatică, în care era, pe lîngă cuțitul de vînătoare, un tacîm complet și un inel de băgat securea. Am primit darurile cu o plăcere care l—a răsplătit pe Frederic de toată osteneala cu care le—a făcut. Am înhămat vaca și măgarul la sanie, am luat fiecare cîte o trestie în loc de bici, i—am poruncit lui Bili să ne urmeze și am plecat.

De data aceasta am mers pe lîngă țărmul mării, pe unde sania putea aluneca mai ușor decît prin bălării, și am ajuns repede la podul Familiei și de acolo la Cort. După ce am deshămat vitele, am încărcat sania. Am pus butoiul cu unt, proviziile de brînză și pesmeți, apoi toate uneltele care ne mai rămăseseră, praful de pușcă, plumbii și platoșa lui Turcu.

În timp ce noi eram ocupați cu încărcatul, vaca și măgarul s—au dus să caute răcoare și iarbă bună, trecînd peste pîrîu pe podul Familiei. L—am trimis pe Ernest cu Bili să—i aducă, iar eu m—am dus să fac o baie. Am găsit un loc unde se forma între stîncile de pe țărm un golfuleț, adăpost bun pentru a face baie. Am așteptat să vină și Ernest cu fugarii; văzîndu—l că vine, l—am strigat să lege animalele de un par lîngă cort. În loc să mă asculte, el le—a lăsat libere și a venit vesel la mine.

„Dar, bine, măi băiatule, vitele tale or să fugă iar la păscut dacă nu le legi, și n—o să le mai poți prinde”.

„Oho, să poftească! Am scos două scînduri de la pod, așa că nu mai au pe unde trece”.

L—am lăudat pentru ideea bună pe care a avut—o și l—am chemat să facă și el baie. După ce am ieșit din apă, i—am zis să ia desagii măgarului și să—i umple cu sare. Am plecat, dar după cîtva timp l—am auzit chemîndu—mă în ajutor:

„Tată, vino repde! Un pește mare de tot! Mi—e teamă că—mi rupe undița”.

Am alesat într—acolo. Băiatul, după ce umpluse desagii cu sare, aruncase undița la capătul limbii de pămînt care intra în apa rîului. Se lungise pe burtă și, cu brațele întinse, ținea din toate puterile un pește mare, care prins în cîrligul undiței, se zbătea așa de tare, încît era gata să—l tragă pe micul pescar în apă. Am prins cu putere undița și, eliberînd puțin peștele, pentru a—l trage mai ușor pe urmă, l—am azvîrlit pe malul nisipos, de pe care nu mai putea scăpa cu toate zvîrcolele lui. Era un somn de vreo șapte—opt kilograme. L—am omorît dîndu—i cu securea în cap.

„Uite ceva minunat de dus gospodinei noastre”, i—am zis eu încîntat, lăudîndu—l că a luat undița cu el.

Ernest, bucuros de laudă, mi—a spus că mai prinsese înainte de somn vreo doisprezece peștișori.

Ca să—i ducem în bună stare acasă, i—am spintecat și le—am pus sare, căci era foarte cald. I—am pus într—o lădiță pe sanie, am înhămat vitele și am plecat spre Cuibul Șoimilor.

Pe la jumătatea drumului, Bili ne—a părăsit și s—a dus prin bălării. Lătratul ei a stîrnit nu departe de noi un animal ciudat, care parcă mai mult sărea decît alerga. Cu toată graba și îndemînarea cu care l—am ochit, nu am reușit să—l nimeresc din pricina cotiturilor pe care le făcea alergînd. Ernest a avut mai mult noroc decît mine și l—a nimerit exact cînd dădea să intre în bălării.

Am alergat să vedem vînatul și am găsit un animal de o formă cu totul ciudată. Era de mărimea unei oi; avea capul ca la iepure, un buzunar sub pîntece, coada groasă, rotundă și puternică ca la tigr; picioarele de dinainte erau înarmate cu unghii foarte tari, erau scurte și parcă erau închircite, iar cele de dinapoi erau lungi ca niște picioroane.

Nu știam la început ce fel de animal era. Ernest uitase de știință, de bucurie că a ochit așa de bine.

„Ah, ce bine—mi pare! Ce vînătoare frumoasă! Cum or să se mai mire frații mei! Dar mama?!” Și multe alte exclamații de bucurie.

Totuși, am cercetat pe urmă animalul și am recunoscut că era un cangur.

„Da, tată, dar nu cumva să—i stricăm blana, căci vreau s—o pun jos la patul mamei”.

Am legat animalul de cele patru picioare și, trecînd pe sub ele un băț, l—am dus cu mare greutate pînă la sanie, după ce avusesem grijă să—l golim de măruntaie și să—l sărăm înăuntru, ca să nu se strice pînă acasă. Acest adaos la greutatea saniei nu a fost tocmai pe placul vitelor noastre, dar după ce le—am mai dat cîteva mănunchiuri de iarbă fragedă presărată cu sare, au pornit la drum cu atîta tragere de inimă, că am sosit îndată la Cuibul Șoimilor.

În lipsa noastră, Elisabeta a spălat hainele și rufele copiilor și le—a schimbat cu cele găsite în lădița

marinarilor, dar acestea nu li se potriveau pe corp. Totuși, ea a vrut mai degrabă să—i vadă caraghioși decît murdari. Am fost primiți cu strigăte de bucurie, la care am răspuns cu hohote de rîs cînd am văzut ce caraghios arătau cei mici.

Am început să scoatem bogățiile cărate cu sania. Untul, celelalte lucruri, mai ales peștele, au încîntat—o pe soția mea; vederea cangurului a stîrnit mirarea tuturor.

Frederic mi—a cerut să—l iau și pe el cînd mă voi mai duce undeva, ceea ce i—am promis:

„De altfel”, i—am zis, „tu trebuie să fii mîndru că te—am lăsat în locul meu ca apărător al familiei. Mîine te iau cu mine într—o misiune mai importantă; vreau să mergem la corabie fără știrea mamei tale”.

Promisiunea aceasta a descrețit fruntea băiatului.

Am descărcat tot adusesem în sanie, am legat vitele în staul și le—am dat fîn proaspăt și sare. Soția a pregătit o parte din pește pentru masă, iar restul l—am pus la sare.

După masă, am început să jupoi cangurul, dar nu am avut timp să—l termin în seara aceea; l—am atîrnat la răcoare și l—am lăsat pînă a doua zi, cînd urma să—l facem pastrama.

A venit seara; o masă minunată compusă din cartofi, pește și presuri prăjite în unt ne—a recompensat pentru toate ostenele zilei. După aceea, ne—am suit în culcușul nostru de verdeață, unde după rugăciune, nu tîrziu, ne—a cuprins un somn adînc și dulce.

CAPITOLUL 17

La cel dintâi cîntat al cocoșului, m—am sculat și, înainte de a trezi băieții, am coborît cu grijă ca nu cumva cangurul, care era atîrnat de o creangă, să—i ispitească pe cîini să—l guste înaintea noastră. Nu mă înșelasem deloc; apropiindu—mă, am înțeles după mîrîitul celor doi camarazi că se și apucaseră de treabă.

„Ah, bandiți nerușinați ce sunteți, lasă că vă învăț eu să respectați ce nu este al vostru!” Le—am dat cîteva lovituri de trestie pe spate, de au plecat în ungherul cel mai ascuns al grajdului.

Zgomotul acela a trezit—o pe soția mea, care a coborît foarte speriată. Cînd a aflat ce se întîmplase, mi—a dat dreptate, dar bună la inimă cum era, n—a putut răbda să nu se ducă la clini să le dea ceva resturi de la masă ca despăgubire și mîngîiere.

Eu m—am pus să termin de jupuit cangurul de blana cea frumoasă, luînd toate măsurile ca nu cumva să o stric. Pînă să se scoale copiii și să luăm gustarea, am terminat și eu de jupuit cangurul.

După aceea, eu și cu Frederic ne—am pregătit să facem călătoria la corabie, lucru care a pus—o iar pe gînduri pe soția mea. Cînd să plecăm, am observat că Ernest și Rudli lipseau; i—am strigat, i—am căutat... nicăieri. Am început să mă îngrijorez, cînd soția mi—a spus că trebuie să se fi dus la cartofi. Am rugat—o să—i certe, pentru ca altă dată să nu mai plece nicăieri fără știrea noastră.

După ce ne—am luat rămas bun și i—am spus Elisabetei mele să se roage lui Dumnezeu să ne apere ca totdeauna, am plecat cu Frederic spre Cort, luîndu—ne și armele. Am ieșit din pădure și ne—am apropiat de rîul Șacalului, cînd i—am văzut deodată pe amicul Ernest și amicul Rudli ieșind dintr—un desiș și apropiindu—se de noi cu chiote de bucurie. Ne—au mărturisit că, auzind planul nostru de a ne duce la corabie, au plecat cu gîndul de a ne ieși în cale, ca să—i luăm cu noi, căci aceasta era cea mai mare plăcere a lor.

Eu i—am întîmpinat cu o figură destul de aspră și nici n—am vrut să aud de dorința lor.

„Dacă m—ați fi rugat acasă, poate că aș fi luat pe unul dintre voi; acum însă e cu neputință, căci mama voastră e singură, și dacă ar vedea că întîrziți, gîndiți—vă ce supărată ar fi din cauza voastră! Ați fost ușuratici, și acum suferiți urmările: întoarceți—vă cît mai repede la Cuibul Șoimilor și spuneți mamei ce—ați făcut. O să—i mai spuneți că, avînd în vedere treaba pe care o aveam noi la corabie, se prea poate să nu ne întoarcem astăzi, dar ea să nu aibă nici o grijă, căci eu am luat toate măsurile necesare”.

Ștregarii au ascultat toate acestea cu capul plecat și cu o figură destul de plouată.

„Ca să nu vă fie drumul pînă aici fără folos”, am adăugat eu, „să vă întoarceți făcînd un mic ocol pe la cîmpul de cartofi, să vă umpleți sacii și să vă duceți acasă, dar să nu faceți nebunii pe drum; gîndiți—vă la grija mamei și căutați să fiți acasă înainte de amiază!”

Mi—au promis că vor face. cum le—am zis, dar cu mare tristețe s—au hotărît să ia drumul înapoi. I—am zis lui Frederic să—i dea lui Ernest ceasul lui de argint, ca să știe ora, iar lui i—am promis să—i dau în schimb un ceas de aur pe corabie, căci știam că acolo era o ladă plină. Bucuria de a avea un ceas i—a mîngîiat puțin pe cei doi vinovați; au plecat promițînd să mă asculte.

Noi ne—am dus la barcă, ne—am suit în ea, am dezlegat—o de frînghia cu care era legată de o prăjină, am împins—o pînă în curentul rîului care, prin iuțeala lui, ne—a dus îndată aproape de corabie.

Cea dinții grijă a mea, după ce am legat barca, a fost să găsesc alt mijloc de transport, căci în barca noastră nu puteam lua decît foarte puține din lucrurile pe care doream să le iau.

Frederic a avut o idee care m—a bucurat mult: să facem o plută ca sălbaticii. Am aruncat în apă vreo douăsprezece butoaie goale, bine astupate, între corpul corăbiei și barca noastră; am legat acele butoaie unul de altul cu frînghii și stîngii de lemn. Deasupra lor am pus scînduri ca un fel de pod, iar de jur împrejur am făcut tot din scînduri un perete cam de șaptezeci centimetri nălțime. Pluta era gata și destul de tare ca să reziste la orice greutate.

A trecut toată ziua cu munca aceasta, pe rare nu am întrerupt—o decît ca să mîncăm în grabă cîte o bucată de friptură rece. Sfirșiți de oboseală, cum s—a întunecat, ne—am retras în cabina căpitanului, după ce am vizitat toată corabia, ca să ne asigurăm că nu era nici o primejdie pentru timpul nopții. Am dormit cum nu se poate mai bine pe niște saltele moi de care aproape că uitaserăm.

A doua zi din zori ne—am pus să încărcăm pluta. Mai întîi am luat tot ce era în cabina în care călătorisem noi. M—am gîndit ce plăcere va avea Elisabeta să—și regăsească lucrurile care fuseseră cîndva ale noastre. Am cercetat toate ungherele corăbiei, desfăcînd cu ciocanul și cu cleștele, și am luat

tot ceea ce se putea lua: mobile, cufere, ferestre, uși.

Deși oamenii de pe vas luaseră cu ei ceea ce era mai de preț, noi tot am mai găsit destule bogății: cutiute cu bijuterii, saci plini cu bani de aur și de argint, pe care eram gata să—i luăm dacă nu ne—am fi gândit că era mai bine să luăm lucruri mai folositoare. I—am dat voie lui Frederic să ia câteva ceasuri, ca să—l înlocuiască pe cel dat și să avem de dat cadouri la copii când va fi timpul potrivit pentru așa ceva. Lădița lemnarului și a lăcătușului, pline cu tot felul de unelte, ne—a părut mult mai de preț decât fleacurile acelea strălucitoare care nu aduceau nici un folos. Am ales cu deosebită plăcere o lădiță în care erau puieți de pomi fructiferi, cu rădăcinile băgate în mușchi pregătit pentru plantat. Am recunoscut cu bucurie printre ei peri, meri, portocali, migdali, piersici, pruni, castani, vițe de vie; i—am dus pe plută. De asemenea, am luat mai mulți saci cu boabe de porumb, grâu, orz, linte, mazăre și altele; apoi mașini și alte lucruri de folos, o piatră de ascuțit, un plug, unelte de arat, unelte fierarului; apoi, plumb, fier, aramă cît voiam. Am mai luat o undiță mare de pescuit, busola corăbiei, o cange mare de prins balene, împreună cu frînghiile. Încărcătura corăbiei fiind anume făcută pentru colonii, erau încă multe altele de luat, dar nu aveam cum le duce.

Înainte de a pleca, am legat bine pluta de barca cu căzi, am desfășurat pînza și ne—am luat rămas bun de la biata corabie sfărîmată, apoi am început să vîslim spre mal.

CAPITOLUL 18

Vîntul nu a întîrziat să ne vină în ajutor, totuși înaintam încet: pluta pe care o tîram la remorcă îngreuna mult mersul.

La un moment dat, Frederic s—a aplecat înainte și a privit cu atenție un corp străin care părea că plutește pe apă. M—a rugat să trag puțin într—o parte barca, ca să vadă mai bine ce era. Am făcut cum dorea el, și deodată am auzit desfășurîndu—se frînghia de pe vîrtelniță, și barca noastră a primit o zguduitură zdravănă, după care a mai urmat alta și mai puternică.

„Pentru Dumnezeu! Ce faci? Ne înecăm!”

„Am atins—o! Am prins—o!” a strigat el. „Nu mai poate scăpa acum!” „Ce este?”

„O broască țestoasă, tată; o broască țestoasă uriașă! Am aruncat cangea așa de bine, că am prins—o chiar de gît”.

Într—adevăr, am văzut strălucind de departe mînerul *cangei* și broasca țestoasă fugind repede, trăgîndu—ne după ea cu frînghia legată de barcă. Am strîns pînza și m—am grăbit să mă duc să tai cu securea frînghia, ca să las broasca să se ducă unde va vrea; dar Frederic m—a rugat să nu fac una ca asta, căci el va avea grijă să taie frînghia îndată ce va vedea că trebuie să o facă. L—am ascultat, dar cu mare îngrijorare, căci ne vedeam barca trasă prea repede de animalul căruia durerea îi dăduse puteri înzecite; m—am așezat la cîrmă și am ținut direcția cît am putut de bine.

După cîteva minute, conducătoarea noastră a schimbat direcția și părea că vrea să se îndrepte spre largul mării. Lucrul acesta nu ne venea la socoteală. Am întins atunci pînza, și cum vîntul sufla spre coastă, i—a fost greu să tragă în direcție contrară și s—a îndreptat atunci spre țarm. Trași de broasca țestoasă, am străbătut foarte iute curenții; făcînd puțin la stînga, am oprit într—un loc aproape de Cuibul Șoimilor, unde țarmul era foarte bun. Broasca, obosită de înotat, s—a oprit la mal. Am tăiat frînghia și, fiindcă animalul se zbătea cu mai mare furie, i—am tăiat capul și picioarele, punînd astfel deplină stăpînire pe el.

Frederic chiuia de bucurie și a vestit sosirea noastră printr—un foc de pușcă. La semnal, toți ai casei au alergat foarte mirați că am acostat pe malul acela și uimiți nu numai de toate bogățiile pe care le adusesem, dar mai ales de felul cum ne—a condus broasca în călătoria noastră.

Cea dintîi grijă a mea a fost să trimit după sanie, ca să încep a căra chiar atunci o parte din lucru, le aduse de pe corabie; Elisabeta s—a dus cu cei doi copii mai mici să înhame chiar ea vaca și măgarul, iar eu am înțepenit, cum am putut mai bine, barca pe mal. Cu ajutorul vîrtejului și al frînghiilor, am tras de pe plută două bucăți de plumb care ne—au servit ca ancorare și am ținut astfel prin odgoane groase nu numai barca, dar chiar și pluta.

Cum a sosit sania, am pus pe ea cu mare greutate mai întîi broasca țestoasă, care cîntărea vreo 150 kg, apoi saltele, lădițe, etc. Am însoțit bucuroși acest prim transport pînă la Cuibul Șoimilor. Pe drum, copiii întrebau mereu despre ceea ce mai lăsasem pe corabie și mai ales despre cutiuțele cu bijuterii despre care Frederic le și povestise. Cînd le—am spus că am căutat mai degrabă să iau lucruri de folos decît fleacuri din acelea, Rudli a spus că—i pare rău că Frederic nu se gîndise să—i fi luat măcar o tabacheră de aur sau de argint în care să adune semințe pentru colecție. Micul Fritz a adăugat:

„Ai fi putut să—mi aduci și mie ceva bani din sacii aceia, ca să am cu ce—mi cumpăra turtă dulce și covrigei la tîrg!”

Toți au făcut haz de neștiința lui, și chiar și lui i—a venit să rîdă cînd și—a dat seama.

Cum am ajuns acasă, m—am și apucat să desfac broasca țestoasă din carapace, ca să folosim carnea cea gustoasă; am răsturnat—o cu spatele în jos și am aplecat—o puțin, am tăiat cu securea zgîrciurile care leagă capacul de deasupra de cel de dedesubt. Am tăiat din capul animalului ceea ce ne trebuia pentru masă și am spus soției să frigă carnea, presărată cu puțină sare.

Ea voia să scoată grăsimea cea verde și străvezie care atîrna împrejurul cîrnii.

„Să nu faci una ca asta”, i—am spus, „ai pierde toată bunătatea fripturii; cînd vei gusta, o să vezi că grăsimea asta e tot ce poate fi mai delicios”.

După ce am terminat de desfăcut broasca, restul de carne l—am sărat, iar picioarele, capul și coada le—am dat cîinilor ca să se ospăteze și ei.

„Acum, b?.ieți, ce facem cu țeasta?”

„O, tată”, a strigat Rudli, „dă—mi—o mie să—mi fac o bărcuță să plutească pe rîu! Ce frumoasă o să

fie!"

„Dacă ar fi a mea", a zis Ernest, „aș face un scut de apărare în cazul în care ne—ar ataca sălbaticii". „Ba eu aș face o casă frumoasă", a zis la rîndul lui Fritz. „Voi uitați, amicilor", le—a zis cu blîndețe Frederic, „că haina animalului este partea celui care l—a ucis!"

„Ai dreptate, Frederic, dar ce vrei să faci cu ea?"

„Vreau să fac un lighean în care mama să țină oricînd apă curată".

„Bravo ție! O să—l înțepenim bine după ce vom găsi lut".

„Tată", a zis Rudli, „am găsit deja lut".

„Și eu, tată, am descoperit ceva, despre care cred că poate să ne folosească", a zis Ernest. „Am găsit niște rădăcini care seamănă cu guliile; planta întreagă pare mai degrabă un arbust decît o buruiană. N—am îndrăznit să gust din rădăcinile ei, deși mi—au făcut poftă, dar porcul nostru le—a mîncat, și ele i—au priit foarte bine".

„Ai fost foarte cuminte, căci există plante care sunt bune pentru porci, dar care fac rău oamenilor. Ia să vedem și noi ce—ai găsit".

Mi—a adus vreo zece—douăsprezece rădăcini groase, de forma și culoarea sfeclelor.

„Ah, copii, dacă știința mea nu dă greș aici, cred că asta e o descoperire de mare însemnătate; aceste rădăcini, împreună cu cartofii, ne vor apăra pentru totdeauna de foame. Rădăcina asta este *manioc*. întrebuițat așa cum se scoate din pămînt, maniocul ar fi o otravă dintre cele mai puternice, dar dacă i se stoarce zeama otrăvitoare, rămîne foarte hrănitor și plăcut. O să vedem lucrul acesta după ce vom termina toate cele începute".

Ne—am întors cu sania la țărmul mării, ca să aducem pînă seara și al doilea transport. Pe drum, Frederic, cu gîndul la vînatul lui, m—a tot întrebat despre broasca țestoasă. I—am spus că sunt mai multe soiuri. A noastră are carnea bună de mîncat și carapacea mai puțin fină; altele nu se mănîncă, dar au carapacea mai de preț, și din ea se face sideful și *bagaua*, din care se confecționează cutiuțe, mînere, pieptene, etc.

Am încărcat sania cu lăzile pline de lucrurile din cabina noastră, cu lăzile cu unelte, cu roți de trăsură și cu o mică moară învîrtită manual. Ne—am întors cu încărcătura acasă, unde ne aștepta o masă excelentă: friptura de broască cu grăsimea ei ne—a părut teribil de gustoasă, iar cartofii fierți au ținut loc de pîine. La sfîrșitul mesei, Elisabeta mi—a zis surîzînd:

„Dragul meu, după atîtea zile de osteneală, trebuie să—ți dau ceva care să—ți mai dea putere".

S—a sculat și s—a dus să caute într—un loc răcoros o sticlă și niște păhărele. Ne—a dat la fiecare să bem cîte un păhărel de vin de culoarea chihlimbarului. Era un vin de Malaga, pe care îl găsise ea cu o zi înainte în timp ce se plimba pe malul mării. Printre resturile transportate de valuri, a observat un butoi curățel bine astupat. Cu ajutorul băieților l—a rostogolit pînă acasă și l—a așezat într—un loc, punîndu—i deasupra multe frunze proaspete, ca să—l țină la rece.

Băutura cea prețioasă ne—a înviorat așa de mult, că am putut sui tot în seara aceea și saltelele în locuința noastră de sus. Le—am urcat cu ajutorul scripetelui, iar soția mea le—a primit sus, le—a luat și le—a așezat în hamacuri. Niciodată nu am dormit așa de bine ca în noaptea aceea.

CAPITOLUL 19

M—am trezit înainte de a se face ziuă și, în timp ce toți ceilalți dormeau, eu m—am sculat și am coborât cu grijă. Voiam să mă duc la țărmul mării, căci doream să văd starea lucrurilor de acolo.

Jos la scară, am găsit toate animalele sculate, cîinii săreau bucuroși pe mine; cocoșii cîntau bătînd din aripi, cîteva capre pășteau iarbă încă udă de rouă; numai măgarul de care aveam nevoie dormea dus și nu a părut tocmai încîntat de cîntecul pe care i—am făcut—o trezindu—l ca să—l iau cu mine la plimbarea de dimineață. Totuși, neluînd în seamă neplăcerea lui, l—am înhămat la sanie și am plecat spre barcă urmat de cei doi cîini.

Acolo am văzut cu bucurie că totul era în bună stare. Am încărcat fără întîrziere sania, dar cu măsură, ca să nu—i fie greu bietului măgaruș și ca să mă pot întoarce mai repede. La ora gustării am fost acasă. Dar mare mi—a fost mirarea, cînd nu am găsit nici o pregătire, nu am văzut nici o mișcare, nu am auzit nici un zgomot!

Cu inima strînsă de grijă, m—am urcat sus în copac... cînd colo, toți dormeau duși. Zgomotul pe care l—am făcut eu a trezit—o pe Elisabeta care, rușinată că s—a sculat așa de tîrziu, mi—a zis:

„Trebuie să fie ceva amețitor ascuns în saltelele pe care le—ai adus tu, căci de cînd sunt eu n—am dormit așa de adînc ca în noaptea asta. De altfel, vezi că și băieții au pățit ca mine, ei care totdeauna se scoală odată cu zorile”.

Într—adevăr, băieții căscău, se întindeau, dar nu puteau deschide ochii.

„Hai, hai, băieți, treziți—vă! Lenea este un dușman în fața căruia nu trebuie să vă lăsați. Băieții vrednici sar din pat îndată ce s—au trezit”.

Frederic s—a sculat cel dintîi, iar Ernest cel din urmă, după obiceiul lui. L—am certat spunîndu—i că obiceiul lui nu era sănătos nici pentru corp, nici pentru minte.

După ce s—au trezit toți, am coborât jos, și, după gustare, am plecat iarăși la descărcat. Am făcut două transporturi unul după altul. Eu voiam să conduc barca la locul ei obișnuit, la golful Salvării. Nu după mult timp, ne—am simțit ridicați de valuri, dar, în loc să ne ducem la locul hotărît, m—am lăsat în voia valurilor, care ne—au dus încă o dată la corabie.

Fiind prea tîrziu ca să mai facem o încărcătură mare, ne—am mulțumit să luăm lucruri mai ușor de dus. Băieții căutau prin toate părțile ce să aleagă. Rudli a venit cu o roabă pentru cărat cartofi; Frederic a descoperit ceva mai de seamă: o șalupă prevăzută cu tot ce—i trebuia, chiar și cu două tunuri mici. Am lăsat totul ca să mă duc să văd dacă într—adevăr așa era. Într—adevăr, am găsit o grămadă de bucăți de lemn lucrate, numerotate și așezate în ordine pe puntea șalupei, care era terminată. Nu lipsea nimic. Mi—am dat seama ce important era pentru noi să stăpînim așa ceva, dar cum să reușim? Cum să încheiem șalupa aceea și cum să—i dăm drumul pe apă? Cînd mi—am adus aminte cu ce muncă teribilă am făcut biata barcă de căzi, nu mi—a mai venit să mă apuc de cealaltă.

M—am întors la încărcătura noastră: cîteva lucruri de gospodărie, o căldare mare de aramă, farfurii de tablă, pietre de ascuțit, cîteva răzători de tutun, un butoi de praf, altul de plumb, și bineînțeles roaba pe care Rudli n—o putea uita. Am mai luat încă două în plus. Am plecat grăbiți spre țărm, ca nu cumva să ne apuce vîntul de seară și să ne îngreuneze drumul.

Cum ne apropiam liniștiți de țărm, iată că o mulțime de făpturi mici așezate la rînd pe malul apei păreau că se uită curioase la noi. Erau îmbrăcate în negru, cu veste albicioase; mîinile le atîrnau de o parte și de alta a corpului, sau din cînd în cînd le întindeau, parcă cu dragoste spre noi, ca și cum ar fi vrut să ne îmbrățișeze frățeste.

„Te pomenești”, am zis eu, „că suntem în țara piticilor; ne—au descoperit și acum vin să ne spună bun—venit”.

„Da, tată”, a zis Rudli, „sunt pitici, deși par ceva mai mari decît aceia despre care am citit eu”.

„Ca și cum romanul lui Gulliver n—ar fi o poveste!” a zis fratele lui. „Ei, atunci sunt pitici, cum zice tata”.

„Nu, băiete, nici eu, nici tu nu ai dreptate. Istoriile astea despre oamenii mici de tot sunt născociri de—ale vechilor corăbieri care trebuie să fi luat maimuțele drept oameni sau au vrut să—și facă mai atrăgătoare poveștile”.

„Așa trebuie să fie, tată, căci mi se pare că piticii noștri au ciocuri, iar mîinile pe care le întind așa de drăgăstos nu sunt decît aripi, ce—i drept, cam scurte”.

„Da, da, sunt pinguini, din aceia pe care i—a prins Ernest. Sunt neîntrecuți la înot, dar nu pot deloc zbura, așa că pe pământ se pot prinde foarte ușor”.

Am îndreptat barca spre țărm, încetișor, ca să nu speriem păsările. Dar abia am atins pământul, că Rudli al meu a sărit din barcă și a intrat în apă pînă la genunchi. S—a apropiat de pinguinii speriați și cu un băț a început să lovească în dreapta și în stînga nenorocitele păsări proaste.

A culcat la pământ vreo șase, iar celelalte, înspăimîntate, s—au aruncat în apă și cît ai clipi au și dispărut. L—am certat pe Rudli pentru graba cu care s—a aruncat în apă, punîndu—se în pericol pentru o așa mică ispravă, căci carnea pinguinilor nu este deloc gustoasă.

Pe cînd ne legam barca, cîtiva pinguini, care doar căzuseră din cauza zăpăcelii, s—au sculat și au început să meargă tacticos pe nisip, către mare. Nu i—am lăsat; i—am prins și i—am legat de picioare cu niște buruieni lungi. După ce am umplut cele trei roabe cu lucrurile din barcă, am mai pus deasupra și prada lui Rudli.

Apropiindu—ne de casă, am văzut cu plăcere că paznicii noștri vesteau apropierea cuiva prin urlete lungi. Dar cînd au văzut că cei pe care îi anunțau eram noi, au început să sară și să ne mîngîie cu bucurie nebună.

Toți au alergat în întîmpinarea noastră. Au primit cu bucurie ceea ce le aduceam; au făcut haz de grija mea de a lua răzătorile de tutun, dar eu aveam un plan în cap și i—am lăsat să rîdă. Pe pinguinii cei vii voiam să—i domesticesc, așa că i—am legat pe unul pereche cu gîsca, iar pe celălalt cu rața. A trecut multă vreme pînă să se deprindă bieteles păsări cu acești tovarăși pociți.

Soția mi—a arătat o grămadă mare de cartofi pe care îi dezgropaseră în lipsa mea.

La masă am vorbit de ceea ce mai rămăsese pe corabie și între altele de șalupa la care îmi rămăsese inima. Elisabetei nu—i prea părea rău după ea, căci era totdeauna îngrijorată cînd plecam pe mare; totuși, a recunoscut că, dacă am fi avut o șalupă ca cea de care îi vorbisem, i—ar fi fost mai puțină teamă.

Era tîrziu. Ne—am pregătit de culcare și am zis copiilor:

„Băieți, mîine să vă sculați devreme, căci o să vă învăț un meșteșug nou”.

„Care, tată? Ce meșteșug?”

„Mîine o să—l aflați; culcați—vă!”

În zorii zilei, copiii, împinși de curiozitate, s—au sculat; chiar și Ernest, care ajunsese vestit prin lenea lui de dimineată, n—a rămas în urma lor.

„Tată, meșteșugul!” mi—au zis ei, îndată ce m—au văzut. „O să vedeți”, le—am zis eu. „Domnii mei, meșteșugul pe care o să—l învățați azi e acela de brutar”. Ei au fost foarte mirați.

„Cum brutar?” m—a întrebat soția mea, căreia nu—i spusese nimic despre planurile mele. „Doamne ferește, dragă, dar unde îți este cuptorul de copt pîine, moara de măcinat și mai întîi de toate, unde îți este griul?”

„O să găsim de toate, fii liniștită. Tu pregătește—mi doi saci de pînză și ai încredere în mine”.

Ea a făcut ce am zis, dar mai înainte de a se pune la cusut, a avut grijă să pună o oală cu cartofi la foc, ceea ce arăta că nu avea prea mare încredere în pîinea mea.

Eu i—am trimis pe băieți să aducă rădăcini de manioc, să le spele și să le curețe bine. Am întins pe pământ o bucată mare de pînză și, dînd fiecăruia cîte o răzătoare de tutun bine spălată și o grămadă de rădăcini, am început să le radem. În cîteva minute, fiecare aveam în față cîte o movilită de răsătură albă și umedă. Băieților le plăcea așa de mult să facă treaba asta, că se luau la întrecere.

„Poftim, cea mai renumită făină!” a zis Ernest rîzînd. „Ce mai pîine o să iasă din ea!”

„E prima dată cînd aud că se poate face pîine din napî”, a zis Rudli.

„Nici măcar nu miroase frumos”, a adăugat micul Fritz, rîzînd mereu.

„Rîdeți voi, rîdeți! O să vedeți la urmă. Mă mir de tine, Ernest, care știi că maniocul e așa de hrănitor și că ține loc de pîine într—o bună parte a Americii; ba chiar și mulți europeni l—au găsit mai gustos decît pîinea”.

După ce am ras toate rădăcinile, am umplut cei doi saci pe care i—a făcut soția mea și am stors cît am putut de tare. Zeama otrăvitoare a ieșit prin toate părțile, dar trebuia găsit un mijloc mai bun de stors. Am ales dintre lemnele pe care le aveam o grindă de stejar pe care am tăiat—o în așa fel, încît să poată intra sub una dintre rădăcinile copacului nostru: am așezat chiar lîngă rădăcina aceea un rînd de lemne, peste care am pus un sac cu manioc, apoi alt rînd de lemne de—a curmezișul celorlalte și peste toate am pus grinda al cărei capăt era băgat sub rădăcină. Am apăsat cu toată puterea ca să aplecăm grinda spre

pământ, și când am ajuns la un anumit punct am atârnat de ea tot ce aveam mai greu: o nicovală, bucăți mari de plumb, etc. Teascul nostru a reușit așa de bine, că în câteva minute zeama a fișnit prin toate găurile sacului și a curs șiroaie jos. Când am crezut că l—am stors destul, am scos sacul de sub pîrghie și l—am desfăcut, am scos din el o mîna de manioc, încă umed, care semăna cu făina de porumb.

„Bun”, am zis încîntat, „acum avem făină; întindeți o pînză curată, ca să se usuce; o să facem în curînd o pîine, care dacă nu va avea chiar forma și gustul celei de grîu, va fi totuși destul de bună. Eu mă apuc de cuptor”.

Am pus să facă mai multe focuri; peste vetrele fierbinți am pus niște table de tinichea aduse de pe corabie. După ce s—au înfierbîntat, am întins peste ele făina de manioc (tapioca) ca să o usuc mai bine, și apoi am făcut din ea un fel de turtite. Cum știam că sunt mai multe feluri de manioc, unele mai otrăvitoare decît altele, și cum mă temeam ca al nostru să nu fie din soiul rău, am dat câteva gogoloașe la păsări și maimuță, ca să încerce ele întîi și apoi să mîncăm noi. Jupîn Knips le—a înghițit îndată, iar gîștele nu au lăsat nici o firimitură. Aceasta m—a asigurat întrucîtva, dar tot am mai lăsat să treacă o vreme, ca să văd efectul. Am întrerupt deci fabricarea pînză la prînz, când am mîncat cartofii fierți de dimineață.

În timpul mesei, firește, nu am vorbit decît despre manioc. Am spus soției că se poate prepara din făina lui o scrobeală foarte bună. Dar ce—o mai interesa pe ea scrobeală acum când purta haină de marinar și nu mai avea nici bonetă, nici gulere de scrobit!

Îndată după masă ne—am dus să vedem păsările; Rudli a șuierat după jupîn Knips care, la semnalul lui, a coborît din trei sărituri dintr—un copac mare, unde găsise pesemne de prădat vreun cuib. Veselia și voiciunea micului animal, precum și cloncăneala liniștită a găinilor ne—a asigurat că făina noastră (tapioca) nu era deloc dăunătoare și că puteam să o întrebuițăm pentru pesmeți, prăjituri sau pîine. Am aprins din nou focurile și am încălzit tablele. În timpul acela, eu am înmuiat turtițele de tapioca cu puțin lapte. Toți au făcut la fel. Am dat fiecăruia cîte o lingură de cocos plină cu pastă, din care am turnat cîte puțin pe tabla fierbinte. Când se cocea pe o parte, se umfla, și atunci o întorceam cu furculița pe cealaltă parte. În scurt timp am făcut o mulțime de pișcoturi aurii, pe cît de frumoase, pe atît de gustoase. Ne—au plăcut așa de mult, că am luat hotărîrea să cultivăm maniocul ca pe una dintre plantele cele mai folositoare.

CAPITOLUL 20

A doua zi m—am hotărât să mă duc din nou la corabie; nu—mi mai puteam lua gândul de la șalupa aceea și nu—mi mai găseam odihnă pînă să reușesc să pun stăpînire pe ea.

Cu mare greutate am căpătat de la soția mea aprobarea să plec cu cei trei băieți mai mari; îmi trebuiau brațe multe. I—am promis să ne întoarcem chiar în seara aceea și am plecat. Cum am ajuns la corabie, am încărcat iarăși barca cu diferite lucruri pe care le socoteam necesare, dar totul era șalupa.

Ea era așezată într—o magazie de sub cabina ofițerilor, într—o parte a corăbiei. Cum să o scoatem de acolo? Deși era desfăcută toată, brațele noastre erau prea slabe ca să o poată transporta afară și să o monteze pe puntea corăbiei, și apoi cum să—i dăm drumul pe apă? Îmi frămîntam mintea în toate felurile și nu știam cum să fac, dar voiam cu orice preț să o avem. În sfîrșit, mi—a dat în gînd să stric pereții dimprejurul magaziei ca să o lărgesc și să putem încheia șalupa chiar acolo pe loc. Am muncit toți cu securi, fereștrău, clește, pînă cînd am reușit în ziua aceea să dărîmăm pereții și să lărgim locul. Spre seară am plecat, cu hotărîrea să ne întoarcem a doua zi și în zilele următoare pînă să ne atingem scopul.

Pe țărmul golfului Salvării ne aștepta Elisabeta cu micul Fritz. Ea se stabilise la Cort pentru tot timpul misiunii noastre, ca să ne putem întîlni mai ușor și să nu mai facem atît seara, cît și dimineața drumul destul de obositor de la golful Salvării la Cuibul Șoimilor.

Grija soției mele m—a mișcat mult; i—am mulțumit pentru că mereu se gîndea la binele nostru și i—am pus înainte tot ce mai adusesem de la corabie: două butoaie cu unt sărat, trei cu făină, cîtiva saci cu grăunțe, orez și diferite unelte cu care am umplut magazia.

Timp de o săptămînă ne—am dus în fiecare zi la corabie, unde am lucrat la șalupă, iar seara ne întorceam la Cort.

Datorită muncii, răbdării și priceperii noastre am reușit să facem o șalupă ușoară și elegantă, căreia nu—i lipsea nimic, nici chiar tunurile cu munițiile lor. Dar vasul nostru cel frumos se afla tot în șantier; îl admiram, ne învîrteam în jurul lui ca niște copii, dar nu găseam mijlocul de a—l scoate la mare. Cum să—i deschidem calea prin peretele corăbiei care era făcut dintr—o întregă țesătură de grinzi și de scînduri, îmbrăcate pe deasupra cu foi de aramă?

Deodată mi—a venit un gînd îndrăzneț, pe care, de teamă că nu va reuși, nici nu l—am spus băieților.

Era în corabie o puiă veche de fontă; am umplut—o cu praf de pușcă, am închis—o ermetic cu ajutorul unei scînduri de stejar, de care prinsesem înainte niște cîrlige tari ca s—o pot fixa de mînerile de la puiă, într—una din părți, precum și sub capac, făcusem o scobitură, prin care să pot băga un fitil cu sulf, a cărui lungime era calculată în așa fel, încît să treacă două ore pînă să ajungă focul de la celălalt capăt pînă la puiă. Am lipit capacul de jur împrejur cu gudron, am înconjurat totul cu lanțuri de fier pentru a da mai multă tărie mașinii și apoi am atîrnat—o de peretele corăbiei care era alături de șalupă.

Cînd am terminat totul, am dat băieților mei semnalul de plecare. Aceștia nu băgaseră de seamă ce făcusem eu; am rămas puțin în urma lor ca să aprind fitilul și apoi am plecat, rugîndu—mă lui Dumnezeu ca să izbutesc.

Cea dintîi grijă după ce am ajuns la mal a fost să golim barca în grabă, ca să mă pot întoarce la corabie de îndată ce explozia îmi va da semnalul. Pe cînd eram în toiul descărcării, iată că s—a auzit o detunătură puternică dinspre mare. Toți au tresărit de spaimă, scăpînd din mîini tot ce duceau. „Ce—i asta, tată?”

„O fi semnalul de alarmă al vreunui vas în pericol”, a zis Frederic, „haideti să le venim în ajutor”.

„Nu”, i—a răspuns mama lui, „eu cred mai degrabă că zgomotul vine de la corabia noastră. O fi rămas pe acolo foc de la voi și o fi explodat vreun butoi cu praf de pușcă”.

„Poate că ai dreptate, dragă”, i—am zis eu, „să plecăm în cercetare. Cine merge cu mine?”

Drept răspuns, cei trei tovarăși ai mei au sărit în barcă, și astfel am plecat.

Niciodată n—am făcut mai repede drumul acela; pe copii îi împingea curiozitatea, iar eu ardeam de nerăbdare să văd rezultatul încercării mele. Cînd m—am apropiat, m—am liniștit, văzînd că nu iese din corabie fum, ba chiar nici însăși poziția ei nu era schimbată. În loc să acostăm la locul obișnuit, am trecut cu barca prin fața corăbiei înspre partea opusă. Marea era acoperită cu o mulțime de sfărîmături, coasta corăbiei era distrusă, iar șalupa stătea neatinsă pe șantierul ei, puțin aplecată într—o parte, așa cum doream eu s—o găsesc.

„Am izbutit, copii, am izbutit! Șalupa aceasta frumoasă va fi de acum a noastră! Deschizătura este

destul de mare, și va fi ușor s—o tragem pe apă".

„Aha, acum înțeleg", a zis Frederic, „dumneata ai făcut să sară în aer coasta corăbiei ca să eliberezi șalupa. Dar cum ai putut nimeri așa de bine?"

„Am să vă spun acasă; acum haideți să vedem dacă n—a mai rămas foc în sfărîmăturile acestea".

Am cercetat orice colțișor, dar n—am găsit nicăieri foc.

Bucuria copiilor și mirarea lor era de nedescris atunci cînd am văzut șalupa liberă de jur împrejur. A început să plouă cu întrebări; a trebuit să le explic chiar atunci cum făcusem ca să reușesc.

Ne—a fost ușor să tragem șalupa pe apă, întrebuițînd același mijloc ca și la barca de căzi. Cu ajutorul vîrtejului și al pîrghiilor am făcut—o să alunece încet—încet pe rolele puse de la bun început sub ea. Ajunsă pe apă, se ținea foarte bine, și a început să se lege.

Cum era legată de corabie cu un odgon gros, nu ne temeam că se va îndepărta de ea, și astfel am lăsat—o acolo și am plecat acasă, unde știam că Elisabeta ne aștepta cu îngrijorare.

Pe drum ne—am sfătuit să nu—i spunem nimic despre isprava noastră, pentru a—i face plăcerea de a ne vedea sosind pe neașteptate cu șalupa cea frumoasă.

I—am spus că luase foc un butoi cu praf de pușcă, dar care nu ne făcuse nici o pagubă, ci dimpotrivă făcuse o gaură pe unde să scoatem mai bine lucrurile pe care doream să le luăm. Biata de ea a oftat, dorind mai degrabă să se scufunde odată toată corabia decît să ne vadă mereu făcînd drumul la ea.

A mai trebuit să lucrăm multe zile ca să pregătim șalupa de plecare, în sfîrșit, cînd ea a avut catarg, pînză și frînghii, am încărcat—o cu o mulțime de lucruri pe care nu le—ar fi putut duce niciodată barca de căzi.

Am desfăcut pînzele; vîntul era prielnic, și frumosul nostru vas a început să lunece pe valuri cu iuțeala unei păsări de mare. Băieții erau în culmea bucuriei; m—au rugat să le dau voie să—și salute mama cu două lovituri de tun cînd vom ajunge la mal. Munciseră cu atîta zel și știuseră atît de bine să păstreze secretul, că n—am putut să nu le fac pe plac.

Numaidecît Frederic, care—și luase titlul de căpitan, i—a ajutat pe frații lui să încarce tunurile, și cînd am fost aproape de mal, Ernest și Rudli, la comanda căpitanului, au dat foc la fitiluri. Bubuiturile au fost repetate de ecoul stîncilor, așa că Elisabeta și micul Fritz, speriați, au alergat într—un suflet la mal. Am tras la cheiul nostru obișnuit, și Frederic a aruncat o scîndură între șalupă și țarm, pe care mama lui s—a încumetat să treacă și să viziteze frumosul nostru vas.

Ea a lăudat mult curajul și stăruința noastră: „Ați făcut o mare ispravă, dragii mei, dar în lipsa voastră eu și cu micul meu tovarăș n—am stat degeaba; ce—i drept, nu vă putem înștiința despre ceea ce am făcut într—un mod tot așa de falnic ca voi, dar cîteva feluri de mîncare pe care vi le voi pune înainte la vremea lor își au și ele meritul lor. Vreți să vedeți imediat ce—am făcut?"

Am priponit bine vasul de țarm și am pornit în urma bunei gospodine spre stîncile din care venea apa Șacalului. De acolo ne—a arătat o minunată grădină de legume, împărțită în straturi prin scînduri.

„Uite munca mea, adică mai bine zis a noastră, căci puișorul ăsta mic a muncit aproape cit mine. Pămîntul acesta, care nu—i decît un strat gros de frunze putrede, este foarte ușor, așa că n—a fost greu de lucrat. Am semănat aici cartofi, acolo manioc, dincolo mazăre, bob, linte, în partea asta salată, varză, ridichi și tot felul de zarzavaturi din Europa. În partea aceasta vreau să pun trestii de zahăr; am sădit deja ananas și am pus semințe de pepeni într—un loc foarte bun. În sfîrșit, de jur împrejurul grădinii am pus porumb care, fiind înalt, va apăra semănătura de arșița soarelui".

Eram deosebit de impresionat. Nu—mi putusem închipui ca o femei ie cu un copil de vîrsta lui Fritz al meu să fie în stare să facă în așa scurt timp o asemenea ispravă, ba încă s—o mai facă și în secret!

”Să—ți spun drept, la început mi—a fost teamă că n—o să reușesc, și de aceea n—am vrut să spun nimănui nimic. Pe urmă m—am gîndit să—ți fac o surpriză plăcută. Secretul n—a fost greu de păstrat, căci văzîndu—vă mereu preocupați și tăcuți, am bănuir că și voi îmi ascundeți ceva și am vrut să ne răzbunăm. Așa—i că am reușit?"

„O, și încă cum!" i—am zis îmbrățișînd—o atît pe ea, cît și pe micul Fritz, ai cărui ochi străluceau de bucurie și mîndrie în timp ce mama lui povestea ceea ce făcuseră amîndoi.

Ne—am întors apoi din nou la vasul nostru. Pe drum, Elisabeta, tot cu gîndul la grădinărit, mi—a amintit de puietii de pomi roditori.

„Eu i—am plantat în pămînt, i—am acoperit cu grijă și îi ud în fiecare zi, dar trebuie să fie plantați din nou într—un loc potrivit dacă nu vrei să—i pierdem".

I—am promis că voi face chiar a doua zi o pepinieră lângă grădina ei.

Am început să descărcăm șalupa. Am pus în sanie tot ce ne putea servi la Cuibul Șoimilor, iar restul l—am lăsat la Cort; am priponit apoi vasul de țarm cu ajutorul unei ancore și al unui odgon legat de un drug foarte tare și am pornit—o pe drumul spre reședința noastră din pădure de care ni se făcuse dor.

Întoarcerea la Cuibul Șoimilor s—a nimerit a fi chiar într—o duminică; am petrecut—o ca și pe celelalte cu rugăciuni, cântări, citire din Biblie și o parabolă potrivită cu împrejurările. Mi—era drag să văd trezindu—se în sufletul copiilor mei credința în Dumnezeu și recunoștința față de El.

CAPITOLUL 21

După amiază am vrut să—i fac să petreacă puțin și le—am dat voie să se joace după pofta inimii. Ca să le fie petrecerea mai folositoare, le—am adus aminte de exercițiile de gimnastică din duminica trecută, așa de bune pentru întărirea corpului. Pe lângă exercițiile cu arcul, au mai făcut alergări, sărituri, lupte, cățărare în copaci pe frînghie. I—am învățat un joc nou, necunoscut de ei; un exercițiu cu *lasoul*, o curea sau o frînghie lungă, terminată la un capăt cu un laț, folosită în America pentru prinderea animalelor

sălbatic. I—am pus să—mi aducă două gloanțe mari de plumb; le—am găurit cu o sulă și, luînd o sfoară lungă de vreo doi metri, i—am legat la capete cele două gloanțe.

„Iată o armă foarte simplă, care într—o zi v—ar putea fi foarte folositoare; e un fel de praștie, după cum vedeți, dar în loc să lovească ținta spre care este îndreptată, se învîrtește în jurul ei și prinde în așa fel animalul, că acesta nu mai poate scăpa”.

Le—am povestit cum prind mexicanii cu lațuri din acelea caii sălbatici, și fiindcă băieții mei păreau că se cam îndoiesc de reușita lasoului, am făcut eu însumi o probă.

La o oarecare depărtare de noi era un arbust pe care mi l—am ales de țință; cu mina dreaptă am aruncat un glonte, iar în mîna stîngă îl țineam pe celălalt. Întîmplarea sau priceperea au făcut ca glonte să atingă trunchiul și, învîrtîndu—se în jurul lui, să facă un nod, pe care l—am strîns cît am putut de tare, trăgînd sfoara al cărei capăt îl țineam cu ajutorul glontelui din mîna stîngă.

„Cum vedeți, dacă acest copac ar fi fost capul unui tigr, l—aş fi prins foarte ușor”.

După încercarea mea, toți s—au luat la întrecere. Frederic era cel mai îndemînat, ceea ce m—a bucurat, căci arma aceasta putea înlocui artileria noastră cînd se vor fi terminat munițiile.

A doua zi, marea fiind foarte agitată, nu ne—am mai dus la luntrea noastră, pe care o știam la adăpost, ci ne—am ocupat cu diferite îmbunătățiri care trebuiau aduse locuinței. Soția mi—a arătat tot ce făcuse în lipsa mea: un butoi plin cu presuri prăjite în unt ca provizii de iarnă, apoi pînișoare de tapioca bine uscate; mi—a mai arătat că făcuse deasupra crengilor unde erau cuiburile porumbeilor un fel de streășină care să—i adăpostească; în fine, mi—a mai arătat puieții de pomi, pe care îi păstrase așa de bine.

Am căutat îndată un loc bun pentru pepinieră și, cu ajutorul băieților, am desfundat pămîntul și am sădit pomii. Toată ziua a trecut cu asta. De mîncare nu aveam decît cartofi, prăjituri de manioc și lapte, așa că am hotărît să ne ducem a doua zi după vînat, ca să mai îmbogățim cămara.

Cele dintîi raze de lumină ne—au găsit sculați, căci de data aceasta toată lumea, chiar și Elisabeta, voia să mă însoțească. Ea nu cunoștea deloc locurile și aștepta ca o adevărată plăcere plimbarea aceea.

După ce am dat vitelor și păsărilor de mîncare, am luat puștile și ceva de—ale gurii, am înhămat măgarul la sanie și am plecat. Turcu, mîndru cu găteala lui spinoasă, mergea în frunte; după el veneau cei trei băieți mai mari, înarmați cu puști ușoare; mama lor mîna măgarul, și micul Fritz era lîngă ea; eu încheiam alaiul, căruia jupîn Knips, cocoțat pe spatele lui Bili, îi dădea o înfățișare cît se poate de caraghioasă.

Mai întîi ne—am dus prin mlaștina Flamanzilor; Elisabeta nu se mai sătura privind frumusețea vegetației și a copacilor care creșteau pe acolo. Frederic, care găsisese că locul acela era foarte potrivit pentru hoinăreală vîntorească, s—a depărtat de noi și, cînd ne așteptam mai puțin, un foc de pușcă a răsunat în urechile noastre, și în același timp o pasăre uriașă a căzut în bălării, la cîțiva pași de noi. Am alergat cu cîinii într—acolo și l—am găsit pe vîntor foarte încurcat pînă să pună mîna pe vînatul lui, care, deși doborât la pămînt și rănit la o aripă, se apăra lovindu—l furios cu ciocul și cu picioarele. Eu m—am apropiat încetîșor și am aruncat batista în capul păsării vajnice; zăpăcind—o astfel, am pus mîna pe ea. Era rănită la o aripă; i le—am legat pe amîndouă cu o sfoară, tot așa și picioarele, și am dus—o cu mare alai la sanie, unde ne aștepta restul familiei.

„Vai, ce pasăre frumoasă!” au strigat toți cînd ne—au văzut încărcăți cu ditamai pasărea de cel puțin cincisprezece kilograme.

„Trebuie să fie cel puțin un vultur!” a zis Rudli mirat.

„Tată”, m—a întrebat Ernest, „oare n—o fi o gîscă—dropie?”

„Bravo, o gîscă!” s—a grăbit Frederic să zică cu dispreț, „dar unde sunt, te rog, pîlîțele dintre degete, care deosebesc păsările ce înoată de alte păsări?”

„Nu rîde, Frederic, el are dreptate; e o dropie, dar nu de baltă; e mai mult neam cu găina decît cu gîsca”.

„A”, a strigat Rudli, „e o pasăre pe care am vrut noi cu Ernest să o împușcăm și n—am putut. Îți aduci aminte, mamă?”

„Da, și eu cred că—i de felul acela. Dar poate că sărmana o fi avînd pui printre trestiile astea, aş zice că e mai bine să—i dați drumul”.

„Nu—ți fie teamă; puii își poartă singuri de grijă. De altfel, eu vreau să o domesticesc pe asta; cînd se va vindeca o să fie un bun cîștig pentru curtea noastră și în orice caz o să facem din ea o friptură minunată”.

După ce i—am legat aripa, am pus dropia în sanie și ne—am urmat drumul. În curînd am ajuns la pădurea maimuțelor. Frederic a povestit rîzînd ce bine ne prinseră altădată maimuțele, lovindu—ne cu nuci de cocos. Ernest s—a dus înainte și s—a oprit sub un palmier, încărcat cu cele mai frumoase fructe din lume. El a oftat zicînd:

„Nu—i chip de urcat în copacii ăștia! Doamnelor maimuțe, veniți să culegeți nucile cele frumoase!”

Dar maimuțele nu se arătau, și micul meu pofticios înghițea în sec sub copac. Eu m—am dus la el.

„E chiar păcat, nu—i așa?” i—am zis rîzînd.

„Cine știe... poate vor cădea cele coapte!” Abia a terminat vorba, și iată că o nucă mare a căzut drept pe lîngă nasul lui.

„Aha! Exact ce—am spus”, a zis el, dîndu—se îndărăt; „abia mi—am spus dorința, și s—a și împlinit”.

„Poate că zîna acestui copac o să ne apară sub forma unei maimuțe, care ar putea să ne bombardeze bine dacă mai stăm aici. Hai să plecăm”.

Cum însă nici nu vedeam nimic printre ramurile copacului și nici nu se mișca măcar o frunză, am lăsat teama la o parte și am rămas să vedem de ce căzuse nuca aceea mai mult crudă decît coaptă.

Pe cînd cercetam noi pomul și fructele lui, au venit și ceilalți acolo; în clipa aceea, alte patru nuci au căzut una după alta la picioarele noastre, fără ca pomul ori frunzele să se clatine cîtuși de puțin.

„Fără îndoială că vreun vrăjitor ne—a văzut și își bate joc de noi”.

Frederic, care se uitase de jur împrejurul copacului, a strigat:

„Aha, uite vrăjitorul; e prea urît ca să—l socotim astfel; vino să—l vezi, tată! Un cap pocit și lat, rotund și mare cît pălăria mea, cu doi clești nesuferiți înainte, coboară de pe trunchiul palmierului”.

Într—o clipă, Fritz s—a ascuns în spatele mamei sale; Ernest se uita cu grijă împrejur; numai Rudli a ridicat amenințător patul puștii, și cu toții așteptam curioși să se ivească dihania descrisă de Frederic.

În sfîrșit, iată un fel de rac uriaș, care înainta tacticos, fără să—i pese de noi. Îndrăznețul Rudli i—a dat o lovitură care l—ar fi ucis pe loc dacă îl nimerea; dihania, foarte puțin speriată de atac, și—a deschis foarfecă și a mers drept către inamicul ei care, mort de frică, a luat—o la fugă, țipînd. Ceilalți au rîs; atunci voinicul s—a oprit și, luîndu—și inima în dinți, și—a scos haina, a lăsat dușmanul să se apropie și, aruncîndu—i repede haina peste el, i—a oprit orice mișcare. Șiretenia era bună, dar trebuia să se folosească de ea și ca să pună stăpînire pe animalul ce se zbătea sub haină și era gata să scape ori să plece cu haină cu tot. M—am apropiat eu și, dîndu—i o lovitură cu muchia securii, l—am omorît.

„O, ce dihanie îngrozitoare”, a zis Rudli, luîndu—și haina; „mi—a făcut mai mult scîrbă decît frică. Dar ce—i lighioana asta, tată?”

„E un fel de rac de pămînt; cred că ăsta e rac de cocos. El ne—a dat nucile jos. Animalul ăsta, deși are clește așa de puternice, cum le vedeți, nu poate sparge nucile, care îi plac la nebunie; de aceea le culege din copac cum poate și, după ce le—a dat jos, coboară și le mănîncă scoțînd cu cleștele măduva prin găurile care sunt la coada nucilor. Cîteodată nucile se sparg cînd cad, și atunci e bucuria lui. Cît despre întîmplarea de azi, te felicit pentru curajul tău”.

Urîtenia animalului, curajul și vitejia lui Rudli ne—au dat subiect de discuție pentru cîțva timp; am pus noua pradă pe sanie și am plecat mai departe. Pădurea se îndesea din ce în ce, și adesea trebuia să deschidem cu securea drumul măgarului cu sania printre curpenii și hățîșurile încurcate. Căldura era insuportabilă, și noi mergeam încet, cînd deodată Ernest a strigat:

„Opriți—vă, o nouă descoperire!”

Tot alaiul s—a oprit; ne—am dus lîngă el, și ne—a arătat cîteva vițe din care curgea o apă limpede ca cea de izvor; era planta aceea prețioasă numită curpenul roșu ori curpenul cu apă, care în America potolește setea vîntătorilor pe căldurile mari. Ernest nu mai putea de bucurie; a luat o ceașcă de cocos, a umplut—o cu apă și i—a dat—o mamei lui. Toți mureau de sete, așa că ajutorul ne—a venit la timp.

Răcoriți și înviorați de această băutură, ne—am urmat drumul cu mai mult spor, căci voiam să—mi conduc trupa în pădurea tigvelor, unde trebuia să facem cel dintîi popas.

Copacii aceia cu fructele ciudate crescute de—a dreptul pe tulpină au fost atît pentru soția mea, cît și pentru copiii cei mici mici motive de mirare. Frederic le—a spus tot ce—l învățasem eu despre întrebuițarea acelor tigve de către sălbaticii din America și de către negri, care nici nu au altfel de vase. Ca să—și arate meșteșugul, a făcut la iuțală mamei lui cîteva panerașe de ouă și o lingură de smîntînit oalele. Ne—am așezat sub copac să ne odihnim și să mîncăm, căci nu mai puteam de foame. Am întins pe iarbă bucatele și îndată le—am și dat gata. Rudli ar fi vrut să—și frigă racul ca sălbaticii, într—o coajă

de tigvă, aruncînd înăuntru pietre înroșite în foc, dar fiind siguri că nu va ieși ceva gustos, nu l—am lăsat să încerce.

În acest moment l—am văzut pe Ernest, care se depărtase, alergînd îngrozit spre noi.

„Tată, tată, un porc mistreț, un mistreț foarte mare!

Frederic a luat repede pușca, eu de asemenea, și am alergat în direcția arătată de Ernest; cîinii au luat—o înaintea noastră. În curînd lătrăturile lor amestecate cu grohăituri înăbușite ne—au făcut să credem că atacul a început și ne bucuram la gîndul că punem mîna pe așa vînat. Cînd colo, ce să vezi! Dulăii țineau de amîndouă urechile un animal mare, păros, dar nu era porc sălbatic, era chiar scroafa noastră, pe care o lăsasem să trăiască prin pădure cum îi va plăcea!

Am rîs de a răsunat pădurea de hohotele noastre în loc de focuri de pușcă.

Am eliberat biata scroafă din mîna celor doi războinici și am lăsat—o să mănînce în liniște fructele după care venise pînă acolo și pe care începuse să le *clefăiască* cu lăcomie. Erau un fel de merișoare cu creastă ca moșmoanele, de culoarea corcodușelor și cu un parfum foarte plăcut. Am rupt unul și am văzut că are o carne fină și zemoasă, dar mi—a fost teamă să gust. Am cules cîteva și am luat și o creangă încărcată din copac ca să duc și la ai noștri. Cum le—a văzut, jupîn Knips s—a și aruncat asupra lor și a ronțait vreo cîteva într—o clipă; proba aceasta ne—a dat și nouă curaj. Am gustat toți: erau minunate. Elisabeta s—a bucurat mai ales la gîndul că din ele se putea face o dulceață foarte bună.

„Bine, bine”, a zis Frederic, „dar asta nu se cheamă că am vînat; uite, trece ziua, și noi mergem prea încet. Aș fi de. părere să rămînă mama cu copiii aici, iar noi să mergem după vînat”.

Am primit propunerea. Rudli a mers cu noi. Ernest ă rămas cu ceilalți. Ne—am continuat drumul prin pădure. Deodată, Rudli s—a oprit și a strigat îngrozit:

„Vai, tată, uite un crocodil: Văd un crocodil!”

„Ești nebun? Un crocodil într—un loc unde nu e nici un strop de apă?”

„Tată, îl văd”, a urmat băiatul, cu ochii fixați asupra aceluiași punct; „uite—l colo pe o stîncă, întins la soare! Doarme, căci nu face nici o mișcare; sigur că e crocodil, uite!”

Ne—am apropiat cu băgare de seamă; urmărind direcția degetului lui Rudli, m—am asigurat îndată că nu era un crocodil, ci o șopîrlă uriașă, numită *iguana*, animal nevătămător, ale cărui, ouă și carne sunt foarte gustoase. Trebuie să fi avut cam doi metri lungime; dormea culcată pe stîncă. Văzînd o dihanie așa de urîtă, Frederic a întins pușca, dar eu m—am oprit: „Așteaptă, degeaba tragi în solzii cei tari; știu eu un mijloc să punem mina pe ea”. Am tăiat un băț tare și o vergea ușoară; de băț am legat o sfoară cu laț, al cărei capăt îl țineam în mîna dreaptă, pe cînd în stînga țineam vergeaua. Încet—încet, m—am apropiat de ea și am început să fluier un cîntec vesel, mai întîi încet și apoi din ce în ce mai tare, pînă ce șopîrla s—a trezit; a deschis ochii, a ascultat cu plăcere și a căzut iarăși într—un fel de amorțeală, în timpul căreia eu i—am trecut nodul în jurul gîtului; apoi, tot cîntînd, i—am dat o lovitură de a căzut jos de pe stîncă. l—am pus piciorul pe spate și, cu ajutorul băieților, am pus stăpînire pe ea. Frederic se pregătea să—i tragă un glonte în gură, dar eu, dorind să—mi duc încercarea pînă la capăt, nu l—am lăsat. În timp ce iguana, victimă a iubirii ei de muzică, își întorcea spre mine gura înarmată cu dinți mici și foarte ascuțiți, eu i—am vîrît în nări vergeaua pe care o aveam în mînă. S—au scurs cîteva picături de sînge, și animalul a murit fără cel mai mic semn de durere.

Am luat—o în spate, ținînd—o de picioarele de dinainte, iar băieții de capătul cozii, și ne—am dus către pădurea Tigvelor, făcînd haz de înfățișarea ciudată pe care trebuia să o am eu încărcat în felul acesta.

Cînd ne—a văzut sosind, soția mea s—a liniștit de grija pe care o avusese din cauza întîrzierii noastre, iar micul Fritz țipa de teama șopîrlei. Au făcut mult haz de metoda prin care reușisem s—o ucid, așa cum citisem că fac americanii. Dar ziua trecea și trebuia să plecăm spre casă, ca să nu ne apuce noaptea pe drum. Fiindcă sania era prea încărcată, și măgarul n—ar fi putut s—o tragă pe drumul rău pe unde urma să mergem, am hotărît s—o lăsăm acolo și să punem pe spatele măgarului iguana, racul și un sac cu merișoare.

Dropia, avînd aripa bine legată, a putut merge pe jos după noi, trasă de o sfoară pe care i—am legat—o de picior, și momită din cînd în cînd cu niște firimituri de manioc pe care i le arunca soția.

Drumul la întoarcere ne—a părut mai scurt; am ajuns la Cuibul Șoimilor mai înainte de apusul soarelui, așa că am avut vreme să ne facem o supă gustoasă din carne de iguană. Crabul lui Rudli n—a avut trecere; era tare ca pielea și fără gust.

CAPITOLUL 22

De mult doream să fac o excursie, dar numai eu cu Frederic, pentru ca să știu pînă unde se întindea ținutul în care ne găseam: dacă eram aruncați pe o insulă, ori pe coasta vreunui continent. Ca să n—o fac pe soția mea să aibă grija noastră în timpul cît urma să lipsim, i—am spus că ne ducem după sanie.

Am luat măgarul, unul dintre cîini, armele, un sac cu merinde și am plecat a doua zi după amiază.

Prin pădurea de stejari verzi cu ghinde dulci am găsit—o pe scroafa noastră foarte ocupată să se ospăteze cu ghinde. Văzîndu—ne, în loc să fugă de noi, se apropia grohăind. Mai încolo, am găsit o mulțime de păsări de toată frumusețea. Frederic a doborât cîteva: gaițe albastre, papagali de diferite soiuri, un cocoș cu guler de pene în jurul gîtului.

L—am certat pentru graba cu care ucisese atîtea făpturi nevinovate de la care nu puteam avea nici un folos. I—a părut și lui rău, dar nu mai avea cum să repare; le—a pus în tolă și am plecat mai departe. În pădurea Tigvelor, sania era cum o lăsasem, așa că am lăsat—o tot acolo și ne—am dus dincolo de stînci să vedem locuri neumblate încă. Am luat cu noi măgarul să ne ducă merindele și să aducă vînatul.

Dincolo de stînci, vegetația era tot ca în partea dinspre noi; pretutindeni arbori uriași și ierburi de o înălțime nemaipomenită; înaintam greu și cu mare grijă. Turcu mergea înainte, cu urechile ciulite și cu nasul în vînt. După el, Surelul cu pasul domol și leneș, și apoi noi cu puștile în mînă. Din loc în loc erau lanuri de cartofi și de manioc. Tot umblînd așa, am dat peste un fel de arbust care mi—a atras atenția: avea crengile încărcate cu un fel de bobite cît mazărea, albe și acoperite cu o materie unsuroasă; strivind cîteva între degete, am văzut că materia aceea unsuroasă era ceară, foarte bună de făcut luminări. Am umplut un sac cu bobite, știind ce bucuroasă va fi gospodina mea, care se plîngea mereu că din lipsă de luminări eram nevoiți să ne culcăm odată cu găinile.

Prin pădure aveam atîtea de văzut, că am uitat de oboeală; flori de o frumusețe ca de basm; fluturi cu culori doar cu mai puțin strălucitoare decît ale florilor; păsări de toate mărimile și cu tot felul de pene. Frederic, auzind niște pui strigînd, s—a suit în copacul unde era cuibul și a prins un pui de papagal tocmai cînd se pregătea să zboare. L—a învelit cu grijă în batistă și l—a băgat în sîn, cu gîndul să—l crească și să—l învețe a vorbi.

Ceva mai departe, am văzut alte păsări care trăiau în grupuri și se stabiliseră într—o mulțime de cuiburi așezate sub aceeași streășină, pe același copac, la facerea căreia probabil că munciseră toate. Streășină era făcută din paie, vrejuri uscate, mușchi și lut frămîntat în așa fel, încît nici ploaia, nici razele soarelui n—o puteau străbate.

Am stat pe loc privind minunea aceea, pînă cînd ne—am dat seama că nu aveam timp de pierdut și am plecat mai departe.

Pe drum, am vorbit despre animalele care trăiesc în grupuri; ne—am amintit de castori, de albine, de furnici; n—am uitat să—i spun lui Frederic ceea ce povestesc călătorii despre vestitele furnicare din America, care sunt construite cu atîta pricepere, încît oamenii le întrebuințează ca și cuptoare de copt pîinea.

Nici nu am băgat de seamă cînd am ajuns sub niște copaci de care nu mai văzusem; erau înalți de paisprezece—douăzeci de metri; din scoarța lor crăpată ieșeau niște bobite de gumă groasă. Abia a putut Frederic să scoată una, căci guma era întărită din cauza aerului. Vrînd să o înmoaie între degete, nu a reușit decît să o întindă; vrînd să o rupă, s—a întins și mai tare, iar cînd i—a dat drumul, și—a revenit la forma inițială. Încîntat, mi—a zis:

„Am descoperit arborele de cauciuc!”

„De—ar fi așa, ne va fi de mare folos”.

„La ce? Doar aici nici nu scriem, nici nu desenăm cu creioane ca să avem nevoie de șters cu guma”.

I—am explicat diferitele întrebări ale cauciucului și m—am oprit mai ales la faptul că puteam și noi face cu ajutorul lui o încălțăminte foarte bună, prin care să nu treacă apa.

„Cauciucul”, i—am spus, „este un suc lăptos care se scoate din arborele de cauciuc. Se culege în vase care trebuie mișcate mereu, ca să nu se usuce sucul. Ca să facă guma, se întinde sucul acesta peste niște sticle și se usucă la fum, din care cauză capătă culoarea negricioasă pe care o vedem la cauciucul din comerț. Cînd unsoarea aceasta s—a uscat, se sparge sticla și se scot firimiturile pe gît. Tot în felul acesta am putea și noi să ne facem încălțăminte; vom umple ciorapii cu nisip, vom întinde peste forma căpătată atîtea straturi de cauciuc cîte vor trebui pînă să căpătăm o piele rezistentă, după care vom scoate nisipul

și vom avea ghetete foarte bune".

Speranța că în curînd vom avea ghetete care să ne apere de înțepături și de zgîrieturi ne—a dat puteri noi. Am mai mers o bucată de vreme printr—o pădure nesfîrșită, în care erau mii de feluri de copaci. Niște maimuțe care se jucau prin palmieri au aruncat în noi cu nuci de cocos proaspete, din care am mîncat cu multă poftă, ba am mai făcut și provizii.

Printre palmieri, am observat că erau unii mai puțin înalți; cu frunzele acoperite de o pulbere albă, care m—a făcut să bănuiesc că era vorba de *sagutieri*. Scobind cu securea în trunchiul dezlădăcinat de vînt al unuia dintre acești copaci, am văzut că înăuntru avea o măduvă albă, făinoasă, care nu era alta decît sagu, așa de mult întrebuințată în Europa.

Încîntați de noua descoperire, care urma să ne fie de mare preț pentru hrană, am scos cu securea din trunchiul acela vreo zece kilograme de măduvă și am luat—o cu noi.

Munca asta ne—a răpit mai mult de o oră; începuse să ne fie foame și sete și, cum era cam tîrziu, am socotit că nu era bine să ne ducem mai departe. Am coborît spre mare și ne—am suit pe stîncă de la Capul Speranței înșelate ca să vedem dacă nu vom descoperi ceva nou. Pretutindeni aceeași vegetație bogată și puternică, aceleași privesți, aceeași singurătate, și nici o urmă de ființă omenească.

Ne—am întors la pădurea Tigvelor unde lăsasem sania. Acolo am prînzit și, după un popas bun, am pus toate bogățiile adunate pe sanie, am înhămat măgarul și am luat drumul spre Cubul Șoimilor.

Elisabeta, foarte bucuroasă cînd ne—a văzut, a primit făina de sagu cu toată cîntea cuvenită. Papagalul cel frumos, verde și roșu pe care îl prinsese Frederic, istoria păsărilor care trăiesc în colonii, a cocoșului gulerat și mai ales istoria cauciucului care urma să ne dea tuturor încălțăminte bună, toate acestea ne—au dat subiecte de discutat în timpul mesei. Soția mea s—a uitat cu atenție la bobitele de ceară cu care urma să facem luminări și în felul acesta să nu mai fim nevoiți să ne culcăm îndată ce se face seară.

CAPITOLUL 23

În ziua următoare, toți au sărit pe mine ca să le fac lumînări. Meseria aceasta era ceva cu totul nou; văzusem fabricându—se doar lumînări de candelă... dar trebuia să încerc.

Am pus copiii să curețe cu grijă bobitele și să le arunce într—o căldare cu apă fierbinte. Căldura apei a topit ceara de pe bobite; acestea, îngreunându—se, au căzut la fund, iar ceara verde și frumoasă s—a ridicat deasupra apei. Eu, cu o lingură lată, culegeam ceara pe măsură ce se aduna și o puneam într—o oală mare de gresie de lingă mine. Când s—a umplut oala, am luat din mîna soției fitilurile pe care le făcuse din ața scoasă de la pînza de corabie. Aceste fitiluri erau prinse cîte patru de un băț. Le—am cufundat în oala cu ceară și apoi le—am atîrnat pe două crengi de copac ca să se usuce fără să se atingă de nimic. Am repetat aceeași operație pînă ce luminările au căpătat grosimea dorită. Eram încîntați, deși luminările n—aveau peste tot aceeași grosime și nici nu dădeau o lumină așa de curată. Era destul însă ca să ne amintească de patria noastră și să ne facă să cîștigăm două—trei ore de muncă pe zi.

Această reușită ne—a dat îndemn să mai încercăm și alte meșteșuguri. Soția mea era foarte nemulțumită văzînd că în fiecare zi se risipea smîntîna de pe lapte. Încercase să facă unt, dar nu reușise, căci n—avea bătător. Atunci mi—am adus aminte de un mijloc întrebuițat de hotenți. Ei fac untul punînd smîntîna într—un burduf de țap bine cusut în toate părțile și mișcîndu—l apoi regulat cu mîinile. În loc de burduf de țap, eu am luat o tîgvă mare, goală și tăiată în două; am umplut—o cu smîntîna cam pe trei sferturi, am închis—o bine și, întinzînd pe patru țărui o bucată de pînză, am pus tigva cu smîntînă peste pînză și am zis copiilor s—o legea încet și regulat ca pe un copil.

Le—a plăcut lucrul acesta, dar mai ales cînd, după vreo oră, deschizînd tigva, am găsit în ea în loc de smîntîna un boț moale de unt, pe care l—am mîncat chiar în ziua aceea cu mare poftă.

N—am izbutit așa de bine în altă încercare. Aveam două roți și am vrut să fac o trăsură în locul săniei pe care n—o puteam trage prin orice locuri. A ieșit ceva greoi, bun doar pentru cărat proviziile.

În timp ce eu aduceam astfel de îmbunătățiri în gospodărie, soția și copiii nu pierdeau nici ei vremea; au scos din pepinieră puieți aduși din Europa și i—au plantat cu multă pricepere în locuri potrivite. Eu le dădeam sfaturi și—i ajutam la muncile mai grele. De exemplu, via a fost plantată lîngă rădăcina smochinului nostru, iar castanii, nucii, cireșii au fost puși în două rînduri înspre podul Familiei ca să formeze o alee minunată, pe unde să facem mai ușor drumul la Cort. Între aceste rînduri de pomi am făcut un drum pietruit ca să putem umbla pe orice vreme, și fiindcă roabele nu erau de—ajuns, am făcut un cărucior pentru căratul pietrișului.

Ne gîndeam să mai înfrumusețăm întrucîtva și locurile de la Cort, căci acolo urma să ne fie retragerea în caz de pericol.

Natura nu fusese prea darnică în partea aceea; noi am plantat pomii care aveau nevoie de căldură mai mare: lămîi, portocali, fistic, migdali, smochini, etc. Am schimbat astfel cu totul înfățișarea aceluia loc pustiu, și după cîtva timp am avut în locul plajei de nisip arzător un boschet de pomi, îmbrăcați cu flori și fructe.

În timpul acela, deoarece cortul era pentru noi mai puțin o reședință de plăcere decît de refugiu la nevoie (acolo țineam armele, munițiile și proviziile de tot felul), nu ne—am mulțumit numai să—l înfrumusețăm, ci am vrut să—l și întărim. L—am înconjurat cu un gard de scînduri groase și spini, pentru a opri intrarea animalelor și la nevoie chiar și a unei bande de sălbatici.

Am întărit de asemenea și podul, ale cărui scînduri mișcătoare, ridicate, făceau cu neputință trecerea. Ba am reușit să așezăm lîngă el și cele două tunuri de la vasul nostru.

Au trecut vreo trei luni pînă să facem noi toate acestea, și în fiecare duminică nu uitam să aducem mulțumiri lui Dumnezeu care ne avea în paza Sa.

Totul mergea bine în mica noastră colonie; aveam hrană din belșug pentru multă vreme.

O singură nevoie începuse a se simți: aceea a îmbrăcăminte. Rufăria și hainele, deși bine îngrijite de soția mea cea harnică, ajunseseră într—o stare de plîns, și nu găseam nici un mijloc de reînnoire. După cum știam eu, corabia din care luasem atîtea lucruri mai avea încă lăzi cu rufărie, baloturi de postav și altele de felul acesta, dar ocupațiile prea multe m—au împiedicat să mă duc acolo.

Într—o zi, împins pe de o parte de nevoia stringentă în care ne aflam, iar pe de alta de dorința de a ști în ce stare se mai afla biata corabie, m—am hotărît să mă sui în șalupă și să—i fac cea din urmă vizită împreună cu băieții.

Am găsit scheletul tot cum îl lăsasem, doar câteva scînduri mai luaseră vîntul și valurile. Am străbătut—o dintr—un ungher în altul; mai erau o mulțime de lucruri necesare pe care le—am dus în șalupă: baloturile de postav și de pînză, precum și câteva butoaie de gudron, apoi scaune, mese, ferestre, uși, bănci, toate au fost luate.

Am făcut în ziua aceea mai multe drumuri, ca să luăm tot ce se putea lua. După ce am golit cu totul biata corabie, mi—a venit în gînd un mijloc de a pune stăpînire chiar și pe sfărîmăturile ei: s—o azvîrl în aer, sperînd că vîntul și valurile vor căra măcar o parte din materialul de construcție, care ne—ar fi fost de atîta folos și pe care altfel nu l—am fi putut duce.

Lucrul acesta n—a fost greu: am pus un butoi de pulbere în fund, am așezat în el un fitil cu pucioasă, care trebuia să dureze câteva ore, și apoi ne—am îndepărtat repede. Curentul și pînza ne—au dus cu bine în golful Salvării, unde erau descărcate pentru moment toate bogățiile cărate în ziua aceea; eram sleiți de puteri după atîta muncă. Am rugat—o pe soția mea să ne dea să mîncăm chiar pe țărîm, de unde puteam vedea explodarea corăbiei. Ne—am pus veseli la masă, așteptînd cu nerăbdare momentul exploziei.

Se înserase și abia se întunecase, cînd am văzut ridicîndu—se din valuri un sul de foc care lumina marea de jur împrejur. S—a auzit o bubuitură cumplită... era cel din urmă țipăt al corăbiei, care s—a scufundat în valuri și a rupt astfel ultima legătură dintre noi și Europa...

Gîndul acesta ne—a umplut inimile de jale, și în loc de strigătele de bucurie la care mă așteptasem n—am auzit în jurul meu decît suspine, iar eu însumi abia mi—am putut stăpîni lacrimile. Atunci am simțit cît de puternică este în sufletul omului iubirea de patrie, care—l leagă pentru totdeauna de locul unde s—a născut și a copilărit.

Am intrat în cort într—o tăcere tristă; tuturor ni se părea că, pierzînd corabia, pierdusem un vechi prieten...

Odihna nopții ne—a mai împrăștiat puțin tristețea; ne—am sculat cu noaptea în cap și am alergat la țărîm; marea era acoperită de sfărîmături, pe care le—am adunat destul de ușor.

Între altele, am găsit niște căldări mari de aramă care fuseseră făcute pentru o fabrică și din care noi am făcut magazii de pulbere, răsturnîndu—le peste butoaiele în care păstram marfa aceasta, pe cît de periculoasă, pe atît de necesară.

Am ales pentru depozitul de muniții un loc așa de bine adăpostit sub stînci, că și dacă s—ar fi întîmplat o explozie, nu ne putea face nici un rău.

Pe cînd noi eram ocupați în felul acesta, Elisabeta, obosită, se duse să se odihnească pe malul bălții. A băgat de seamă că două rațe și o gîscă își clociseră ouăle între trestii și își duceau la apă familia mică și drăguță. Ce bucurie pe noi cînd am văzut cîrdurile de boboci! Care mai de care ne întreceam să le dăm firimituri, ca să—i îmblînzim.

Ni se făcuse dor de cuibul nostru răcoros și frumos de la cuibul șoimilor, așa că am mai amînat pentru cîtva timp treburile de la cort și am plecat a doua zi.

CAPITOLUL 24

Apropiindu—ne de castelul aerian, am găsit cei mai mulți dintre pomii plantați de noi îndoșiți de vînt, ceea ce m—a făcut ca în ziua următoare să car trestii cu care să—i sprijin împotriva vînturilor.

Cînd le—am spus la ai mei unde vreau să plec, toți au găsit că aveau ceva de făcut acolo: găinile cădeau cloști, și trebuia să căutăm ouă de găinușă să mai punem sub ele; lumînările erau pe sfîrșite, trebuia ceară; Rudli voia să culeagă merișoare, iar micul Fritz voia să sugă trestie de zahăr. Atunci am hotărît să facem călătoria cu toții: măgarul și vaca au fost înhămați la căruță, am luat de—ale mîncării și o foaie de cort pentru adăpost, căci prevedeam că vom lipsi cîteva zile. Vremea era minunată, și toată ceata a pornit cîntînd la drum.

Mai întîi am trecut prin lanurile cu cartofi și manioc, apoi prin pădurea cu merișoare, unde băieții nu se mai saturau de fructe. Căruța mergea greu și scîrțîia, deși unsesem osia cu unsoare luată din corabie; securea și răbdarea ne—au ajutat însă să trecem peste toate. Am ajuns la colonia păsărelelor, care a fost pentru copii un prilej de uimire, iar pentru Ernest o ocazie să—și arate știința. El ne—a spus că păsărelele se numesc *loxia* și ne—a atras luarea aminte asupra prevederii lor de a—și face cuiburile în apropiere de arbuștii de ceară, penîtru că bobitele de ceară erau hrana lor principală.

Am cules doi saci de bobite și unul de merișoare pentru dulceață.

După aceea ne—am dus la arborele de cauciuc: am scrijelat în cîteva locuri scoarța și am așezat dedesubt niște coji de tîgvă, ca să se adune în ele sucul lăptos. Pînă atunci ne—am dus în pădurea de palmieri și apoi, luînd—o la stînga, am dat peste cîmpia cea mai roditoare și mai frumoasă care poate exista: deoparte cîmpul de trestie de zahăr, în dosul lor pădurea de palmieri; de altă parte, trestiile de bambus; în fața noastră, capul Speranței înșelate, și în sfîrșit marea nesfîrșită, care dădea adîncime acestui tablou măreț.

Toți într—un gînd am hotărît să ne ducem cît de des pe acolo, ba chiar ne—a trecut prin minte să ne mutăm și locuința, dacă nu ne—ar fi fost teamă că n—am fi putut avea acolo un adăpost la fel de sigur ca la Cuibul Șoimilor.

Am deshămat animalele și ne—am pregătit să petrecem acolo noaptea și poate cîteva zile.

Am mîncat ceva și apoi ne—am împrăștiat, care după trestie de zahăr, care la bambus, care la nuci de cocos. Din nefericire, nu era nici o maimuță răutăcioasă și nici măcar un rac care să azvîrle nucile, așa că băieții mei au încercat să se suie singuri, dar de la un loc n—au mai avut putere și și—au dat drumul să alunece pe trunchi la vale, cam rușinați de nereușită. Le—am venit în ajutor, dîndu—le bucăți din pielea cea aspră a rechinului pe care le luasem anume ca să—și înfășoare picioarele cu ele și învățîndu—i să se servească de o frînghie legată în jurul trunchiului, cum fac negrii. Au reușit de minune; cît ai clipi au ajuns în vîrfurile palmierilor, de unde, cu ajutorul securilor pe care le purtau la brîu, au dat jos o mulțime de nuci frumoase. Le—am deschis și am încheiat masa cu ele. Frederic și Rudli își băteau joc de învățatul Ernest, care doar se uitase la ei cînd se urcaseră în palmier, dar nu se ostenise să încerce și el puțin. Atunci învățatul s—a sculat în picioare și, după ce s—a uitat bine la vîrfurile cîtorva palmieri, a luat o ceașcă de cocos și un bidon de tinichea, s—a îndreptat spre noi și ne—a zis:

„Dragii mei, mărturisesc că mi—e greu și neplăcut să mă sui în copaci, dar fiindcă lucrul acesta, după cum se vede, aduce atîtea onoruri, trebuie să încerc să văd dacă nu voi putea face și eu ceva de laudă”.

Zicînd acestea, ne—a salutat și, învelindu—și picioarele cu piei de rechin, s—a apropiat de un palmier pe care—l examinase de multă vreme. Ne—am mirat de iuțeala și puterea cu care s—a urcat; dar frații lui au început să rîdă văzînd că se urcă într—un copac fără fructe și au avut răutatea să nu—i zică decît după ce a ajuns în vîrf. Ernest, fără să răspundă, s—a așezat între frunze și a tăiat cu securea vîrfurile copacului; am văzut căzînd un val de frunze galbene și fragede, care nu erau altceva decît *varză de palmier*, mîncare gustoasă, obișnuită în America. Ceilalți membri ai familiei, necunoscînd—o, au primit în bătaie de joc ceea ce trimisese Ernest de sus.

„Răutăciosul”, a zis mama lui, „de ciudă că n—a găsit nuci, a sluțit bietul copac”.

„Lasă, mamă, varza asta are un mare preț, și să știi că nici nu mă dau jos pînă nu veti recunoaște că ea bate toate nucile de cocos din lume!”

„Are dreptate”, le—am spus eu atunci, „dă dovadă că a tras folos din ce—a citit, așa că are drept mai mult la mulțumirea voastră decît la batjocurile voastre”.

Viteazul nostru însă n—a coborît din copac, ba chiar se așezase foarte comod și ședea nemișcat.

„Ce faci acolo?” i—am strigat eu. „Nu cumva vrei să ții locul verzei pe care ai tăiat—o?”

„Nu, nu”, a răspuns el rîzînd, „vreau să vă aduc și zeamă pentru ea; un vin minunat, care însă curge mult mai încet decît aș dori eu”.

Alte rîsete și glume pe socoteala lui, care au încetat atunci cînd Ernest s—a dat jos și a turnat în ceașca de cocos un lichid roz și limpede din bidonul pe jumătate plin pe care—l ținea în mîna dreaptă. Într—adevăr, era vin de palmier, tot așa de plăcut și de întăritor ca și șampania atunci cînd era luat cu măsură.

Fiecare a gustat, și Ernest a primit mii de laude, care împreună cu mîngîierile mamei l—au despăgubit de toate glumele răutăcioase de mai înainte.

Soarele cobora spre asfințit. Ne—am pregătit cortul pentru noapte, în timpul acela, măgarul, care păscură pînă atunci liniștit la o oarecare depărtare de noi, a părut deodată cuprins de un sentiment ciudat: a ciulit urechile, a ridicat botul în vînt și, scoțînd un hi! ha! îngrozitor, s—a făcut nevăzut în pădurea de bambuși.

Am trimis cîinii după el, l—am urmărit și noi, dar i—am pierdut urma; nici cîinii nu l—au găsit, așa că ne—am întors fără el.

Întîmplarea aceasta m—a necăjit mult; mai întîi pentru pierderea măgarului de care aveam atîta nevoie, apoi de teama ca nu cumva zăpăceala aceea neașteptată să—i fi venit din cauza apropierii vreunei fiare sălbatrice. Pentru orice situație, am pus să se facă un foc mare în fața cortului; cum însă n—aveam destule vreascuri ca să—l întreținem toată noaptea, am făcut un fel de torțe din trestii de zahăr și le—am înfipt în pămînt de fiecare parte a cortului, ca să ardă toată noaptea și să îndepărteze fiarele sălbatrice.

După cină ne—am retras în cort; noaptea era răcoroasă, și căldura de la foc care pătrundea înăuntru era foarte plăcută; ne—am culcat îmbrăcați pe salteaua de mușchi pregătită de copii și am adormit cu armele lîngă noi. Eu, avînd mereu grijă, m—am trezit și, cînd s—a stins focul, am aprins torțele de trestie. După aceea am dormit pînă la ziuă, căci nimic nu ne—a mai tulburat liniștea.

Dimineața ne—a găsit pe toți sănătoși, dar eram necăjiți de pierderea măgarului. Sperasem ca lumina focului și a torțelor să—l atragă spre culcușul nostru, dar ne—am înșelat. Atunci m—am hotărît iar să—l caut, chiar dacă ar fi trebuit să străbat pădurea de bambuși pînă la capăt.

Fiindcă în cercetările mele aveam nevoie de amîndoi cîinii, i—am lăsat pe băieții cei mari s—o păzească pe mama și pe fratele lor mai mic, iar eu l—am luat cu mine numai pe Rudli. Alegerea aceasta l—a umplut de mîndrie și bucurie; am plecat înarmați bine și cu sacul de merinde în spate.

După o oră de căutări zadarnice printre trestii am ajuns la o cîmpie întinsă, unde am recunoscut pe nisip urma copitelor fugarului nostru. Ne—am luat după ea, dar am pierdut curînd orice speranță, căci pe lîngă urmele lui erau și altele ale unui animal mai mare. Bălăriile și două—trei pîraie destul de late ne—au făcut să pierdem cu totul urmele.

Mergeam la întîmplare, uitîndu—ne în toate părțile prin cîmpia nesfîrșită care se întindea în fața noastră. Peste tot aceeași liniște și singurătate; păsările erau singurele vietăți pe care le întîlneam. Am dat de un pîrîu destul de adînc și am mers tot în susul lui pînă să găsim un vad; pîrîul ieșea dintre niște stînci, dincolo de care am găsit un ținut fermecător, străbătut de pîrîiașe, semănat cu boschete și cu pajiști, și prin mijlocul căruia curgea un pîrîu lat. Acolo am regăsit urmele măgarului amestecate cu ale altor animale, și în depărtare am zărit o turmă de animale care păreau a fi cai.

Cu speranța că și măgarul nostru se va fi amestecat printre ei, ne—am îndreptat într—acolo. Ca să ne scurtăm drumul, am luat—o printr—o pădurice de bambuși, ale căror tulpini groase cît coapsa omului erau mai lungi de zece metri.

Am fost foarte bucuroși de descoperire, căci știam ce multe foloase se pot trage de la bambuși: butoaie, catarguri, grinzi, etc.

Acest ocol a fost cît pe ce să ne ducă la o mare nenorocire: ieșind dintre trestii, ne—am găsit față în față cu o turmă de bivoli sălbatici, înspăimîntători. M—a cuprins o groază atît de mare, că în loc să pregătesc arma am încremenit. Noroc că dulăii au rămas în urmă. Apariția noastră nu i—a tulburat deloc pe bivoli; se uitau la noi mai mult cu mirare decît cu furie; era pesemne cei dintîi oameni pe care îi vedeau.

Ce să facem? Mă gîndeam să ne retragem încetișor; îmi revenisem puțin din spaima de la început, așa că îmi încărcasem pușca. Deodată, cîinii, care ne căutau, au dat buzna printre trestii prin altă parte. Am

făcut tot ce—am putut ca să—i oprim, dar la vederea bivolilor s—au aruncat asupra lor ca turbați; nu mai era chip să ne retragem: lupta era declarată.

Toată turma s—au ridicat cu niște răgete groaznice; conducătorii ei au înaintat bătînd în pămînt cu copita și scurmîndu—l cu coarnele. Cîinii nu s—au lăsat; s—au dus drept spre inamic și s—au aruncat asupra unui pui de bivol, apucîndu—l de urechi. Nenorocitul se zbătea și mugea cu disperare, pînă cînd i—a venit mama lui în ajutor, și după ea toată turma. În clipa aceea — tremur încă și acum — a trebuit să iau o hotărîre eroică; am dat curajosului meu Rudli semnal să tragă odată cu mine asupra hoardei furioase. Focurile de pușcă au căzut ca un trăznet: bivolii s—au oprit mai întîi, apoi, văzînd fumul, au luat—o la fugă cu o iuțea de necrezut, au trecut apa înot, și într—o clipă s—au făcut nevăzuți din fața noastră. Dar cîinii tot nu—și lăseseră prada, iar mama bivolului prins, trîntită la pămînt de gloanțele noastre, se rostogolea lîngă puiul ei, mugind sălbatic de durere; smocuri de iarbă zburau în sus sub loviturile copitelor și coarnelor ei.

Temîndu—mă ca nu cumva cîinii să fie loviți de furia ei, m—am apropiat și, cu un foc de pistol îndreptat între coarne, i—am pus capăt suferințelor.

Am răsuflat ușurați; văzusem moartea cu ochii, și încă o moarte cumplită. L—am sărutat pe Rudli pentru sîngele rece pe care și—l păstrase în împrejurarea aceasta: în loc să plîngă și să țipe, ca să mă facă să—mi pierd capul de tot, el trăsesese voinicește cu pușca, fără să lase timp fricii să pună stăpînire pe el. Dar n—aveam timp de pierdut. Cîinii tot mai luptau cu puiul de bivol, și mă temeam ca, pînă la sfîrșit, obosiți, să nu—i dea drumul. Totuși, nu știam cum să le vin în ajutor, căci furia animalului creștea în loc să se domolească; lovea cu picioarele de nu te puteai apropia de el, și totuși nu voiam să—l omor, căci speram să—l pot domestici în locul măgarului, pe care n—am avut curaj să—l caut mai departe. Lui Rudli i—a venit în gînd să încerce să—l prindă cu lațul cu plumbi pe care—l purta în buzunar; s—au depărtat puțin de bivol și a aruncat lațul cu atîta îndemînare, că i—a legat strîns picioarele de dinapoi și l—a trîntit la pămînt.

Atunci eu m—am apropiat, am gonit cîinii la o parte, și în locul sforii am legat o frînghie tare; după aceea i—am legat și picioarele de dinainte. Bietul bivolaș era învins; Rudli sărea de bucurie la gîndul că va aduce o pradă atît de prețioasă la ai lui. Nu era însă așa de ușor de dus acasă. Mî—am bătut mult capul ca să găsesc un mijloc, și n—am găsit altceva mai bun decît ceea ce fac italienii cînd vor să domolească taurii sălbatici.

Era ceva crud, dar trebuia să încerc. Am legat de trunchiul unui copac frînghia care ținea picioarele bivolașului, ca să—l împiedic să și le miște; am chemat pe cei doi cîini și le—am poruncit să—l apuce din nou de urechi, ca să nu—și poată mișca nici capul; apoi am scos cuțitul, care era foarte ascuțit la vîrf, l—am trecut printre nările bietului animal și am băgat prin gaura făcută în felul acesta o frînghie, care avea să—mi servească de frîu.

Operația a reușit și, după ce s—au oprit sîngerarea, am apucat frînghia de ambele capete și l—am tras după mine pe prizonier, care, despicat și neavînd încotro, m—a urmat cu supunere.

Pe mama lui am tăiat—o bucăți cît a fost posibil, fără sculele necesare pentru așa ceva; i—am tăiat limba și șoldurile, am turnat sare peste ele (aveam cu noi o provizie), iar restul l—am lăsat cîinilor. Ei s—au aruncat asupra prăzii cu o lăcomie de necrezut, dar vulturii și alte păsări de pradă nu i—au lăsat să se ospăteze singuri: din toate părțile soseau stoluri de hoți zburători; cînd se sătura o trupă, alta îi lua locul.

Printre păsările de pradă am zărit și vulturul regal, cu gulerul lui de puf la gît, și pasărea—rinocer, numită așa pentru că are un corn pe cioc. Am doborât vreo cîteva, dar cum nu aveam nici un folos de la ele, le—am lăsat în pace și ne—am dus mai bine să alegem cîteva trestii de bambus, bune pentru sfeșnice de lumînări.

După ce ne—am odihnit și ne—am liniștit, am plecat. Bivolașul, speriat de cîini și mai ales stăpînit de frîul dintre nări, n—a fost prea îndărătnic. Am trecut iarăși prin trecătoarea dintre stînci, unde am găsit un cuib de șacali. Rudli nu m—a lăsat pînă nu i—am dat voie să ia și să crească un pui drăguț și mic cît o pisicuță.

Înnoptase aproape cînd am sosit noi la cort, unde eram așteptați cu mare grijă și nerăbdare; am fost întîmpinați cu o ploaie de întrebări asupra bivolului. Am povestit totul; Rudli era mîndru ca cel mai mare erou al lumii.

CAPITOLUL 25

În lipsa noastră, băieții se îngrijiseră de focurile de noapte și tăiaseră un palmier de sagu, din care trebuia să scoatem făina.

Pe cînd erau ei plecați, o trupă de maimuțe intraseră în colibă, furaseră toate proviziile și răsturnaseră aproape cu totul cortul.

La întoarcere, băieții au trebuit să muncească mai bine de o oră pînă să refacă totul.

Frederic făcuse o vînătoare bună: prinsese de viu un pui de vultur, pe care l—am sfătuit să—l îngrijească bine și să—l dreseze pentru vînătoare, ca pe șoimi. Mama lui cam murmură: „Unde o să găsiți voi hrană pentru toate lighioanele pe care le aduceți zilnic? în afară de asta, nu vă gîndiți cită grijă îmi dau mie, care am deja destule pe cap?”

Avea dreptate, și de aceea am spus hotărît că pe viitor cine mai aduce un prizonier să știe că trebuie să—l hrănească și să—l îngrijească singur. La cea dintîi neglijență, prinsul va fi eliberat.

După această hotărîre, care a liniștit—o pe soția mea, am făcut un foc de lemne verzi, la fumul căruia am atîrnat carnea de bivoliță și am lăsat—o să se afume în timpul nopții.

După masă, ne—am culcat din nou pe un pat de fin și am dormit adînc, fiind peste măsură de obosiți. Frederic avusese grijă să lege vulturul la ochi și să—l priponească de un picior pe o creangă de lingă el.

Puiul de șacal al lui Rudli, după ce a băut puțin lapte, s—a ghemuit la sinul stăpînului său și a dormit acolo liniștit.

Dimineața eram pe punctul de plecare, cînd soția mi—a zis:

„Crezi că degeaba am tăiat noi palmierul de sagu, ca să—l lăsăm aici? Nu—i vorba numai de făina din el, dar eu aș vrea să—l despicați în două pe lung și să faceți din el un jgheab de adus apa de la rîul Șacalului la Cort. Ce zici?”

„Zic că ideea ta este bună, dar cam greu de îndeplinit. Să încercăm”.

După patru ore de muncă grea, am reușit să despărțim coaja de măduva făinoasă, pe care am scos—o în bucăți mari. Nu se putea folosi imediat, ci trebuia pregătită. Am pus—o în fundul căruței, învelită într—o pînză curată, și ne—am asigurat prin ea o hrană bună și ușoară.

După aceea, încîntați de toate bogățiile, le—am încărcat în căruță: pastrama de bivoliță, nucile de cocos, trestile de zahăr, merișoarele, bobitele de ceară, iată încărcătura, fără să socotim animalele vii, între care mai ales bivolașul era de mare preț. Cu toată nerăbdarea pe care o aveam de a ne vedea la Cuibul Șoimilor, am amînat plecarea pentru ziua următoare și am mai petrecut o noapte în cortul din pădure.

A doua zi în zori, toată lumea era la drum. Puiul de bivol, înhămat la căruță, alături de vacă — doica lui — ținea locul măgarului, și a luat atunci prima lecție de tras. De altfel, ajutorul lui ne era foarte necesar, căci povara era grea de tot.

Dintre cele două jgheaburi de palmier n—am putut lua decît unul singur, pe care l—am atîrnat de osie pe dedesuptul căruței, ca să fie mai ușor de dus. Dar pentru că lungimea lui cea mare îngreuna trecerea prin locurile păduroase, am fost nevoiți s—o luăm pe un drum mai drept și să părăsim planul de a aduna ouă de găinușă. N—am uitat să mă duc cu Ernest să luăm vasele cu cauciuc; se adunase puțin, dar pentru o încercare era de—ajuns.

Pe drum am avut plăcerea să ne reîntîlnim cu scroafa noastră, care grohăia pe alt ton decît data trecută; era fericită că nu era singură: în urma ei veneau opt—zece godăcei, care se trudeau să grohăie și ei ca mama lor.

Întîlnirea a fost cît se poate de prietenoasă, și de bucurie i—am dat tot ce—aveam la îndemînă: cartofi, ghinde dulci, pesmeți, căci nașterea micii familii era într—adevăr o fericire pentru noi. Am hotărît s—o lăsăm să—și hrănească purceii încă cîtva timp și apoi să—i luăm doi ca să—i creștem acasă, iar pe ceilalți să—i lăsăm să trăiască și să se înmulțească liberi prin pădure, ca să avem vînat sigur.

Sosirea la Cuibul Șoimilor a fost o clipă de fericire pentru toată lumea. Animalele domestice au venit la noi, nebune de bucurie că ne revăd; pe cele prizoniere le—am legat, ca să se îmblînzească și ele. Puiul de vultur a fost legat cu un lînțisor de fier de o creangă a smochinului aproape de papagal. Frederic a făcut însă greșeala că i—a descoperit dintr—odată ochii. Lumina l—a înnebunit: a început dintr—odată să lovească în dreapta și în stînga cu ghiarele, cu atîta furie, că bietul papagal care era lîngă el a fost sfîșiat în bucăți fără să prindem noi de veste. Frederic a țipat de supărare; a bătut vulturul și era gata să—l

omoare dacă nu cerea Ernest iertare pentru vinovat.

„Dă—mi—l mie, căci o să—l fac mai blînd decît un cățeluș”.

„Nu, nu ți—l dau: eu l—am prins, eu vreau să—l păstrez, dar tu ai putea să—mi spui cum crezi că s—ar îmblînzii”.

„Ba, dacă tu ții să—ți păstrezi pasărea, atunci și eu vreau să—mi păstrez secretul”.

„Vai, Ernest, ce egoist ești!”

Am fost nevoit să mă bag între ei:

„Frederic, de ce vrei ca fratele tău să—ți dea degeaba secretul pe care l—a căpătat din cărțile pe care le—a citit? De ce crezi că el trebuie să țină mai puțin la munca lui decît ții tu la a ta? Oare n—ar fi drept să—i dai ceva în schimbul secretului?”

„Ai dreptate, tată! Ei bine, Ernest, îți dau maimuța, dacă mă înveți cum să—mi îmblînzesc vulturul, pe care țin să—l am cu orice preț; îmi place că vulturul este un animal mîndru, e un animal viteaz”.

„Fie. Cum eu n—am înclinații de erou, nu țin neapărat să am pasărea—erou; mai bine vreau să fiu un om învățat și să scriu despre faptele tale vitejești pe care o să le faci în tovărășia vulturului...”

„Ei, haide, haide, răutăciosule, spune—ne secretul”.

„E foarte simplu, dar nu știu dacă va reuși. Am citit că sălbaticii îmblînzesc păsările cele mari făcîndu—le să respire fum de tutun”.

Frederic a zîmbit cu neîncredere, dar Ernest a luat o lulea și a început s—o fumeze dedesubtul crengii unde vulturul încă se zbătea furios. Pe măsură ce rotocoalele ușoare se ridicau la el, vulturul se liniștea; cînd fumul a ajuns să—i învăluie tot corpul, pasărea s—a domolit într—atîta, încît de la o vreme n—a mai mișcat și a rămas cu ochii țintă la noi, ca și cum ar fi fost beată. Frederic a legat—o iar la ochi. A mulțumit fratelui său pentru serviciul pe care i—l făcuse și s—a dus să—i aducă maimuța, care din ziua aceea a devenit proprietatea lui Ernest.

A doua zi de dimineață, ne—am dus să îndreptăm pomii și să le punem proptele de bambus, aduse anume cu noi. Am înhămat vaca la sanie ca să cărăm uneltele. Bivolul a rămas în grajd, căci nu voiam să—l mai necăjesc pînă nu i se vor vindeca rănila de la nări. I—am dat să lingă un bulgăre de sare, ceea ce l—a apropiat de noi într—atîta, încît voia cu orice preț să se țină de noi.

Arn aranjat mai întîi aleea care ducea de la Cuibul Șoimilor la podul Familiei. Toți pomii erau culcați la pămînt de vînt; i—am ridicat încet și i—am pus fiecare cîte o propte. Cu prilejul acela, copiii m—au întrebat o mulțime de lucruri în legătură cu creșterea pomilor. Care pomi se altoiesc? Cînd? Cum? Atunci au aflat ei că pomii fructiferi se altoiesc mai ales în Europa, unde atît clima, cît și pămîntul nu le sunt destul de prielnice. În celelalte continente sunt păduri întregi de pomi, care dau fructe cu un gust și un parfum neîntrecut, deși mîna omului nu—i ajută cu nimic.

După ce—am terminat cu aleea, ne—am dus la pepiniera de la sud—est, unde am găsit iarăși destul de lucru. Ne—am întors flămînzi ca lupii acasă, unde ne aștepta un prînz împărțesc cu pastrama de bivoliță și varză de palmier cu unt proaspăt.

Restul zilei a trecut cu felurite treburi de gospodărie. Spre seară m—am oprit la un plan care mă rodea de mult: înlocuirea scării de frînghii cu una fixă și mai tare.

E drept că nu ne urcam la castelul nostru de sus decît seara la culcare, dar mă gîndeam că dacă începe vremea rea trebuia să facem mereu drumuri de sus jos și era foarte ușor să se întîmple o nenorocire cu scara de frînghii.

Cuibul nostru era însă așa de sus, că nici o grindă, nici un catarg din cele pe care le aveam nu putea ajunge pînă acolo. De zeci de ori pe zi îmi ziceam, uitîndu—mă la trunchiul uriaș al copacului: Dacă nu se poate să urcăm pe dinafară, n—am putea oare să ne urcăm pe dinăuntru?

„Nu mi—ai spus tu, Elisabeta, că s—a așezat un roi de albine în interiorul copacului?”

„Da, tată”, a răspuns micul Fritz, „ba încă albine din acelea rele! M—au înțepat dăunăzi așa de rău, că mi s—a umflat tot obrazul. Tare—s rele!”

„Dar de ce nu spui că te—au înțepat pentru că le—ai zgîndărit cu bățul, pe care l—ai băgat pe gaura pe unde ieșeau ele?”

„Da, mamă, fiindcă voiam să văd dacă gaura aceea era adîncă”.

„Iată—mă pe cale să găsesc ceea ce caut!” am zis eu. „Copacul are scorbură, o s—o mărim, și apoi vom așeza înăuntru scara. La lucru, băieți!”

Nici n—am apucat să sfîrșesc vorba, că iată—i pe toți cățărați, care pe scară, care pe vițele rădăcinii,

ca să cerceteze pină unde se întinde scorbura. Bietul Rudli a avut nenorocirea să stîrnească albinele, și într—o clipă a fost plin de înțepături pe față și pe mâini. Ceilalți au primit și ei destule, așa că țipetele, plîsetele, bătăile din picioare nu s—au sfîrșit decît după ce mama lor i—a frecat cu pămînt ud.

Neputînd face nimic cu ucenicii mei, am început să fac un stup în care să pun albinele, ca să le fie și lor mai bine, iar noi să rămînem cu scorbura liberă. Am luat partea cilindrică a unei tigve mari goale, am pus—o cu gura pe o scîndură și am lipit—o cu lut de jur împrejur, făcîndu—i jos o gaură pentru intrarea albinelor. O altă jumătate de tigvă trebuia să servească drept capac la acest stup cilindric. Am fixat bine scîndura pe o ramură a smochinului, sus, îngă locuința noastră, dar fiindcă albinele erau încă speriate, nu le puteam muta în seara aceea.

CAPITOLUL 26

Cu o oră înainte de ziuă, ne—am sculat ca să le mutăm pe răcoare. Se liniștiseră în timpul nopții la vechea lor locuință, dar tot mă temeam să umblu la ele fără mască și mănuși. Atunci am lipit cu lut toate crăpăturile scorburii, iar pe gaura lor, urdinișul, am suflat fum de tutun, ca să le amețesc bine. La început s—a auzit înăuntru un bîzîit și o mișcare ca de furtună îndepărtată; pe urmă zumzetul a încetat din ce în ce, pînă cînd nu s—a mai auzit nimic. Atunci, cu ajutorul lui Frederic, am făcut o deschizătură în scorbură, dedesubtul albinelor, și le—a afumat încă o dată ca nu cumva aerul să le trezească; bietele insecte amețite stăteau lipite ciucure una de alta, lîngă peretele scorburii, așa că ne—a fost foarte ușor să le luăm cu niște linguri de tigve și să le cărăm rînd pe rînd sus la stup. După ce am mutat toate albinele, le—am dus și fagurii neterminați și cîtiva dintre cei plini de miere, ca să le fie dragă și noua locuință; restul de faguri i—am luat ca o nouă și neașteptată bogăție a cămărilor noastre. Am umplut un butoiăș cu miere și l—am așezat la răcoare, bine acoperit, ca nu cumva albinele, descoperindu—l, să tragă la el.

Ca să le împiedic să se mai întoarcă în scorbură copacului, am pus tutun aprins înăuntru și am astupat toate găurile, afară de cea mai de sus, de unde se desfac ramurile. Nu după mult timp, am văzut că fumul iese prin ea, ceea ce era o dovadă că copacul era găunos și nu se susținea decît prin scoarță, care era, ce—i drept, foarte tare și groasă.

Cît despre albine, după vreo două ore, s—au dezmorțit. Firește că au fost foarte nedumerite de schimbarea de locuință și mai ales de dezordinea și jaful din ea; toată ziua nu s—au mai astîmpărat. Doar spre seară a început să li se audă zumzetul dulce, ceea ce arăta că în înțeleaptă lor împărăție domneau de acum pacea și ordinea.

Scara am lăsat—o pentru a doua zi, mulțumindu—ne pentru moment cu adunarea materialului. După masă ne—am odihnit vreo două ore, ca să ne putem ocupa noaptea cu prepararea mierii și a cerii. Cum a asfințit soarele și s—au liniștit albinele în stupul lor, am și coborît la treabă.

Am scos fagurii din butoiăș, i—am tăiat și i—am lăsat cîtva timp să se scurgă. Apoi am luat resturile încă pline de miere și le—am pus într—un sac, pe care l—am stors ca pe manioc, căpătînd o miere mai puțin curată decît cea dintîi, pe care am strîns—o într—un vas aparte. Ceara rămasă în sac am pus—o imediat la topit, căci aveam nevoie de ea ca să dăm luminărilor tăria pe care ceara de la bobite nu le—o putea da.

Pe la miezul nopții, totul a fost gata; ne—am culcat, dar cum a răsărit soarele, eu și cu Frederic ne—am și pregătit să ne apucăm de scară. Mi—am dat seama că era o încercare care întrecea puterile noastre, dar știam că priceperea, răbdarea și stăruința înving orice piedică și că prin ele se reușește în orice acțiune.

Ernest și Rudli nu au întîrziat nici ei să vină după noi, așa că am ținut sfat cu toții. Mai întîi am tăiat spre baza copacului o ușă, de aceeași mărime ca cea de la cabina vaporului, pe care o luasem cu toate fierăriile ei. După ce—am tăiat scoarța, ne—a fost ușor să săpăm interiorul trunchiului uriaș, căci nu era decît putregai pe care l—am scos afară cu lopețile. Odată curățat bine locul din scorbură, am băgat înăuntru un trunchi de copac înalt de vreo trei metri și jumătate, care să ne servească de axă a scării. Pregătisem din ajun din doagele butoaielor mari o mulțime de trepte, apoi am făcut creștături, atît în copacul din mijloc, cît și în scoarța smochinului, în așa fel încît să vină una în fața alteia; am pus treptele în ele și le—am fixat prin cuie mari, tot urcîndu—ne în jurul axei, pînă ce—am ajuns la capătul trunchiului pe dinăuntru.

Acolo, l—am prelungit cu un alt trunchi de aceeași mărime și în jurul lui am așezat scările ca și cele de jos.

Am repetat aceeași operație de patru ori, pînă am ajuns cu capătul scării la veranda locuinței noastre. Am deschis intrarea cu securea, apoi am legat sus două frînghii și le—am dat drumul, uneia pe lîngă axa scării și celeilalte pe lîngă peretele copacului, fixînd—o din loc în loc, ca să avem de ce ne ținea la coborîre, pe scară. Am uitat să spun că în timp ce făceam scara, adică pe măsură ce ne urcam, făceam din loc în loc ferestre în peretele copacului. Acestea, pe lîngă faptul că luminau drumul, ne asigurau un loc de observație pentru vreme de nevoie.

Construirea acestei scări a ținut mai mult de o lună. în timpul acela, bineînțeles că nu am lucrat fără întrerupere, căci nimic nu ne zorea s—o facem. Eram stăpîni pe timpul nostru, așa că, pe lîngă această ocupație principală, am mai avut și altele mai mărunte, și apoi nu ne—am lipsit nici de oarecare petreceri.

Mai multe întâmplări au avut loc în acest răstimp: Billi născuse șase căței danezi de toată frumusețea, din care am lăsat însă numai o pereche, căci nu puteam crește mai mulți, mai ales că Rudli avusese grijă să strecoare printre ei și puiul lui de șacal, care a fost înfiat cu toată bunăvoința de mama cea bună.

Caprele au făcut tot cam pe atunci doi iezi, și oile mielusei, lucruri care ne—au bucurat din toată inima. De frică să nu le dea în gând să ne părăsească precum măgarul, le—am legat la fiecare câte un clopoțel de gît, ca să le putem găsi în caz de nevoie.

Îmblînzirea bivolașului ne—a dat de asemenea ceva de lucru. Prin tăietura dintre nări am trecut un fier, la capetele căruia am legat două curele. Cu ajutorul acestei zăbale, l—am putut conduce oriunde voiam. Dar nu a fost tocmai ușor să îmblînzim un animal atît de îndărătnic. Imediat după ce Frederic l—a învățat la călărie, am reușit să—l facem să ducă ceva poveri, și aceasta tot prin răbdare; în cele din urmă, ajunsese nu numai să ducă desagii măgarului și alte greutăți, dar Rudli, Ernest și chiar cel mic, toți au vrut să învețe să călărească pe el și au făcut din el un alergător neîntrecut.

Nici vulturul nu a rămas în urmă. Frederic l—a învățat să se arunce asupra vînatului mort, pe care i—l puneau fie între coarnele bivolului, ori ale țapului, fie pe spatele dropiei ori a flamandului, ca să nu se sfiască să atace orice animal. Cînd îi șuiera, știa că trebuie să dea atacul și se supunea numaidecît.

Ernest, ca să nu rămînă mai prejos ca educator, s—a ocupat și el de jupîn Knips. Maimuța era vioaie și hazlie, dar foarte îndărătnică la învățătură. Cu mari stăruințe, maestrul a reușit totuși s—o învețe să facă o boccea cu diferite lucruri pe care i le arăta, s—o ducă în spate și s—o golească unde îi porunceau el. Pe cît se înfuria la început cînd vedea bocceaua, pe atît ajunsese în cele din urmă s—o iubească, așa că aproape nu i—o mai putea lua nimeni din spate.

Rudli a avut mai puțină reușită cu șacalul lui. Deși îl supranumise „vînătorul”, micul carnivor nu vîna decît pentru el și, dacă aducea ceva stăpînului lui, îi aducea doar pielea animalului pe care îl sfîșiasc.

Nici eu nu m—am lăsat mai prejos cu meșteșugurile mele; amestecînd ceara de albine cu cea vegetală și turnînd compoziția în tipare de bambus, am reușit să fabric luminări tot așa de bune ca și cele din Europa. Fitulurile mi le făcea soția din niște fire, căci bumbac nu aveam.

Am pus în lucru și cauciucul: Calapodul a fost o pereche de ciorapi umpluți cu nisip fin, pe care i—am uns în mai multe rînduri cu cauciuc. După ce s—a uscat bine, am vărsat nisipul, am bătut cu ținte tălpi și călcîie de piele de bivoliță și, după ce am culcat vîrfurile cuiei cu ciocanul, am mai turnat peste tălpi încă 2—3 straturi de cauciuc, ca să le fac și mai trainice. Îmi veneau așa de bine pe picior, de parcă ar fi fost măsurate de cel mai priceput meșter cizmar din Europa. În cîteva zile le—am făcut la toți câte o pereche, așa că toată familia era încălțată bine și ușor.

Am mai făcut, după dorința soției, și o fîntîna: Am așezat lîngă rîu un stăvilar ca să ridicăm apa și s—o putem aduce cu ajutorul jgheaburilor de palmier pînă în carapacea de broască țestoasă care ne servea atît ca rezervor, cît și ca albie de spălat rufe. Pentru scurgerea și refacerea neconținută a apei, Frederic i—a făcut o gaură la care am potrivit o țeava de trestie, așa că acum aveam mereu apă proaspătă și curată.

Încet—încet, toate au luat în jurul nostru o înfățișare de civilizație; mijloacele și ușurința de trai la care ajunseseam ne făceau adesea să ridicăm ochii spre Dumnezeu, care nu numai că ne ajutase să scăpăm de la moarte, dar ne și înlesnise să găsim de toate pe coasta aceea nelocuită.

CAPITOLUL 27

Într—o dimineață, pe cînd ne trudeam să înfundăm cu scînduri treptele scării, am auzit deodată în depărtare un răget de fiară, amestecată cu o nechiezătură așa de ciudată, încît nu mi—am putut da seama de la ce fel de animal venea. Dulăii au ciulit urechile și s—au pregătit de luptă. Am adunat numaidecît toată familia în adăpostul aerian și, după ce am închis ușa de jos a scării, ne—am așezat la ferestre și ne—am uitat cu grijă în toate părțile; nu se vedea nimic; numai răgetele deveneau tot mai puternice, și cu ele creștea și neastîmpărul clinilor, căroră le pusesem armăturile spinoase și—i lăsasem afară pentru paza vitelor.

Rudli credea că—i un leu, și micul meu războinic mai că se bucura de întîmplarea care l—ar aduce față în față cu un animal atît de teribil; Frederic, rîzînd de el, l—a asigurat că strigătele sălbatice care se auzeau nu semănau deloc cu răgetul leului, ci mai degrabă cu cele ale unei haite de șacali, care veneau să ceară puiul luat de el. Ernest era sigur că—i glasul hienei, tot așa de urît ca și animalul însuși; numai Fritz nu avea nici o părere; el se ascunsese tremurînd în brațele mamei, care din balconul de sus privea cu grijă în cîmpie, în timp ce buzele ei palide murmurau o rugăciune.

Pe cînd eram în așteptarea aceea plină de groază, ciudatul răget s—a auzit din nou mult mai aproape. Frederic, care se aplecase pe fereastră ca să vadă mai bine, a început să rîdă în hohote; descoperise animalul acela teribil.

„Ei, uite—l; uite leul, hiena, haita de șacali flămînzi! E măgarul nostru, care vine cîntînd cîntecul de întoarcere!...”

Într—adevăr, un hi! hau! măreț, prelungit ne—a făcut să recunoaștem vocea răsunătoare a bravului nostru Surei, care n—a întîrziat să se arate printre copaci. Spre marea noastră mirare însă, el nu era singur; un animal de același neam cu el, dar mai frumos, mai mare și mai sprinten, mergea alături de el. Era o măgăriță sălbatică. Deși se zice că—i cu neputință de domesticit, am încercat s—o prindem.

Le—am recomandat tuturor să nu facă zgomot, iar eu cu Frederic am coborît ca să vedem cum să facem. Am luat o frînghie și am legat—o cu un capăt de o rădăcină a copacului nostru, iar la celălalt am făcut un nod cu un laț; după aceea, am despicat o trestie de bambus pînă la două treimi ca să fac din ea un fel de clește cu care să apuc animalul de nas cînd îmi va fi la îndemînă. În timpul acela, măgarul și tovarășa lui se mai apropiaseră; cel dinții, cunoscînd locurile, făcea pe gazda, și amîndoi pășteau fără grijă iarba deasă.

Noi înaintam încetîșor către ei, eu ascunzîndu—mă după copaci, iar Frederic ținîndu—se la depărtarea pe care i—o dădea frînghia al cărei capăt îl ținea în mînă. Văzîndu—l pe Frederic, măgărița și—a ridicat capul și s—a dat înapoi mai mult de mirare decît de groază; precis că era primul om pe care—l vedea. Băiatul a stat nemișcat, așa că animalul și—a văzut mai departe de păscut fără grijă. Măgarul nostru, căruia Frederic i—a întins o mînă de grăunțe cu sare, s—a apropiat și le—a mîncat, iar tovarășa lui l—a urmat fără teamă. Cînd i—a fost la îndemînă, Frederic i—a aruncat lațul de gît, și măgărița a fost prinsă. Cu cît se zbătea mai tare să scape, cu atît o strîngea lațul de gît, așa că în cele din urmă a căzut jos aproape gîtuită și cu limba scoasă. Am alergat repede, am desfăcut nodul, am apucat cleștele și am ținut—o bine pînă ce Frederic a legat—o de picioare. Am dus—o cu mare greutate și am legat—o de o rădăcină a copacului. Toată lumea coborîse ca s—o admire. Pentru ca să—i îndulcim suferințele, l—am legat lîngă ea și pe Surelul nostru. În felul acesta, a doua zi cînd i—am dus de mîncare, am găsit—o ceva mai liniștită.

După o lună de răbdare, am putut în fine să încep și domesticirea ei. Am vrut s—o deprind pentru călărie; pentru aceasta, am întrebuițat un mijloc prin care se îmblînzesc în America caii sălbatici; am sărit în spatele ei și, apucîndu—i una dintre urechi, am mușcat—o pînă la sînge. Ca prin minune, ea s—a liniștit; nimerisem meșteșugul. De atunci am stăpînit—o atît de bine, încît și copiii au putut s—o încalece. Am mai lăsat—o cîtva timp cu piedică la picioarele de dinainte, iar în loc de zăbală i—am pus un belciug de fier, cu ajutorul căruia o puteam conduce după plac, atingînd—o cu nuiua, cînd la urechea dreaptă, cînd la stînga, după direcția în care voiam s—o mîn.

Nici păsările n—au rămas pe loc. După trei rînduri de clocit, am căpătat vreo patruzeci de puișori, care prin piuitul și scurmatul lor drăgălaș făceau bucuria gospodinei; avea o grijă neobosită de ei și—i erau mai dragi decît toate celelalte animale.

Dar... anotimpul ploios se apropia și trebuia să facem un adăpost pentru vite. Rădăcinile copacului

ne—au servit ca grinzi; fire de trestii despicate și așezate una lângă alta au făcut acoperișul; mușchi și lut au umplut găurile, iar un strat de gudron întins pe deasupra a dat acoperișului atîta soliditate, că am făcut peste el un cerdac cu parmaclîc, pe care să ne plimbăm seara.

Cu ajutorul cîtorva scînduri, am făcut în grajd niște despărțituri, și astfel am putut pune la adăpost atît animalele, cît și păsările și proviziile. Magazia de provizii era încăpătoare, și nu trecea zi fără să mai agonisim ceva de pus în ea la păstrare.

Într—o seară, întorcîndu—ne de la cartofi, am trimis—o înainte pe Elisabeta cu cei doi băieți mai mici cu căruța trasă de vacă, măgar și bivoli, iar eu cu ceilalți am rămas ca să ne ducem la pădurea cu ghinde. Frederic era călare pe mîgărița sălbatică, Ernest era urmat de maimuța lui, iar eu duceam un sac pe care mă gîndeam să—l umplu cu ghinde.

Ajunși acolo, am legat—o pe „Sprinteoara” de un copac și ne—am pus să adunăm ghinde. Deodată, am auzit dintr—un tufiș strigăte ciudate însoțite de filfîiri de aripi. Ernest a alergat acolo, apoi ne—a chemat:

”Haideți, încoace! Jupîn Knips a descoperit un cuiabar de găinuși! Are ouă... am prins pe tata și pe mama!... Haideți repede!...”

Din două sărituri, Frederic a fost lîngă fratele lui. A luat cele două păsări minunate, care se zbăteau și țipau de mai mare jalea. În urma lui, Ernest aducea în brațe un cuib mare făcut din buruieni împletite și plin de ouă.

Am legat amîndouă păsările de picioare, am pus ouăle în pălăria lui Ernest, dar el nu voia să arunce cuibul, făcut dintr—un fel de de buruieni mlădioase și lucioase, de care nu văzusem pe acolo.

„Vreau să duc buruienile astea lui Fritz, au formă de săbii”.

Se apropia noaptea; ne—am grăbit să plecăm. Am pus sacul cu ghinde pe Sprinteoara, Frederic s—a suit călare și a plecat înainte; după el, Ernest cu cele două păsări, iar eu cu ouăle, avînd mare grijă să nu se răcească.

Acasă, le—am dat imediat în seama gospodinei, care a așezat biata găinușă speriată peste ouăle ei, și după cîteva zile am căpătat cincisprezece puișori, care s—au deprins foarte repede cu cei de găină.

CAPITOLUL 28

Întîmplarea ne servise atunci mai mult decît ne închipuiam: Buruienile cele lungi și late, pe care le luase Ernest ca jucărie pentru Fritz, erau așa de mlădioase, că băiatul le—a împletit și și—a făcut din ele un bici. Cercetîndu—le de aproape, am văzut că erau făcute dintr—o mulțime de fire lungi, mătăsoase și foarte tari, și că nu erau altceva decît un soi de în. Aceasta era pentru noi o descoperire de mare preț, care o bucura la culme pe soția mea.

„Aduceți—mi frunze din astea cît de multe, căci eu știu să prelucrez cînepa și inul, și cînd voi avea gata tortul, tu o să—mi faci o furcă și un fus ca să vă torc seara și să am din ce să fac cămăși, ciorapi, pantaloni și bluze”.

După două ore, Frederic și Rudli au sosit cu cîte un maldăr zdravăn de in, pe care l—au dat mamei lor. Ea a dus inul la balta Flamandului, unde l—a legat mănunchiuri și l—a pus la topit pe fundul apei.

După vreo două—trei săptămîni, coaja topindu—se, am scos inul și l—am pus la uscat. Am amînat celelalte lucrări (melițat, dărăcit, tors, țesut) pentru anotimpul ploios, căci aveam de gînd să—i fac meliță, darac, furcă și fuse, și chiar un război de țesut.

Am adunat cu hărnicie provizii atît pentru noi, cît și pentru animale. Căruța căra întruna ghinde dulci, manioc, cartofi, lemne, fîn, fructe, trestii de zahăr; în sfîrșit, tot ce credeam că vom avea nevoie în anotimpul ploios, care nu știam cît va ține. Ne—am folosit de cîteva zile bune, ca să semănăm grîul și celelalte grîne din Europa pe care le mai aveam, pentru ca ploaia să le facă să încolțească și să ne asigure un rod bun.

Într—o bună zi, a trebuit să încetăm cu toate treburile: din adîncul pădurilor se ridica un vînt puternic, marea mugea surd, munți de nori s—au adunat pe cer din toate părțile. Deodată, norii s—au crăpat deasupra noastră, și șiroaie de ploaie deasă au început să cadă din cer zi și noapte fără întrerupere. Pîraiele s—au umflat, și apele lor, adunîndu—se la un loc, au format împrejurul nostru un lac nesfîrșit. Noroc că reședința noastră era pe un loc mai ridicat decît restul cîmpiei; apele nu ajungeau chiar pînă la copacul nostru, dar îl înconjurau de jur împrejur la mică distanță, așa că părea că ne aflăm pe o insulă.

O adîncă tristețe ne—a cuprins pe toți, văzînd o ploaie așa de mare, cum nu mai văzusem niciodată; peste puțin timp a trebuit să părăsim castelul nostru aerian; ploaia pătrundea în el din toate părțile, și zgîlțîiturile nebune ale furtunii amenințau să ne arunce jos cu locuința cu tot. Am coborît prin turn în bolta făcută pentru adăpostul animalelor. Locul era strîmt, din cauza uneltelor și a proviziilor adunate acolo; vecinătatea animalelor, mirosul gunoiului și mai ales fumul care ne îneca în peștera aceea fără ieșire, toate acestea ne—ar fi făcut să nu putem șede acolo dacă nu—mi venea în gînd să fac din două bucăți de coajă de copac lipite cu lut un coș care să tragă fumul.

Am mai strîmtat locul larg pe care—l destinase vitelor la început, cînd nici nu—mi trecea prin gînd că vom fi nevoiți vreodată să le cerem lor adăpost; am scos afară bivolul și măgărița sălbatică, care fiind din locurile acelea puteau să suporte ploaia și furtuna adăpostindu—se doar sub crengile copacului.

În felul acesta ne—am simțit ceva mai bine și, cum făcusem o ușă de comunicație între coliba în care ne găseam și turnul cu scara, am putut pune o mulțime de lucruri pe treptele scării ca pe niște rafturi. Soția mea chiar își alesese un loc pe scara de jos, unde ședea adesea și lucra la fereastră.

Foc făceam foarte puțin, căci nu era așa de frig, și apoi aveam o mulțime de provizii de mîncare care nu cereau pregătire la foc. Aveam brînzeturi, pastrama, pește afumat, presuri conservate în unt, toate din belșug, pe care însă gospodina ni le servea cu mare măsură.

Îngrijirea animalelor ne lua o parte din dimineață; apoi preparam făina de tapioca, din care făceam turtite pe tablele de tinichea.

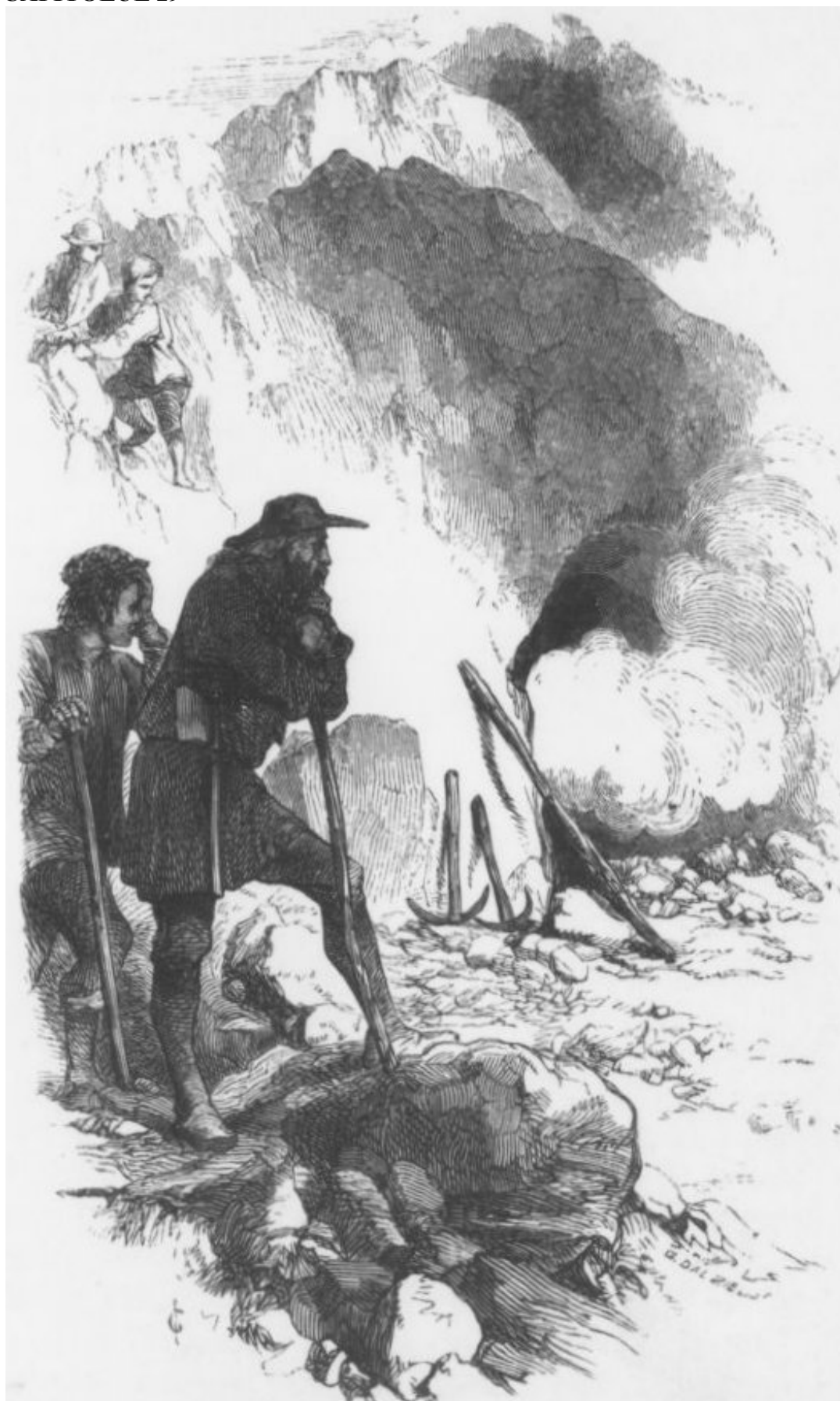
Cu toate că ușa colibei avea geamuri, cerul mereu înnorat și așezarea noastră sub un copac așa de stufos făceau ca întunericul să vină foarte devreme. Cum se întuneca, o luminare de ceară verde înfiptă într—un sfeșnic de trestie în mijlocul mesei lumina familia adunată în jurul ei. Mama ne cîrpea hainele; eu scriam jurnalul, pe care Ernest îl copia; Frederic și Rudli îl învățau pe Fritz să citească, sau desenau animalele și plantele cele mai ciudate pe care le văzuseră. Citeam împreună din Biblie, și încheiam ziua cu o rugăciune de recunoștință către Dumnezeu.

Aceasta era viața noastră tristă și urîță. Nu știusem ce însemna iarna prin părțile acestea, și văzînd ploile acelea nesfîrșite, simțeam o jale nespusă cînd ne gîndeam la gheața și zăpada din munții noștri. Pe cît am putut, tot am lucrat ceva și în timpul acela de închisoare; am făcut o meliță și un darac pentru in,

dar nu le—am putut întrebuința, căci inul nu era destul de uscat ca să se poată prelucra.

Ne simțeam atât de rău în închisoarea aceea, încît mereu făceam planuri cum să construim o locuință sănătoasă pentru iarna următoare. Frederic ne—a amintit de Robinson Crusoe, care—și săpase locuința într—o stîncă, unde nu—i păsa nici de vreme rea, nici de alte pericole. El ne îndemna mereu să facem și noi așa ceva în stîncile de la Cort. Planurile cu casa ne—au făcut să îndurăm mai ușor neplăcerile dinspre sfîrșitul iernii.

CAPITOLUL 29

Ar fi greu să descriu bucuria nebună pe care am simțit—o cînd — după atîtea săptămîni lungi și triste — am văzut în sfîrșit că cerul s— a luminat, iar soarele, risipind cei din urmă nori ai iernii, a început iar să—și dăruiască lumina binefăcătoare peste lume. Vînturile se potoliseră, apele se scurseseră, iar locurile care fuseseră atîta vreme acoperite de ape au fost ca prin farmec acoperite de verdeață doar în

cîteva zile.

În sfîrșit, am ieșit și noi din bîrlogul nostru trist. Nu ni se mai saturau ochii privind cîmpia înviorată; pieptul ni se lărgea și respiram cu nesaț aerul curat și proaspăt din jurul nostru. Am uitat toate necazurile și, cu inima plină de bucurie și speranță, ca și copiii lui Noe după potop, am rostit o rugăciune de recunoștință către Dumnezeu.

Toate plantațiile și semănăturile mergeau bine; copacii erau deja îmbrăcați cu frunze și flori, iar grînele răsăriseră; o mulțime neînchipuită de plante de toate felurile acopereau pămîntul; aerul era îmbălsămat de parfumurile cele mai plăcute; păsările cîntătoare își reîncepuseră cîntecele celelalte străluceau în culorile cele mai vii, ciripeau întruna și lucrau cu hărnicie la cuiburi. Era primăvară în toată măreția ei.

Cea dintîi grijă a noastră a fost să ne curățim castelul din copac de frunzele uscate pe care le adusese vîntul. Dulceața aerului ne—a îndemnat să ne instalăm din nou în ei, ceea ce am și făcut, îndată ce am terminat toate reparațiile.

După ce ne—am instalat, soția mea a dorit să mă ocup de in. Îi făcusem *fuse*, furcă și vîrtelniță; acum ardea de dorința de a se pune pe lucru. Ca să cîștig timp, am uscat ia foc mănunchiurile de in, și după aceea melițatul s—a făcut repede și bine Dărăcitul a reușit și el de minune, așa că, după cîteva zile, am izbutit să predau harnicei gospodine mai multe mănunchiuri de in cu fire subțiri și mătăsoase. Chiar în ziua aceea a început să se învîrtă fusul între degetele harnice ale Elisabetei, îmbrăcîndu—se cu un fir tare și frumos, care ne întrecea toate așteptările. Nimic nu—i plăcea mai mult ca această ocupație care—i amintea de copilărie și tinerețe; umbla încolo și încoace după treburi ot cu furca în brîu și cu fusul în mînă. Micul Fritz o ajuta depănîndu—i firul pe jurubițe.

În timpul acela, noi cercetam toate adăposturile și le reparam stricăciunile făcute de ploaie.

Lanurile erau toate în cea mai bună stare.

Nu tot așa era în partea unde aveam Cortul. El fusese răsturnat, parii scoși, pînza ruptă în bucăți, și o parte din provizii stricate de ploaie; șalupa nu se stricase deloc, dar din barca de căzi n—am mai găsit decît trei—patru căzi risipite. Pierderea cea mai mare era aceea a două butoaie de pulbere, care fiind prost adăpostite, fuseseră udate de ploaie, și praful nu mai era bun de nimic. Aceasta ne—a făcut să simțim mai mult ca orice nevoia de a ne asigura pentru viitor un adăpost mai bun decît un cort de pînză, ori un acoperiș de frunze.

După ce—am dres ce s—a putut, ne—am sfătuit cum să punem în aplicare planul lui Frederic, căci el ținea morțiș să ne facem un adăpost sub stîncă, după modelul lui Robinson. Îmi dădeam bine seama de greutatea cu care aveam de luptat; stîncile care înconjurau cîmpia Cortului erau ca un zid drept, fără cea mai mică crăpătură și de o tărie care—mi tăia orice speranță de reușită. Totuși, fiindcă trebuia să facem măcar o mică hrubă pentru păstrarea prafului de pușcă, m—am hotărît să încerc și am ales în peretele cel mai drept al stîncii punctul în care să se înceapă săpătura. Poziția era mai bună decît la cort: vederea se întindea spre golful Salvării, îmbrățișînd ambele maluri ale rîului Șacalului cu podul lui.

Am făcut semn cu cărbunele mărimea pe care voiam s—o dăm ușii peșterii, apoi am luat clește, tîrnăcop și ciocane grele de miner, și am început să tăiem piatra.

Primele lovituri n—au fost aproape de nici un folos: stîncă părea de fier. Razele soarelui îi întăriseră atît de mult suprafața, că transpirația ne curgea șiroaie de pe frunte în timpul acelei munci grele. Cu toate acestea, curajul muncitorilor mei nu s—a clintit deloc; în fiecare seară părăseam lucrul fără să fi înaintat decît cu cîteva degete, și în fiecare dimineață ne întorceam să—l începem cu forțe noi.

În fine, după vreo cinci—șase zile, a fost scos un strat de deasupra stîncii; am simțit că piatra era din ce în ce mai moale sub loviturile noastre. În curînd nu mai era decît piatră de var, și în cele din urmă un fel de nisip bătătorit, pe care—l puteam scoate cu hîrlețul. Atunci munca s—a ușurat, și noi am prins curaj.

Cîtva timp am continuat tot așa, pînă ce am ajuns la o adîncime de vreo trei metri. Într—o bună dimineață, Rudli, care cerceta fundul peșterii lovind cu un drug de fier, a strigat deodată: „Tată, tată, am străpuns!”

Eu eram suit pe o scară și mă trudeam să mai înalț gura peșterii; fără să—mi las lucrul, l—am întrebat rîzînd de cînd a ajuns el să vadă prin munte?

Frederic, care căra afară molozul cu roaba, a alergat la strigătele bucuroase ale fratelui său: „Am străpuns, am străpuns muntele!”

M—a chemat și pe mine, spunîndu—mi că, într—adevăr, drugul intrase într—o gaură destul de mare

ca să—l poată învîrți în toate părțile. Lucrul mi s—a părut atît de incredibil, încît m—am dat repede jos. Intrînd sub boltă, am găsit că era așa cum spuneau ei; nu numai drugul de fier, dar chiar și o prăjină foarte lungă a intrat toată, ceea ce m—a făcut să cred că în dosul peretelui era un loc gol. Ne—am și pus să lărgim deschiderea; cum s—a făcut loc, băieții s—au repezit să intre în peșteră, dar nu i—am lăsat, căci în timp ce mă apropiam ca să cercetez ce—i dincolo, am simțit un aer greu care m—a amețit pe loc.

„La o parte, copii! Locul ăsta e periculos; aerul din el ne—ar omorî dacă l—am respira. Ca să fie bun, aerul trebuie să se primenească mereu, și acesta a fost mereu închis. Sunt mai multe moduri de a ști dacă aerul este stricat și de a—i înlătura urmările vătămătoare; cel mai simplu și mai sigur este focul”.

Am aruncat îndată cîteva brațe de fîn și i—am dat foc, dar acesta s—a stins imediat, semn că peștera era plină de miasme răufăcătoare. Atunci m—am gîndit la un mijloc mai tare: am atîrnat înăuntru de o sfoară mai multe rachete luate de pe corabie; am dat foc cu un fitil cu pucioasă și ne—am îndepărtat. După cîteva minute, s—a auzit o detunătură, și din peșteră a ieșit un fum gros. Cînd am socotit că aerul s—a curățat destul, am făcut iarăși proba cu fîn aprins; de data aceasta focul ardea la fel de frumos ca și afară. N—am îndrăznit însă să intrăm înăuntru fără să mai luăm și alte măsuri. Frederic și cu mine ne—am dus să terminăm gura peșterii, iar pe Rudli l—am trimis călare pe bivol la Cuibul Șoimilor ca să spună vestea cea bună și să aducă torțe și lumînări, pentru a cerceta peștera pînă în fund.

Rudli a plecat iute călare pe pe bivolul lui, supranumit „Fulger”. S—a întors urmat de căruța în care venea mama lui cu Fritz, avîndu—l pe Ernest vizitiu.

Văzînd ceea ce lucrasem, s—au minunat, dar toți erau nerăbdători să intrăm în peșteră. Am aprins torțele și am luat fiecare cîte una; în buzunar am mai luat fiecare cîte o luminare și o scăpărătoare; n—am uitat, pentru orice eventualitate, nici armele. Eu mergeam în frunte, bîjbîind mereu cu bățul, ca să nu dăm în vreo baltă ori în vreo groapă; băieții veneau după mine, iar la urmă venea mama lor ținîndu—l pe Fritz de mînă, care scîncea de frică. Cîinii se țineau și ei nedezipiți de noi, fiindu—le teamă de locul acela necunoscut. Așteptarea și curiozitatea ne făceau să tăcem.

Abia am făcut vreo douăzeci de pași, cînd lumina torțelor căzînd pe boltă și pe pereți ne—a făcut să scoatem strigăte de uimire; în jurul nostru totul strălucea de parcă am fi fost într—o peșteră de diamante! închipuți—vă, pereții făcuți din cel mai strălucitor cristal; din loc în loc, stîlpi tot de cristal susțineau bolta acelei clădiri mărețe; bolta era și ea împodobită cu nenumărate cristale, ale căror fețe înmulțeau la nesfîrșit luminile torțelor noastre. Ai fi zis că ești într—o sală regală luminată din belșug, ori o biserică uriașă pregătită pentru liturgia de la miezul nopții.

Era un palat ca în povești, și micul Fritz nu era departe să creadă că era locuința vreunei zîne. Mai departe, peștera era largă, cu pămînt neted pe jos și acoperit cu nisip mărunț și uscat. Forma stalactitelor care o împodobeau m—a făcut să bănuiesc că acele cristale sunt de sare. Am gustat și m—am asigurat că toate podoabele palatului nostru erau de sare gemă din sortul cel mai bun și mai curat.

Descoperirea aceasta era de mare preț, căci de acum nu mai era nevoie să cărăm sarea tocmai de la malul mării, nici s—o curățăm, ca s—o putem întrebuința.

CAPITOLUL 30

Am pregătit locuința cea nouă; acum era vorba să ne așezăm în ea cum se putea mai bine. Întorcându-ne la Cuibul Șoimilor, nu mai vorbeam decât despre asta. Fiecare avea un plan, și eu am ales ceea ce mi s—a părut mai bun.

Mai întâi, am făcut intrarea în peșteră în așa fel, ca să se potrivească numai bine în ea ușa pe care o aveam la scara de la Cuibul Șoimilor. Acolo urma să stăm numai din când în când, și am socotit de bine s—o facem din scoarță de copac pentru a nu atrage luarea aminte a sălbaticilor dacă le—ar fi venit poftă să ne viziteze.

După aceea am împărțit încăperea în două; partea din dreapta pentru noi, cea din stînga pentru bucătărie, atelier și grajduri; partea din fund a fost păstrată pentru pivniță și magazie.

Ceea ce trebuia însă, acaparată era lumina. A trebuit să muncim multe zile din greu pînă să facem deschizături în tavan și să punem în ele ferestrele luate de pe corabie. Despărțirea camerelor, o vatră cu coș în bucătărie, căratul tuturor lucrurilor, aranjatul lor, toate acestea ne—au ocupat o bună parte din vară. Aproape tot timpul ni—l petreceam în Cort, unde era centrul gospodăriei noastre și unde căram toate proviziile.

În afară de grădina și livada noastră, mai găseam pe acolo o mulțime de rosturi de aprovizionare: rațe sălbatice, broaște țestoase care veneau să—și depună ouăle, racii de râu și de mare, pești de toate felurile, toate ne înlesneau mîncăruri felurite și bune. Ba, într—o dimineață am descoperit în mare un banc de scrumbii care coborîse din mările nordice. N—aveam timp de pierdut; am trimis după uneltele de pescuit. Frederic și cu Rudli au intrat în apă. Stratul de scrumbii era atît de gros, că le luau cu coșurile cum se ia apa cu căldările și le aruncau pe nisip la noi, unde soția mea și cu Ernest le spintecau, le sărau și mi le dădeau mie să le așez în butoaie anume pregătite. Puneam un rînd de scrumbii, unul de sare, și cînd umpleam butoiul, măgarul, mînat de Fritz, îl căra la magazie. Aceasta ne—a dat de lucru pe cîteva zile, după care ne—am găsit cu o duzină de butoaie de pește sărat adăugate la proviziile de iarnă.

Rămășițele de la scrumbii au atras o mulțime de cîini de mare, din care am ucis vreo zece, ca să le luăm pielea și grăsimea. Din grăsime am scos un ulei bun de ars, așa că mai aveam cu ce cruța luminările. Cît despre carne, după ce s—au săturat bine cîinii noștri, am aruncat resturile la racii din pîrîul Șacalului.

Pentru prins racii și peștii mici am făcut un fel de rezervor din două lăzi mari cu pereții găuriți, pe care le—am pus în pîrîu. Cînd aveam poftă de raci ori de pești, îi prindeam îndată din lăzi, ca din fundul apei.

CAPITOLUL 31

Lucrurile noastre mergeau încet, căci mereu veneau alte treburi de făcut. Într—o zi, am băgat de seamă că în pereții peșterii noastre, sub cristalele de sare, se găsea ghips. Am ales câțiva bulgări din molozul de afară și i—am înfierbîntat la roșu. Cînd s—au răcit, s—au făcut moi și sfărîmicioși; pisîndu—i, am căpătat un praf fin și alb, care nu era altceva decît ipsos.

Această descoperire ne era de mare folos, și de aceea i—am pus pe băieți să fabrice în fiecare zi cît mai mult ipsos. Pînă la altă întrebuințare mai însemnată, m—am grăbit să lipesc cu el butoaiele cu scrumbii, ca să nu mai intre aerul. N—am înfundat însă decît jumătate din butoaie; celelalte scrumbii le—am pus la afumat după modelul pescarilor olandezi. Am făcut o colibă, am atîrnat în ea scrumbiile, apoi am făcut sub ele un foc de vreascuri verzi, de mușchi și de frunze, care împrăștiu un fum gros. Am astupat bine toate găurile colibei, și după cîteva ore am obținut o provizie frumoasă de scrumbii afumate aurii și frumoase ca ale celor mai buni pescari.

După o lună de la trecerea scrumbiilor, au mai trecut pe la noi și alți pești. Rudli era foarte mîndru că el îi văzuse primul. Erau nisetri, somni, loștrițe și alți pești mari, veniți din mare la gura rîului ca să—și depună ouăle. Am luat fiecare arcuți, săgeți, frînghii, undițe și am început vînătoarea. Am pus, stăpînire cu mare greutate pe cei mai mari dintre ei. După aceea a venit prepararea: o parte la sare, o parte la fum, o parte în ulei. Icrele de nisetru le—am tescuit cu sare și astfel ne—am asigurat provizii noi.

Mi—a venit în gînd ca din resturile *nisetruului* să prepar clei. Am pus o căldare de apă pe foc și în ea toate resturile, pe care le—am lăsat să fiarbă, pînă ce zeama s—a prins ca piftia. Atunci am strecurat—o printr—o pînză și am întins—o în straturi subțiri pe o placă de marmură. Cînd s—au uscat, am căpătat vreo cincisprezece—douăzeci de foi de clei străveziu, foarte bun pentru geamuri.

În vremea aceea, toate semănăturile au dat roade minunate. Datorită pămîntului bun, căldurii și umezelii, fele uitaseră de anotimpurile din Europa și rodeau în șir.

Într—o dimineață, am plecat toți spre Cuibul Șoimilor, ca să vedem lanurile și pomii din partea aceea. Toate mergeau bine, așa că de abia am reușit să culegem grînele și legumele coapte. Nu era chip să întîrziem, căci eram amenințați să nu mai găsim nimic din cauza dropiilor, a prepelițelor și a altor păsări care—și făcuseră cuiburile prin lanurile noastre.

Ca să le stîrpsim, ne—am folosit de vînătorii dresați: Vulturul a prins o dropie, șacalul lui Rudli vreo zece prepelițe grase; din care a ieșit o friptură minunată.

Restul zilei l—am petrecut la Cuibul Șoimilor, unde am aranjat locuința de vară și am bătut cereale, ca să ne asigurăm sămînța pentru anul următor.

Greutatea îngrijirii vitelor noastre m—a făcut să mă gîndesc că ar fi bine să le deprind cu clima de acolo și să scăpăm astfel de o parte din griji.

Pentru aceasta, am hotărît să fac o fermă într—un loc de unde să nu poată fugi și unde să găsească tot ce le—ar trebui pentru hrană și adăpost, în acest scop am luat vreo douăsprezece păsări, patru porci, două perechi de oi, două capre. Le—am suit pe toate în căruță, unde am mai pus provizii de tot felul și uneltele de care aveam nevoie. Am înhămat măgarul, bivolul și vaca și am plecat.

Frederic, călare pe Sprinteora, mergea înainte ca cercetaș.

Drumul a fost destul de anevoios; trebuia să—l deschidem de multe ori cu secura. Ieșind dintr—o pădurice, iată că am dat într—un cîmp acoperit cu niște arbuști plini de fulgi albi. Parcă era zăpadă. Rupînd o crenguță, am văzut cu bucurie că era bumbac. Ce planuri și—am mai făcut în clipa aceea soția mea, care era disperată din cauza lipsei noastre de lenjerie și de haine! Am cules vreo trei saci și am plecat mai departe.

Am ajuns pe o colină, din vîrfurile căreia se deschidea o priveliște de paradis. Coastele colinei erau îmbrăcate cu copaci de tot felul; prin cîmpie curgea un pîrîu limpede și răcoritor, care contribuia la frumusețea și rodnicia ei. Pădurea, pe care o străbătusem noi eu un adăpost împotriva vînturilor din nord, iar iarba deasă care îmbrăca cîmpia putea asigura hrană din belșug pentru vitele noastre. Acolo am ales locul fermei. Am ridicat în grabă un cort, am făcut o vatră din pietre și am pregătît cina.

CAPITOLUL 32

La o margine a cîmpiei am găsit patru copaci așezați la o depărtare numai bună ca să fac un saivan pentru vite. La o înălțime de vreo trei metri și jumătate de la pămînt am făcut în trunchiul lor niște creștături adînci, în care am băgat patru prăjini lungi și groase, care urmau să fie cele patru margini ale acoperișului. Acoperișul l—am făcut din coji de copaci, așezate ca solzii una peste alta și prinse între ele prin ace de *gădiță*. Cu ocazia saivanului am descoperit arborele de terebentină, cel de mastică și cel de glădiță, ale cărui ace puternice aveau să înlocuiască de multe ori cuiele de fier.

Ne—au trebuit cîteva zile pînă să terminăm saivanul. Pereții i—am făcut din nuiele împletite, dar numai pînă la doi metri înălțime, restul peretelui a fost o împletitură foarte rară ca să intre aer și lumină în saivan. Într—un colț am făcut o despărțitură în care să ne adăpostim cînd vom face o vizită „coloniștilor”. Mai tîrziu plănuiam să lipim pereții cu lut, dar pentru moment era un adăpost destul de bun. Ca să deprindem vitele să tragă în saivan seara după pășune, le—am pus în iesle hrana care le plăcea mai mult, amestecată cu sare.

Munceam de zor, dar înaintam puțin, așa că a trebuit să stăm acolo mai mult decît ne așteptam. Nemaivînd hrană destulă, i—am trimis pe Frederic și pe Rudli călări ca să aducă ceea ce aveam nevoie. În lipsa lor, eu și cu Ernest am făcut cercetări prin împrejurimi.

Tot mergînd în susul apei, am dat de o mlaștină pe lîngă care creștea o iarbă înaltă și stufoasă, cu spice lungi în vîrf: era orez. Deși cu bobul mic, părea totuși destul de bun. Lacul cu apa liniștită și albastră ne—a făcut să ne gîndim mult la țara noastră, dar ierburile înalte și copacii uriași de lîngă el ne—au amintit de îndată că între noi și Elveția era acum oceanul nesfîrșit.

Ernest a împușcat cîteva păsări cu o dibăcie la care nu mă așteptam. Jupîn Knips, tot umblînd după lucruri bune, a descoperit niște căpșuni—ananas foarte gustoase. După ce ne—am săturat toți trei, Ernest a umplut traista din spatele maimuței și i—a poruncit s—o ducă la saivan pentru ceilalți.

Ne—am plimbat o vreme pe malul lacului, a cărui privesc se schimba la fiecare pas. Era poate partea cea mai rodnică și mai veselă din locurile acelea; păsări de toate culorile mișunau printre ierburi, dar cele care ne—au plăcut mai mult au fost lebedele negre, care se oglindeau mîndre în apa lacului; penele erau de un negru strălucitor, afară de vîrfurile aripilor, care erau albe.

Încolo, semănau cu cele din Europa și la mers, și la port. Ernest ar fi vrut să tragă într—una din ele, dar l—am oprit, căci era păcat să tulbure fără nici un motiv pacea dulce și profundă care domnea pe lac.

Pesemne însă că Bili nu gusta ca și noi frumusețea naturii, căci a pornit deodată ca o săgeată spre lac și s—a întors aducînd în gură un animal, ca un fel de vidră, dar cu cioc și cu o coadă ca de veveriță. N—am priceput nici unul ce era — l—am păstrat ca să—l împăiem și să—l avem în muzeul nostru ca o ciudățenie a acelor locuri.

Ne—am întors la saivan, unde eram așteptați cu o oarecare îngrijorare. Cei doi băieți s—au întors odată cu noi, cu vești bune, așa că am rămas fără grijă ca să terminăm de aranjat toată gospodăria cea nouă. Am mai stat încă patru zile, în care eu am întărit pereții saivanului, iar soția mea cu băieții au pus în camera noastră saltelele de bumbac pe care să dormim cînd vom face vreo vizită acolo.

La plecare a fost cam greu să ne despărțim de animale, căci se țineau după noi. A trebuit să le amăgim, ca să ne piar la urma.

La întoarcere am luat—o prin pădurea Maimuțelor, care ne—au primit cu o ploaie de nuci de cocos. Cîteva focuri de pușcă au fost de—ajuns ca să le liniștească.

Approape de capul Speranței înșelate ne—am îndreptat peste o colină dinspre dreapta. Și acolo am dat peste o cîmpie roditoare și plăcută; peste tot pîraie, copaci în floare, păsări frumoase în tufișuri. Era prea frumos ca să nu facem un popos. Am ridicat și acolo o colibă în care să tragem din cînd în cînd în drumețiile noastre. Am dat colibei numele de *Castelul Umbrit*.

Scopul expediției noastre nu fusese însă deplin ajuns. Mai doream să găsesc un copac bun de făcut din el o barcă ușoară în locul bărcii de căzi. După multă căutare, am găsit în sfîrșitul unul și, cu ajutorul lui Frederic, am reușit să—mi procur ceea ce aveam nevoie: Un corp de barcă, rășină de astupat găurile, tălpi de lemn pentru întărit capetele bărcii, etc. Am încărcat totul pe spinarea măgarului și am plecat.

Între rîul cel mare și stînci am găsit un loc potrivit pentru un țarc de porci. L—am făcut și pe acela: un gard de spini, și în jurul lui un șanț adînc. Am mai muncit acolo vreo patru zile.

Într—un desiș de bambus mi—am ales o trestie lungă și groasă pentru catargul bărcii și am plecat la

Cort, ca să—mi fac noul vas.

Ne—am pus cu toții la lucru cu atîta zel, că în curînd am terminat—o. A ieșit o barcă frumoasă și tare, căptușită cu scînduri, avînd inele de piele pentru frînghiile catargului, apoi de—a curmezișul bănci pentru vîslași și drept în mijloc catargul cu pînza lui triumfiulară. Mi—a mai venit în gînd să—i leg de jur împrejur beșici de cîine de mare umplute cu aer, astfel că puteam umbla cu ea pe orice vreme fără să ne temem de înec. De acum înainte aveam vasele plutitoare care ne trebuiau pentru umblat pe mare: șalupa pentru drumurile în larg, iar barca pentru aprovizionări pe lîngă coastă.

Am uitat să spun că, după anotimpul ploios, vaca noastră a fătat un vițel, căruia i—am găurit nările ca și bivolului, ca să—l conducem mai ușor. Imediat după înțarcare l—am și pregătit pentru cărat desagii și samarul, ca și bivolul, tatăl lui. Într—o zi, Frederic m—a întrebat ce fac cu micul taur și dacă n—ar fi bine să facem din el un animal de luptă. Cînd a auzit de luptă, mama lui s—a speriat și s—a supărat, dar eu i—am explicat că nu era vorba de dat reprezentații crude cu el ca în Spania, ci să—l facem un apărător al nostru în caz de pericol. Problema era, cui să—l încredințăm să—l îngrijească și să—l învețe? Toți își aveau animalul lor, numai micul Fritz nu avea nici unul. Atunci l—am luat lîngă mine și l—am întrebat:

„Ce zici, Fritz, ți—ar plăcea să fii dascălul tăurașului?” Ochii lui albaștri au strălucit de bucurie.

„Da, tată! Deși sunt mic, am să știu să—l fac să mă asculte, căci o să—l îngrijesc și o să fiu bun cu el, ca să mă iubească. Am să călăresc și eu pe el, ca Rudli pe bivolul lui”.

A rămas deci hotărît ca vițelul să fie al lui Fritz. El i—a pus numele „Brum” după mugetul pe care—l scotea. Încă din ziua aceea, Fritz s—a și apucat de învățarea elevului lui. S—a purtat așa de bine cu el, că animalul, recunoscător, a început să—l iubească și nu se mai despărțea de el.

Mai erau vreo două luni pînă la ploile de iarnă. Am folosit acest timp mai ales pentru a ne îmbunătăți din ce în ce peștera de sare. Din scîndurile de la corabie am făcut pereți despărțitori între camere. Peste ele am lipit un fel de rogojini făcute din papură, unse pe amîndouă părțile cu ipsos. Ele împiedicau mai bine trecerea mirosului de la animale la noi.

Din zi în zi peștera lua tot mai mult înfățișarea de locuință civilizată. Ca să ne apărăm de umezeala de jos, am făcut un fel de covoare, amestecînd clei de pește cu păr de capră și cu lînă de oaie. Acum nu ne mai păsa de iarnă; eram bine asigurați în palatul nostru strălucitor.

Într—o dimineață, trezindu—mă mai devreme, mi—a venit în gînd să socotesc timpul de cînd eram noi pribegi pe coasta aceea. După socoteala mea, am găsit că se împlinea exact un an de la naufragiu, din care numai puterea lui Dumnezeu ne scăpase. N—am spus nimănui nimic pînă seara la culcare, cînd le—am spus să se pregătească, pentru că a doua zi era cea mai mare sărbătoare a noastră, un an întreg de cînd am scăpat de pe corabie.

Pentru toți, anul trecuse pe nesimțite, căci munca fără preget parcă dăduse aripi timpului.

Copiii ardeau de nerăbdare să vadă în ce fel vom sărbători noi ziua care venea.

A doua zi nici nu răsărise soarele cînd am auzit o lovitură de tun. M—am speriat, neștiind de unde vine, pînă am aflat că Frederic saluta astfel zorile sărbătorii noastre.

Ne—am sculat. După rugăciunea obișnuită, a venit gustarea. Soția mea era foarte necăjită că, neștiind de sărbătoare, nu pregătise ceva mai bun ca de obicei; am făcut haz de supărarea ei și am mîncat cu poftă ceea ce ne—a dat. Apoi am stat mult de vorbă despre viața pe care o duceam de un an de zile, departe de patria noastră și de lumea de care fuseserăm legați. Eram totuși destul de mulțumiți că ne găseam împreună sănătoși și că aveam asigurat traiul buii pe meleagurile acelea lăsate de Dumnezeu așa de bogate în toate.

Am ieșit la plimbare și, fără să băgăm de seamă, pașii ne—au dus pe țărmul unde am pus piciorul în ziua salvării. Acolo am îngenunchiat cu toții și am rostit cea mai fierbinte rugăciune de mulțumire care s—a ridicat vreodată către Dumnezeu.

Copiii au petrecut restul zilei cu exerciții de sărbătoare: lupte, alergări, călărit, tras la țintă cu arcul, cu lațul, înot, etc. Ca să le fac mai atrăgătoare, am dat premii învingătorilor. Am luminat peștera cu torțele pe care le aveam; pe un scaun îmbrăcat cu vedeață și flori ședea soția mea ca o regină a serbării, iar eu am început să chem învingătorii.

Mama înduioșată ținea coroanele și le împărțea copiilor, dîndu—le totodată un dar și o sărutare.

Frederic, învingător la țintă și la înot, a primit o pușcă englezească și un cuțit de vînătoare pe care le dorea de multă vreme.

Ernest a primit ca premiu la alergări un ceas de aur la fel cu al fratelui său.

Rudli, pentru călărie, a căpătat o pereche de pinteni și o biciușca de balenă.

Fritz a primit o pereche de scări de șa și o cutie cu creioane colorate, ca încurajare pentru felul cum își crescuse taurul.

După ce a terminat împărțirea darurilor, m—am întors către soția mea și i—am dat o cutie frumoasă în care se găsea tot ce face bucuria unei femei harnice: ace, degetar, foarfece, ață, etc.

Ziua s—a încheiat cu cântece și veselie. Terminam cu bine un an de viață curată, petrecut cu muncă rodnică, fără să facem nici o faptă pentru care să ne mustre conștiința.

Partea a II-a**CAPITOLUL 33**

Venise iar vremea când, în anul trecut, fusesem la vânătoare de **presuri**, care năvăliseră ca un nor peste copacul de la Cuibul Șoimilor. Ne—am hotărât deci să ne ducem acolo ca să facem provizii pentru iarnă. Băieții își pregăteau puștile, dar eu, care nu uitasem ce multă muniție se consumase la vânătoarea aceea, nu i—am lăsat să le ia. M—am gândit să încercăm să le prindem cu bețișoare încleiate. Pentru prepararea cleiului, îmi trebuia cauciuc și terebentină. Cauciuc nu mai aveam, căci făcusem ghetete cu el. I—am trimis deci pe Frederic și pe Rudli la pădure; acolo aveau să găsească o provizie gata adunată, căci avusesem grijă să facem scrijelături în arborii de cauciuc și să punem dedesupt vasele, ca să curgă în ele suc cel prețios.

Cei doi trimiși s—au întors spre seară, în galop, unul călare pe Sprinteora, celălalt pe Fulger."

„Ei", le—am zis eu, „ad făcut treabă bună?"

„Da, treabă bună", mi—a răspuns Frederic.

Au descălecat și apoi ne—au arătat ce aduseseră: o rădăcină învelită în frunze, căreia ei îi ziceau rădăcina maimuțelor; două tigve pline cu cauciuc, alta pe jumătate cu terebentină, un sac cu ceară și un cocor prins de vultur tocmai din înaltul cerului.

Dar vorbele lor fără șir arătau o mare tulburare; interesându—mă mai îndeaproape de ce—i ziceau acelei rădăcini rădăcina maimuțelor, Frederic mi—a povestit:

„Nu știi cât ne va folosi rădăcina asta, tot ce pot spune este că e mult mai gustoasă și mai parfumată ca maniocul. Am găsit—o în apropiere de saivan, mulțumită unei cete de maimuțe, care o mîncău cu mare poftă. Ca să aflăm și noi ce fel de rădăcini erau acelea, ne—am repezit în galop nebun printre maimuțe, ca să le facem să fugă. Cît ai clipi din ochi, ele au fugit toate, și noi am rămas stăpîni pe pradă. Am gustat, și ele ne—au părut minunate, dar n—am îndrăznit să mîncăm pînă nu le veți cerceta voi".

Cercetînd—o și gustînd—o, am spus băieților că au descoperit o plantă socotită în China ca sfîntă, Numai împăratul Chinei avea dreptul să o mînce, și locul unde creștea planta aceasta era păzit cu soldați. " „Trăiască maimuțele, că ne—au pus în stăpînirea unei mîncări împărătești!" a zis Ernest.

"Să trăiască, dacă vrei tu", i—a zis amărît Frederic, „dar după mine, să moară toate".

Apoi, ne—a povestit mai departe cum au luat cauciucul din pădure și apoi s—au dus să viziteze saivanul și coloniștii noștri.

Cînd colo, ce să vadă! Saivanul răsturnat, coliba stricată, găinile gîtuite, caprele și oile speriate, peste tot o jale. Dușmanii care făcuseră dezordinea aceasta fuseseră maimuțele. Au dres ei ce au mai putut, au adunat bietele animale răzlețe și, mîhniți peste măsură, au venit acasă, să ne aducă și nouă vestea cea rea.

Toți ne—am întristat. Aceasta însemna că aveam niște dușmani blestemați, de la care urma să suferim multe dacă nu—i facem să ne știe de frică. Ca să liniștesc băieții, le—am spus că după ce vom repara saivanul vom face o vânătoare de maimuțe, ca să nu mai aibă niciodată poftă să ne viziteze.

A doua zi, toată familia ardea de nerăbdare să vadă cum vom prinde presuri cu bețișoare încleiate: am luat niște cauciuc lichid, I—am amestecat cu terebentină și am fiert amestecul pînă s—a îngroșat. Băieții mi—au adunat în timpul acesta o mulțime de bețe și am început numaidecît lucrul: Am muiat bețișoarele în clei ca să le punem pe crengile copacului încărcat cu smochine, care atrăgea un mare număr de păsărele.

Băieții mei însă au căzut ei mai întîi în cursă; pe mîini, pe față, pe haine, peste tot erau unși cu clei, de nu te puteai apropia de ei fără să te lipești. Erau nenorociți, dar mama lor mai rău decît ei, căci nu avea cu ce—i mai schimba. I—am scos din încurcătură punîndu—i să se frece cu cenușă și cu apă, ca să se descleieze.

Cînd am socotit că aveam destule bețișoare încleiate, i—am trimis pe Frederic și pe Rudli să le așeze pe crengile smochinului. Nu după mult timp, am văzut căzînd la picioarele noastre nenorocitele de presuri cu picioarele și aripioarele încleiate, ba unele prinse de bețele blestемate pe care se așezaseră. La un moment dat, cădeau așa de multe, că Fritz, Ernest și mama lor abia de mai puteau să le adune și să le taie, pe cînd ceilalți doi băieți așezau înapoi în copac bețele căzute cu păsărelele. Același băț se putea folosi de trei—patru ori. Dar oricît de norocoasă era vânătoarea, tot nu era atît cît cerea osteneala noastră. M—am gândit atunci la alt mijloc: să le vînam cu torțe. În timp ce eu pregăteam torțele, Rudli mi—a adus un porumbel, apoi încă trei, așa că am făcut două perechi drăguțe, cărora trebuia să le facem

adăpost.

Pregătirile mele de vânătoare cu torțe erau gata; trei—patru trestii de bambus lungi, doi saci, niște făclii de rășină și trestii de zahăr. Am cercetat încă de cînd era ziuă care erau smochinii pe care le plăcea mai mult presurilor să—și petreacă noaptea și, cum s—a întunecat, ne—am adunat sub copacii aleși și am aprins făcliile.

Abia s—a luminat locul în jurul nostru, că un nor de presuri au căzut din copaci și au început sic zboare buimăcite împrejurul flăcărilor tremurătoare.

„Acum, prieteni, v—am adus vîriatul la îndemînă, binevoiți să întindeți mîinile ca să—I luați”.

Le—am dat cîte o trestie de bambus, cu care să bătă în dreapta și în stînga peste presuri. Acestea cădeau grămadă, ca ploaia, așa că îndată am umplut doi saci mari. Cu torțele aprinse, ne—am dus acasă, abia cîrînd cei doi saci grei, așezați cruciș pe bețele de bambus.

Înainte de a ne culca, am verificat vînatul din saci, ca nu cumva să mai lăsăm să se chinuiască vreo nenorocită de păsărică, rămasă neomorîta din loviturile betelor de bambus. A doua zi toată lumea a ajutat la pregătirea conservelor. Am umplut două butoaie de presuri prăjite în unt.

Pentru ziua următoare urma vînațoarea maimuțelor.

Am luat mîncare pe două zile și am plecat: Frederic călare pe măgăriță, eu pe măgar, Ernest și Rudli împreună pe bivol, pe care mai era pusă și mîncarea, cortul și tot ce ne mai trebuia. Am luat și trei cîini. Aveam arme, dar nu aveam de gînd să ne folosim atîta de ele, cît de cauciucul și de rășina pe care am avut grijă să le pun într—un fel de burduf de piele, ca să le ducem mai ușor.

Eram hotărîți să le facem maimuțelor un război de moarte, ca să ne liniștim pentru totdeauna de ele; dacă nu piereau ele, trebuia să pierim noi.

Am ajuns pe malul lacului. Acolo am ales un loc potrivit și am descălecat. Am ridicat cortul, am pus piedici animalelor, am legat cîinii și am pornit în căutarea inamicului. Ruinele saivanului erau părăsite. Mi s—a strîns inima de ciudă văzînd halul în care ajunsese.

Frederic a plecat înainte și ne—a adus vestea că descoperise hoarda jefuitoare la o mică depărtare, în marginea păduricii. Am început să ne punem planul în aplicare: De jur împrejurul saivanului am bătut pari care abia se țineau în pămînt; între ei am împletit ușor curpeni lungi; din joc în loc am pus nuci de cocos, deschise, coji de tigve cu orez fiert, ori cu porumb, fructe și chiar vin de palmier, care știam că le place grozav maimuțelor; apoi am avut grijă să ungem cu clei toate aceste momeli, precum și parii și curpenii și tot ce pusesem acolo. Am întins clei și pe acoperișul colibeii și pe copacii dimprejur. Pe sub copaci am pus crengi de salcîm țepoase și peste ele fructe de brad și alte fructe, toate încleiate. Era cu neputință să se apropie maimuțele fără să ducă cu ele un par; cu neputință să atingă vreun vas fără să rămîna cu botul lipit de ele. Cînd am crezut că era destul de sigură cursa, ne—am retras sub cort, ca să dăm timp dușmanului să se apropie, în ziua aceea nu s—a arătat nici una, și mă temeam ca nu cumva viclenele să ne fi văzut și să fi bănuț ceva. Noaptea am petrecut—o liniștiți. A doua zi ne—am sculat din zori, dar maimuțele fuseseră mai harnice, și le—am văzut venind din depărtare, toate grămadă către saivan. Nimic mai caraghios decît marșul acelei armate pocite: unele mergeau în patru labe, altele se țineau drept și mergeau mîndre ca oamenii, cele mai tinere săreau din copac în copac, făcînd tot felul de strîmbături caraghioase. Am stat nemișcați, ca să nu le speriem și să fugă. Nu după mult timp, le—am văzut intrînd în îngrăditura pe care o făcusem. Ceea ce prevăzusem, s—a întîmplat. Cît ai clipi, trupa era toată ca una; s—au lipit unele de altele prin curpenii încleiați, prin pari, prin fructe, care se încleiaseră în părul lor. Era o frumusețe să vezi cum se zbăteau să scape de lanțurile acelea și nu puteau. Răsuna pămîntul de țipetele lor furioase, niciodată nu am văzut strîmbături mai groaznice, nici nu am auzit scrișnituri mai disperate. Cele pe care le împinsese lăcomia să guste din vasele cu orez ori cu vin aveau vasele acelea, lipite pe față. Altele duceau în spate pari, care le loveau la fiecare mișcare, făcîndu—le răni. În sfîrșit, cînd am crezut că zăpăceala era la culme, am dat drumul clinilor, care s—au aruncat așa de furioși asupra maimuțelor, că au și sfîșiat o mulțime. Am mai ajutat și noi cu lovituri de ciomege. Nenorocitele scoteau niște țipete sfîșietoare și se tăvăleau la picioarele noastre, parcă ne cereau iertare, dar nu ne—am lăsat învinși de milă — le—am omorît pe toate. Bețele noastre erau pline de sînge, totul avea înfățișarea unui cîmp de luptă. Baietii erau scîrbiți de ceea ce făcusem și mi—au spus:

„Tată, de acum nu mai facem așa ceva, oricît ar fi de mare pericolul. Strigătele, zvîrcolirile, rugămintea lor de iertare... a fost înspăimîntător să privim și să auzim toate acestea!”

Am săpat o groapă și le—am îngropat pe torte. Ca să nu intre animalele noastre acolo, am făcut un

gard. După ce ne—am venit în fire din zbuciumul pe care îl încercasem, am adunat animalele răătăcite, am reparat saivanul și am plecat acasă.

Nu la mult după aceasta, ne—am apucat de făcut cotețul de porumbei. Cîteva săptămîni a ținut lucrul, căci nu era ușor de săpat în stîncă și de făcut apoi tot ce mai trebuia, ca să le meargă bine porumbeilor noștri și să se înmulțească. Cînd a fost gata, am băgat înăuntru douăzeci de perechi.

„Acum băieți, locuința este gata; cum să adunăm oaspeții?”

„Doar prin farmece, tată”.

„Ba nu prin farmece; am învățat eu de la un crescător de porumbei că e bine să parfumăm porumbarul cu miros de anason. Se zice că porumbeii sunt așa de încîntați de mirosul acestei plante, că vin în fiecare seară să—l caute, pînă ce se deprind să rămîn de tot în porumbarul parfumat”.

„Hai, tată, să facem și noi așa”, a zis Frederic, ”avem anason”.

Am luat anason, i—am scuturat semințele și am scos din ele uleiul cu care am frecat ușa porumbarului, culmile și tot ce puteau atinge porurțibei cu aripile ori cu picioarele. Apoi am frămîntat un fel de aluat de lut cu anason și sare și i—am pus în mijlocul porumbarului. Am băgat înăuntru cele douăzeci de perechi de porumbei și am închis ușa, lăsîndu—le înăuntru hrană pe două zile.

Am reușit de minune. După două zile, le—am dat drumul, dar după vreo oră toți s—au întors înapoi. S—au deprins în curînd cu noi și trăiau liberi în porumbar, ca și cei din Europa. Numai doi porumbei albaștri, prinși de Frederic, în loc să ciugulească boabe împreună cu ceilalți, și—au luat zborul în depărtare. I—am crezut pierduți.

Mare ne—a fost mirarea cînd, după două zile, unul dintre ei a sosit aducîndu—și perechea, iar după o zi a sosit și celălalt, de asemenea însoțit de perechea lui. Bucuria copiilor a fost însă fără margini cînd după alte două zile a venit și a treia pereche. Curînd după aceea și—au făcut cuiburi.

O întîmplare, al cărei erou a fost amicul Rudli, a adus puțină noutate în viața noastră, pe care o întrebuițam în construcțiile noi și în pregătirile de iarnă.

Într—o zi, Rudli a plecat singur, fără să spună nimănui nimic. Nu după mult timp s—a întors mînjit din cap pînă în picioare cu noroi gros, tîrînd după el un maldăr de trestii de Spania, de asemenea pline de noroi. Bietul băiețel avea lacrimi în ochi și, după cum mergea șchiopătînd, se vedea că pierduse și o gheată. Văzîndu—l în așa hal, toți am izbucnit în rîs; numai mama n—a împărtășit rîsul general și l—a primit chiar într—un fel destul de rece:

„Într—adevăr, mult mai trebuie să umble cineva pînă să găsească unul ca tine! Ce, crezi cumva că avem depozit de haine și de încălțăminte! Uite în ce hal ești!”

„Ha! Ha!” a rîs Frederic cu poftă. „Parcă ești o rață africană!”

„Ba nu”, a zis Ernest, „e diavolul, care a ieșit acum din lăcașurile lui umede”.

„Da, da, rîdeți domnilor, rîdeți! Și eu abia am scăpat de la moarte!”

Vorbele lui m—au pus pe gînduri. „Unde ai putut să ajungi în starea asta?” „În balta Flamandului”.

„Dar ce—ai căutat acolo?”

„Voiam să culeg trestii de Spania, ca să împletesc coșuri”.

„Gîndul tău era bun, sărăcuțule, nu meriți glumele răutăcioase ale fraților tăi. Nu ești tu de vină dacă nu ai reușit”.

„O, nu, nu am izbutit cum doream și cred că aș fi murit acolo fără aceste două maldăre de trestii. Eu voiam să aleg trestiile cele mai subțiri și mai mlădioase. Cele de pe mal fiind prea mari, am înaintat mai departe în mlaștină, sărînd din bulgăre în bulgăre, pînă am ajuns într—un loc unde nu mai era decît nămol moale și negru. Mi—au intrat picioarele în el, dar n—am ținut seama; încet—încet, pe măsură ce înaintam, mă scufundam pînă la glezne, pînă la genunchi, pînă la piept. Cînd am văzut așa, am început să țip după ajutor, cît mă ținea gura, dar cine să mă audă! Șacalul meu, care era pi aproape, a venit lîngă mine și a început și el să urle cît putea.

„De ce n—ai încercat să scapi înot, tu care ești așa de meșter la așa ceva?” l—a întrebat Ernest.

„Da! Aș fi vrut să te văd pe tine înotînd în nămol printre trestii! Uite cum am izbutit eu să scap: Văzînd că țipetele mele și urletele șacalului nu ajutau la nimic, m—am gîndit să ies singur din încurcătură, căci simțeam că nu mai era timp de pierdut, mă scufundam mereu. Am scos cuțitul din buzunar și am tăiat cum am putut două maldăre de trestii din jurul meu, pe care le—am pus sub braț, ca să am de ce mă sprijini. M—am rezemat pe ele din toate puterile și, ajutîndu—mă totodată cu pieptul, cu brațele și cu picioarele, am reușit să ies puțin cîte puțin din închisoarea umedă, în care era cît pe ce să mă înăbuș.

Șacalul ;de pe mal urla mereu, de parcă ar fi Vrut să—mi dea ajutor. Mi—a venit în gînd să mă folosesc de bunătatea lui: I—am chemat lîngă mine își m—am prins așa de bine de el, încît m—a putut trage pînă la mal".

„Bine că ai scăpat, măi băiete! în mare pericol ai fost! Bietul șacal merită toată recunoștința, dar și tu ai avut cap bun!"

Între timp, mama lui începuse să—l curețe; hainele lui au trecut la spălat în rîul Șacalului, unde au lăsat o dîră neagră. I—am spălat pînă și trestii. După ce i s—au dat toate îngrijirile, ne—am gîndit cum să ne folosim de trestii lui. Erau prea groase și tari ca să le folosim așa cum erau; le—am despicat în fișii subțiri, ca să ne învățăm să împletim coșuri cu ele. Băieții nu se prea pricepeau la acest meșteșug, așa că se tot certau, pînă i—am făcut să înțeleagă că numai în unire stătea puterea coloniei noastre. Trestii lui Rudli mi—au dat prilej să mă apuc și de războiul de țesut promis de mult soției mele.

Două trestii despicate pe lung au alcătuit marginile speței; apoi, i—am pus pe băieți să—mi facă tot din trestii niște bețișoare mici și subțiri ca scobitorile și le—am pus deoparte pentru dinții speței, fără să spun nimănui nici un cuvînt.

„Ce vrei să faci cu bețișoarele acestea?" m—a întrebat Elisabeta.

„Un instrument muzical, care să te facă să dansezi cu sunetele melodioase pe care le va scoate".

„Eu, să dansez! Fii sigur că nici dansul, nici cîntecul nu se prind de mine cîtă vreme rămînem aruncați pe coasta asta".

În vremea aceea am avut o bucurie: măgărița a născut un pui la fel cu ea. L—am botezat „Sprintenelul" și l—am menit pentru călărie, ca animal de lux.

Se apropiau ploile, și între altele ne—am adus aminte de chinul pe care—l avusesem în anul trecut, în fiecare seară, ca să adunăm animalele pe lîngă casă. Am încercat să găsim din timp un mijloc mai ușor, și anume să le deprindem să vină la țarc cînd vor auzi sunînd dintr—o goarnă făcută dintr—o scoică de mare, la care lipisem o bucățică de lemn, ca la capătul fluierului. Totdeauna însoțeam acest sunet de hrană și sare, așa că am reușit. Numai porcii aii fost mai îndărătnici; i—am lăsat și noi liberi, știind că la nevoie aveau să ni—i aducă numaidecît cîinii.

Mai aveam de rezolvat ceva la gospodăria noastră înainte de a veni anotimpul ploios: Să aducem apa de băut de la rîul Șacalului, așa cum făcusem la Cuibul Șoimilor. Cîteva trestii de bambus îmbucate una în alta ne—au servit ca țeava; le—am sprijinit din loc în loc pe furci, iar un butoi ne—a servit de bazin. Aveam de gînd ca mai tîrziu să înfrumusețăm instalația, dar pentru moment soția mea a spus că i se pare că apa curge dintr—o fîntînă de marmură, atît era de curată și de bună.

Ne mai rămăsese de strîns recolta: grîne, fructe, manioc, cartofi, orez, merișoare, ghinde, anason, manioc, ananas, etc. Elisabeta făcuse saci de pînză, în care căram grînele la magazie cu ajutorul vitelor și apoi le deșertam în butoaie. Ceea ce ne—a dat foarte mult de lucru a fost secerișul, căci grîul, care fusese semănat rînduri—rînduri nu era copt peste tot, așa că trebuia să alegem spicele coapte. Atunci am văzut că pentru anul următor trebuia neapărat să fac toată semănătura odată, într—un lan anume pregătit.

Aveam o pereche de bivoli pentru arătură, și ne mai trebuia o pereche de vite pentru înhămat la căruță. Trebuia să ne facem și plugari, după cum ne făcusem căruțași, lemnari, împletitori de coșuri, constructori, etc.

Încă nu erau gata ultimele lucrări că au început să se anunțe ploile: din cînd în cînd venea cîte o răpăială ca să ne dea zor.

Încet—încet, cerul s—a încărcat cu nori groși dinspre coastă, au început să sufle niște vînturi foarte puternice, marea s—a umflat, și timp de vreo douăzeci de zile am avut priveriștea cea mai măreață, dar și cea mai înspăimîntătoare pe care și—o poate imagina cineva. Toată natura era tulburată; copacii uriași se îndoiu cu scrișnituri cumplite, fulgerele și tunetele se amestecau cu vîntul și cu ploaia.

Fie; că nu mai țineam bine minte de anul trecut, fie că pericolul prezent pare totdeauna mai teribil ca cel trecut, ni se părea că natura nu fusese niciodată mai zbuciumată ca acum. După o vreme, furtuna s—a mal liniștit, iar ploaia, în loc să cadă în puhoaie, a început să curgă cu acea liniște nesuferită și îndelungată care urma să țină douăsprezece săptămîni.

La început, viața în închisoarea noastră ni s—a părut tristă, dar fiindcă trebuia s—o răbdăm, ne—am deprins cu ea, ba chiar am început să găsim oarecare plăcere în înfrumusețarea locuinței noastre.

Luasem cu noi numai o parte din vite: vaca pentru lapte, măgărița cu puiul ei, măgarul și bivolul, ca să ne fie la îndemînă în caz că am fi avut nevoie de un drum lung. Oile și caprele au rămas la Cuibul

Șoimilor unde aveau adăpost bun și nutreț din belșug. De altfel, cîte unul dintre călăreții mei se ducea zilnic ca să le ducă sare și să le vadă. Cît despre cîini, șacal, maimuță și vultur, se înțelege de la sine că erau nedespărțiți de noi.

Erau o mulțime de lucruri la care nu ne gîndisem mai înainte, dar pe care acum trebuia să le facem: de exemplu, pămîntul care servea de dușumea locuinței noastre trebuia netezit; bazinul cu apă de afară nefiind la îndemînă, a trebuit să fie mutat în bucătărie; apoi am făcut bănci, mese și tot ce ne putea face plăcută șederea în peșteră pentru o vreme atît de lungă.

Mai avea un defect mare casa noastră; nu era destul de luminată, și era cu neputință să—i mai facem ferestre în timpul ploilor. Atunci iată ce am făcut: am înfipt o trestie groasă de bambus în pămînt, la așa adîncime, încît să se țină bine înțepenită; Rudli s—a suit pe ea și a fixat un scripete într—o crăpătură din tavanul peșterii; a aruncat o frînghie peste scripete și a coborît binișor jos. Am legat apoi de frînghie un felinar mare pe care îl aveam de pe corabie, l—am aprins și l—am urcat sus cu ajutorul scripetelui. Lumina felinarului, răsfrîntă de miile de fețe ale cristalelor peșterii, era așa de puternică, încît se părea că locuința noastră era mereu luminată de soare.

Lumina a fost o mare binefacere pentru noi; mulțumită ei am început o muncă nouă: Ernest și Fritz au făcut rafturi pentru bibliotecă și au așezat în ele cărțile luate de pe corabie; Rudli a ajutat—o pe mama la decorarea bucătăriei, iar eu cu Frederic ne—am ocupat de camera de lucru.

Am așezat lîngă fereastră un strung englezesc foarte frumos, cu toate uneltele lui; de asemenea am făcut o fierărie, apoi toate uneltele de căruțaș, de dogar, de lemnar au fost așezate pe un fel de poliță anume pusă de—a lungul peretelui.

În curînd, totul a luat în atelierul nostru o înfățișare de care eram mîndru. îmi prindea așa de bine acum înclinarea pe care o avusesem încă din copilărie pentru meserie! Dacă nu cunoșteam toate meșteșugurile, cel puțin nu exista nici q unealtă care să n—o cunosc și de care să nu fiu în stare să mă servesc ia nevoie.

Ajunsesem să terminăm toată casa de așezat; aveam atelier, bucătărie, bibliotecă. Pe lîngă Biblie și cărțile religioase, mai aveam cărți de călătorie, de marină, de istorie naturală, de geografie. Aveam și hărți, instrumente de astronomie, un glob pămîntesc portabil, care se strîngea și se umfla ca un balon; mai erau apoi foarte multe dicționare și gramatici de diferite limbi.

Știam toți puțină franceză; Frederic și Ernest au început să învețe engleza, eu de asemenea m—am pus pe învățat pentru a—i putea ajuta pe ei. Ne—am perfecționat ajutîndu—ne unii pe alții: toți trebuia să învățăm bine franceza și germana; eu trebuia s—o învăț engleza pe soția mea, pe Frederic și pe Fritz, iar ceilalți să învețe ce le—o plăcea.

Dintre toți, cel mai bine înzestrat pentru învățătură era Ernest. Nimic nu—i plăcea mai mult decît să citească, și nu o dată a trebuit să—l scoatem cu forța de la această ocupație și să—l punem să facă gimnastică pentru întărirea corpului.

Nu am spus încă despre nenumăratele nimicuri pe care le aveam în casă; ba aveam chiar și mobile de lux: oglinzi, birouri, dulăpioare, o pendulă cu cuc, etc. Din zi în zi se făcea mai frumoasă locuința noastră; băieții se întreceau să—i găsească un nume mai pompos: unul voia să—i zicem „peștera strălucitoare”, altul „palatul fermecat” — în cele din urmă ne—am decis să—i zicem „*Căminul—din—Stîncă*”.

Nici nu am simțit cînd au trecut două luni de iarnă. Către sfîrșitul lui august, vremea s—a făcut și mai rea. Ce fericți ne simțeam atunci în casa noastră trainică din stîncă! Ce—am fi făcut noi în Cuibul Șoimilor ori în Cort?!

În sfîrșit, s—a luminat. Norii s—au împrăștiat, ploaia a încetat, vîntul S—a liniștit, și noi am putut ieși din peșteră.

Simțeam o adevărată plăcere să ne plimbăm și să privim natura reînnoită.

Frederic s—a urcat pe vîrfurile unei stînci, a zărit în golul Salvării un punct negru, pe care l—a luat drept o barcă răsturnată. Am alergat toți la fața locului. Era o balenă uriașă, moartă, răsturnată pe nisip de furia valurilor în timpul ploilor.

Ne—am dus acasă să ne luăm tot ce ne trebuia ca să atacăm prada aceea mare, din care aveam de tras cîteva foloase. Pe drum, copiii și—au umplut buzunarele și pălăriile cu, tot felul de scoici și mărgeanuri aduse de valurile mării. Erau foarte nedumeriți de mărgean. Atunci le—am spus că, după cum scoicile sunt formate din materia cleioasă pe care o dă afară animalul care locuiește în ele, tot așa și mărgeanul e făcut din balele unui fel de melc foarte mic, care trăiește în mare și care nu e în stare să trăiască singur,

ci numai în familii (colonii) foarte numeroase.

Tot vorbind, am ajuns acasă. După prînz, m—am dus să caut butoaie pentru untura de balenă.

Cum însă nu aveam prea multe și cum știam că vor lua un miros foarte urît de la untura aceea, mi—am adus aminte de căzile de la barca noastră. Le—am legat în spatele bărcii ușoare și, după ce am luat securi, cuțite, fierăstraie și mîncare pe două zile, am plecat cu toții la locul unde era balena. Marea era liniștită, așa că am ajuns, ușor, cu toată greutatea mare din barcă.

Odată ajunși, mai întîi am pus la loc sigur de furia valurilor barca și cele patru căzi.

Cînd s—a văzut în fața balenei, micul Fritz a rămas foarte uimit. Nu—și mai lua ochii de la dihania aceea cu spinarea neagră—verde, cu pîntecele gălbui și coada neagră. Avea vreo 20—23 metri lungime și 10 metri grosime. Capul forma cam a treia parte din corp; gura era teribilă, și fălcile, care nu aveau mai puțin de 3—4 metri, erau garnisite cu un fel de dinți mlădioși, cărora le zice fanoane. Un lucru care li s—a părut foarte ciudat băieților era micimea ochilor și a gîtlejului.

„O fi lacom animalul ăsta, dar nu poate înghiți bucăți mari deodată !” a zis Frederic.

„Da, așa este; balena crește așa de uriașă doar hrănindu—se cu pești mici, dar nu—i înghite numai unul cîte unul, ci ia odată în gură mulți de tot, împreună cu apa de mare, pe care o dă afară printre dinți, și peștii trec pe gîtul ei...”

Ne—am pus toți la lucru: Frederic și Rudli s—au apucat de cap. Au tăiat cu fierăstrăul și cu securea cei vreo 200 de dinți, pe sare i—au dat mamei și lui Fritz să—i care la barcă. În timpul acesta, Ernest și cu mine înaintam cu loviturile puternice de secure în slănina groasă de 1—2 metri care îmbrăca coastele animalului.

Eram uzi learcă, căci aveam de tăiat adevărate ziduri de grăsime.

Dar nu am fost multă vreme singuri la împărțit prada. Ne—au venit ca tovarăși nepoftiți o mulțime de hoți înaripați din văzduh. La început au dat tîrcoale deasupra noastră, apoi, înmulțindu—se din ce în ce mai mult, s—au apropia, și au venit să înhațe cu îndrăzneală bucățile de slănină chiar din mîinile noastre. Ca să ne răzbunăm, am doborât vreo cîțiva pentru puful lor bun de perne și i—am trimis la barcă.

Din pielea de pe spatele balenei am vrut să tai o fișie lungă și lată, ca să fac din ea hamuri pentru măgar și bivoli; am reușit, dar niciodată nu mi—aș fi închipuit ca pielea balenei să fie așa de groasă și așa de greu de tăiat.

Mai voiam să iau o parte din intestine, dar era prea tîrziu, și pînă acasă era destui de departe. Am pus lăzile cu grăsime în luntre și am plecat cu o încărcătură de mare preț, dar foarte puțin plăcută atît la privit, cît și la miros.

A doua zi, ne—am dus iarăși la balenă, dar nu l—am mai luat cu noi pe micul Fritz, nici pe mama lui, căci munca pe care trebuia s—o facem nu avea în sine nimic atrăgător: voiam să pătrund înăuntrul balenei, ca să—i scot mațele.

Cînd am ajuns pe coastă, erau atîtea păsări care mînceau din hoitul cel uriaș, încît a trebuit să ne facem loc prin focuri de pușcă.

Ne—am dat jos de pe noi vesta și cămășile și, ca niște adevărați măcelari, am deschis pîntecele animalului. Am ales dintre mațe pe acelea care îmi păreau mai bune și am tăiat bucăți de 3—4 metri lungime.

Le—am întors pe dos, le—am frecat cu nisip, le—am spălat cu apă de mare și le—am dus la barcă.

„Ah”, a zis Ernest, „ce mai cîrnați ne—ar face mama cu mațele astea!” Și a suflat într—unui care, umflîndu—se, nu avea mai puțin de jumătate de metru în diametru.

„Am mai luat o provizie de grăsime și, lăsînd restul pradă păsărilor, am plecat acasă. Pe drum, am spus băieților că aveam de gînd să fac din mațele balenei un fel de burduf de păstrat untura. Asta le—a dat prilejul să afle și alte întrebări ce se pot da mațelor de la diferite animale: de la corzile fine de vioară pînă la acoperișuri de baloane. De la aceasta a trecut vorba la baloane. Cum de plutesc în aer? De ce sunt mai ușoare ca aerul? Cum se obține aerul cel ușor?”

Rudli ar fi dorit să—și facă un balon pe care să încalece și să hoinărească peste păduri și ape, zburînd prin aer!...

La țarm ne aștepta mama cea bună, care ne—a primit destul de supărată, văzînd halul în care erau hainele noastre. Ne—a dat schimburi de unde avea, și supărarea i—a trecut cînd a văzut bogățiile pe care le adusesem în barcă.

CAPITOLUL 1

A doua zi de dimineață ne—am și apucat de untura de balenă; am făcut un fel de teasc, cu care am stors cît am putut de tare bucățile de slănină, căpătînd astfel partea cea mai curată și mai bună a unturii, pe care am pus—o în cîteva burduri, gata uscate la soare. Resturile le—am topit într—o căldare și am scos untura de calitate a doua, pe care pus—o cu un linguroi mare în alte burduri. Am avut grijă să facem toată munca aceasta într—un loc îndepărtat de căminul din stîncă, pentru ca să nu împrăștiem acolo mirosul insuportabil.

După ce am scos destulă untură, am aruncat resturile în rîul Șacalului, de unde gîștele și rațele le—au ciugulit cu multă plăcere. De asemenea, am aruncat și păsările de mare, după ce soția mea le—a jumulit de pene. Racii au primit cît se poate de bucuroși ceea ce nouă nu ni părea tocmai gustos.

Pe cînd așezam provizia de untură, Elisabeta mi—a spus că ar fi bine să facem o crescătorie de păsări pe insula Balenei. Era, ce—i drept, un loc așa de bogat și de roditor, că era păcat să nu—l folosim. Acolo nu trebuia să ne temem nici de maimuțe, nici de șacali și nici chiar de păsările de mare, care s—ar da la o parte îndată ce ar descoperi așezarea noastră.

Am primit foarte bucuros planul; copiii erau gata să și plece la lucru, dar eu le—am spus că mai întîi voiam să fac o barcă pe care s—o pot mîna mai ușor. „Vai”, a strigat Rudli, „ce bine va fi cînd va merge barca singură!”

„Să meargă singură! N—o lua așa de repede, băiete! Tot ce sper este să ușurez puțin munca brațelor și să o fac să meargă ceva mai repede”.

M—am și pus pe lucru: Tot ce aveam pentru făcut mașină era o roată dințată de la o frigare și un drug de fier de asemenea dințat, în care se puteau îmbuca dinții roții. O manivelă fixată la roată învîrtea mașina; doi dinți de balenă așezați cruciș și puși la fiecare capăt al drugului de fier făceau serviciul roților de vapor. Cînd se întorcea manivela, se învîrtea roata dințată; aceasta învîrtea drugul, drugul mișca lopețile de balenă, iar aceasta loveau pe rînd suprafața apei, și în felul acesta barca înainta. Viteza ei era adaptată la viteza cu care învîrteam manivela. Făceam cam 15—20 de rotiri pe minut.

Nici nu încerc să descriu bucuria care i—a cuprins pe toți cînd au văzut barca alunecînd pe apă cu ajutorul acestei mașinării. Băteau din palme și săreau în sus ca niște nebuni la proba pe care am făcut—o eu cu Frederic prin golful Salvării. Eu însumi eram mirat de viteza cu care mergeam. Abia m—am oprit, și toți ai mei au și sărit în barcă, cerînd o plimbare la insula Balenei. Eu însă m—am împotrivit, promițîndu—le că a doua zi dimineață vom încerca mașinaria în largul mării și ne vom duce pe apă pînă la fermă, ca să vizităm colonia noastră de animale.

Propunerea mea a fost primită. Am pregătit arme și mîncare și ne—am culcat mai devreme ca de obicei.

Nici nu se luminase bine, că toată lumea era în picioare. Ne—am pregătit pentru o lipsă de cîteva zile; soția mea n—a uitat să învelească în niște frunze proaspete o bucată de limbă de balenă, gătită după sfaturile lui Ernest.

Am părăsit veseli coasta, și curentul ne—a dus îndată în largul mării. Vîntul era bun, vremea se arăta prielnică. În curînd am zărit insula Rechinului, apoi țărnuțul de nisip pe care era încă scheletul balenei. Mașinaria a mers așa de bine, că am ajuns în foarte scurtă vreme în dreptul fermei. Priveliștea era încîntătoare; pe o parte se vedea Cuibul Șoimilor cu copacii uriași, în spate un șir de stînci, care se lipeau de cer, iar mai aproape, insula verde a Balenei.

Ne—am dat jos din barcă într—un loc potrivit și am luat—o prin pădurea Maimuțelor, ca să ne facem o provizie de nuci de cocos. Ce surpriză plăcută am avut acolo, auzind cîntecul cocoșului care ne vestea apropierea fermei! Aceasta ne—a amintit de țara noastră, unde adesea cîntecul prietenesc al cocoșului îl anunța pe călător că se găsește aproape de o colibă primitoare. Asemănarea aceasta avea în sine ceva nespus de duios și de trist...

La fermă totul era în ordine; singurul lucru de care ne—am mirat a fost sălbăticia oilor și a caprelor care, cum ne—au văzut, au și luat—o la fugă. Băieții au alergat să le prindă, dar cum doamnele cu barbă lungă erau mai sprintene, nu le—au putut aduce decît prinse cu lațul. Le—am dat cîte o porție de cartofi cu sare, de care au fost foarte încîntate, și în schimb ne—au dat și ele cîte o strachină de lapte bun.

Elisabeta a vrut să prindă cîteva perechi de pui: cu vreo două mîini de orez și de ovăz, toate păsările s—au adunat lîngă ea, așa că și—a ales cele pe care le—a vrut și, legîndu—le de picioare și de

aripi,—le—a trimis la barcă.

Am mâncat la fermă. Limba de balenă era așa de rea, că am aruncat—o s—o mănînce șacalul lui Rudli, care a primit—o cu mare poftă, pe cînd noi nu știam cum să scăpăm de gustul de ulei rînced pe care ni—l lăsase în gură.

Pînă să facă soția mea pregătirile de plecare, eu și Frederic ne—am dus să culegem vreo două brațe de trestie de zahăr și cîțiva butași de plantat pe insulă. Am ridicat ancora, sau mai bine zis am dezlegat frînghia cu care era legată barca și am plecat spre Capul Speranței înșelate, pe care voiam să—l înconjurăm. Și de data aceasta însă ne—a înșelat, căci drumul ne era închis de un val de nisip care se întindea pînă departe. Noroc că apa ne—a întors în largul mării, altfel puteam să ne scufundăm. Am desfăcut pînza cît era de mare, am dublat viteza vîslelor mecanice și, mulțumită unui vînt răcoros, care sufla dinspre coastă, am ajuns destul de repede în dreptul insulei Balenei.

Cea dintîi grijă, după ce am debarcat, a fost să sădim pe țărmul insulei niște arbuști pe care—i aduseserăm de la fermă; dar tovarășii mei, pe al căror ajutor mă bazam, s—au gîndit că sădirea puieților era mai puțin însemnată pentru ei decît adunatul scoicilor și m—au lăsat singur. Biata mamă le—a ținut locul. Abia începuserăm treaba, cînd iată—l pe Rudli alergînd spre noi într—un suflet.

„Tată! Hai repede! Am descoperit o minune! Un schelet de elefant uriaș!”

Nu m—am putut abține să nu rid; i—am spus că trebuie să fie scheletul balenei.

„Nu, nu, sunt oase adevărate; apoi marea a luat de acolo scheletul balenei, pe cînd elefantul meu e pe nisip, departe de apă”.

După atîta stăruință, a trebuit să mă duc să văd. Dar pe drum ne—a oprit altă minune.

„Haideți repede! Veniți pe aici!” făcîndu—mi cu mîinile semn să mă grăbesc; „hai repede! O broască țestoasă uriașă, pe care n—o mai putem ține pe loc!”

Am luat în grabă două vîsle tari în mînă și am alergat. Într—adevăr, l—am găsit pe Ernest ținînd de un picior o cogeamite broască țestoasă, care era așa de aproape de apă, că nu mai avea decît cîțiva pași de făcut pînă să scape. Am sosit la timp; am dat lui Frederic o vîslă și, chinuindu—ne amîndoi, am reușit cu ajutorul celor două pîrghii să întoarcem namila cu spatele în jos.

Era o pradă minunată; cîntărea cel puțin 50 kg și nu avea mai puțin de 2,50 metri lungime. Nu știam încă la ce ne—ar putea folosi, dar aveam timp să ne gîndim, căci așa cum era culcată, nu mai putea să fugă.

În timpul acela, Rudli nu ne slăbea deloc cu elefantul lui și nu ne—a lăsat pînă nu ne—am dus să—l vedem.

Nu mi—a fost greu să—i dovedesc că elefantul lui era tocmai balena, din care păsările de pradă nu mai lăsaseră nici măcar o bucătică de carne sau de piele pe oase. Asta îl încurcase pe băiat: i—am arătat urmele noastre, care se cunoșteau încă pe nisip, și cîteva bucăți de dinți pe care nu le mai strînseserăm de pe jos, și atunci a văzut că aveam dreptate.

Pe urmă, ne—am întors la copacii mei, și văzînd că nu mai era timp să—i resădim pînă seara, i—am băgat la un loc cu rădăcinile în pămînt, amînînd sădirea pe altă dată.

Broasca țestoasă avea să ne dea destul de lucru pînă la plecare. Mai întîi am tras barca drept în fața locului unde era ea răsturnată. Cum să o transportăm? Tăceam și ne gîndeam cu toții.

„Doamne, măi băieți”, le—am zis eu lovindu—mi fruntea cu palma, „ce ne—om fi bătînd noi capul atîta pentru un fleac? În loc să ducem noi dihania asta, ia să o rugăm să binevoiască a ne duce ea pe noi pînă la Căminul—din—stîncă. O broască țestoasă e un foarte bun cal de mare”.

Am înhămat—o la barcă și, cînd a pășit ea în mare, ne—am suit toți în barcă.

Eu m—am așezat în față cu o secure, gata să tai frînghia la cel dintîi pericol. Drumul s—a făcut foarte repede și bine; o lopată ne—a servit ca bici, și cu ea loveam broasca ori de cîte ori se abătea de la drum, ca să o aduc la drumul drept.

Am ajuns cu bine la Căminul—din—stîncă, unde cea dintîi grijă ne—a fost să legăm cu frînghii groase nu numai barca, dar și pe cea care o trăsese. A doua zi am omorît—o, și carapacea ei cea mare a fost așezată în peșteră, ca bazin, în locul butoiului de apă. Prepararea cărnii ne—a dat ceva de lucru, dar era o bucată bună; avea peste doi metri lungime și un metru lățime; aveam asigurate pentru multă vreme supe grase și bune și o carne gustoasă și fragedă, ca cea de vițel.

Ne rămăseseră multe de făcut, dar cel mai urgent dintre toate era războiul de țesut, căci îmbrăcămintea noastră ajunsese într—o stare de plîns. Nu am reușit să fac ceva perfect, dar eram fericit că așa cum era,

se putea țese cu el o pânză destul de bună. Ce bine mi—a prins că în copilărie am vizitat atelierele de țesătorie și am învățat câte ceva din secretul acestui meșteșug! În lipsă de făină de grâu pentru făcut coca cu care ung țesătorii firele ca să nu se încurce, eu m—am gândit că ar fi bine să le ung cu clei de pește, și pot spune cu mândrie că ideea mea a fost mai bună decât a țesătorilor de meserie, căci cleiul de pește păstrează umezeala, pe care coca nu o are, și astfel se poate țese într—un loc cât de uscat, nu numai în pivnițe, cum sunt nevoiți țesătorii să se chinuiască, pentru a avea umezeală.

Reușita asta mi—a dat curaj și pentru alte încercări industriale: De mult mă tot băteau băieții la cap să le fac șei și scări petru călărit, iar vitele aveau nevoie de juguri și de zgărzi. Am încercat să mă fac curelar; din pielea cangurului și a cîinilor de mare am luat materialul necesar pentru fețe; iar umplutura, în lipsă de păr de animale, am făcut—o din mușchiul pe care îl văzuserăm la cuiburile porumbeilor albaștri.

În scurtă vreme am făcut scări, șei, chingi, frîie, curele de tot felul, zgărzi și juguri, potrivite cu mărimea și cu puterea fiecărui animal.

Dar bivolul și taurul, pentru care făcuserăm cele mai frumoase dintre aceste podoabe, nu erau deloc bucuroși de ele, și fără belciugele de fier din nas cu ajutorul cărora îi conduceam cred că nu am fi putut niciodată să—i facem să poarte jugul sau zgarda. Am reușit după multe încercări, dar în loc să—i înjugăm la frunte, cum fac francezii și germanii, le—am pus jugul la gît, ca italienii, gîndindu—ne că puterea cea mai mare o au vitale în grumazuri, și nu în frunte.

Nu terminaserăm încă de făcut toată curelăria cînd am primit, ca și anul trecut, vizita unui val de scrumbii. Ne prinsese prea bine pe vremea iernii provizia din trecut ca să o lăsăm să ne scape acum. După ele, au venit cîinii de mare; bășicile, pielea și grăsimea lor ne erau de atîta folos, că am prins vreo douăzeci, de la care am aruncat doar carnea să o mănînce racii.

Toate treburile acestea de gospodărie i—au ținut prea mult în loc pe băieții mei, învățați să umble mult, așa că mi—au cerut voie să facă o vînătoare pe cîmp. Le—am dat dreptate, dar am mai amînat—o pînă să facem încă ceva de care gospodăria noastră ducea mare lipsă; ne trebuiau coșuri și panere pentru căratul și păstratul grînelor, al fructelor și al zarzavaturilor. Primele încercări au ieșit prost; doar niște coșărce grosolane de cărat cartofi; dar încet—încet ne—am perfecționat și am ajuns să facem din trestii de Spania — descoperite de bietul Rudli — coșuri cu toate și panere cît se poate de tari și ușoare. Băieții făcuseră un fel de coș și, ca să se joace, l—au pus în el pe micul Fritz și au pornit să—l plimbe, ducînd coșul atîrnat cu toarele de două bețe de bambus.

Frederic, uitîndu—se la joaca celorlalți, s—a întors și mi—a zis:

„Tată, asta mă face să mă gîndesc să împletim pentru mama un palanchin de trestii; poate că așa ar putea să meargă și ea mai des cu noi în excursiile mai lungi pe care le facem”.

„Dar cu un asemenea scaun acoperit se poate merge tot așa de bine ca și călare pe măgar, și în orice caz mult mai bine decât în căruța noastră”.

Copiii nu mai puteau de bucurie că ne—a dat în gînd așa ceva, iar mama lor făcea haz gîndindu—se ce caraghioasă va fi ea cocoțată într—un paner, în mijlocul alaiului nostru.

„Lasă”, i—am zis eu, „că doar n—o să—ți facem un paner ca ăsta; o să—ți facem un palanchin frumos”.

„Vă mulțumesc”, a zis Ernest. „Un palanchin cere «i sclavi care să—l ducă, și atunci vai de umerii noștri!”

„Fiți liniștiți, copii, n—o să fac eu niciodată din voi sclavii mei și n—o să primesc să mă urc în mașina pe care vreți s—o faceți decât atunci cînd veți găsi mijlocul să fie purtată de umeri mai tari decât ai voștri”.

„Chiar așa”, a zis Rudli, „ce ne tot gîndim noi? Nu avem bivolul și taurul? Jupînul Fulger, servitorul meu, vă garantez că va face cu supunere tot ce—i voi porunci”.

Ne—am pus imediat pe lucru și am făcut palanchinul. Am adus bivolul și taurul; Rudli și Fritz care îi mînau de obicei au fost însărcinați să—i facă să înțeleagă ce aveau de făcut. Vitele răbdătoare s—au supții. Hamurile obișnuite au fost înlocuite cu niște frînghii și curele, de care atîrna un paner lunguiet, mare, în care s—a urcat Ernest, ca să—l încerce.

Rudli era călare pe Fulger, Fritz pe Brum; la comanda lor, amîndouă vitele au pornit la drum. La început au mers destul de bine. Panerul, legănat ușor, părea o trăsurică de lux așezată pe arcuri de oțel. Dar neastîmpăratul de Rudli nu pornise cu gîndul să—i facă lui Ernest o plimbare de plăcere; voia să—i

tragă o păcăleală. Așa stînd lucrurile, la un semnal hotărît mai dinainte între el și Fritz, au dat amîndoi pînteni vitelor și au luat—o în galop. Atunci a început pentru bietul Ernest un chin nemaipomenit, căci îl făceau să salte în coș la tot pasul. Gluma era cam tare, dar nu periculoasă; nu am avut ce—i face și am rîs și noi cu poftă, vîzîndu—l pe Ernest cel serios bălăbănindu—se astfel.

„Stați! Stați!” striga el. „Stați!”

Ceilalți se făceau că nu aud, și bietul băiat a fost obligat să rabde chinul pînă au ajuns la rîul Șacalului.

E ușor de bănuît mînia lui Ernest și imputările pe care le—a făcut fraților lui cînd s—a dat jos. Noroc că eu, bănuind o ceartă, m—am și dus la ei. Norul a trecut îndată ce l—am certat puțin pe Rudli, ca să—l împac pe Ernest. Ba chiar, puțin după aceea, l—am văzut ajutîndu—l pe fratele său să deshame bivoul și să—l ducă în grajd. După aceea, ne—am întors la coșuri. Abia ne—am pus la lucru, cînd Frederic s—a sculat deodată, înspăimîntat de un nor de praf pe care îl vedea spre Cuibul Șoimilor.

„Trebuie să fie. un animal mare și neobișnuit de puternic, tată, judecînd după praful pe care îl ridică. Uite—l, vine sigur spre noi!”

„Nu—mi pot imagina ce să fie”, i—am răspuns eu, „căci vitele noastre cele mari se odihnesc liniștite în grajd, după proba cu palanchinul”.

„Trebuie să fie oile sau scroafa, care se joacă tăvălindu—se prin praf”, a zis soția mea.

„Nu, mamă, nu; e ceva neobișnuit; vîd eu după mișcări. Uite—l cum se încovoaaie și se întinde pe măsură ce înaintează. Vîd niște încolăcituri pe care le formează; uite—l, acum se ridică de parcă ar fi un catarg în nisip... înaintează... se oprește... merge... dar nu—i vîd nici picioarele, nici labele...”

Soția mea s—a speriat auzindu—l pe Frederic. Eu m—am dus repede și „am luat un binoclu ca să mă uit într—acolo. „Ce crezi, tată?”

„Că trebuie fără întîrziere să ne băgăm în peșteră și să închidem bine peste tot”.

„Dar ce crezi că este?”

„Cred că e un șarpe; ba chiar sunt sigur”.

„Ei bine, atunci la luptă; avem artilerie pentru el”.

„Da, dar după ce ne punem la adăpost; șarpele e prea bine înarmat”.

Frederic nu părea tocmai mulțumit de prevederile mele.

Totuși, ne—am retras toți în peșteră să ne pregătim împotriva dușmanului. Era fără îndoială un boa; venea așa de repede, că nu mai aveam timp să ne despărțim de el prin rîul Șacalului. Îi urmăream toate mișcărilor; îl vedeam desfășurîndu—și inelele cele mari de—a lungul țărmlui. Din cînd în cînd, partea din față a dihaniei se ridica în sus vreo cinci—șase metri, capul i se întorcea încet la dreapta și la stînga, ca și cum ar fi căutat vreo pradă; cînd căsca gura, scotea o limbă roșie cu trei capete, ca niște săgeți.

După ce a trecut podul, s—a îndreptat drept spre peșteră. Noi astupaserăm bine ușa și toate ieșirile și ne—am urcat în porumbar, căruia îi făcuserăm o comunicare cu locuința noastră, ceea ce ne prindea bine în împrejurarea asta.

Cu degetul pe cocoșul puștii a cărei țeava o băgasem în rețeaua de la intrarea porumbarului, stăteam și urmăream mișcărilor teribilei jivine: nu spuneam nici unul nici o vorbă; aproape că nici nu r»Vai suflam de teamă.

În timpul acesta, șarpele tot înaintînd simțea că are o pradă în apropiere... S—a tîrît încă cîtva timp și, fie din întîmplare, fie că bănuia ceva din cauza schimbărilor pe care le găsisese în partea locului, s—a întins drept în fața peșterii noastre, cam la treizeci de pași de la intrare. Abia se așezase, că Ernest, de frică sau dintr—o pornire războinică neașteptată, a eliberat cocoșul puștii și a dat înainte de vreme un semnal; Rudli și Fritz după el; ba chiar și mama lor, căreia pericolul îi dăduse un curaj bărbătesc, a tras la rîndul ei un foc.

Dihania s—a sculat, dar, fie că nici o lovitură n—o ajunsese, fie că îmbrăcămintea de solzi nu se lăsase pătrunsă de gloanțe, nu ni s—a părut că era rănită. Atunci am tras și eu și Frederic, dar nu cu mai mult succes, căci am văzut șarpele încolăcindu—se și alunecînd cu o viteză de necrezut către mlaștina Rațelor, unde s—a făcut nevăzut între trestii.

Ni s—a ridicat un pietroi de pe inimă; am răsuflat toți ușurați; am început să vorbim; toți se lăudau că au tras bine, dar toți recunoșteau că inamicul fusese mai tare decît noi, căci ieșise nevătămat din luptă. Toți eram uimiți de mărimea lui uriașă, dar fiecare avea altă părere despre culoarea pielii. Copiii vorbeau despre asta, pe cînd eu mă frămîntam cu gîndul la teribila primejdie. Vecinătatea șarpelui boa mă neliniștea foarte tare, căci nu vedeam nici un mijloc de a—l răpune, și puterile noastre la un loc erau prea

slabe față de un așa dușman. Am dat ordin tuturor din casă să nu iasă din peșteră și nici măcar să deschidă ușa pînă nu—i voi da eu voie.

Frica de un vecin așa de cumplit ne—a ținut trei zile închiși în ascunzătoarea noastră; trei zile de grijă și de groază, în care nu am îngăduit nici cea mai mică abatere de la ordinul pe care îl dădusem, numai pentru serviciul casei am dat voie să se facă cîțiva pași afară din peșteră.

Namila nu mai dădea nici un semn de viață, și am fi putut crede că a plecat, ori prin mlaștina Rațelor, ori prin vreo trecătoare necunoscută dintre stînci, dacă neliniștea și neastîmpărul păsărilor de baltă nu ne—ar fi asigurat că era tot în mlaștină. În fiecare seară, înainte de a se întuneca, le vedeam pe toate zburînd către țarm și îndreptîndu—se cu țipete ascuțite către insula Rechinului, unde căutau un adăpost mai sigur decît în mlaștină.

Neliniștea mea creștea din zi în zi, și mișcarea dușmanului ne puneă într—o încurcătură și mai mare. Eram prea slabi ca să pornim lupta, o astfel de încercare ne—ar fi putut costa viața; cîinii era tot așa de neputincioși ca și noi. Pe de altă parte, mîncarea scădea simțitor, căci încă nu strînseserăm recolta de pe cîmp. Eram în starea cea mai de plîns, cînd Dumnezeu ne—a venit în ajutor. Unealta de care S—a servit a fost bietul măgar, care a căzut jertfă pentru salvarea noastră.

Fînul pe care îl aveam ca rezervă pentru vite scădea văzînd cu ochii; trebuia neapărat să hrănim vaca, din laptele căreia trăiam noi, dar pe celelalte vite nu le mai puteam ține, și atunci am luat hotărîrea să le dau drumul afară să—și caute fiecare hrana cum va putea. Oricît ne era de greu să luăm măsura aceasta, tot era mai ușor decît să așteptăm să murim toți de foame în peșteră. Mă gîndeam că de partea cealaltă a pîrîului, pe lîngă faptul că vor găsi ce să pască, vor găsi și destulă siguranță atîta timp cît șarpele va sta ascuns în trestii.

De frică să nu trezesc dușmanul, nu voiam să le trec peste podul Familiei, ci prin locul pe unde trecuserăm noi prima dată. Trebuia să legăm vitele una de alta; Frederic, ca cel mai curajos dintre toți, avea să meargă înainte, călare pe măgăriță, pe cînd eu urma să mîn turma din spate. Îi spuseseam lui Frederic ca, îndată ce—a simțit că șarpele e prin apropiere, s—o ia la fugă spre Cuibul Șoimilor. Cît despre vite, să le lase în paza lui Dumnezeu. Eu mă gîndeam să mă așez pe o stîncă, de unde să pot vedea mlaștina Rațelor, ca să descopăr șarpele și, în caz de atac, să fug în peșteră, de unde să trag asupra lui, pînă îl voi omorî.

În vederea acestui lucru, am încărcat toate armele; băieții cei mai mici au fost puși de santinelă în porumbar, cu ordin să observe toate mișcările dușmanului; în timpul acela, eu și cu Frederic am început să așezăm vitele în ordinea hotărîrî, dar a fost suficientă o mică neatenție ca să—mi răstoarne toate planurile. Soția mea n—a așteptat semnalul și a deschis ușa înainte de a fi apucat noi să legăm toate vitele. Măgarul, căruia trei zile de odihnă și de hrană bună îi dăduseră o putere și o energie mult deasupra vîrstei lui, a fost așa de fericit cînd a văzut o rază de lumină intrînd în întunecimea peșterii, că s—a repezit dintr—odată ca fulgerul și a ajuns în cîmpie mai înainte de a—l putea noi opri. Era caraghios cum țopăia de bucurie, striga mereu hi! ha! hi! ha! Frederic voia să alerge călare după el ca să—l aducă înapoi, dar văzînd că măgarul o luase spre mlaștină, nu l—am lăsat și am încercat să—l întoarcem chemîndu—l și îndemnîndu—l în toate felurile: l—am strigat pe nume, l—am sunat cu cornul; totul a fost zadarnic; urechiatul neascultător nu se gîdea decît la libertatea lui, și parcă împins de nenorocire sărea mereu către mlaștina Rațelor.

Ce fiori au trecut prin măduarele noastre cînd am văzut deodată șarpele îngrozitor ieșind dintre trestii! Și—a ridicat capul în sus cam la trei metri de pămînt și, scoțîndu—și limba cu trei săgeți roșii, s—a lungit deodată spre măgar. Bietul Surei și—a înțeles abia atunci greșeala; a dat să fugă și să strige, dar nici picioarele, nici strigătele n—au putut face nimic contra dușmanului cel cumplit. Cît ai clipi din ochi, a fost prins, încolăcit și strivit între inelele cele mari cu care l—a înconjurat dihania.

Am țipat toți deodată de spaimă și am intrat repede în peșteră, de unde puteam vedea lupta teribilă dintre măgar și șarpe. Băieții au vrut să tragă cu puștile, ca să—l scape pe bunul nostru servitor, dar eu nu i—am lăsat.

„Ce vreți să faceți voi cu puștile? Pe de o parte, șarpele e prea ocupat de prada lui ca să se speție și s—o lase; pe de altă parte, dacă veți reuși numai să—l stîrniți, de unde știți că nu veți cădea pradă furiei lui? Fără îndoială, pierderea măgarului e mare, dar cu el poate că vom scăpa de altele mai mari. Să stăm aici, unde suntem în siguranță, și veți vedea că dușmanul o să ne cadă în mîini fără nici o putere de apărare. Să așteptăm numai pînă ce—a înghițit prada pe care o sugrumă acum”.

„Atunci vom aștepta mult și bine, căci doar n—o să—l înghită dintr—odată pe bietul măgar; o să fie îngrozitor să vedem cum îl sfîșie”.

„Nu, Rudli, șarpele nu—și sfîșie prada; dinții lui nu—i sunt de folos decît la apucat; după ce a strivit—o, o înghite întreagă”.

„Cum”, a întrebat micul Fritz, cu vocea stinsă de groază, „poate un șarpe să înghită prada dintr—odată? O fi și veninos?”

„Nu, boa nu e veninos, dar asta nu—l face mai puțin periculos. Are o putere neînchipuită și, odată ce—a pus stăpînire pe un animal, oricît ar fi acesta de puternic, el tot îl strivește, îi macină oasele cu carne cu tot și—l bagă cu totul în stomac”.

„Nu se poate”, a zis Rudli, „niciodată n—o să reușească șarpele ăsta să sfarme oasele măgarului nostru și să—l înghită, căci e mai mare ca el”.

„Nu se poate?” a adăugat Frederic; „uite, lighioana a și început să—l strivească și să—l chinuiască pe bietul nostru animal! Nu vezi cum și—l potrivește după gîtlejul lui, ca să—l poată înghiți așa cum înghițim noi o bucată de pîine?”

Într—adevăr, șarpele își pregătea prînzul cu o poftă care îi făcea rău. Soția mea, speriată, n—a putut privi mai departe întîmplarea dureroasă; s—a dus tocmai în fundul peșterii cu micul Fritz, pe care se temea să—l obișnuiască prea devreme cu asemenea cruzimi. Am fost mulțumit de prevederea aceasta a ei, căci de la o vreme abia mai puteam și eu răbda să stau acolo ca să văd ce se petrece.

Măgarul murise; i—am auzit cel din urmă hi! ha! pe jumătate înăbușit de gîtuirea șarpelui; i—am auzit apoi foarte bine pîrîitura oaselor... Ca să aibă putere mai multă, monstrul își încolăcise coada împrejurul unei bucăți de stîncă; strînsorile lui au căpătat astfel tăria unei pîrghii și frămîntau ca pe un aluat masa aceea de carne, care nu mai avea nici o formă și în care nu se mai putea recunoaște decît capul slujit de rîni, din care curgeau șiroaie de sînge.

Cînd s—a gîndit că prada e gata, s—a pregătit să o înghită. Și—a pus dinainte grămada de carne pe care o frămîntase, apoi întinzîndu—se pe pămînt cît era de lung, a deschis o gură teribil de mare și, după ce a stropit cu un fel de bale lunecoase corpul bietului măgar, a început să—l înghită: l—a apucat de picioarele din spate, apoi încet—încet, cu oarecare efortări, a trecut și restul corpului pe gîtul cel larg. Din cînd în cînd se oprea, de—ai fi zis că simte tot atîta greutate cît și plăcere, dar balele cu care își ungea mereu prada îi ușurau mult înghițitul.

Am observat că, cu cît se chinuia să înghită, cu atît șarpele își pierdea din putere, așa încît, cînd a ajuns la capul măgarului, pe care uitase să—l sfarme, s—a oprit și a căzut într—o stare de amortire completă.

Toată truda aceasta fusese foarte lungă, căci începuse de la 7 dimineața și abia la amiază era gata. Cînd am văzut dihania în starea aceea de nemișcare, am zis băieților:

„După mine, copii! Acum putem, dacă vrem, să punem stăpînire pe uriaș!”

Am ieșit îndată din peșteră cu pușca gata de tras; Frederic și Rudli după mine; Ernest, mai fricos, a rămas mai în urmă. M—am făcut că nu observ, căci mă temeam să nu—i fac rău, obligîndu—l să se apropie mai mult decît voia de un animal cu înfățișare încă așa de fioroasă. Fritz și mama lui au rămas în peșteră.

Apropiîndu—mă, am văzut că într—adevăr era un boa. A ridicat capul spre mine și, după ce mi—a aruncat o privire furioasă, l—a lăsat să cadă neputincios la pămînt. Ne—am oprit cam la douăzeci de pași de el și am tras în el odată cu Frederic. Loviturile l—au nimerit în cap, dar nu a murit pe loc; ochii i—au scînteiat încă o clipă de furie. Două focuri de pistol trase mai de aproape l—au terminat. Inelele corpului s—au descolăcit pe nisip, și șarpele s—a întins în fața noastră ca un trunchi de copac foarte lung. Rudli, vrînd să aibă și el o parte din vitejie, s—a apropiat și i—a tras și el un foc în pîntece. Această descărcare a produs în capul animalului un fel de mișcare neașteptată: coada i s—a ridicat în sus și l—a lovit pe bietul băiat, trîntindu—l jos. Noroc că s—a ales numai cu spaima.

De bucurie că am scăpat de chinul în care fuseserăm ținuți atîtea zile, am început cu toții să cîntăm, așa încît am dat curaj și celor din peșteră să se apropie.

„Ce zgomot faceți!” a zis Elisabeta, încă palidă de spaimă, „parcă sunteți o bandă de sălbatici după o luptă de moarte”.

„Apoi chiar că a fost o luptă de moarte și avem dreptul să ne bucurăm după o astfel de victorie; pe cît se pare, aceasta ne—a scăpat dintr—un pericol mare”.

„Eu”, a zis Frederic, „pot să vă spun că de trei zile am fost întruna cu grijă și cu groază în suflet. În

sfârșit, azi răsuflăm ușurați, și asta o datorăm întrucâtva bietului Surei; prin sacrificiul lui am scăpat noi".

„Bietul măgăruș", a zis Fritz, cu vocea tremurândă, „de acum nu vom mai călări pe el...!"

„Adevărat, puiule", a zis mama, „e drept să ne pară rău după el, ca după un servitor bun și folositor; dar dacă a fost să ne vină scăparea numai cu crețul unuia dintre animalele noastre, să mulțumim că a ales măgarul, pentru că de el ne putem lipsi mai ușor decât de toate celelalte. Era deja bătrîn și trebuia, nu după mult timp, să ne debarasăm de el. Balaurul i—a grăbit, moartea cu cîteva luni și i—a dat un sfârșit îngrozitor!"

Fritz a "observat denumirea nouă pe care o dăduse șarpelui mama lui:

„Mamă, ai zis că ăsta—i balaur? E un balaur din aceia care trăiau altădată prin Elveția?"

„Nu, aceia nu sunt și nu au fost decât în imaginația oamenilor".

„Dar carnea de șarpe se mănîncă! Am avea de mîncare pentru o săptămînă".

„Ptiu!" a răspuns într—un glas toată familia, cu scîrbă.

„Eu cred că ar trebui să—l împăiem", a zis Frederic.

„Da", a adăugat Rudli, „și să—l punem la ușa peșterii, ca*"să sperie toate jivinele care ar vrea să se apropie de noi".

„Dar le—ar putea speria și pe cele domestice", i—a răspuns Frederic.

După cele trei zile de neliniște pe care le—am petrecut închiși în peșteră, gustam acum plăcerea aerului liber; era a doua eliberare, aproape tot așa de însemnată, ca și aceea de după scufundarea corăbiei. Niciodată nu simți mai bine fericirea de a trăi ca după un pericol de moarte.

Trebuia să terminăm într—un fel cu șarpele. I—am trimis pe Frederic și pe Rudli la peșteră să aducă cei doi bivoli; eu cu Ernest și cu Fritz am rămas să păzim șarpele de păsările de pradă, care deja începuseră să se adune. Voiam să—i păstrăm neatinsă haină strălucitoare cu care era îmbrăcat.

I—am dat lui Ernest însărcinarea să scrie cîteva cuvinte pentru mormîntul bietului Surei al nostru. Poetul, după cîteva minute de gîndire, a scris aceste rînduri:

Aici se odihnește harnicul servitor,

Care pentru o singură neascultare

A fost sfișiat de un șarpe.

O familie: tata, mama și patru băieți

Naufragiați pe această coastă pustie

Au încercat zadarnic să—l scape

De la această moarte crudă.

A murit plîns de stăpîni.

Cărora, prin moartea lui, le—a scăpat viața

Am scos din buzunar creionul roșu și am scris pe o piatră aceste cuvinte, cit am putut de bine, după dictarea poetului meu.

Tocmai cînd am terminat de scris, au sosit și băieții cu bivolii. Am înhămat vitele la capul măgarului care ieșea din gura șarpelui și, pe cînd noi trăgeam de coada șarpelui, ei au reușit să scoată din stomac rămășițele bietului măgar, l—am săpat o groapă, l—am aruncat în ea și l—am acoperit cu niște bolovani, care aveau să—i țină loc de monument.

După aceea, bivolul și tovarășul lui au fost înhămați la coada șarpelui și minați spre peșteră. Am dus astfel dihania pînă la ușa noastră, susținîndu—i capul cu o frînghie, ca să nu se strice tîrîndu—se pe pămînt.

„Cum să facem acum", se întrebau băieții, „ca să scoatem lighioana asta din pielea ei?"

„Bateți—vă capul și găsiți mijlocul fără ajutorul meu". Frederic și—a adus aminte că citise cum fac negrii; Ernest a găsit însă un mijloc mai simplu și le—a zis: „Să facem cum am văzut eu la bucătărie, cînd curăță mama tipării. Să tăiem pielea drept de lîngă cap și să o desfacem de jur împrejur, pînă o vom putea lega cu două frînghii. La frînghiile acelea să înhămăm bivolii și, după ce vom lega capul șarpelui de un copac, să mînam încet vitele spre coada șarpelui. În felul acesta, ele îl vor despoia pînă la coadă.

I—am lăsat singuri să facă toată operația împăierii, de la început pînă la sfârșit, învățîndu—i doar să spele bine pielea cu nisip, apă de mare și cenușă, după care să o usuce la soare, să o umple cu lucruri uscate și ușoare, și apoi să o coase la loc.

Era o plăcere să—i vezi cum munceau din toată inima. Au făcut după cum i—am învățat. La umplut, s—au gândit ei ce s—au gândit, și au găsit un mijloc care m—a făcut să rîd cu poftă. După ce au curățat bine pielea pe dinăuntru, au urcat—o cu o frînghie sus, pe creanga unui copac, așa cum am urcat eu scara de la Cuibul Șoimilor; au legat—o acolo cu gura deschisă ca pe un sac și au lăsat—o să atîrne în jos cît era de lungă. Rudli, în costum de înotător, s—a băgat în fundul ei ca să îndese bine finul și bumbacul pe care i le împingeau frații lui de sus cu niște furci lungi. El călca cu picioarele umplutura aceea elastică și, cînd a ajuns sus, a scos capul afară și ne—a strigat mîndru: „Opera e a mea! Eu am împăiat șarpele!”

Aceasta a dat de lucru o zi întreagă. După aceea a trebuit să găsim locul unde să așezăm uriașul care acum nu mai avea nici o putere. Am reparat găurile pe care i le făcuseră gloanțele în cap; i—am vopsit limba și fălcile cu cîrmîz, ca să le dăm iarăși culoarea roșie, apoi l—am ridicat pe un fel de cruce de lemn, pe care i—am dat poziția cea mai frumoasă, încolăcind cu inelele lui piciorul crucii și ridicîndu—i capul în sus, cu gura deschisă în chip amenințător.

Cîinii lătrau din toate puterile văzîndu—l, iar animalele celelalte se dădeau înapoi ca în fața unui boa viu. Astfel așezat, a fost pus în peșteră printre animalele celelalte cu care începuserăm să realizăm muzeul nostru. Ca să facă haz, băieții au lipit pe ușa o hîrtie cu cuvintele: *Măgarii nu intră aici*. Aceasta însemna că în acea sală proștii și leneșii nu aveau ce căuta.

Nu mai aveam de ce să ne temem de boa, dar mă temeam să nu—și fi lăsat în urmă masculul — cel ucis era femelă — ori ouă, ori pui care să ne bage din nou în groază și de care poate n—am mai fi putut scăpa așa de ușor.

De aceea, am hotărît să fac cercetări: una în mlaștina Rațelor, alta spre Cuibul Șoimilor, urmărind trecătoarea dintre stînci, singurul loc pe unde putea trece către noi un animal de mărimea șarpelui boa.

Am început cu mlaștina Rațelor, dar în momentul plecării, Ernest și Rudli au spus fără ezitare că lor le—ar plăcea mai bine să rămînă la peșteră decît să ia parte la cercetări împreună cu noi.

„Și acum tremur cînd îmi aduc aminte de lovitura de coadă pe care mi—a dat—o dihania, tare aș mai fi plîns eu atunci dacă nu mi—ar fi fost rușine”.

N—am vrut să țin seama de frica lor ca să nu—i încurajez pe viitor și le—am spus: „Frica îl ticăloșește pe om. Cînd ați înfruntat un pericol adevărat, nu trebuie să vă dați înapoi de la unul care nu e decît o închipuire; la ce—ar folosi că am omorît șarpele pe care l—ați împăiat, dacă mîine ne—am trezi cu altul tot așa de mare, sau dacă peste cîteva săptămîni am vedea ieșind dintre trestii o familie întreagă de astfel de dihănii? Cine se oprește la mijlocul drumului nu a făcut nimic”.

Am plecat cu tot ce ne trebuia pentru vînătoare: am luat pe lîngă arme și scînduri și bășici de cîine de mare, care să ne ajute să plutim, dacă ar fi fost nevoie să trecem peste apă. Scîndurile, așezate cap la cap, au format un fel de podeț pe terenul mișcător pe care am umblat. Ne—au fost de mare ajutor; numai așa am putut scotoci mlaștina în toată întinderea ei. Am recunoscut ușor urmele șarpelui; trestiile erau îndoite peste tot pe unde trecuse, iar șerpuiturile din nămol arătau locurile pe unde își odihnise inelele groase. Nu am găsit însă nimic care să ne facă să credem că s—ar mai afla pe acolo vreun tovarăș de—al șarpelui uriaș; nu am întîlnit nici ouă, nici pui; am găsit numai un fel de cuib făcut din trestii uscate, dar nimic nu ne îndreptătea să credem că era al șarpelui.

Ajunși la capătul mlaștinii, am dat de o peșteră cu gura în stîncă din care ieșea un pîrîu limpede ce—și ducea apele între trestiile mlaștinii. Peștera era împodobită cu turturi (stalactite), care, cînd se ridicau ca niște stîlpi groși și puternici de parcă sprijineau bolta, cînd luau fel de fel de forme ciudate. Am rămas uimiți în fața acestei noi minuni a naturii, apoi, intrînd înăuntru, am observat că pămîntul pe care mergeam era foarte mărunț și curat. Cercetîndu—l, am văzut că era săpun de pămînt; am luat cîteva pumni și i—am pus într—o batistă.

„Uite săpun, copii. Am ușurat munca gospodinei; de acum n—o să se mai sperie cînd o să ne vadă murdari, căci are cu ce ne spăla”.

Ajunseserăm la izvorul pîrîului, care țîșnea dintr—o spărtură a stîncii, cam la un metru în sus de la pămînt. Uitîndu—se prin spărtura aceea, Frederic mi—a spus că peștera era mai mare decît bănuiam noi. Atunci am trecut prin ea dincolo și am dat într—adevăr de o nouă peșteră. Trăgînd un foc de revolver, după prelungirea ecoului care l—a repetat am socotit că trebuia să aibă o lungime foarte mare. Am aprins două luminări, și flacăra lor vie ne—a asigurat că aerul e sănătos. Atunci am mers înainte fără grijă. Deodată, luminile noastre au început să se repete la nesfîrșit pe pereții stîncii.

„Vai, tată, uite încă o peșteră de sare! Ce bine! Uite ce bolovani mari la picioarele noastre!”

„Te înșeli, Frederic. Bolovanii ăștia nu pot fi de sare; dacă ar fi așa, apa care curge pe aici ar avea gust sărat, iar umezeala i—ar fi topit. Nu e sare, e cristal de stîncă; suntem acum chiar într—un palat adevărat de cristal”.

„Cu atît mai bine atunci! Un palat de cristal trebuie să fie o comoară neprețuită!”

Dar luminările ne erau pe sfîrșite, și nu era nici un semn că vom da curînd de fundul peșterii. Ne—am întors înapoi și, la ieșirea din peșteră, l—am găsit pe Rudli plîngînd. Cînd m—a văzut, mi—a sărit de gît și a început să mă alinte.

„Dar ce—i cu tine, de amesteci așa plînsul cu bucuria?”

„Vai, ce bine—mi pare că vă văd! Am auzit în urma voastră două detunături teribile în peșteră și am crezut că s—a dărîmat vreo stîncă peste voi și n—o să vă mai văd”.

Și iar m—a sărutat strîngîndu—mă la piept cu dragoste.

„Nu, puiule, erau focurile de pistol pe care le—a tras Frederic. Am descoperit aici un palat măreț, mult mai frumos decît Căminul—din—stîncă. Dar unde e Ernest?”

Rudli ne—a dus pe malul mlaștinii, unde Ernest stătea liniștit și împletea din trestii un coș de prins pește.

„Veniți încoace!” a strigat el, zărindu—ne, „căci am omorît un pui de șarpe!”

Atîta vorbiserăm de șerpi în zilele acelea, că bietul băiat luase un tipar drept puiul de boa și îi zdrobise voinicește capul cu patul puștii. Cînd i—am spus că e tipar, s—a cam rușinat, dar s—a mîngîiat cu gîndul că avea ceva bun de mîncare de dus mamei acasă.

Nu—mi împlinisem decît pe jumătate planul; îmi mai rămînea să cercetez și în partea dinspre fermă, ca să văd dacă nu cumva își lăsase șarpele ouăle pe acolo. În afară de asta, voiam să întărim toate trecătorile, ca să ne punem pe viitor la adăpost de astfel de vizite.

Ne—am pregătit ca niciodată; am umplut căruța cu mîncare, cu arme, cu muniții, cu torțe și am plecat cu toții, unii călare, alții pe jos. Am coborît prin aleea dinspre Cuibul Șoimilor, unde am găsit cîteva urme de—ale șarpelui, pe jumătate șterse.

La Cuibul Șoimilor, totul era în ordine; semănăturile și fructele dădeau cele mai frumoase speranțe pentru iarna care se apropia; caprele și oile ne—au ieșit în întîmpinare, dar nu aveam timp să ne oprim; ne grăbeam spre fermă, unde voiam să ajungem înainte de a se însera, ca să putem aduna bumbac pentru saltelele și pernele de care aveam nevoie noaptea în cort.

Pe măsură ce ne îndepărtam de Cuibul Șoimilor, urmele șarpelui dispăreau. Prin pădurea de palmieri nu se arăta nici o maimuță; doar cîntecul cocoșilor, amestecat cu behăitul oilor, aducea puțină tulburare în liniștea care domnea pretutindeni. Am găsit și acolo totul în ordine.

Ne—am oprit pe loc. În timp ce gospodina se ocupa de masă, noi ne—am dus să adunăm bumbac.

După masă, le—am spus că vom porni îndată cercetările. Ne—am împărțit în trei grupe, fiecare în altă parte. Ernest cu mama lui au fost însărcinați să păzească merindele și să culeagă cît mai mult orez; am lăsat—o pe Bili să—i apere în caz de pericol. Rudli și Frederic, însoțiți de Turcu și de șacal, au luat—o pe malul drept al lacului, iar eu cu Fritz și cu ceilalți doi cîini crescuți de el am luat—o pe malul stîng. Era prima dată cînd mergea Fritz la un drum cu pericole și cînd purta o armă în mînă.

Umbla cu capul sus, mîndru ca orice copil care trece în rîndul oamenilor mari. Nu—și dorea nimic mai mult decît să se poată servi de armă, dar pașii noștri nu stîrneau decît bîtlanii, care fugeau așa de repede, că nici nu era posibil să—i nimerească. După ce am ieșit din păpuriș, a fost și mai rău; pe apă pluteau o mulțime de rațe și lebede care îl ațîtau cum nu se poate mai mult pe vînătorul meu.

În drumurile noastre n—am mai aflat nimic de boa, dar niciodată nu ne întorceam fără să aducem ceva folositor sau frumos. Odată ne—am întors de la pădurea de bambus cu o mulțime de vase de toate mărimile, făcute din trestii, pe care le tăiasem deasupra și dedesubtul nodurilor. Unele trestii erau așa de groase, că am făcut din ele niște butoiașe late de 50 cm; altă dată am adus niște zahăr din trestii, uscat la soare, aproape cristalizat; altă dată niște țepi lungi și tari, scoși tot din trestii, ca să ne servească în loc de cuie.

Am făcut și o excursie la saivan, unde am găsit cea mai mare dezordine: pereții erau dărîmați, turma de vite fugită; maimuțele trecuseră pe acolo și lăsaseră urme. Am înțeles că trebuia un nou război împotriva neamului acela blestemat, care părea hotărît să nu ne lase să ne bucurăm în pace de nici unul dintre așezămintele noastre. Am amînat însă pentru mai tîrziu, ca să ne putem pregăti bine.

Am înconjurat coliba cu metereze de pămînt, am întărit—o cu pietre și cu crengi, ca să ne apărăm

proviziile de iarnă atît de păsări, cît și de animalele sălbatice.

În dimineața zilei a patra urma să ajungem cu cercetările noastre și dincolo de trecătoarea dintre partea în care locuiam noi de vreo doi ani și cealaltă parte în care fuseserăm atunci cînd ne—am găsit față în față cu o turmă de bivoli sălbatici.

CAPITOLUL 2

Am plecat în zori, și după două ore ne—am oprit ca la o bătaie de pușcă de trecătoarea care despărțea cele două ținuturi. Poziția locului unde ne—am oprit mi s—a părut cât se poate de bună; pădurea de pini și muntele ne făceau o apărare naturală. Eram apoi într—un loc ridicat, de unde se vedea pînă departe spre cîmpie.

„Uite”, a zis Frederic, „un loc, de unde am putea ușor răspunde la orice atac; ar fi bine să ne facem aici un adăpost de apărare”.

Și eu eram de aceeași părere cu el, dar mai întîi am vrut să cercetăm bine locurile. Nu am dat decît peste niște pisici sălbatice.

Restul dimineții l—am petrecut cu pregătiri în vederea postului de apărare dorit de Frederic. La amiază, am mîncat ceva, dar căldura era așa de înăbușitoare, că nu ne—am mai putut duce mai departe, și am amînat excursia în savană pentru a doua zi.

Noaptea am fost liniștiți. La răsăritul soarelui eram în picioare, și pregătirile de drum au fost îndată gata. Am luat cu mine pe cei trei băieți mai mari; voiam să fim tari cînd vom pătrunde în ținutul necunoscut pe care porneam să—l cercetăm. Poate că e de rîs cînd vorbesc de tăria unei armate formată din doi copii, un băiat de 17 ani și un bărbat, dar aceasta era toată puterea noastră. Fritz și cu mama lui au rămas la bagaje. După gustare, ne—am pus sacii cu mîncare în spate și luîndu—ne rămas—bun, am plecat, lăsînd—o pe soția mea destul de neliniștită.

Am trecut în savană prin trecătoarea la capătul căreia făcuserăm noi odată un fel de gard de bambus și de palmieri spinoși, și în sfîrșit tot pe acolo am găsit și urmele șarpelui. Am înțeles că boa venise la noi din savană, trecînd pe acolo.

Văzînd că mai toate construcțiile noastre fuseseră nimicite de vechii stăpîni ai acelor ținuturi, m—am hotărît să fac o îngrăditură așa de puternică, încît să n—o mai poată strica nici animalele, nici vînturile, nici ploile. Dar pentru moment plecaserăm în cercetarea savanei, așa că ne—am urmat drumul într—acolo.

Rudli a cunoscut îndată locul unde prinseserăm bivolul și rîul care împărțea cîmpia în două și ale cărui maluri erau îmbrăcate cu verdeață. Am mai mers o bucată de—a lungul apei, dar de la o vreme înfățișarea locului s—a schimbat, și în curînd ne—am găsit în mijlocul unei cîmpii nesfîrșite, în care vederea se pierdea spre un orizont de neatîns. Razele soarelui cădeau drept deasupra capului nostru, pustiul fără nici un copac, deșertul de nisip, unde și cele două—trei plante grase păreau nelalocul lor în pămîntul acela uscat. Trecînd pîrîul, ne umpluserăm ploștile cu apă de băut, dar soarele o încălzise așa de tare, că n—o mai puteam bea ca să ne potolim setea.

„Ce deosebire între locul ăsta așa cum este azi și cum era atunci cînd ne—am luptat noi cu bivoli!” a zis Rudli.

„Asta—i ca Arabia pietroasă”, i—a răspuns Ernest.

„E un pămînt blestemat!” a adăugat Frederic descurajat. „Aici ar trebui să crească toate otrăvurile lumii, căci numai pentru asta pare potrivit locul”.

„Îmi ard picioarele, de parcă aș călca pe fier încins”, a zis Ernest.

„Aveți răbdare, băieți”, le—am spus eu, ca să—i încurajez; „uite, acolo se vede o colină; cine știe, poate dincolo de ea o fi vreun alt paradis, unde să găsim răcoare și odihnă”.

După două ore pe drumul acela dificil, am ajuns și la poalele dealului. Era o stîncă în pustiu, sub a cărei coastă am găsit puțină umbră. Eram așa de obosiți, că nu ne—am putut urca sus să aruncăm o privire de recunoaștere asupra acelor locuri; ne—am întins la umbră. Cîinii cu limba scoasă s—au culcat și ei lingă noi.

După vreo zece minute Knips, strîmbîndu—se de căldură, a plecat și s—a ascuns după stînci. După el s—au luat și cîinii și șacalul.

Eram prea obosiți ca să—i mai urmărim, și pe lîngă aceasta nu mai puteam de foame și de sete, așa că am mîncat cîte o bucătică de friptură rece de—a lui Frederic și am supt trestii de zahăr. Stînd lungiți, vorbeam de una, de alta, cînd Frederic, cu privirea lui ageră, a descoperit ceva în depărtare și ne—a zis sculîndu—se îngrozit:

„Ce văd! Parcă ar fi doi călăreți care vin spre noi! Uite și pe al treilea; merg în galop. Precis că sunt arabi care umblă prin deșert...”

„Arabi", s—a mirat Ernest, „poate vrei să zici beduini?"

„E cam tot același lucru", le—am spus eu, „căci beduinii sunt neam cu arabii. Dar, Frederic, ia te rog luneta și te uită, căci descoperirea ta mă miră".

„Vai! Acuma văd altceva, văd niște turme care pasc, apoi un fel de căruțe încărcate cu fîn... parcă merg spre pîrîu... acum nu mai zăresc nimic... dar sunt sigur că e ceva neobișnuit".

„Tu vezi lucruri ca din basme, Frederic, dă—mi și mie luneta", s—a rugat Rudli, nerăbdător.

La rîndul lui, și el a văzut călăreți cu sulii, în vîrfurile căroră aveau stegulețe.

„la lăsați—mă pe mine", le—am zis eu atunci, „nu mă mai încred în ochii voștri; voi aveți prea multă imaginație". Am luat luneta și m—am uitat.

„Ei bine, domnii mei, arabii voștri, călăreții înarmați cu sulii, turmele rătăcitoare, căruțele cu fîn, vreți să știți ce sunt?" „Poate girafe?"

„Nu, sunt struți; norocul ni—i scoate în cale, și cred că nu trebuie să pierdem ocazia. Să încercăm să punem mîna măcar pe unul din acești locuitori ai deșertului".

„Struți!" au strigat în cor băieții. „Ah, ce bine! Să domesticim unul și să ne împodobim pălăriile cu penele lor!"

În timpul acesta, struții se apropiau, și era timpul să ne gîndim cum să—i prindem. Mi se părea că cel mai bun mijloc era să stăm la pîndă și să—i prindem pe neașteptate. I—am trimis pe Frederic și pe Rudli după cîini și maimuță, pe cînd Ernest și cu mine urma să stăm ascunși, ca să nu ne vadă struții. Ne—am ascuns după niște tufe care creșteau printre stînci și care nu erau altceva decît un fel de laptele cîinelui, planta cea mai otrăvitoare din toată America.

Băieții au venit imediat cu tovarășii de vînătoare, care, după cit se vedea, se răcoriseră în vreo apă, căci erau încă uzi.

Struții ajunseseră destul de aproape ca să—i vedem cu ochiul liber. Ne—am ascuns repede, ținînd cîinii lîngă noi, ca să nu—i sperie.

Struții se apropiau mereu.

„Pregătește—ți vulturul, Frederic, căci, dacă nu—i vor ajunge picioarele noastre, să ne ajutăm și de aripile lui".

„Dar ce, struții fug așa de repede?" a întrebat în șoaptă Rudli. „Lasă că nici noi nu umblăm ca melcii".

„Oho! Cît de sprintene să vă fie picioarele, nu vă puteți pune cu el; struțul aleargă mai repede decît un cal în galop".

„Atunci cum să—i prindem? în toate tablourile cu vînători de struți i—am văzut pe vînători călare pe cai", a zis Frederic.

„E adevărat, dar reușesc mai mult prin istețime decît prin viteza cailor lor. Uite cum fac. Struțul nu se atacă nici din față, nici din spate, ci numai dintr—o parte. Cînd e urmărit, aleargă în cerc și se întoarce de unde a plecat. Toată știința vînătorului este să—l facă să—și strîngă cît mai mult linia cercului pe care aleargă. În acest scop, se așează lîngă struț, îl urmărește, îl grăbește, îl ațîță și, cînd e obosit, cade în mîna vînătorului. Dar, cum cercul pe care—l face e cîteodată foarte întins, și cu același cal n—ar reuși să—l obosească, vînătorii se rînduiesc, și se ajunge uneori ca un struț să pună pe urmele lui o caravană întreagă".

„E adevărat", a întrebat Ernest, „că struțul are obiceiul să—și ascundă capul în nisip, sau în dosul unei pietre, crezînd că atunci nu—l mai vede nimeni?"

„Ca să—ți răspund, ar trebui să știu ce se petrece în capul lui... Cred că asta e mai degrabă o minciună răutăcioasă; e mai de crezut că—și ascunde capul în fața pericolului ca să—și păzească partea cea mai delicată a corpului, așa cum fac toate ființele din lumea asta. Se mai poate să—și bage capul în nisip pentru a avea un sprijin ca să poată zvîrli mai bine cu picioarele în caii care îl atacă".

În timpul acesta, struții ne simțiseră: păreau că șovăie, ne—ar fi putut lua drept pietre dacă dulăii de lîngă noi nu ar fi luat—o la goană spre ei. Aceștia s—au aruncat lătrînd asupra păsărilor fricoase, care au fugit cu viteza vîntului. Picioarele lor parcă nici nu atingeau pămîntul, iar aripile întinse și puțin îndoită aveau forma pînzelor unei corăbii, și ajutate de vînt mai cîștigau încă în viteză.

I—am dat ordin lui Frederic să dea drumul vulturului.

Pasărea—vînător a despicat aerul și a ajuns într—o clipă la struțul mascul. S—a aruncat asupra lui și l—a atacat așa de puternic, că în curînd am văzut pasărea uriașă în nisip. Cîinii și șacalul au alergat acolo înaintea noastră și, cînd am ajuns noi, nu mai era nici un fel de scăpare pentru bietul struț; își dădea

sufierea, sub nenumăratele lovituri pe care i le dădeau cruzii noștri tovarăși.

Am fost foarte supărați de felul cum s—a făcut vînătoarea noastră, dar cum răul era deja făcut, ne—am mulțumit să scăpăm ceea ce se mai putea. Vulturul și șacalul, ca cei mai cruzi dintre învingători, au fost îndepărtați. După aceea, l—am dezbrăcat pe nenorocitul struț de penele albe de la coadă, pe care le—am pus la pălăriile noastre.

Aceste podoabe bogate și mărețe dădeau o înfățișare foarte ciudată pălăriilor noastre, sparte în mai multe locuri, dar ne umbreau, și astfel ne făceau mai puțin insuportabilă arșița soarelui.

Frederic nu se mai sătura privind mărimea acestei păsări.

„Păcat că l—au omorât!” a zis el. „l—ar fi stat așa de bine printre animalele noastre domestice”.

„Cum se face”, ai întrebat Ernest, „că pasărea asta găsește hrană destulă într—un deșert?”

„Vezi tu, măi băiete, ceea ce numim noi deșert nu e pustiu pentru toate animalele din lume; chiar și câmpiile cele mai arse produc câteva plante risipite, palmieri și iarbă, suficiente pentru hrana animalelor care trăiesc pe acolo. De altfel, struțul seamănă cu toate animalele ținuturilor neproductive; este o pasăre care se mulțumește cu foarte puțin și este în stare să rabde ușor de foame”.

Am mai vorbit încă multe despre struț. Am observat că la capătul aripilor are niște vîrfuri ascuțite care îi servesc de piteni cînd e urmărit. Frederic voia să știe dacă struțul scoate vreun strigăt; i—am spus că noaptea mai ales are un răget puternic, care seamănă cu al leului.

Pe cînd vorbeam noi așa, Rudli și Ernest se duseseră după șacal și descoperiseră ceva pentru care ne chemau, făcîndu—ne semne cu pălăriile.

„Un cuib!” strigau ei. „Un cuib de struți! Haideți mai repede!”

Într—adevăr, aveam în față un cuib de struț, dacă se poate numi cuib o groapă făcută în nisip în care erau așezate foarte uniform 25—30 de ouă, cît capul unui copil.

„Fiți atenți!” le—am strigat eu, văzîndu—i că se apleacă spre ouă; „fiți atenți să nu cumva să faceți vreo mișcare ca să cunoască cloșca, altfel nu mai vine la cuib”.

Dar băieții mei voiau să ia ouăle; le vor pune ziua în nisip și noaptea le vor înveli cu haine calde, și astfel se vor cloci.

Eu le—am spus atunci că fiecare ou avea cel puțin un kilogram și jumătate, așa că tot cuibul ar fi cîntărit vreo 50 de kilograme, și cum nu aveam nici căruță, nici vite care să le ducă, era cu neputință să le ducem noi printr—un deșert pe unde abia duceam gentile și armele. Le—am mai spus apoi că nu era așa de sigur clocitul fără mamă, dar cum ei țineau morțiș la descoperirea lor, au mai redus din pretenții și s—au mulțumit să ia fiecare cîte un singur ou în batistă.

După o bucată de drum, și această mică povară le—a fost prea grea, așa că, de nu le—ar fi fost rușine, mai că ar fi aruncat ouăle. l—am învățat să le ducă pe un fel de cobilițe făcute din crengile unui pin care era prin apropiere, și așa au putut merge fără murmur.

Nu după mult timp, am dat de iazul în care trebuie să se fi scăldat cîinii și șacalul, judecînd după urmele pe care le—am găsit.

În depărtare se vedeau turme de bivoli, de maimuțe, dar erau așa de departe, că nici nu ne gîndeam să ne ocupăm de ele. Nici o urmă de șarpe; nimic nu arăta că ar fi trăit el vreodată prin locurile acelea.

Am părăsit malul iazului și, în loc să ne întoarcem tot pe drumul pe unde veniserăm, am urmat cursul unui pîrîiaș, care ne—a dus pînă la stîncă lîngă care ne odihniserăm prima oară în savană. Era un drum foarte plăcut în comparație cu cel pe care îl bătuserăm toată ziua: erau copaci și verdeață, care dădeau viață locului: o oază în deșert, pe care am numit—o *Valea Verde*.

Dar drumul acela frumos n—a ținut mult și am intrat din nou în pustiu; noroc că se mai potolise arșița. Fie că odihna ne dăduse noi puteri, fie că drumul ni se părea mai ușor la gîndul că ne ducem spre un adăpost sigur, mergeam liniștiți, oftînd și vîitîndu—ne mai puțin. Nu aveam altă pradă decît ouăle de struț și niște broaște țestoase mici, dar ce eram noi de vină dacă nu se arătase vînat?

Fiindcă observasem că animalele din partea locului se temeau mai mult de cîini decît de noi și fiindcă tovarășii noștri erau cam neastîmpărați, i—am dus legați: eu pe Turcu, Frederic pe Braun, Ernest pe Folb, iar Rudli pe șacal. Bili, avînd—o de dus pe Knips în spate, era totdeauna mai cuminte, așa că am lăsat—o liberă.

Mai aveam vreo jumătate de oră pînă la peșteră. Rudli și Frederic s—au oprit o clipă ca să—și mai mute sarcina pe celălalt umăr; eu m—am oprit cu ei, iar Ernest s—a dus cu Folb înainte.

„Ernest se grăbește să ajungă mai repede la răcoare și la odihnă”, a zis rîzînd Rudli.

Dar abia a terminat el de vorbit, că auzim un țipăt disperat dinspre Ernest; apoi două mugete cumplite, la care cîinii noștri au răspuns cu urlete de alarmă. Ernest alerga spre noi cît de repede putea, galben la față, cu vocea stinsă și sugrumată de frică.

„Urșii!” ne—a strigat el. „Urșii! Vin după mine!”

Și bietul băiat a căzut în brațele mele aproape leșinat. N—am avut timp să mă ocup de el, căci am fost cuprins de groază cînd am văzut venind spre noi un urs mare, urmat în curînd de al doilea.

„Copii, curaj!” Atît am putut zice; am luat arma, am încărcat—o și m—am pregătit să primesc dușmanii. Frederic a făcut la fel și, cu un curaj care întrecea vîrsta lui, a venit lîngă mine. Rudli și—a luat și el pușca și a rămas în spatele nostru; Ernest, care nu mai avea armă, căci în spaima cea mare o scăpase jos, a fugit mai departe.

În timpul acesta, cîinii începuseră deja lupta corp la corp cu dușmanii. Am tras o dată și, cu toate că n—am reușit să—i doborîm, am nimerit destul de bine, căci unui urs i—am sfărmat falca, iar celuilalt o spată. Lupta nu s—a sfîrșit, dar s—a ușurat, căci unul nu mai putea mușca, iar celălalt nu mai putea strînge.

Cîinii făceau minuni de îndrăzneală; luptau ca niște oameni: se rostogoleau prin nisip cu dușmanii, și sîngele curgea și dintr—o parte și din cealaltă, de înroșise locul.

Am mai fi tras o dată, dar ne era teamă să nu lovim în cîini. Încăierați cum erau în luptă, era cu neputință să—i nimerim numai pe urși și pe ei nu. De aceea, am înaintat spre ei și, cînd am ajuns la vreo patru pași, am descărcat pistoalele, fiecare asupra cîte unui urs. Un muget de furie ne—a făcut să tremurăm, dar cei doi monștri erau scoși din luptă; victoria era a noastră.

Vai, prin ce—am trecut! Ne—a scăpat Dumnezeu încă o dată de la moarte!

Am mai stat cîtva timp, muți de spaimă, în fața celor doi dușmani. Cîinii, plini de răni și de sînge, îi mai încolțeau furioși din cînd în cînd. De teamă că se prefac morți, le—am mai tras cîte un glonte în coastă. Rudli, care în timpul luptei fusese mai puțin curajos ca altă dată, făcea acum cea mai mare gălăgie și l—a adus pe Ernest, care încă tremura ca varga. Întrebîndu—l cum s—a întîlnit cu urșii, mi—a povestit că o luase înainte, cu gîndul să—l sperie pe Rudli, ascunzîndu—se în peștera Șacalului și mormăind ca ursul.

„Era să mor de frică”, a zis el, „cînd mi—am văzut planul împlinit chiar de urși, ca și cum Dumnezeu ar fi vrut să mă pedepsească. Nici nu știu de unde am găsit puterea să alerg pînă la voi”.

„N—am găsit noi cuibul șarpelui”, le—am zis eu, „dar nu am făcut totuși mai puțină treabă pentru siguranța noastră, căci fiarele acestea ar fi putut să ne facă multe necazuri”.

Băieții se apropiaseră de urși și se uitau la ei cu un amestec de teamă și de mirare. Puneau mina pe dinții cei lați și tari, ridicau labele înarmate cu niște gheare teribile; trăgeau de părul roșcat cu pete albe. Cu cît îi examinau mai mult, cu atît erau mai bucuroși că scăpaserăm așa ieftin.

Rudli zicea să facem din capete niște căști care să sperie pe orice dușman; Ernest, mai puțin războinic, a propus să facem din blănuri niște mantale sau pături care să ne apere de umezeala pămîntului din peșteră.

Era însă prea tîrziu ca să ne apucăm de jupuit; trebuia să fim la cort înainte de a se însera.

Am tîrît deci pe cei doi urși în peșteră, i—am acoperit cu spini, ca să împiedicăm păsările de pradă sau animalele carnivore să—i mănînce în timpul nopții și am plecat spre cort, unde eram așteptați. Tot în peșteră am lăsat și ouăle de struț, îngropate în nisip.

Soarele tocmai apunea cînd am ajuns noi lîngă Fritz și mama cea bună, care ne—au primit cu îmbrățișări dragăstoase. Un foc bun și o cină bine gătită ne—au redat puterile. Micii mei eroi au povestit victoria zilei, iar domnul Rudli, care nu ajutase prea mult la luptă, se despăgubea vorbind mai mult decît toți. Soția mea a fost așa de speriată, că nu și—a putut stăpîni lacrimile, și nu și—a revenit nici chiar atunci cînd am asigurat—o de gustul bun al cărnii de urs.

În lipsa noastră, ea și cu Fritz nu pierduseră vremea; adunaseră de pe malul pîrîului niște pămînt gras, alb și fin, care mi s—a părut bun de oale; aduseseră cu butoiașele de bambus apă pentru adăpat vitele; în sfîrșit, adunaseră cu multă răbdare material pentru întăriturile pe care voiam să construim la intrarea trecătorii dinspre savană.

După ce am legat rănile bieților cîini, am făcut un foc mare și ne—am pregătit de culcare. Dar, înainte de a mă culca, am vrut să văd dacă pămîntul adus de Elisabeta era bun de fabricat porțelanul; am făcut două cocoloașe și le—am pus în foc. Am mai aprins apoi cîteva torțe care să sperie animalele sălbatice

dacă se va stinge focul și m—am culcat lângă ai mei, care deja dormeau adânc.

A doua zi ne—au trebuit eforturi nemaipomenite ca să ne sculăm după oboseala din ziua trecută. Am găsit cocloașele pe care le băgasem în cenușă întărite de căldură, ceea ce îmi arăta că era într—adevăr caolin, nu din cel mai fin, dar destul de bun.

După gustare, am plecat cu căruța la peștera urșilor. Apropiindu—ne, am văzut intrarea ocupată de un cîrd de păsări de pradă, care intrau înăuntru cu mii de strigăte urîte și gălăgioase și apoi ieșeau, ducînd în ciocuri bucăți mari de carne pe care le mînceau la o parte.

După numărul lor mare ne—am dat seama că nu mai aveam ce căuta și noi, deoarece din vînatul cel mare ele nu aveau să lase decît oasele. Nici nu știam cum să ne facem loc să intrăm, căci ele nu se sinchiseau deloc de noi. Deodată, am auzit un filfiit mare de aripi deasupra noastră, și pe pămînt s—a desenat o umbră neagră. Ridicînd ochii, am văzut altă minune: o pasăre uriașă, ale cărei aripi întinse ocupau un loc de vreo cinci metri în spațiu. Se îndrepta spre peșteră, și în clipa cînd își mai încetinise zborul, Frederic a tras asupra ei, și pasărea uriașă a căzut grămadă la picioarele noastre, plină de sînge.

Detunătura puștii le—a înfricoșat așa de tare pe celelalte păsări, că toate au fugit scoțînd niște țipete ascuțite, asurzitoare. Am luat pasărea ucisă de Frederic și am văzut că era un condor, una dintre cele mai mari specii de vulturi.

În sfîrșit, am intrat în peșteră. Unul dintre urși era pe jumătate mîncat, iar celălalt golit numai de măruntaie, ceea ce era o scutire de muncă pentru noi. Am luat pieile și carnea cea bună, iar resturile le—am lăsat cîinilor.

Ne—am petrecut a doua zi numai cu prepararea cărnii de urs. Grăsimea am adunat—o și am pus—o cu grijă la păstrare, mai ales că putea foarte bine înlocui untul proaspăt. Am adunat vreo 50 kg de grăsime și am pus—o în butoaie de bambus. Pieile spălate cu apă de mare, frecate cu cenușă și cu nisip aveau să fie mai tîrziu tăbăcite cum trebuie, la cămin.

Printre crengile pe care le adunaseră copiii ca să facem focul am observat unele al căror miros mi s—a părut cunoscut. Erau crengi de piper. Am găsit imediat și arbustul, din care am cules o mulțime de boabe, atît albe, cît și negre.

Aveam să ne prindă bine, nu numai ca să dea gust mîncării, dar mai ales pentru păstrarea conservelor de carne, căci acestea, în ciuda tuturor precauțiilor noastre, nu se păstrau, din cauza căldurii prea mari.

După ce am terminat cu urșii, a venit rîndul condorului, pe care ne—am pus să—l împăiem pentru muzeu. I—am scos ușor toată carnea și am presărat pielea pe dinăuntru cu piper pisat. După aceea am umplut—o cu bumbac și cu mușchi uscat, lăsînd să—i dăm altădată forma și ținuta cea mai potrivită.

Toate lucrurile acestea i—au ținut prea mult în loc pe băieții mei, și ei se cam plictisiseră. Drept urmare, le—am dat voie să facă o excursie singuri, de capul lor.

Ernest a rămas cu noi, Fritz s—a dus cu băieții. Cei trei excursioniști au încălecat fiecare pe fugarul lui și, salutîndu—ne pînă la pămînt, au plecat cît se poate de veseli spre deșert.

Îmi venea greu să—i las să plece singuri, dar trebuiau învățați să se bazeze pe ei înșiși. Aveam încredere în înțelepciunea lui Frederic, în curajul celor mai mici și în ajutorul Celui de sus.

Cînd nu i—am mai putut zări pe cei trei cavaleri, am intrat în peșteră. Ne—am apucat de treburile noastre gospodărești, iar Ernest, așezat pe nisip, se chinuia să facă vase din ouăle de struț, căci, punîndu—le în apă caldă, ne asiguraserăm că puii din ele erau morți. Ca să le taie drept în două, fără să le strice, le înconjură cu un fir de bambus muiat în oțet tare și îl ținea așa pînă se despărțeau cele două jumătăți ale cojii. Pelița dinăuntru fiind tare, o tăia cu briceagul.

Spre seară ne—am adunat lângă vatră, unde gospodina fierbea cu multă grijă două labe de urs, al căror miros plăcut ne promitea o masă minunată. Așteptînd întoarcerea vînativilor, ne—am pus la sfat.

N—a trecut mult și i—am auzit apropiindu—se în galop cu chiote de veselie pe cei trei cavaleri. Rudli și Fritz duceau fiecare pe după gît cîte un pui de căprioară, cu picioarele legate, iar geanta lui Frederic mi se părea foarte umflată.

„Bună vînătoare, tată!” a zis lăudîndu—se Rudli, „și Fulger al meu s—a purtat foarte bine. Să—l vezi cum aleargă prin deșert, de ridică nori de praf în urma lui”.

„Rudli nu spune tot”, a zis Frederic. „Am făcut prizoniere o turmă întreagă de antilope și le—am obligat să treacă în domeniile noastre, unde vom putea să le vînam, să le prindem sau să le domesticim după voie”.

„Ei bine”, le—am zis eu, „nici Frederic nu spune tot; el uită că tata a căpătat azi trei feciori vrednici,

care au umblat fără frică, singuri prin deșert".

Apoi întorcându—mă către Rudli, care era umflat la față: „Dar tu, cum de te—ai îngrășat așa dintr—o dată? Ia spune—mi, ce—ai pățit?"

Frederic i—a luat—o înainte: „Am să vă spun eu tot ce s—a întâmplat: După ce—am plecat de aici, am luat—o spre Valea Verde și am trecut pe celălalt mal peste niște butuci care erau căzuți de—a curmezișul râului. De acolo, ne—am înfundat în savană. O bucată de vreme n—am zărit nimic; fugarii noștri mergeau mereu în galop, căci soarele încă nu—i înmuiase. În sfârșit, am descoperit în depărtare două turme de animale, de care nu ne puteam da seama dacă erau capre, antilope sau gazele. Am chemat cîinii și i—am ținut legați lîngă noi; i—am spus lui Fritz s—o ia la stînga pe lîngă pîrîu; Rudli trebuia s—o ia pe mijloc, iar eu călare pe măgăriță urma s—o iau la dreapta, cu gîndul să aduc către centru animalele care ar încerca să fugă în cîmpie. În felul acesta le—am înconjurat și, dînd drumul cîinilor, le—am obligat să treacă peste pîrîu și apoi prin trecătoare, dincoace de sfîncile care ne despart de savană. Ca să le oprim să fugă înapoi, am întins de—a curmezișul trecătorii o frînghie lungă, de care am agățat penele de struț de la pălării și niște zdrențe de batiste, ca sperietoare pentru prizonierele noastre fricoase".

„Minunat! Numai că asta e sperietoare de zi; pentru noapte îți trebuie alta. Oricum ar fi, aș vrea să știi dacă tu ai inventat—o".

„Nu, tată, am citit într—o carte de călătorii cum fac hotentoții ca să țină pe lîngă casă antilopele prinse la vînătoare".

„Foarte bine că ai folosit ceea ce ai citit. Acum spune—ne de iepuri; ce vrei să faci cu ei? Cred că nu te gîndești să—i pui să păzească grădina de legume".

„Cred și eu că nu, dar mi se pare că ar putea foarte bine să—și găsească locul într—una din insulele noastre. Insula Rechinului, de exemplu, ar fi un loc minunat pentru o crescătorie de iepuri, unde am avea oricînd asigurate fripturi bune și blănțe pentru pălării, căci cele de castor n—o să țină mult".

„Bravo! Dar, cum de i—ai prins vii?"

„Vulturul meu e isteț; s—a repezit la o turmă de iepuri și i—a zăpăcit așa de tare, că a fost foarte ușor să—i apuce și să—i aducă la mine cum îi vezi".

Lui Rudli i se părea cam lungă povestea fratelui, său; ardea de nerăbdare să—și spună și el isprăvile.

„Acum e rîndul meu, dar am să spun mai repede decît Frederic; eu merg în galop ca și Fulger al meu! Pe cînd Frederic se oprișe în loc cu iepurii lui, eu și cu Fritz ne—am dus înainte. Cîinii după noi. Deodată, i—am văzut repezindu—se în cîmpie; două animale mari cît iepurele au sărit din iarbă și au luat—o la fugă înaintea noastră, cu o viteză de necrezut. Am pornit în galop să venim în ajutorul cîinilor; am alergat vreun sfert de oră, pînă cînd cei doi fugari au obosit. Am pus mîna pe ei și i—am legat mai înainte de a apuca cîinii să le facă vreun rău. Iată—i, cred că sunt pui de căprioară".

„Eu cred că sunt mai degrabă pui de antilope, dar oricum sunt bineveniți".

„Orice—ar fi", a reluat Rudli, „animalele noastre de călărie și—au făcut datoria, și pot zice că și vînătorii nu s—au lăsat mai jos. Dar asta nu—i nimic; abia apucaserăm să plecăm mai departe, că iată în fața noastră un fel de cuc, al cărui cîntec parcă își bătea joc de noi; se ridica în sus și ne aștepta, apoi, îndată ce ne apropiam de el, se ducea mai departe și cînta. Fritz, care nu se gîndește decît la povești, mi—a zis rîzînd:

”Ia te uită, parcă ar fi un prinț fermecat de o zîină, care vrea să ne arate calea.”

”Aș! Lasă că—i trimit eu o vorbă bună prințului tău fermecat”. Eram gata să—l ochesc, cînd m—a oprit Frederic, spunîndu—mi că pușca mea e încărcată cu gloanțe, așa că era aproape cu neputință să—l nimeresc.

Mi—am pus pușca pe umăr și ne—am urmat drumul. După cîtva timp, cucul s—a oprit deasupra unui stup de albine, săpat cu meșteșug în pămînt. Am făcut sfat de război, ca să hotărîm planul de atac al stupului. Fritz a cerut scutire, aducîndu—și aminte de încercarea nenorocită a lui de la Cuibul Șoimilor; Frederic, generalul, a declarat că el poate să facă planuri, dar că nu ia parte la îndeplinirea lor. Tot greul rămînea pe mine. Am luat un fitil cu pucioasă pe care îl aveam în tolbă, l—am aprins și l—am aruncat în mijlocul stupului.

Abia apucasem să pun focul în locuința insectelor pașnice, că s—a și auzit o bîzîială teribilă; albinele au ieșit și s—au împrăștiat în aer ca un nor negru; m—au învăluit din cap pînă în picioare, m—au înțepat, m—au hărțuit, mi s—au lipit de mîini, de față, de păr — abia am putut să încălesc și să fug. Totuși, am adus cîteva dușmance și urmele nobile ale înțepăturilor pe care le—am primit în război. Niciodată n—aș

fi crezut că o ființă așa de mică poate face atîta rău".

„Ia—o și tu ca o lecție de științe naturale pe care n—o vei uita niciodată. Du—te la mama să te îngrijească, căci uite—o cu compresele gata".

Am lăsat vorba ca să ne ocupăm de iepuri și de puii de antilope. Le—am făcut un fel de coșuri de trestii acoperite, ca să—i putem duce fără să vadă lumina. Am hotărît să—i așezăm în insula Rechinului, unde să aibă o viață plăcută și sigură.

Nu mă puteam opri să nu mă gîndesc mereu la cucul—călăuză al lui Rudli. Dacă coasta nu e locuită, îmi ziceam eu, cum a recunoscut pasărea aceasta oamenii? Cum a știut ea că mierea le place oamenilor și că, arătîndu—le—o, va primi și ea ca răsplată o parte din pradă? Oare nu cumva vor mai fi și alți oameni prin locurile mai depărtate de țărmul mării?

Lucrurile acestea erau de cea mai mare importanță pentru noi. Dacă erau și alți locuitori, trebuia să umblăm cu mare atenție și chiar să ne facem o cetățuie de apărare. M—am gîndit că cel mai potrivit loc ar fi în insula Rechinului. Clădind acolo un turn solid din care să vedem ce se petrece pe coasta de la Cort și pe care să—l întărim cu cele două tunuri, ne—am fi asigurat o retragere bună în caz de năvălire a dușmanilor.

A doua zi m—am sculat foarte devreme și am trezit și băieții. Treburile ne erau aproape gata, carnea urșilor era afumată, grăsimea așezată în butoaie de bambus.

Cum anotimpul ploios se apropia, trebuia să ne grăbim să ne întoarcem acasă, unde ne așteptau o mulțime de alte treburi. Dar nu voiam să plecăm înainte de a mai da o raită prin deșert, pe la cuibul struțului, sperînd că vom fi mai norocoși.

Ca să umblăm mai repede, am plecat călare: eu pe măgăriță, Frederic pe fiul ei, Rudli și Fritz pe animalele lor. Doctorul Ernest a rămas iarăși să păzească bagajele cu mama lui; luase locul lui Fritz ca bucătar, pe cînd cel mic se simțea în al șaptelea cer de bucurie că intrase în rîndul celor mari.

Nu am luat cu noi decît pe Turcu și pe Bili și am plecat, îndreptîndu—ne spre Valea Verde, unde am găsit toate amintirile drumurilor noastre de mai înainte; locul unde ne—am luptat cu urșii, mlaștina cu broaștele țestoase și stîncă de unde a văzut Frederic struții și pe care am numit—o Turnul Arabilor, în amintirea faptului că luaserăm struții drept arabi.

Fritz și Rudli au plecat în galop nebun; i—am lăsat, căci cîmpia era netedă ca în palmă, așa că îi puteam vedea pînă departe. Frederic a rămas cu mine să culegem în vase de bambus guma de laptele cîinelui, care se scursese din scrijeliturile pe care le făcuserăm în plantă încă de la trecerea noastră pe acolo.

Guma aceasta e cea mai puternică otravă. Locuitorii o folosesc ca să otrăvească apele în care se adapă animalele sălbatice pe care vor să le omoare. De frică să nu cadă în cursă și cele domestice, au grijă să nu le lase niciodată să se adape fără să fie supravegheate.

Frederic m—a întrebat cu ce scop adun otrava aceea.

„Vreau să ucid cu ea maimuțele din părțile noastre; apoi, aș vrea s—o folosesc la tăbăcitul pieilor de păsări și de animale pe care vrem să le împăiem, căci otrava va omori insectele".

Cei doi călăreți ajunseseră așa de departe, că abia se mai zăreau. Trecuseră dincolo de cuibul de struț către care voiam noi să ne ducem, ca să vedem dacă ouăle erau părăsite sau dacă femelele speriate de noi se întorseseră la cuib.

Abia am făcut cîțiva pași într—acolo, că am și văzut ridicînd—se din nisip patru struți mari. Cea dintîi grijă a lui Frederic a fost să—și pregătească vulturul pentru atac, dar ca să nu mai facă nici un rău victimei, i—a legat ciocul. Cîinilor de asemenea le—am pus botnițe și ne—am oprit pe loc, ca să nu speriem struții care se îndreptaseră spre noi.

Cu aripile pe jumătate întinse, alergau cu o viteză de necrezut. Dar, fie că nu ne văzuseră, fie că erau minate de frică, păsările s—au apropiat de noi pînă la o bătaie de pușcă. Am avut tot timpul să le vedem; erau trei femele și un mascul; acesta mergea înainte ca să deschidă calea și să le apere de pericole. Erau o pradă de toată frumusețea.

Crezînd că este momentul potrivit să dau semnalul de atac, am luat lațul cu plumbi și l—am aruncat spre struțul—mascul. Dar, în loc să—l lovesc la picioare, cum aș fi dorit, gloanțele s—au întors în jurul corpului, astfel că i—am strîns aripile de corp. Prin aceasta îi îngreunam mult mersul, dar victoria nu era deplină; struțul, speriat, s—a întors în altă parte și a început să fugă cu o viteză mai mare cu ajutorul picioarelor lui lungi.

Tovarășele lui, în loc să—l urmeze, au fugit în dreapta și în stînga. Le—am lăsat să plece și ne—am luat pe urma masculului, călare cum eram. Începuserăm să obosim cînd Rudli și Fritz, care se întorceau din partea aceea, i—au tăiat retragerea. Frederic a dat drumul vulturului îndreptîndu—l către struț; atunci a început un război teribil: Rudli și Fritz de o parte, Frederic și cu mine de alta, îl oboseam, îl hărțuiam întruna; dar luptătorul cel mai de folos era vulturul. Bietul struț îl simțea ca pe o pacoste mereu deasupra capului; îi auzea bătaia aripilor și înțelegea că are de—a face cu un dușman ale cărui aripi și cioc nu iartă niciodată. Vulturul, pe de altă parte, era așa de furios că avea ciocul legat, încît, dîndu—i o lovitură de aripi, l—a făcut pe bietul struț să se clatine ca năuc. Rudli, care era în apropiere, i—a aruncat lațul, și i—a prins picioarele așa de bine, că l—a doborât la pămînt. Vulturul a fost chemat și legat, iar noi am sărit toți asupra învinsului, care se zbătea îngrozitor. Dădea din picioare și se tăvălea pe nisip cu așa putere, că nu știam cum să ne apropiem de el. I—am aruncat pe cap o haină, saci și tot ce aveam, ca să—l putem lega și să nu mai vadă lumina. Găsisem secretul; îndată ce—a fost legat la ochi s—a liniștit și ne—a lăsat să—l legăm cu curele și cu frînghii, cum am crezut noi, ca să fim apărați de furia lui.

L—am legat de gît cu o curea lată; i—am mai pus încă două, ca hățuri; împrejurul picioarelor i—am legat o frînghie groasă, destul de slab ca să poată merge, dar totodată destul de strîns ca să nu poată fugi în galop dacă ar scăpa.

„Toate bune”, a zis Rudli, „dar cum o să—l ducem și cum o să—l îmblînzim noi pe uriașul ăsta?”

„Așteaptă”, i—am răspuns eu, „chiar și natura cea mai sălbatică se supune. Nu știi că indienii îi îmblînzesc pe elefanți chiar la marginea pădurii în care i—au prins?”

„Cum, tată?”

„Leagă bine trompa elefantului sălbatic, apoi îl așează între alți doi elefanți deja domesticiți, care îi dau deprinderi mai bune. Un om, călare pe el și înarmat cu o prăjină, liniștește din cînd în cînd apucăturile sălbatice ale elefantului”.

„Minunat”, a zis Rudli rîzînd în hohote; „ne—ar trebui pentru asta cel puțin doi struți domesticiți, și mi se pare că nici eu, nici Frederic nu suntem în stare să—i înlocuim”.

„Cred și eu, dar în lipsă de struți avem alte animale care îi pot înlocui. Taurul și bivolul de exemplu ar merge foarte bine de o parte și de alta a captivului, iar tu și cu Frederic, înarmați cu cîte un bici în loc de prăjină, ați face pe vizitii și l—ați învăța să meargă în rînd cu ceilalți”.

„Da, da, o să reușim!”

Am pus alături de struț pe cei doi alergători, am pregătit curele și, cînd totul era gata, și călăreții stînd călare cu cîte un bici bun în mînă, am luat din capul struțului tot ce—l împiedica să vadă. Cîțva timp a stat nemișcat, buimăcit de lumina care îi venise pe neașteptate; apoi s—a sculat repede, gata să fugă; dar, fiind oprit de curelele care îl legau de cei doi vecini, a căzut în genunchi. A încercat în mai multe rînduri același lucru, dar nu a reușit. A vrut să zboare, dar aripile îi erau legate cu frînghii, iar picioarele lui lungi aveau și ele piedici. Se smucea în dreapta, se opintea în stînga, dar nici taurul, nici bivolul nu—l luau în seamă.

În cele din urmă, obosit de luptă și înțelegînd zădărnicia tuturor eforturilor, și—a luat inima în dinți; s—a sculat și, în tovarășia celor doi vecini, a plecat în galop; Rudli și Fritz erau încîntați: răsuna cîmpia de chioțele lor. Struțul, auzindu—i, se speria și fugea și mai tare. Au alergat așa vreo jumătate de oră, după care bivolul și taurul, neînvățați cu nisipul pustiului, au început să meargă mai domol.

În timp ce călăreții alergau astfel, eu și cu Frederic ne—am dus la cuibarul struților. Văzînd o femelă ridicîndu—se de pe cuibar, am bănuit că ouăle nu erau încă de aruncat. Am luat vreo șase din ele și le—am pus într—un sac luat special, învelindu—le bine în bumbac, ca să nu se răcească, nici să se ciocnească pe drum. Pe celelalte le—am lăsat în cuib neatinse, cu gîndul că poate cloșca va veni înapoi și nu va observa lipsa lor.

Am pus sacul cu ouă pe spatele măgăriței, pe care am încălecat eu, și am plecat. Frederic a încălecat pe măgăruș, iar Rudli și Fritz, înaintea noastră, minau struțul care, mulțumită biciului, începuse să învețe încet—încet obiceiurile civilizate pe care doream noi să i le imprimăm.

Am trecut prin Valea Verde și am ajuns cu bine la peștera Urșilor, unde Ernest cu mama lui ne—au primit cu o uimire ce nu se poate descrie.

„Pentru Numele lui Dumnezeu”, a strigat soția mea văzînd struțul, „ce vreți să faceți cu pasărea asta uriașă? Vi se pare că aveți așa de multă hrană că trebuie să mai căutați prin cîmpie oaspeți care să o mănînce? Se zice că struțul mistuie și fierul; cu ce vreți să—l hrănesc eu? încă o dată, ce vreți să faceți cu

el?"

„Un cal de poștă, mamă!" a răspuns Rudli. „Un cal de poștă, pe care o să—l cheme *Iute—ca—vîntul*, dacă mă crezi, căci nimic nu—i așa de rapid ca galopul lui; de acum, eu nu mă mai urc decît pe el, și ție, Ernest, ți—l dau pe Fulger al meu cel vrednic, căci tot nu ai tu pe ce încăleca".

Am liniștit—o pe Elisabeta cu privire la îngrijorarea pe care o simțea ori de cîte ori aduceam vreun animal viu.

„Struțul", i—am spus, „nu—i așa de mîncăcios cum s—ar crede. Dimpotrivă, e foarte cumpătat; trăiește cu fructe și cu burineni pe care o să și le caute singur. De altfel, dacă va fi nevoie să—l ajutăm noi ca să trăiască, vom ști să—l facem vrednic să merite hrana pe care i—o vom da",

în timp ce laudam eu astfel struțul, în spatele meu Rudli și Fritz se certau pe el.

„Auzi, tată, Rudli cică vrea să fie al lui struțul; asta nu—i drept, căci doar nu l—a prins numai el".

„Ei bine, Fritz", i—am răspuns eu; „atunci hai să—l împărțim cu toții, căci fiecare am făcut ceva ca să—l prindem; Frederic să—și ia capul, pentru că vulturul lui l—a zăpăcit, lovindu—l cu aripile; eu vreau trupul, pentru că eu l—am prins întîi cu lațul meu; Rudli are drept la picioare, pentru că el i le—a legat cu lațul; iar tu, domnule Fritz, ai dreptul la o pană din coadă, pentru că mi se pare că acolo ai atins struțul ca să—l scoli de jos".

Am legat bine struțul între doi copaci și ne—am pregătit pentru plecarea de a doua zi dimineață. Aveam de adunat o mulțime de lucruri, căci nu voiam să pierdem nimic din ceea ce strînseserăm.

A doua zi în zori am și plecat. Struțul își luase locul între bivol și taur, înhămat ca și în ajun. Nu—i venea deloc la socoteală plimbarea aceea, se smucea în dreapta și în stînga, doar va rupe curelele cu care era legat, dar cei doi tovarăși erau ca de piatră. În afară de aceasta, mai ajuta și biciul ca să—l țină în rînd cu ceilalți ori de cîte ori se abătea. Frederic era călare pe măgăruș, eu pe măgăriță; Ernest mîna vaca, iar aceasta trăgea căruța; mama lui ședea mîndră în căruță în mijlocul teancului de provizii.

Mergeam încet ca o adevărată caravană.

Ne—am oprit la intrarea trecătorii, unde puseseră băieții frînghia cu penele de struț ca sperietoare pentru antilope; am înlocuit—o cu un gard de bambus înalt și bătut, care ne putea asigura împotriva tuturor animalelor ce nu puteau trece peste el. Împietind gardul acela, am descoperit printre lujerele cu care îl împleteam și vanilie: un fel de salcîm cu frunze lungi și subțiri, pe care l—am cunoscut după păstăile negricioase cu parfum puternic. Flori albe cu șase petale împodobeau lujerul cel mlădios al plantei.

Ca să facem gardul mai sigur, l—am îmbrăcat cu spini de amîndouă părțile, iar pe jos am presărat nisip fin, ca să cunoaștem după urme animalul care va trece prin barieră.

A doua zi, am găsit ceva în plus în averea noastră pe care nu—l observasem în ajun: în cotețul găinilor erau înșirați vreo douăzeci de puișori de găină sălbatică, ieșiți din ouăle pe care le adusesese Rudli în pălărie și pe care le clociseră găinile noastre. Soția mea era așa de bucuroasă, că a luat cu ea cîteva perechi.

Ne era așa de dor de Căminul—din—stîncă, că am plecat spre casă hotărîți să nu ne mai oprim deloc pînă acolo și să mergem cît de repede putem. Am ajuns tocmai după—amiază, morți de oboseală după un drum așa de greu prin nisipul arzător și dogoriți mereu de soare. Nu am putut face nimic pînă spre seară, decît să dăm vitelor îngrijirile de care aveau nevoie.

A doua zi, gospodina cu cei doi băieți mai mici au îngrijit de casă; au aerisit, au măturat, au scuturat, au făcut ordine peste tot, iar eu cu cei doi mai mari am descărcat bogățiile pe care le aduseserăm.

Struțul l—am legat între cei doi stîlpi tari de bambus care erau la intrarea peșterii și l—am lăsat acolo pînă să se mai liniștească. Am încercat apoi ouăle de struț, punîndu—le în apă caldă: Unele au căzut la fund, și le—am scos fără speranță; celelalte pluteau deasupra apei, ceea ce arăta că mai aveau încă în ele un început de viață, pe care voiam să—l facem să se dezvolte prin căldura focului și a bumbacului.

După aceea, ne—am ocupat de iepuri; le—am făcut în insula Rechinului niște vizuini destul de adînci, ca să—i avem asigurați oricînd. Înainte de a—i părăsi acolo, i—am pieptănat și am strîns părul, ca să facem din el pîslă pentru pălării.

Pentru antilope am făcut în mijlocul insulei un șopron în care să se adăpostească și le—am pus la îndemîină, pe lîngă hrana care creștea pe acolo, și alte provizii despre care știam noi că le plac.

Ne făcea o plăcere deosebită să vedem țîșnind dintre ierburi făpturile acelea gingașe și sperioase. Admiram mișcărilor lor ușoare, sprinteneala cu care alergau și formele frumoase ale corpului cafeniu

închis, cu o dungă albă pe spate, picioarele lor subțiri, copitele mici, coada scurtă, botul cu mustați negre.

Americanii vînează mult aceste făpturi drăgălașe pentru mosc. Se zice că au un mijloc foarte crud pentru scoaterea lui; bat antilopa cu bățul pe spate pînă se fac niște umflături în care se adună sîngele. Leagă umflăturile acelea și le strîng cu nod așa de tare, ca sîngele adunat în ele să nu mai poată ieși de acolo. Le lasă așa pînă ce pungile acelea se usucă și cad de la sine.

În ele se găsește sîngele parfumat sau moscul atît de căutat și plătit cu preț așa de mare de europeni pentru mirosul lui.

Din broaștele țestoase aduse din deșert ne rămăseseră numai două, pe care Rudli a fost însărcinat să le ducă în mlaștina Rațelor.

Piperul și vanilia, plante agățătoare, au fost puse lîngă stîlpii de bambus care susțineau pridvorul de la intrarea peșterii și al cărui acoperiș se unea cu cerdacul porumbarului.

În sfîrșit, butoaiele cu grăsimi pe care le aduseserăm și carnea afumată de urs au fost puse toate la cămară, care era așa de bogată, încît nu ne era teamă nici de cea mai teribilă foamete.

După ce am terminat toate acestea, ne—am pus să ne înfrumusețăm locuința, ca să avem și puțin lux în viața pe care o duceam.

Am pus pieile de urs să stea cîtva timp la muiat în apa mării, și pentru ca să nu le ia curentul, am pus deasupra lor niște pietroaie.

Soția mea se ocupa cu pușorii și a avut de lucru pînă să—l facă pe Knips și pe șacalul lui Rudli să trăiască printre păsările curții noastre fără să încerce vreun atac banditesc asupra lor.

Pe condor l—am pus în muzeu; tot acolo am pus și caolinul.

Toate acestea ne—au dat de lucru pe vreo două zile. Rudli era încîntat de schimbare, pe cînd Ernest era supărat de atîta schimbare, căci lui îi plăcea mai bine să stea la umbra unui copac și să citească sau să deseneze. Le—am arătat că nu era bine, nici ce—i plăcea unuia, nici ce—i plăcea celuilalt. Omul trebuie să facă de toate, ca să—i fie bine în viața lui și a celor cu care are de a face.

Aveam un lucru vechi de împlinit înainte de a începe ploile, anume să pregătim ogoarele și să semănăm în ele, în ordinea priorităților, ceea ce ne trebuia. A fost o muncă teribil de grea, pe care am făcut—o cu multe sudori atît noi, cît și vitele de muncă. Cu toată bunăvoința, nu a fost posibil să arăm mai mult de două ore dimineața și două ore spre seară, căci soarele ne cocea de—a binelea. Am reușit să arăm destul de bine ceva pămînt, în care am semănat grîu, porumb, manioc și cartofi.

Ce mai oftaturi, ce mai gemete am auzit în timpul muncii! Dar mîndria l—a făcut pînă și pe Ernest să rabde pînă la capăt.

„Ah”, zicea Rudli, „ce bună o să fie pîinea asta! Cu ce poftă o s—o mîncăm! Am cîștigat—o cu sudoarea frunții!”

În timpul liber, ne—am ocupat de dresarea struțului. Numai cu mare răbdare am reușit.

La început, elevul nostru se înfură și ne bătea cu picioarele, cu capul și cu ciocul; noi îi dădeam fum de tutun, pînă se amețea, se clătina pe picioare și cădea jos, fără nici o putere. De multe ori am avut nevoie să întrebuițăm acest mijloc. Pe măsură ce se mai domolea, în aceeași măsură dădeam drumul frînghieii care îl lega de stîlpul de bambus, ca să se poată culca și scula în voie. Aveam cea mai mare grijă de mîncarea lui; îi pusese în față pe o masă de trestii tîgve pline cu ghinde, orez, porumb, merișoare și tot ce știam că—i face mai multă plăcere.

Trei zile, toate încercările și grijile noastre au fost zadarnice; mîndrul captiv n—a vrut să se atingă de nimic, și începusem să mă îngrijorez de urmările îndărătniciei lui. Atunci, soția mea l—a îndopat cu forța ca pe un curcan, pînă ce l—a învățat cu mîncarea noastră, și el a început să mănînce singur, ba în cele din urmă chiar cu vădită poftă.

Cu fiecare zi ce trecea se făcea mai blînd; ne lăsa să ne apropiem de el fără să ne mai lovească nici cu picioarele, nici cu capul și, după cîtva timp, am încercat să—l dezlegăm și să mai facem o plimbare cu el prin apropiere. L—am înhămat între bivoli și tauri și, cu ajutorul biciului și mai ales al fumului de tutun, am reușit să—i dăm cu destul folos cea dintîi lecție de trap, galop, mers la pas, etc.

După o lună, educația era făcută, și ea reușise așa de bine, că mă gîndeam la folosul pe care trebuia să—l trag de la el. Am vrut să—l pun la ham ca pe vite. Îmi trebuia o zăbală; dar ce fel de zăbală să meargă la cioc? Observasem că struțul se oprea îndată ce nu vedea lumina și pornea la drum imediat ce—i descopeream ochii ca să vadă. Pe asta m—am bazat ca să—i fac un fel de zăbală. I—am făcut din piele de cîine de mare o bonetă ca a vulturului, care îi acoperea capul și se lega împrejurul gîtului. În

dreptul ochilor i—am făcut două găuri, în fața cărora, am pus câte un capac făcut din țeasta de la o broască mică din savană. Cu aceste capace aveam posibilitatea să trecem struțul după voie de la lumină la întuneric și invers. Când cele două capace erau ridicate, struțul alerga în galop drept înainte; când închideam unul, mergea în direcția ochiului cu care vedea lumina; când le închideam pe amândouă, se oprea dintr—odată. Nici calul cel mai învățat la ham nu asculta așa de bine ca struțul nostru.

Această reușită ne—a dat curaj, și mai târziu ne—a venit ideea să—i împodobim boneta, ca să fie mai arătoasă; i—am pus două pene albe luate din coada primului struț și de jur împrejur i—am atârnat codițe împletite din panglici care fluturau în vînt, dînd alergătorului nostru o înfățișare într—adevăr frumoasă.

Copiii erau încîntați și n—ar mai fi dorit nimic, dar eu visam la mai mult. Struțul era foarte voinic și răbda multă oboseală. Voiam să mă folosesc de asta ca să—l învăț să ne care greutăți ca orice vită de tras și apoi să—l facem și cal de curse. I—am făcut hamuri și șa, pe care le—am reușit ca cel mai bun curelar din lume.

Cu mare greutate a primit hamurile și mai ales șaua și călărețul; dar, cu răbdare, am ajuns să—l facem să—i ducă pe băieți călare în galop de la Căminul—din—stîncă pînă la Cuibul Șoimilor și să facă drumul acela într—un timp de trei ori mai scurt decît ar fi putut calul cel mai rapid.

Cînd l—au văzut așa de bine dresat, băieții au început din nou să se certe pe struț. Ca să fac pace, l—am dat lui Rudli, ca fiind cel mai ușor și mai sprinten dintre toți, dar cu obligația să—l dea și celorlalți cînd vor avea poftă să se plimbe și să—l întrebuințeze mai mult pentru cărat poveri decît pentru călărie de plăcere.

În timpul acesta, clocitul artificial al ouălelor de struț dăduse rezultate bune: din șase ouă ieșiseră trei pui. Erau cele mai caraghioase făpturi ce se pot imagina: păreau niște gîște cocoțate pe două picioare lungi ca niște picioroange, pe care se bălăbăneau cu stîngăcie. Unul a murit îndată ce—a ieșit din ou. Pe ceilalți doi i—am crescut cum am putut mai bine, ca să înlocuim îngrijirile mamei lor.

După ce l—am domesticit bine, struțul a trecut în rîndul celorlalte animale ale noastre. Ne—am întors iarăși la ocupațiile care aveau să ne aducă înlesniri cît mai multe în viața din Căminul—din—stîncă.

Am început cu pieile de urs; le—am curățat bine de toate resturile de carne, le'am freat cu oțet și cu un amestec de cenușă și grăsime, pînă ce am ajuns să le dăm toată mlădierea pe care o doream. Nu aveau nici un miros; au fost cele mai călduroase învelitori ale noastre.

După aceea ne—am gîndit că pentru iarnă ne trebuia o băutură întăritoare în afară de apă. Am preparat două butoiașe de hidromel, amestecînd miere cu apă și lăsînd—o să fermenteze. Unul l—am lăsat simplu, iar pe celălalt l—am aromat cu nucșoare tămîioase pentru zile mari. După hidromel, am făcut oțet, care a fost foarte bine primit de gospodină.

Cînd am terminat toate pregătirile în vederea iernii, ne—am gîndit și la lucruri mai puțin obișnuite.

Am început cu fabricarea pălăriilor. Meșteșugul acesta era cu totul nou pentru noi, așa că, cu tot efortul depus de noi, nu am reușit să facem mare lucru.

Am făcut un fel de tipar de lemn de forma capului, peste el am întins un strat gros de pastă făcută din clei de pește și păr de animale. Am lăsat—o să se usuce și să ia forma tiparului. Cu toate eforturile noastre, nu am căpătat decît o formă destul de urîță, dar trebuia să ne mulțumim cu ea, căci pălăriile noastre erau în așa hal de rupte, că nu mai puteau servi să ne apere de soarele cel arzător.

„Ce—i asta, tată?" a întrebat rîzînd Ernest. „Bonetă? Pălărie? Sau tichie?"

„Pălărie, scufie, sau tichie", a zis Frederic, „eu întreb dacă țesătura o să rămînă cu culoarea asta urîță pe care o are acum. Eu vreau o culoare care să—i schimbe total aspectul".

Cu cîrmîzul pe care îl aveam la îndemînă, am reușit să dau pălăriei o culoare roșie destul de frumoasă. Împodobind—o apoi cu pene de struț și cu un galon care se găsisese în sacul fermecat, i—am dat o înfățișare așa de frumoasă, că de unde la început o disprețuiam, acum toți ar fi dorit s—o aibă. Dar ea era dinainte sortită lui Fritz, care de trei zile umbla cu capul descoperit, căci își pierduse pălăria cea veche.

Făcusem o singură pălărie, dar aveam patru băieți, care toți doreau să se vadă gătiți ca cel mic. Nu aveam însă material, așa că a trebuit să adunăm cît de mult păr de castor pentru o nouă serie de pălării. Am făcut niște curse ca cele obișnuite în Europa pentru guzgani, dar în care, în loc de slănină, am pus ca nadă peștișori mici, care le plac foarte mult castorilor. Vînătoarea a fost foarte veselă și norocoasă; ne—am întors acasă cu tolbele pline.

"Timp de zece zile, toată familia a fost ocupată cu fabricarea pălăriilor de castor, care ne ieșeau din ce în ce mai bine.

Învățaserăm să facem nu numai calota pălăriei, ci și borul, așa că n—am mai avut nevoie de pene de struț ca să ne umbrească, și astfel a rămas numai Fritz cu podoaba aceea.

Cînd am terminat cu meseria de pălărieri, am trecut la cea de olari. Ne—am așezat atelierul într—un colț al peșterii. Am făcut un cuptor după cum m—a tăiat pe mine capul, căci nu văzusem, prea bine niciodată cum se fabrică oalele. Tot așa a mers și cu prepararea materialului. Am făcut o cocă din nisip fin luat de la stîncile din savană și din talc. Am frămîntat—o bine și am lăsat—o să se întărească puțin. Roata de olar am făcut—o din două roți orizontale unite printr—un arc vertical. După multe încercări, am reușit să fac mai multe vase: farfurii, oale, cești cu farfurioare, castroane, etc. La copt, multe s—au crăpat, dar tot au rămas jumătate destul de bune și de străvezii. Soția nu mai putea de bucurie văzîndu—și bucătăria deodată așa de bogată și ne—a promis o mulțime de bunătăți pe care nu le putuse face din lipsa de vase.

După ce am prins meșteșugul, ne—am gîndit și la lux.

Ceștile nu ne—au mai plăcut așa simple; înflorituri nu puteam face, căci zugrăveala pe porțelan era un secret pe care nu—l știam, dar mi—am amintit că aveam de pe corabie mai multe lădițe cu mărgelă și alte găteli din imitații de pietre prețioase, luate pentru schimburi cu indienii din America. Am sfărîmat cu ciocanul cîteva dintre sticlele acelea colorate și am amestecat sfărîmăturile cu coca de porțelan. Acest amestec a dat vaselor culori deosebite, iar mărgelile pe care le—am înfipt în vasele încă moi adăugau la podoabă o nouă frumusețe.

După vasele lucrate la roată am făcut și din cele cu tipare. Am fabricat tot felul de tipare de lemn, le—am despicat drept în două și am reușit să facem cești, vase de fructe, etc, pe care copiii și mama lor le așezau cu nespusă bucurie pe rafturile din bucătărie.

CAPITOLUL 3

Anotimpul ploios se apropia, și în curînd am fost nevoiți să nu ne mai îndepărtăm de casă. Vînturile și ploile au reînceput ca în toți anii. Cerul, mult timp așa de limpede, s—a acoperit cu nori negri; furtuni cumplite vesteau sosirea iernii. Am închis ușa peșterii și ne—am apucat de treburi potrivite cu vremea care venise.

Roata olarului se învîrtea aproape întruna. Ne perfecționaserăm așa de mult, că ajunseserăm să facem lucruri dintre cele mai grele. Din cojile ouălor de struț, tăiate de Ernest după felul în care am mai spus, am făcut cupe frumoase cu picior, de care ne—am servit ca vase de băut și ca vase pentru flori.

Condorul, care fusese lăsat neterminat, a fost împăiat cum trebuie; i—am făcut ochii de porțelan și l—am așezat lângă boa, cu aripile întinse și cu capul mîndru ridicat în sus.

Dintre toate instrumentele pe care le aveam, strungul era cel mai căutat de soția mea; una—două venea să—mi dea ceva de lucru, așa că ajunsesem un lucrător destul de iscusit.

Dar toate acestea îmi dădeau mai mult mie de lucru decît băieților mei și mă temeam să nu se învețe cu lenea, mai ales că eram abia la jumătatea anotimpului ploios. Ernest citea mult, dar ceilalți nu aveau atîta înclinare pentru studiu ca el și nu știam ce să le găsesc mai potrivit, cînd Frederic mi—a venit în ajutor:

„Tată", a zis el, „avem struțul pentru mers în goană pe drumurile domeniului nostru; avem vite puternice pentru căratul poverilor; avem șalupa și bărcile pentru mers pe apă, dar ne lipsește un vas care să zboare pe suprafața apei așa cum zboară struțul pe pămîntul pe care abia îl atinge cînd aleargă. Am citit undeva că groenlandezii au un fel de luntre cum aș vrea eu, căreia îi zic caiac. De ce nu am face și noi un caiac? Am putut face o barcă, de ce să nu reușim noi să facem ceea ce au putut face niște sălbatici?"

Cu toate că soția mea nu se bucura că ne mai facem încă un mijloc de transport pe mare, eu am pus imediat în lucru caiacul, pentru că mi se părea, pe lângă altele, și o ocupație minunată pentru băieți.

Caiacul, singurul vas plutitor al groenlandezilor, este un fel de luntre în formă de găoace, făcută din piele de balenă sau de focă. E foarte ușoară, și luntrașul, după ce a mers cu ea pe mare, și—o poate duce ușor pe spate de la țarm pînă acasă.

Dinți de balenă, trestii de bambus și piei de cîine de mare au fost materialul de care ne—am folosit. Doi dinți îndoiiți, legați la cele două capete și despărțiți în mijloc printr—un băț de bambus pus de—a curmezișul au format marginea de sus a vasului. Alți dinți, împlețiți cu trestii mlădioase și cu mușchi, au alcătuit scheletul.

A trecut mai mult de o lună pînă să—l terminăm, dar era așa de frumos, că băieții erau fericiți văzîndu—l și așteptau minuni de la el. Cînd scheletul a fost gata și a fost căptușit pe dinăuntru cu mușchi și cu cauciuc, ne—am apucat de învelitoare.

Am luat piei de vițel de mare și am îmbrăcat caiacul cu ele, petrecîndu—le mult una peste alta și aducîndu—le peste margini pînă în mijlocul vasului. O cusătură artistică le—a prins una de alta și, pentru mai multă siguranță că nu va pătrunde apa, am turnat un strat gros de cauciuc peste cusătură.

De o parte și de alta a caiacului am pus două lopeți de bambus. în față am păstrat un loc pentru pînză, caz în care ne—am fi hotărît mai tîrziu să o punem.

Frederic a fost recunoscut de toți ca proprietar al caiacului, ca unul care ne dăduse ideea să—l facem; apoi, ca cel mai mare, mai îndemînat și mai curajos dintre frați.

Mai rămăsese un lucru important de făcut ca să terminăm caiacul: îmbrăcămîntea vîslașului.

Auziserăm toți de scafandru, și copiii n—au lăsat—o în pace pe mama lor pînă nu s—a pus la lucru.

În cîteva zile, Frederic a avut un costum complet de scafandru, făcut din mațe de balenă, cusut în așa fel, încît să nu lase să iasă pe nicăieri aerul dintre el și capul băiatului. Partea care îi îmbrăca capul era un fel de bonetă, terminată în sus printr—o țeava prin care intra aerul necesar sub apă.

Iarna se scurgea pe nesimțite; cu lecturi, cu învățatul limbilor și cu meșteșugurile despre care am scris mai sus au trecut într—un fel mai ușor și mai puțin neplăcut zilele triste care ne despărteau de anotimpul frumos.

Iarna fusese ca și cele din anii trecuți; începuse cu vijelie năpraznică, apoi vreo două luni și jumătate de ploi liniștite, și spre sfîrșit iarăși furtunile care zguduiau toată natura, ca să vestească întoarcerea primăverii.

Încet—încet, soarele s—a arătat iarăși, vîntul a încetat, marea s—a liniștit, verdeța a ieșit de sub apa

care o acoperise timp de trei luni; natura a înviat. Am părăsit peștera, ca să ne reluăm viața de afară; cu o plăcere de nedescris, am regăsit aerul curat de pe coastă, copacii cei mari de la Cuibul Șoimilor și toată vegetația vie și bogată din jurul nostru.

Haina de scafandru era cel din urmă lucru pe care îl făcuserăm. Frederic a vrut să ne dea o reprezentatie. S—a hotărât proba: într—o după—amiază însoțită s—a îmbrăcat cu costumul; la bonetă avea în dreptul ochilor două găuri acoperite cu talc ca să vadă, iar în sus se termina cu un tub de trestie, prin care să—i vină mereu aer proaspăt. Când l—am îmbrăcat, am râs toți cu poftă, căci era cât se poate de caraghios. El însă, foarte serios, a intrat în apă și s—a îndreptat spre insula Rechinului, unde am ajuns și noi odată cu el mulțumită bărcii cu „motor”.

Scufundătorul a ieșit la țarm și s—a scuturat ca o rață de apă cu care era murat. L—am ajutat apoi să se dezbrace. Proba reușise așa de bine, că toți băieții voiau să aibă câte un costum de scafandru, ceea ce mama lor le—a promis fără să se lase mult rugată.

După aceea ne—am dus să vizităm insula pe care n—o văzuserăm de patru luni. Ardeam de nerăbdare să știm cum au dus—o coloniștii noștri cei noi în timpul iernii.

Cea dintâi vizită am făcut—o la antilope. Cum ne—am apropiat au și luat—o la fugă, dar am văzut cu plăcere că ralia de orez și de porumb amestecat cu sare pe care le—o lăsaserăm avusese multă căutare. Le—am schimbat așternutul de trestii, le—am lăsat altă rație și am plecat prin insulă, ca să nu le facem să stea prea mult departe de culcuș.

Băieții au adunat tot felul de scoici și corali pentru muzeu. Soția mea, care punea puțin preț pe corali, căuta ceva mai de folos și a descoperit o plantă marină, din care a cules un mănunchi destul de mare și l—a pus cu grijă pe fundul bărcii, fără să ne spună nimic. Acasă a luat—o, a împachetat—o cu alte frunze pe care le găsisese în golful Salvării și le—a încuiat în cămară cu oarecare taină.

„Chiar așa”, i—am zis eu rîzînd, „precis că ascunzi de noi ceva de preț; nu cumva e tutun și—l ascunzi de frică să nu ne vezi fumînd?”

Ea a surîs și mi—a spus că mai tîrziu o să aflăm numele și foloasele plantei ascunse și o să ne minunăm de ea. Pămîntul era încă prea umed ca să putem merge mai departe, așa că am folosit cele din urmă zile pe care le mai aveam de petrecut sub bolta căminului nostru ca să așezăm frumos pe măsuțele din muzeu corali și scoicile pe care le adunaserăm pe insulă. Ocupația aceasta i se potrivea mai mult lui Ernest, care își dădea toată osteneala să merite numele de învățat pe care i—l dădeam și să nu poarte degeaba titlul de bibliotecar și custode al muzeului de la Căminul—din—stîncă. Citise mult în cele patru luni de iarnă, așa că puteam învăța de la el o mulțime de lucruri noi, pe care le ascultam cu multă plăcere.

După ce s—a uscat pămîntul, ne—am reluat excursiile obișnuite prin toate părțile pe unde se întindea domeniul nostru.

Am mai făcut un drum la insula Rechinului, unde am văzut îndeaproape plantațiile și iepurii. Toate mergeau de minune; iepurii se înmulțiseră peste așteptările noastre și rodeau cu poftă algele de pe țărmul mării. Când ne—am apropiat de ei, au fugit speriați printre stînci, ceea ce ne—a hotărât să Le facem un țarc în care să—i prindem ușor la nevoie.

Pe insula Balenei am găsit totul în starea cea mai înfloritoare. Peste tot erau semne de belșug și de bogăție, așa că inimile ne erau pline de mulțumire și de recunoștință față de Dumnezeu.

Într—o zi, pe cînd eram ocupat cu de—ale casei, trei băieți au plecat fără să ne spună nimic, luînd cu ei mîncare, niște morcovi și arme. Am bănuț că se duc la vînătoare, dar i—am lăsat să plece în pace, vîzîndu—mi de treaba mea.

Ernest a rămas acasă în bibliotecă; mama lui gospodărea ca de obicei.

Mi—a venit în gînd să fac și eu ca cei trei neastîmpărați și să mă duc singur să fac o încercare: îmi trebuia un mai de lemn, destul de mare ca să pisez griul, dar nu mă înduram să tai un copac de lîngă căminul nostru. M—am dus la grajd, unde n—am găsit decît bivoul; l—am înhămat la sanie și am plecat spre pîrîul Șacalului, luîndu—i cu mine pe Folb și Braun.

Mergînd spre pîrîu, mă gîndeam să trec și pe la lanurile de manioc și de cartofi care erau dincolo de apă. Nu văzusem de patru luni ogorul pe care îi muncisem cu atîtea sudori și eram nerăbădător să văd ce—au făcut ploile pe acolo. Mă așteptam să găsesc vegetația cea mai frumoasă, dar mare mi—a fost mirarea și necazul cînd am găsit totul răsturnat! Frunzele și tulpinile care ieșiseră din pămînt fuseseră călcate în picioare; rădăcinile împrăștiaste peste tot; era o jale întreagă. După urme, m—am gîndit că trebuia să fi trecut pe acolo o turmă întreagă de animale, dar dacă vor fi fost porci sălbatici sau de—ai

noștri, nu—mi puteam da seama. Eram cum nu se poate mai descurajat, cînd Folb și Braun mi—au adus de dinapoi o familie, în fruntea căreia era... scroafa noastră cea bătrînă, care grohăia foarte supărată. Eram așa de furios, că aproape fără să mă gîndesc am tras cu pușca și am culcat la pămînt doi purcei, care au plătit pentru toată familia. Ceilalți au luat—o la fugă.

Am chemat apoi cîinii, le—am dat să mănînce capetele purceilor, am pus trupurile în sanie și am plecat să aleg copacii pentru care plecasem. După ce mi i—am însemnat cu securea, m—am întors cît se poate de supărat.

Efortul pe care îl depune un om pentru a ajunge la un scop nu e nimic în comparație cu durerea pe care o simte cînd vede zădărnindu—se rodul muncii lui. Eram întocmai ca plugarul care a muncit din greu să—și are și să—și semene ogorul, și care își vede apoi toată speranța spulberată într—o zi de furtună.

I—am povestit și soției toate stricăciunile pe care le găsisem pe cîmp; era și ea așa de supărată, că nici nu—i venea să se mai uite la cei doi purcei. Totuși am rugat—o să—i gătească, iar ea, chiar pentru masa din seara aceea, a făcut spinarea celui mai mic friptură la frigare, cu o garnitură bună de cartofi prăjiți.

Spre seară începuserăm să ne îngrijorăm din cauza întîrzierii băieților, cînd iată—l pe Rudli sosind în galop, călare pe struț; ceilalți erau mult în urma lui. El nu aducea nimic, căci zicea că struțul nu voia nici o povară cînd avea pe cineva călare. Fritz și Frederic aduceau fiecare cîte un sac în care era tot ce vînaseră: o maimuță, un cangur și alte animale mai puțin cunoscute și de mai puțin folos.

Fritz mai aducea un buchet de spini cu care ne puteam ajuta foarte mult la curățatul părului pentru fabricarea pălăriilor și a postavului.

Dar vînătorii ardeau de nerăbdare să ne povestească peripețiile lor. Ca de obicei, Rudli a început:

„Mai întîi de toate, să aducem laude calului meu cu picioare lungi! Despre el se poate spune că este ușurel ca vîntul și aleargă ca furtuna. Mă duce așa de repede, că nici nu pot ține ochii deschiși și abia pot răsufli. Cel dinții lucru care îmi trebuie acum este o mască cu ochelari de sticlă. îmi faci una, tată, nu—i așa? Trebuie”.

„A, domnule cavalier, îmi pare foarte rău, dar n—o să—ți fac mască”.

„Și de ce nu?”

„Pentru două motive: întîi, pentru că în loc să mă rog, tu îmi poruncești, Tu uiți că față de tatăl tău nu ai voie să spui niciodată *trebuie*; al doilea, pentru că nu ai voie să ceri altuia să—ți facă un lucru care îți trebuie ție. Fă—ți—l singur! Cine poate face un lucru și nu—l face dă dovadă de lene sau de reavoință”

„Ai dreptate, tată”, a zis Rudli, întinzîndu—mi mîna; „iartă—mă; am fost cam repezit, dar o să mă îndrept”.

„E bine așa”, a zis Frederic. „*Totul prin tine însuși*. Asta am făcut noi azi toată ziua; n—am avut nevoie de nimeni să ne pregătească prînzul în mijlocul deșertului. Dar ce zici, tată dragă, de atîtea blănițe pe care le aducem?”

Aveam în fața mea toate prăzile vînătorilor mei, care mai de care mai lăudăros. Cangurul i—a prilejuit lui Ernest să dea încă o lecție fraților lui, care îl ascultau cu mult interes; spinii aveau să ne fie de mult folos; mai aduseseră și butași de mere și de scorțișoară, pe care mama lor i—a pus chiar a doua zi în grădină. Aceasta era o prevedere la care nu mă așteptam din partea lor și care mi—a făcut cu atît mai multă plăcere.

Am făcut încă multe treburi de gospodărie, menite să aducă cît mai multă plăcere și ușurare în viața noastră liniștită și modestă. Dacă aveam nevoie de o unealtă, mă puneam repede la lucru și nu mă lăsam pînă nu mi—o făceam.

Într—o zi, m—am gîndit să aleg din scheletul balenei cîteva oase albe și tari de la șira spinării, ca să fac din ele piulițe de pisat grîul. Am găsit șase, pe care le—am așezat pe niște pietroaie mari, în bucătărie. Soția mea le—a făcut safteaua cu orez; băieții au ajutat—o. Ce—i drept, nu mergea tocmai repede, dar totul era să reușim; nu ne grăbea nimeni. Găinile sălbatice și struțul nu se lăsau gonite de lîngă băieți în timp ce pisau orezul; cum apuca să sară un bob din piuliță, îl și ciuguleau. Struțul mai ales, întinzîndu—și gîtul de la înălțimea picioarelor lui și repezindu—se să ciugulească pe jos boabele împreună cu găinile, era tot ce putea fi mai ciudat și mai pitoresc.

Era viață și mișcare în jurul nostru; animalele domestice care se îmblînzeau din ce în ce mai mult, munca băieților mei, totul făcea ca locuința noastră să aibă înfățișarea unei gospodării în care domnește bogăția și belșugul.

Nu trecuseră decît cinci luni de cînd semănaserăm grîul, și el era bun de secerat; aceasta mă bucura

foarte mult, căci însemna că puteam face două recolte pe an.

Se adunaseră o mulțime de treburi deodată pe capul nostru; în curînd trebuiau să apară scrumbiile; după ele cîinii de mare; apoi venea culesul maniocului, al cartofilor, precum și alte lucruri pentru care anul nu avea niciodată destule zile.

Ca să o liniștesc pe gospodina noastră, care se supăra mult că nu mai putea face față la atîtea treburi, i—am spus că maniocul și cartofii mai puteau rămîne în pămînt fără probleme.

Înainte de toate, trebuia să începem secerișul grîului; era cel mai însemnat mijloc de hrană, și trebuia să—l adunăm cît mai repede.

Soția mi—a cerut legători pentru snopi, iar băieții seceri.

„Nu avem nevoie nici de unele, nici de altele, căci vom culege grîul ca italienii”.

„Dar cum să cărăm atunci snopii nelegați la patul?”

„Pentru asta, italianul nu—și bate capul! Mai întîi nici nu face snopi, și apoi, fiindcă treieră grîul chiar lîngă locul unde l—a cultivat, nu are nevoie să care snopii acasă”.

„Atunci e ceva cu totul deosebit”.

„O să vedeți acum”.

Zicînd acestea, am apucat cu mîna stîngă atîtea spice cîte puteam cuprinde și, strîngînd bine mînunchiul, am tăiat cu un cuțit ascuțit paie, cam cu un deget mai jos de unde începeau spicele. Am aruncat în panerul dintre cele două vite acest prim mînunchi și am zis lui Frederic:

„Uite prima parte a culesului după moda italienească. Acum la lucru! Merge cît se poate de repede!”

„Ba eu una”, a zis soția mea plimbîndu—și cu milă privirea peste cîmpul astfel dezbrăcat, „să vă spun drept, nu găsesc bună metoda asta. Doamne ferește, dar nu—i păcat de toate paie și spicele care rămîn în urmă?”

„Stai, nu te grăbi să judeci, căci italianul nu—și face el o socoteală chiar așa de proastă”. „Nu înțeleg”.

„Uite cum: După ce culege spicele, el lasă paie pe cîmp pînă ce crește între ele iarba proaspătă și ajunge înaltă cît ele. Atunci le cosește odată și le dă la vaci ca cea mai bună hrană. Vacile îi dau lapte, și astfel bea el ceea ce n—a mîncat”.

„Bine, dar dacă dau paie să le mănînce vitele, ce le mai aștern în grajd?”

„Ei nu au nevoie să le aștearnă paie pe jos. Pămîntul din țara lor e așa de uscat, că vitele pot dormi și fără paie dedesubt. Dar, să ne grăbim, căci avem de treierat și de vînturat. Băieți, duceți—vă mai înainte la peșteră și pregătiți alergătorii, căci o să avem nevoie de ei!”

Nu după mult timp, am plecat și noi, lăsînd cîmpul gata secerat. Vitele duceau încet cea din urmă povară de spice în palanchin. Cum au ajuns la arie, Ernest și mama lui au întins spicele pe fața ariei, iar cei trei călăreți stăteau gata să încalece la semnalul meu, ca să înceapă treieratul.

Era un rîset și o veselie nespusă, căci așa ceva nici nu mai văzuseră, nici nu mai auziseră copiii mei.

„Sus, cavalerilor, pe șal!” și le—am arătat că nu aveau altceva de făcut decît cîteva alergături împrejurul ariei, pînă se vor scutura spicele.

Taurul, măgărița și struțul se luau la întrecere. Cei călări făceau un haz nebun; soția mea, Ernest și cu mine, înarmați cu cîte o furcă de lemn, așezam la loc în arie spicele aruncate de gonași.

După ce s—a terminat treieratul, a venit vînturatul. Am adunat grîul pe o *leasă* deasă și l—am vînturat cu lopeți de lemn, dar pleava ne chinuia îngrozitor, căci ne intra în ochi, în nas și în gură, pînă ce ne—am gîndit să ne apărăm folosind cu rîndul boneta de la albine.

Păsările din curte, care stătuseră liniștite în timpul treieratului, îndrăzneau acum să se apropie, și care mai de care își luau dijma din boabele ce cădeau de pe lopeți.

„Lăsați—le, copiii; ceea ce fură de aici ne vor înapoia. Dacă scade grămada de grîu, în schimb puii cresc și se îngrașă”.

Dar soția mea nu gîndea ca mine despre economia casnică, și pînă să le iau eu apărarea, ea le și alungase cu o prăjină.

Au trecut mai multe zile pînă să terminăm. Înainte de a strînge recolta din arie, voiam să știu cît am scos. Eram destul de bogați ca să putem înfrunta foametea pentru multă vreme: aveam mai bine de 60 de banițe de orz, 80 de grîu și peste 100 de porumb. Cel mai bine mersese porumbul, căruia se vede că—i priise pămîntul mai mult ca celorlalte.

Porumbul, firește că nu l—am treierat ca pe grîu; am scos știuleții, i—am uscat bine și i—am bătut pînă ce—am desfăcut boabele. Pănușile le—am pus sub așternutul nostru, ca să ridicăm mai sus paturile;

cocenii i—am ars, și cu cenușa am făcut leșie de spălat rufele.

Cum am terminat prima recoltă, a trebuit să o pregătim pe a doua.

Abia începuserăm, că iată ridicându—se din mijlocul câmpului un stol numeros de prepelițe și de potîrnichi mai mari decît cele din Europa. Veniseră după spicele rămase în urma secerișului pe câmp. Cum nu ne așteptam la o vînătoare, nu am putut prinde decît o prepeliță, dar ne—am făcut planul ca altă dată să fim pregătiți ca din ogorul care ne dă grîu și porumb să ne mai asigurăm după două—trei zile de la seceriș și o bună vînătoare de prepelițe și potîrnichi.

După ce am curățat câmpul, n—am mai fost nevoie să—l arăm, așa că l—am semănat, dar nu cu grîu și cu porumb, ci cu ovăz și cu orz, ca să nu secătuim locul tot cu aceleași plante.

Abia s—am terminat plugăria, că a sosit valul de scrumbii. Aveam deja destule provizii de iarnă, așa că ne—am mulțumit numai cu două butoaie de scrumbii: într—unui sărate și în celălalt afumate. Am mai pus o mulțime vii în rîul Șacalului, ca să le pescuim cînd vom avea poftă.

Cîinii de mare au urmat și ei la rînd; pieile, intestinale și bășicile, toate au fost pregătite cu îndemînare în vederea întrebuințării lor. Atunci am putut termina complet și caiacul; punîndu—i destule bășici și intestine umplute cu aer, l—am făcut așa de ușor, că plutea ca o jucărie pe mare. Frederic voia să—l mai încerce o dată pe mare.

Proba caiacului a fost o sărbătoare pentru toată familia. Toți ne adunaserăm la mal; Frederic îmbrăcat în costumul de scufundător a fost poftit să se urce în luntrea de piele.

Am uitat să spun că acest caiac avea dedesubt două roți de aramă luate de la o macara dublă de pe corabie, ca să—l putem întrebuința și ca trăsură la nevoie. Aceasta le—a dat băieților tot felul de idei. Frederic s—am așezat mîndru în barca lui. Cînd toate pregătirile au fost gata:

„În mare!” i—am strigat eu lui Frederic. „În mare! În larg! În larg!” au repetat neastîmpărații de lingă mine, și caiacul a lunecat pe apă cu o viteză de necrezut. Apa golfului era liniștită, și în curînd marinarul meu a început să se legene vesel pe apă; a făcut tot felul de mișcări, unele mai îndemînatice și mai îndrăznețe decît altele. Cînd înainta în linie dreaptă, pînă îl pierdeam din ochi, cînd se întorcea deodată spre noi; alteori dispărea într—un val de spumă, ca să se ridice iarăși mîndru deasupra, cu lopata în aer în semn de victorie.

Nu s—am mulțumit numai să plutească pe apa din golful liniștit; a trecut și în rîul Șacalului; dar curentul era mai puternic decît el și l—am aruncat cu așa putere înapoi în mare, că nu l—am mai văzut.

Într—o clipă, am sărit cu Rudli și Ernest în șalupă și am alergat în ajutorul lui. Eu întorceam manivela, ca să dau mașinii viteza cea mai mare, iar băieții vîsleau cît puteau. Zburam pe valuri aproape fără să le atingem, dar nu zăream nicăieri nimic; strigam, dar nu aveam nici un răspuns. Inima începuse să mi se strîngă de neliniște, cînd deodată am văzut ridicându—se un nor de fum în dreptul unei stînci de la suprafața mării.

Mi—am revenit curajul.

„E salvat! E salvat! Frederic e acolo în direcția fumului pe care îl vedeți, și într—un sfert de oră ajungem acolo”. Am tras și eu un foc de pistol, la care am primit răspuns tot din partea aceea. Vîslind cu mai multă putere, după un sfert de oră, am ajuns la el. Eroul nostru era așezat între stînci, iar în fața lui era o morsă ce—și dădea sufletul în urma loviturilor primite. L—am certat pe Frederic pentru purtarea lui.

„Tată, curentul e de vină, și vîslele mele prea slabe. După ce—am fost aruncat în mare, nu v—am mai văzut, căci eram foarte departe; dar nici n—am avut timp să mă sperii, căci m—am văzut înconjurat de o mulțime de morse. Am aruncat cîrligul asupra uneia, dar n—am omorît—o, așa că m—am luat după ea pînă s—o pot lovi încă o dată. După ce s—am zbatut cîtva timp, dihania a venit să se întindă pe stîncă asta. Eu, de teamă să nu pățesc ca Rudli cu coada șarpelui, i—am mai tras și două focuri de pistol, pe care cred că le—ați auzit”.

„Ai avut mare curaj și noroc de ai ieșit din primejdie. Morsa e un animal foarte periculos; în loc să fugă de tine, ar fi putut să se întoarcă împotriva ta, să—ți răstoarne cu colții ei tari caiacul în care erai, și cine știe ce se întîmpla cu tine! Slavă Domnului că ai scăpat! Nici măcar nu ne e de vreun folos namila asta”.

„Dacă nu—i bună de altceva, cel puțin o să—i tai capul și o să—l pun în fața caiacului; colții ei lungi și albi vor atrage privirile, și am să—i dau caiacului numele de Morsa”.

„Bine. Dinții sunt tot ce—i mai de preț din tot animalul. Dar grăbește—te, căci uite că se înnorează; sunt semne de furtună”. Frederic s—am pus la lucru.

Ernest se mira cum se făcea că se găsesc în regiunea aceea caldă morse, care sunt animale de apă rece.

„E drept", i—am zis eu, „că sunt animale din mări polare, dar trebuie să fi fost aduse de vreo furtună care a răscolit adâncurile mărilor, sau e din soiul celor care se găsesc pe la Capul Bunei—Speranțe și care se deosebesc foarte puțin de cele nordice.

Frederic terminase operația, și în timp ce eu tăiam de pe spatele și de pe burta morsei fișii de piele, el mi—a cerut voie să pună în caiac alte trei lucruri: o busolă, ca să se orienteze când va fi aruncat departe de coastă; o lance și o secure, ca să poată ataca și să se apere la nevoie. Avea dreptate, și i—am promis de toate.

Am vrut să—l iau cu mine cu caiac cu tot, ca să ne întoarcem odată spre casă, dar n—a primit, ci a vrut să meargă înaintea noastră și să vestească mamei cel dintîi întoarcerea noastră. Am plecat toți odată, dar el ne—a întrecut.

În timpul acesta, furtuna ajunsese mai departe decît ne—am așteptat: făcuserăm abia a treia parte din drum, când norii negri și deși adunați la orizont s—au rupt deodată în torente de ploaie. Vîntul, fulgerele, valurile, toată natura se amesteca într—o învălmășeală teribilă. Frederic era prea departe ca să mai vină să se urce în șalupa noastră, și eram foarte supărat că l—am lăsat să plece. Nici nu se mai putea pune problema să—l găsim, căci ploaia era așa de deasă, că nici măcar nu—l mai puteam vedea.

Am ordonat băieților să—și lege bășicile înotătoare, fără de care nu plecam niciodată pe mare, și să se țină bine de curelele șalupei, ca să nu—i ia valurile care se încrucișau peste noi.

Cu sufletul plin de teamă, m—am lăsat în paza lui Dumnezeu. Furtuna se întetea, și spaima mea creștea odată cu ea; valurile se ridicau cît casa; vîntul, când ne ridica sus pe culmea unui val, când ne zvîrlea în fundul unei prăpăstii nesfîrșite. Nici pînzele, nici vîslele nu mai erau de folos, și dintr—o clipă în alta ne așteptam să se rupă șalupa în două.

Dar pe cît de mare ne—a fost chinul, pe atît de mică i—a fost durata: valurile s—au liniștit în cîteva minute. După vreun sfert de oră, furia vîntului s—a potolit; norii însă tot mai stăruiau pe cer amenințatori, și neliniștea din sufletele noastre nu putea trece.

Șalupa se ținuse bine; nu avea nici o stricăciune, cu toate izbiturile valurilor, care o învîrteau ca pe o pană pe suprafața apei.

Eram recunoscător lui Dumnezeu că ne mai ajutase încă o dată să scăpăm, dar gîndul mi—era mereu la Frederic. Vasul lui era așa de fragil, și valurile fuseseră atît de puternice! Îl rugam pe Dumnezeu să—mi dea puterea să pot suporta durererea care îmi imaginam că mă așteaptă.

Am început să vîslim mai cu putere; m—am așezat iarăși la manivelă, ca să mișc aripile șalupei, și nu după mult timp am ajuns în dreptul golfului Salvării. Intrînd în port, ceea ce s—a arătat mai întîi ochilor noștri au fost cei la care ne era gîndul: Frederic, Fritz și mama lor erau toți trei în genunchi pe malul mării.

Am sărit din barcă cu strigăte de bucurie și ne—am îmbrățișat de nenumărate ori. Soția mea n—a avut putere să spună nici o vorbă; pe cît îi fusese de mare teama, pe atît îi era acum de mare fericirea de a ne vedea pe toți lîngă ea.

După ce am făcut o rugăciune de mulțumire lui Dumnezeu, ne—am dus să ne schimbăm de hainele, care erau ude pe noi. Cel dintîi care a putut vorbi a fost Frederic: „În sfîrșit, am scăpat! Mi—ar fi greu să spun cum; de asemenea, n—aș putea spune că mi—a fost frică, fiindcă imediat ce—am simțit că luntrea mea nu se putea scufunda, m—am liniștit. Cînd venea un val peste mine, îmi țineam respirația, valul trecea, și mă aflam în aceeași poziție ca și mai înainte. M—am ales doar cu cîteva înghițituri de apă sărată, pe care le—am vărsat imediat. Cît despre direcția plutirii, nu pot zice că vîslele mele m—au adus la mal; a fost o mîină mai puternică decît a mea, care îmi conducea caiacul pe valuri; sunt sigur că a fost mîina lui Dumnezeu".

„Ce zi, tatăl!" a zis Ernest, încă palid de spaimă. „Ba mie nu mi—a fost așa de frică", s—a lăudat Rudli. „Nu am fost însă așa de iscusit ca Frederic și am înghițit destulă apă de mare; pot spune că e cea mai rea băutură care poate trece pe gîtul unui om".

„Lăsați acum", l—a oprit mama lui, „nu—i vorba să măsurăm care a fost cel mai fricos, căci orice ar spune lăudărosul de Rudli, nici nu se putea să nu—i fie cuiva frică în așa împrejurări. Eu, să vă spun drept, aș fi murit de frică dacă nu mă întărea Dumnezeu".

„Slavă Domnului că ne vedem salvați!" le—am zis eu. „Acum, după ce a trecut pericolul, putem să ne lăudăm cu soliditatea bărcilor noastre: șalupa de coajă de copac a ținut piept valurilor ca un vas de război, și aș îndrăzni să mă duc cu ea în ajutorul vreunei corăbii, oricît de furioasă ar fi marea".

„Da", a zis Frederic, „e adevărat în ce privește șalupa; dar și caiacul meu are drept la cinste, căci deși a fost de două—trei ori sub valuri, nu i s—a stricat nimic. De aceea și eu te—aș însoți, tată, fără frică, chiar și în largul mării".

„Ce bine ar fi", și—a urmat Frederic ideea, „ce bine ar fi dacă am face în insula Rechinului un turn din care să dăm semnale cu tunul! Ecoul ar repeta bubuiturile prin vînt și ploi; nenorociții în pericol ne—ar răspunde, și noi am alerga să—i salvăm".

„Ah! De—am vedea iarăși oameni!" au zis toți ceilalți, sărind în sus de bucurie. „Oameni pe coasta asta! Oameni ca noi! Vai, ce fericire ar fi!"

„Fără îndoială, dragii mei, ar fi foarte frumos. Dar nu văd cum am putea urca un tun în cetățuia din insula Rechinului. Ah, imaginația voastră clădește repede și trece cu o ușurință uimitoare peste toate greutățile. Doamne, să clădești un turn în mare și să pui tunuri pe el, toate astea cu ajutorul a patru băieți și al unei femei!"

Șalupa a fost trasă pe plajă, caiacul pus în peșteră, iar capul morsei precum și curelele tăiate din pielea ei au fost duse în atelier.

Ploaia fusese așa de mare, că râul Șacalului se revărsase și ne făcuse o mulțime de stricăciuni, pe care a trebuit să le îndreptăm.

Pe cînd ne ocupam cu asta, întîmplarea a făcut să descoperim ceva nou: pe nisip erau căzute o mulțime de fructe ca niște pere, de mărimea măslinelor. Băieții, gustîndu—le, le—au aruncat imediat ce și—au băgat dinții în ele; Knips a făcut și el la fel. Erau cuișoare, un nou cîștig pentru bucătărie, alături de piper, de scorțișoară și celelalte condimente.

Înspre Cuibul Șoimilor am avut mult de muncit, ca să împiedicăm revărsarea apelor în caz de ploi mari.

Pe vremea aceea am primit vizita a o mulțime de somoni în râul Șacalului. Am prins cîți am vrut și i—am pus, o parte la sărat, o parte la afumat. Ne începuserăm din nou treburile, cînd într—o noapte senină am fost trezit de niște urlete și țipete, ca și cum toți șacalii din părțile acelea ar fi năvălit în curtea noastră. M—am sculat speriat și, luînd pușca, m—am îndreptat spre ușa care era întredeschisă pentru ca să intre aer în camere în timpul nopții. Frederic era și el gata să iasă înarmat.

„Ce să fie, tată? Precis că iar vreo haită de șacali". Eu mi—am ascuns teama, spunîndu—i că bănuiesc că sunt porcii noștri.

Am ieșit și am găsit cîinii și șacalul în luptă cu doi—trei porci de o mărime teribilă; se vede că viața de cîmp și de libertate le pria scroafei noastre și godacilor ei.

Am rîs și am chemat cîinii, dar aceștia apucaseră de urechi pe nenorociții de porci și n—au vrut să le dea drumul pînă ce nu ne—am dus noi să—i scoatem. Porcii, odată eliberați, n—au mai așteptat nici o vorbă de la noi și au șters—o înapoi peste râul Șacalului pe unde veniseră.

La început am crezut că am uitat să ridicăm scîndurile podului, dar pe urmă ne—am adus aminte că fuseseră toate ridicate, așa că porcii au trecut pe grinzii.

Întîmplarea aceasta ne—a dovedit că podul Familiei nu era destul pentru siguranța noastră. În loc să fie o barieră, el era un mijloc de trecere spre noi.

De mult mă gîndeam la un pod din acelea care se ridică cu totul; acum era nevoie să ne apucăm imediat de el. Nu era un lucru ușor, dar cum reușiserăm să facem două bărci și cîte altele, care dovedeau pricepere în meseria de lemnar, am încercat să facem și podul acesta.

Am ales modelul cel mai simplu din cîte cunoșteam. Între doi stîlpi înalți, am făcut un podeț ușor de mișcat, și cu ajutorul a două frînghii, al unei pîrghii și al unor greutăți care cumpăneau pe aceea a podețului, am făcut un pod care se ridică și se lăsa după voie fără mare greutate.

Era tocmai ce ne trebuia ca să ne apere de năvala fiarelor, căci râul Șacalului nu era nici destul de adînc, nici destul de lat pentru a fi o piedică sigură la un atac mai periculos.

Oricum, reușiserăm să ne îmbogățim gospodăria cu o nouă lucrare măreață, și timp de cîteva zile băieții nu mai plecau de lîngă pod, mereu făceau gimnastică ridicîndu—l și coborîndu—l.

Imediat, s—au înțeles să—mi ceară voie să facă o excursie. Cu atîta plăcere așteptau neastîmpărații mei, că n—am putut să—i opresc.

„Ah, mulțumim, tată!" a fost strigătul lor; „o excursie e mult mai plăcută decît facerea unui pod".

„Eu", a zis Rudli, „o să iau cu mine doi porumbei, dar nu spun pentru ce".

„Și eu", a spus micul Fritz, „o să îngrijesc de vite, și dacă Frederic ar vrea să mă asculte, ar lua și

caiacul. Ar aluneca frumos pe lac, și poate că am prinde o pereche de lebede negre".

Cerul era senin; era de așteptat ca fiii mei să facă cea mai veselă și mai frumoasă excursie.

Frederic s— a dus la mama lui, și după ce a salutat— o a rugat— o să— i dea cîteva bucăți de carne de urs.

Au adunat saci, coșuri și tot ce credeau ei că le poate fi de folos; au luat și sania pentru căratul bagajelor. Caiacul, armele, munițiile, mîncarea, nimic n— a fost uitat.

Dimineața plecării a sosit. Încă înainte de a se face ziuă, erau toți în picioare. Rudli, fără să spună nimic, s— a furișat în porumbar și a luat cîteva perechi de porumbei europeni, dintre cei cu cerc roșu la ochi, numiți porumbei turcești.

„Hm!" am zis eu în gîndul meu, văzîndu— l că pune într— un paner porumbeii speriați; „după cît se vede, excursioniștii mei n— au de gînd să se mulțumească numai cu mîncarea sălbaticilor din savană".

Rudli s— a uitat la mine rîzînd și n— a zis nimic. Cînd să plece, l— am văzut șoptind ceva lui Ernest, dar cu grijă să nu văd eu; am înțeles că voia să facă ceva fără să știu eu; m— am făcut că nu văd nimic.

În sfîrșit au plecat; mama lor le— a repetat de o sută de ori să fie cuminți; ne— am îmbrățișat, și imediat s— au făcut nevăzuți într— un nor de praf, cu animalele de călărie și cu sania.

Ernest a rămas cu noi acasă. L— am luat să mă ajute să facem un teasc pentru zahăr.

Iată ce ne— au povestit ei despre primele zile ale excursiei lor:

Străbătuseră locul dintre podul Familiei și saivan, unde voiau să— și petreacă restul zilei, cînd au auzit ridicîndu— se din depărtare niște strigăte ca de om. Era un fel de rîs prelungit, care avea în el ceva fioros. Animalele s— au oprit înspăimîntate, cîinii au început să urle, și struțul mai speriat ca toți a luat— o la fugă spre lacul cu lebede, cu o viteză împotriva căreia toate eforturile călărețului au fost neputincioase.

Hohotele acelea nu mai conteneau; taurul și măgărița arătau o așa mare tulburare, că Frederic și Fritz au fost nevoiți să descalece.

„Trebuie să fie vreo fiară rea", i— a zis Frederic Lui Fritz; „dacă nu vom ține bine animalele, să știi că vor fugi. După groaza lor, dușmanul trebuie să fie leu sau tigrul. Fă cîteva pași mai încolo, în timp ce eu o să țin pe Loc taurul și măgărița; dacă vei zări ceva, vino repede la mine, ca să vedem ce e de făcut. Din nefericire, Radii a luat— o înspre partea cealaltă".

Fritz și— a luat imediat pușca și două pistoale la brîu, a chemat la el pe Folb și pe Braun și s— a îndreptat spre locul de unde se auzea rîsul acela ciudat.

Nu apucase să facă treizeci de pași mergînd cu băgare de seamă, că a zărit prin desiș o hienă uriașă, care trîntise la pămînt o oaie de— a noastră și se pregătea s— o mănînce. Sîngele îi curgea din bucata aflată în gura ei, înroșindu— i buzele, și ea clefăia cu o bucurie sălbatică, care semăna cu un rîs pe jumătate înăbușit.

Vederea micului vînător n— a stingherit deloc dihania de la prînzul ei scîrbos și, rotindu— și ochii sticloși în toate părțile, s— a năpustit lacomă asupra prăzii. Fritz nu și— a pierdut cumpătul. S— a așezat în spatele unui copac, a ochit fiara și a tras două focuri unul după altul așa de bine, că gloanțele i— au sfărîmat etichetele din față și i— au străpuns pieptul. Cîinii au alergat și ei; groaza li s— a schimbat în furie și au început o luptă cumplită între ei și hienă, pe care rănile o făceau și mai crudă. Erau și de o parte și de alta urlete și crîșnituri îngrozitoare; sîngele curgea șiroaie, cîinii încolțeau dușmanul, dar și ei primeau răni adînci și mari.

Frederic, care reușise să lege animalele de un copac, a alergat și el la auzul împușcăturilor, tocmai cînd se aruncau cîinii asupra hienei. Ar fi vrut s— o omoare cu un foc de armă, dar se temea să nu atingă cîinii; astfel, a fost nevoit să aștepte sfîrșitul luptei. Folb apucase hiena de gît și Braun de bot; au ținut— o așa pînă cînd și— a pierdut puterile și a căzut moartă. Băieții au răsuflat bucuroși și au chemat la ei cîinii să le lege rănile, frecîndu— le cu hidromel și cu grăsime de urs.

După puțin timp, s— a întors și Rudli. Abia putuse să țină struțul în mijlocul cîmpului cu orez, și reușise cu și mai mare greutate să— l oblige să se întoarcă.

Deși nu luase parte la luptă, a rămas încremenit văzînd hiena ucisă cu așa curaj de micul Fritz.

Cu coama ei roșcată, zburliță, de peri negri și tari, cu ghearele înarmate cu unghii ascuțite, cu botul ascuțit ca al lupului, cu ochii mici rotunzi și roșii, hiena avea înfățișarea unuia dintre cele mai crude animale din cîte văzuseră ei.

Prinderea acestei fiare a fost una dintre faptele cele mai eroice pe care le făcuseră băieții de cînd erau pe coasta aceea.

După ce și—au dus toate bagajele la saivan, s—au întors să ducă cu sania și hiena. A doua zi, au petrecut—o aproape toată ca să jupoaie hiena și să dea primele îngrijiri pielii pentru tăbăcit.

Pe când cei trei excursioniști erau astfel ocupați, noi ședeam sub bolta peșterii.

„Unde or fi acum băieții?” zicea Ernest; „presimt că o să primim vești de la ei...”

„Cum asta?” l—a întrebat mama lui. „Cine știe? Eu cred în vise... am visat...” „Aș!

Cine se ia după vise!...”

Pe când flecăream noi așa, iată că o pasăre pe care abia am zărit—o — era spre seară — a intrat ușor în porumbar prin ușa deschisă.

„Închideți! Închideți!” a strigat Ernest. „Mîine dimineată o să vedem cine este musafirul ăsta nou. Cine știe? Poate o fi poștașul din Noua—Olandă și o fi avînd sub braț telegrame din Sidney, prin apropierea căreia ziceai că ne găsim...”

„Ce tot vorbești în seara asta cu poșta, cu telegramele, cu veștile?”

„A, nimic”, a zis el cu nepăsare; „numai că sosirea acestui porumbel mi—a adus aminte de vechii romani și greci care își trimiteau vești prin porumbeii călători. Nu—i așa, tată?”

„Da, e foarte adevărat. Nu există nici o pasăre care să—i întrecă în viteză pe porumbei și mai ales pe cei călători. Unii fac pînă la o sută de kilometri pe oră și nu se opresc nici o clipă fără folos”.

Am vorbit multe și am și citit dintr—o carte un text despre porumbei, pînă ne—a furat somnul.

A doua zi, Ernest s—a sculat mai devreme ca de obicei și, fără să observ, s—a dus în porumbar. Când ne—am așezat la masă, iată—l că vine și ne aduce un plic, pe care ni l—a întins în grabă, zicînd:

„Cinstiți și buni stăpîni ai acestor ținuturi, veți ierta pe factorul poștal de la Căminul—din—stîncă pentru întîrzierea cu care vă aduce telegramele din Sidney și din Noua Zeelandă; corabia a sosit aseară tîrziu, iată de ce ne vedem nevoiți să vă predăm abia acum scrisorile voastre de ieri”.

Am început să rîdem.

„Ei bine”, i—am zis eu glumind, „ce fac supușii noștri din Sidney și Noua Zeelandă? Domnule secretar, deschideți scrisorile și citiți—le”.

La aceste cuvinte, poștașul Ernest a desfăcut hîrtia și a început cu o voce sonoră:

„Generalul guvernator al văii de Sud, către guvernatorul Căminului—din—stîncă, al Cuibului Șoimilor, al Saivanului, al cîmpului de Trestii de zahăr și al tuturor ținuturilor alăturate, salut.

Vrednice și fidel aliat, aflăm cu neplăcere că treizeci dintre oamenii despre care bănuim că fac parte din colonia voastră s—au îndepărtat de voi ca să trăiască după voia lor în deșert, ceea ce va aduce multă pagubă vînătorilor mari și mici din țărișoară. Am mai aflat că niște hiene înspăimîntătoare, pe cît de feroase, pe atît de periculoase, au trecut hotarele și au făcut mari stricăciuni printre animalele domestice ale coloniștilor noștri. Ca urmare, vă invităm pe de o parte să—i rechemați pe vînătorii voștri flămînzii, iar pe de altă parte să luați măsuri pentru alungarea hienelor și a altor fiare și să le stîrpiți, măcar în parte, din toată întinderea ținuturilor voastre.

Cu acestea rog pe Dumnezeu, domnule guvernator, să vă țină în sfînta Sa pază.

Făcut la Sidney, în 12 ale lunii Cazuarului și în al 35—lea an al coloniei”.

Guvernatorul, Filip Filipson

Ernest s—a oprit rîzînd, uitîndu—se la noi.

Generalul Filip Filipson nu mă încurca deloc, dar erau în gluma asta unele lucruri care mă puneau pe gînduri. Băiatul făcea haz de nedumerirea mea și, făcînd o săritură zburdalnică, i—a căzut din buzunar altă scrisoare.

M—am grăbit s—o iau ca s—o citesc, dar el m—a oprit, zicîndu—mi:

„Sunt tot telegrame; astea vin de la Saivan; poate vor mai puțin pompoase decît prima, dar poate vor cuprinde ceva mai mult adevăr. Ascultați deci o scrisoare de la Saivan!”

„Pentru Dumnezeu, spune—ne ce—i asta! Fratele tău ți—a lăsat scrisoarea ca să mi—o dai azi? Ce—i cu hiena? E adevărată? Nu cumva or fi știut de ea și s—or fi dus anume ca s—o împuște fără să—mi spună?”

„Uite o scrisoare de la Frederic”, a zis Ernest, „porumbelul de aseară a adus—o sub aripă”.

„Ah, să trăiești micul meu învățat!” i—a zis îmbrățișîndu—l mama lui; „să trăiești pentru ideea cea bună! Dar hiena?... Citește!... Citește scrisoarea de la fratele tău!...”

Și el a citit rîndurile următoare:

„Scumpi părinți și dragă Ernest,

Vă comunicăm că la intrarea noastră în ținutul saivanului am fost întâmpinați de o hienă mare, care a sfișiat cîteva oi de—ale noastre și probabil mai multe capre sălbatice. Fritz a dat dovadă de îndemînare și curaj; ci singur a avut cîntea sa împuște fiara, pe care cîinii au dat—o gata, și astfel am scăpat cu bine. Aproape toată ziua ne—am petrecut—o cu pregătirea blănii de hienă, care e foarte frumoasă și cred că o să ne fie de folos.

*Vă îmbrățișăm cu dragoste toți trei,
Frederic”.*

„Așa, uite o adevărată scrisoare de vînător! Doar oare cum o fi pătruns hiena aceea în locurile noastre? Să fie gardul dinspre saivan iar dărîmat? Asta mă cam îngrijorează”.

”Bieții băieți”, a zis mama cu lacrimi în ochi, „de—ar da Dumnezeu să se întoarcă sănătoși acasă! Plecăm după ei chiar acum, sau mai așteptăm?”

”Mai bine să mai așteptăm”, a zis Ernest, „căci sigur că vom mai primi vești și în seara asta, și atunci vom ști ce să facem”.

Într—adevăr, după masă a intrat alt porumbel în porumbar. Ernest, care stătea la pîndă, n—a pierdut timpul, a închis repede porumbarul, a luat scrisoarea de sub aripa porumbelului și s—a întors într—o clipă cu noul răvaș:

„Noaptea a fost bună. — Timpul frumos. — Plimbare cu caiacul pe lac. — Am prins lebede negre și mai multe animale. — Un animal de apă, necunoscut, s—a arătat și s—a făcut nevăzut imediat. Mîine la saivan.

Cu bine.

Fiii voștri, Frederic, Rudli și Fritz”.

Am hotărît să mai așteptăm cîtva timp și apoi să plecăm în calea lor. Cum scrisoarea era prea scurtă, le—am cerut băieților cînd ne—am întîlnit să—mi spună în amănunt tot ce s—a întîmplat. Continui aici povestirea pe care mi—au spus—o.

După ce au scăpat de hienă, s—au dus în mlaștina Lebedelor ca să facă o vînătoare. Frederic s—a urcat în caiac, iar ceilalți îl urmau îndeaproape de pe mal.

Lebedele negre erau prada cea mai atrăgătoare. Au făcut o capcană și au legat—o de un bambus, dar nu au prins decît trei lebede tinere; cele bătrîne erau prea puternice și se apărau cu toată puterea aripilor lor.

Pe cînd cei trei vînători ai mei erau ocupați cu prinderea unui bîțlan, un animal ciudat a țîșnit dintre trestii, a trecut pe lîngă ei, sperîindu—i. Era mare cît un mînz și semăna cu rinocerul, dar nu avea corn pe nas; buzele și nasul lui erau prelungite într—un fel de trompă scurtă, și avea tot trupul negricios. Era un tapir. Frederic l—a urmărit cu caiacul, dar tapirul înota așa de repede, că nu s—a putut ține după el.

În timpul acela, Rudli și Fritz au plecat cu păsările spre colibă. Pe drum au văzut un cîrd de cocori care zburau deasupra lor cu mare filfiit de aripi și scoțînd strigăte ascuțite; au doborît cîtiva, dar nu cu puștile, ci cu arcul. Aveau niște săgeți lungi, cu vîrfurile triunghiulare, de coada cărora legaseră sfori încheiate. Sforile, fluturînd în aer, se atingeau și se lipeau de aripile și de labelle păsărilor, care cădeau, chiar dacă nu le atinsese săgeata.

Văzînd vînătoarea frumoasă a fraților lui, Frederic era cam nemulțumit și cam rușinat; și—a chemat cîinii și, luîndu—și vulturul, a plecat spre pădure. Nu a trecut un sfert de oră de cînd ajunsese acolo, și cîinii au stîrnit un stol de păsări dintre cele mai frumoase care s—au văzut vreodată. Erau din soiul fazanilor. Frederic a anunțat vulturul, și pe cînd acesta urmărea una dintre păsări, alta, de frică, a căzut în mîinile lui Frederic, care mai prinsese încă una, găsînd—o ghemuită sub un tufiș. Cea din urmă era o minune: avea o coadă mai lungă de jumătate de metru, strălucind în culorile cele mai bogate de auriu, verde, cafeniu, iar la capăt o pată neagră, ca de catifea. Din mijlocul cozii ieșeau pene negre, subțiri, mai lungi decît celelalte și șerpuite.

Era pasărea paradisului, cea mai frumoasă dintre toate păsările care se abat pe coasta Noii Zeelande.

Era mare cât o gaiță, deși penele răsfirate o făceau să pară mult mai mare. Penele de lângă cioc erau negre—verzui; culoarea asta se întindea și pe gât, printre galbenul de pe cap, de pe ceafă și de pe gușă. Încolo, era cafenie, mai deschisă pe spate și mai închisă pe burtă.

După frumusețea cozii era un mascul, căci femela e îmbrăcată de obicei mult mai modest.

După atâtea isprăvi, vânătorii noștri aveau o foame de lup, așa că au mâncat cu o poftă nespusă friptura rece, merișoarele și cartofii copti în spuză.

Înainte de a se însera, au umplut un sac cu orez și au mai luat și o încărcătură bună de bumbac, pe care aveau de gând să le ducă a doua zi la saivan, care era ținta unei noi excursii.

Frederic, care luase cu el clei de laptele cîinelui pentru pedepsirea maimuțelor, avea nevoie de nuci de cocos ca să—și facă castronașe și de vin de palmier pe care să li—l pună ca momeală. Băieții mei au găsit atunci un mijloc care să—i scape de suit pînă în vîrfurile palmierilor înalți din jurul lor. Au ales copacii cei mai încărcăți de fructe și dintre ei au tăiat doi, din care s—au îndestulat cu nuci, cu vin și cu varză de palmier.

I—am certat, firește, că au făcut așa, arătîndu—le că e păcat să strice copacii așa de frumoși și mai ales așa de folositori. Ca să—mi treacă supărarea, mi—au spus că au îngropat mai bine de zece nuci în pămînt, ca să fie înlocuiți copacii tăiați.

Dimineața au plecat la saivan, unde îi așteptau întîmplări mai importante, pe care Frederic mi le—a povestit astfel:

„Intrînd în pădurea pinilor, am fost primiți de un concert înspăimîntător de țipete ascuțite; erau maimuțele, care, din înaltul crengilor pe care erau cocoțate, își însoțeau țipetele cu strîmbăturile cele mai ciudate, adresate nouă. De la strîmbături au trecut la aruncături, și ne—am trezit deodată loviți de o ploaie de conuri de pin, care ne—ar fi putut face mult rău dacă nu am fi tras cîteva focuri de pușcă în lighioanele acelea blestемate. Primirea asta m—a hotărît și mai mult să le dau pedeapsa pe care de mult o plănuiam.

Pe marginea pădurii era un cîmp de mei negru, care din loc în loc avea vîrfurile zdrelite ca de grindină. De acolo se vedea în depărtare saivanul nostru într—o stare jalnică. Ne—am grăbit într—acolo; erau semne de trecere a maimuțelor.

Plantațiile făcute de noi erau pustiite, coliba prădată și plină de murdăriile lor. Am luat un mănunchi de mei drept mătură și o scoică drept fărăș și am măturat.

Eram furioși la culme. După—amiază abia am reușit să curățăm o bucățică de loc unde să ne punem sacii ca să dormim noaptea.

Încă din acea seară am început pregătirile cursei pe care voiam să le—o întindem blestematelor de maimuțe: Nucile de cocos, tigvele și tot ce aveam noi bun pentru așa ceva au fost umplute cu orez, cu merișoare și cu vin de palmier. La toate porțiile am adăugat și clei de laptele cîinelui și am pus vasele prin pădure, după care ne—am retras la colibă ca să așteptăm pînă a doua zi.

Ne pregăteam să ne culcăm pe sacii de bumbac, cînd deodată am văzut în zare o lumină vie, pe care am luat—o drept un vas care ardea pe mare. Am plecat în goană spre înălțimea de la Capul Speranței înșelate, de unde se vedea ca un val rotund de flăcări care ieșeau din valuri și se ridicau deasupra lor. Era luna care răsărea.

Niciodată nu mai văzusem un tablou așa de măreț. Marea era liniștită, valurile ei se legăna cu un murmur dulce lângă mal; vîntul adia ușor și răcoros; natura întreagă părea că veghează la minunile nopții și îi cîntă laudă lui Dumnezeu. Sufletele noastre esau pătrunse de vrajă; am stat un timp într—o tăcere plină de pietate.

Dar visarea dulce și liniștită de care ne lăsaserăm furați nu a ținut mult; a fost tulburată de niște zgomote ciudate, care păreau cu atît mai înfiorătoare, cu cît fusese mai mare liniștea nopții.

Era un amestec de urlate, de răgete, de nechezaturi, care păreau că pornesc de pe țărmul nisipos al mării, dar nu vedeam nimic nici pe ape, nici pe țărm. La acestea, cîinii noștri au răspuns cu urlate lungi, iar șacalul lui Rudli a părut că și—a găsit în glas toată acreala strigătului strămoșesc. Dinspre savană am auzit nechezatul străpungător al unui cal sălbatic, dar ceea ce ne înfricoșa mai mult era că sub tot acest zgomot deslușeam un răget surd și cumplit, care trebuia să fie al unui leu sau al unui tigru. Nu îndrăzneam să coborîm, cînd în sfîrșit am auzit un tropot de cal care se depărta și ne—am dus la colibă, fiind siguri că în împrejurimi era un elefant, un hipopotam, un leu sau un tigru.

Abia am apucat să punem „capul pe pernă”, că din pădurea de pini am auzit altfel de strigăte.

Mai întâi un solo, apoi un cor de voci aspre și ascuțite, care păreau să coboare din toți copacii; era ceva care nu numai că putea asurzi un om, ci să sfărme și pietrele. Din când în când muzica mai înceta, apoi reîncepea cu mai multă putere.

A ținut așa vreo patru ore, după care n—am mai auzit nimic.

Vai de noaptea noastră, cu grija focurilor, cu frica de jivinele cumplite, cu urletul cîinilor și cu țipetele maimuțelor în cap! Abia în zori am putut așipi puțin. La răsăritul soarelui, am ieșit grăbiți să vedem ce s—a întâmplat. Toți muzicanții dormeau la pămînt somnul de veci.

Jupînesele maimuțe, după ce se ospătaseră cu poftă din otrăvurile noastre, ne—au cîntat toată noaptea cîntecele funebre. Pămîntul era semănat cu hoituri. Le—am aruncat în mare pe toate, precum și vasele din care se ospătaseră, și apoi ne—am dus să ne odihnim puțin în colibă, după o treabă atît de urîță. Atunci Rudli a scris o scrisoare, pe care nu știu dacă ați primit—o. Uite—o:

„Saivan 11, 12 și 13 curent.

Adăpostul de la saivan s—a curățat și s—a făcut din nou bun de locuit. Asta ne—a costat multe sudori, dar vinovații au plătit cu sîngele lor. Oceanul plimbă acum pe valuri cadavrele năvălitorilor. Soarele în toată măreția lui privește la pregătirile noastre de drum; diseară o să ne regăsim la trecătoarea Savanei.

Rudli".

Într—adevăr, noi primiserăm scrisoarea lui Rudli, din care nu eram tocmai lămuriți asupra cadavrelor din ocean.

După—amiază, o altă scrisoare ne—a umplut de spaimă: „Gardul de la trecătoarea dinspre savană este stricat; trestile de zahăr trîntite la pămînt și sfărîmate; în nisip urme ca de elefant și altele mai mici, care par de cal. Veniți repede în ajutorul nostru, iubiți părinți. E mult de făcut aici pentru siguranța coloniei. Nu pierdeți nici o clipă!"

E ușor de imaginat cît de neliniștiți am fost după citirea acestei scrisori. Imediat am încălecat pe măgăriță și am plecat, lăsînd vorbă lui Ernest și mamei lui să vină a doua zi dimineață. Aveam vreo 24 km de mers pînă unde erau băieții. În trei ore am fost acolo. Au rămas uimiți văzîndu—mă așa de repede și m—au primit nebuni de bucurie.

Prăpădul era mai mare decît mi—l imaginam eu după scrisoarea lui Frederic. Trestile de zahăr nu mai erau bune de nimic; cele care nu fuseseră zdrobite erau dezbrăcate de frunze de un animal care nu putea fi decît un elefant, căci era necesară toată istețimea lui ca să culeagă așa de frumos frunzele cele lungi și subțiri de pe tulpinile pe care le înveleau.

Parii de la gard pe care îi băgaserăm cu atîta greutate în pămînt erau scoși, rupți, împrăștiți pe pămînt ca niște fire de trestii; copacii dimprejur erau toți descojiți; bambușii nu scăpaseră nici ei mai ieftin decît trestile de zahăr; r.u mai rămăsese nici o mlădiță tînără — totul fusese cules cu grijă. Cercetînd urmele din nisip, am înțeles că nu puteau fi decît de elefant; alți pași mai mici, care se vedeau din loc în loc, trebuie să fi fost de hipopotam. Alte urme nu erau decît ale hienei pe care o ucisese Fritz.

Am adunat lîngă cort vreascuri multe și am aprins focul de pază; am vegheat toată noaptea, dar n—am fost tulburați de nimic pînă la ziuă. Cît am stat împrejurul focului, firește că nu am vorbit decît despre elefant, căci gîndul ne era întruna la el. Le—am spus băieților tot ce mi—am adus aminte despre acest animal ciudat, și cu asta noaptea ni s—a părut mai puțin lungă.

Ernest și cu mama lui au sosit după—masă, aducînd cu ei căruța, vaca, măgărușul și tot ce ne trebuia pentru o ședere mai lungă acolo.

După ce ne—am gospodărit, ne—am apucat să facem alt gard, sau mai bine zis altă întăritură, mai puternică decît toate cele de pînă atunci. Am muncit cu toții din greu, mai mult de o lună de zile. Cînd ne săturam de salahorie, soția făcea pe gospodina, eu adunam pămînt pentru porțelan, Frederic se plimba cu caiacul, iar ceilalți băieți dădeau cîte o raită prin împrejurimi, ca să mai aducă cîte ceva ce ne putea fi de folos.

Întăritura cu care închiseserăm trecătoarea nu era de—ajuns. Trebuia să ne facem și un fel de adăpost în care să tragem cînd urma să venim pe meleagurile acelea. Nu aveam brațe destule ca să ne facem un turn în regulă și nici nu ne pricepeam la așa ceva, așa că ne—am mulțumit cu o casă—adăpost: Patru stîlpi puternici băgați în pămînt; la capătul lor niște podele de grinzi și scînduri, ridicate de la pămînt la o

înălțime de trei—patru metri; de jur împrejur pereți de trestii și pe deasupra un acoperiș de crengi și scoarță de copaci. Nu era o cetățuie arătoasă, dar din ea puteam alunga prin focuri de pușcă jivinele savanei care ar fi dorit să se îndrepte spre noi.

În loc de pari, pe care ne era foarte greu să—i batem în pământ, noi am ales patru copaci, pe care i—am găsit așezați numai bine pentru scopul nostru. Nu le—am tăiat crengile, căci ne—au prins bine pentru așezarea grinzilor. Copacii aceia semănau cu platanii; aveau trunchiurile împodobite cu câteva tufe de vanilie, ale căror fructe păreau culese de trompa vreunui elefant.

Din trestii și din bambus am împletit pereții castelului; deasupra i—am făcut acoperiș țuguat, învelit cu frunze de un soi de palmier ale cărui frunze sunt așa de mari, că sub ele se pot adăposti zece oameni, în plus, frunzele erau groase și nu puteau fi străbătute de ploaie. Ramurile de sus ale copacilor atârnavă deasupra cetățuiei noastre, dându—i înfățișarea unui leagăn, foarte asemănător Cuibului Șoimilor.

Ne uitam cu drag la casa noastră, căreia verdeța de deasupra îi dădea o înfățișare plină de veselie.

Ca să ne urcăm în casă am găsit un mijloc dintre cele mai simple: o grindă, care cobora de la podele pînă la pământ și în lungimea căreia am făcut din loc în loc niște scobituri în loc de trepte; pentru mai multă siguranță, această grindă se putea ridica și coborî după voie.

Frederic și Rudli își făceau tot felul de planuri minunate cu cetățuia aceasta, din care se vedea și zidul de la trecătoare și savana pînă la o mare depărtare. Vedeam departe râul care șerpuia prin deșert ca o dungă de argint, iar cu luneta puteam desluși câteodată turmele de bivoli sau alte animale care veneau la adăpost.

„Sălbaticii care vor veni pe aici”, zicea unul, „vor primi gloanțele fără să aibă habar de unde vin”.

„Dar și elefanții și hipopotamii!” răspundea altul.

„Aha! Domnilor locuitori ai deșertului, acum vă invităm să ne vizitați la moșiile noastre!”

Pînă să vină sălbaticii sau hipopotamii, cetățuia noastră a servit mai întâi pentru la primirea făpturilor pașnice prinse de la plecarea de la Căminul—din—stîncă.

Bîtlanul și lebedele negre se deprinseseră foarte bine cu noi, mai ales că aveau la îndemîină pinul în care se bălăceau pe placul lor ca și în lac.

Pasărea paradisului suferea mai mult; îi era strîmt locul în cușca pe care i—o făcuserăm, și am fost nevoiți să—i tăiem coada cea frumoasă, ceea ce i—a dat o înfățișare caraghioasă. Speram însă că la năpîrlit o să—i crească altă coadă tot așa de frumoasă.

Într—o zi, Frederic s—a dus cu caiacul tot în susul râului din savană; printre plantele de pe mal a găsit niște copaci necunoscuți, din care ne—a adus câteva crengi de probă. Unele aveau niște ciorchini lungi de fructe de o culoare verde frumoasă, terminate la capăt cu violet și de forma unui castravete marc; celelalte, acoperite de o mulțime de flori, aveau și fructe mari, care semănau tot cu castraveți. Frederic a adus mai mulți ciorchini din cei dinții și ramuri din celelalte, toate încărcate cu păstăi lungi. A făcut din ele un mănunchi pe care l—a legat la spatele caiacului.

Cercetînd acei castraveți, am văzut că erau fructele cele mai prețioasă din clima caldă; cele mai mari erau fructele arborelui de cacao, din care se face ciocolată; celelalte, și mi folositoare, fiindcă servesc ca hrană negrilor dintr—o mulțime de ținuturi ale Americii, erau banane.

Am gustat grăbiți fructele așa de lăudate, dar ele n—au răspuns așteptărilor noastre. Boabele de cacao, de o amărăciune nesuferită, erau împlîntate într—un fel de măduvă.

Bananele, deși ceva mai bune, lăsau la urmă un gust neplăcut, ceva care semăna cu o pară trecută.

„Uite ceva foarte ciudat”, am zis eu; „fructele acestea trebuie să aibă nevoie de vreo pregătire specială ca să fie gustoase, căci altfel nu și—ar merita deloc renumele.

Băieții însă, care știau că ciocolata cea bună se face din cacao, nu s—au descurajat gustînd fructele și mi—au cerut să le fabric ciocolată.

A doua zi, Frederic s—a urcat în caiac și s—a dus să aducă banane, butași și destule fructe de cacao. Pînă să vină el, noi ne—am pregătit de plecare; spre seară a venit încărcat.

„Bravo! Bravo!” au strigat toți, văzîndu—l că sosește în mijlocul unei pădurici de verdeață.

Frederic ne—a povestit amănuntele zilei. Ne—a spus că, mergînd departe în susul apei, înfățișarea locurilor era alta; râul era mărginit de păduri dese; în spate, orizontul era închis de munți foarte înalți. Întîlnise mai multe familii de găini sălbatice, bibilici, păuni, a căror cloncăneală dădea viață locului. Mai departe văzuse elefanți uriași, care stăteau pe mal în turme de douăzeci—treizeci. Unii coborau în apă, unde stăteau o vreme liniștiți, și apoi luau apă cu trompa și îi împrășcau pe ceilalți, ca să—i răcorească;

alții mâncau liniștiți tufe mari de iarbă, pe care o culegeau și o așezau în grămăjoare cu îndemînarea unei mîini omenești. În sfîrșit, mai văzuse tigri și pantere, venind la adăpost, sau tolănindu—se pe iarbă cu blana lor frumoasă. Din fericire, nici unul dintre aceste animale nu—i văzuse pe tînărul luntraș.

„Cînd m—am văzut între ei”, a zis Frederic, „m—am simțit așa de mic și de neputincios, că imediat am întors caiacul ca să fug încoace. Deodată, apa a bolborosit, și din mijlocul ei a ieșit o gură largă și lungă, înarmată cu dinții cei mai tari pe care i—am văzut, și această gură se îndrepta spre mine. Nu știu cum am putut găsi destulă putere să fug, dar inima—mi bătea de să—mi iasă afară din piept”.

„Ce animal o fi acela?” a întrebat Fritz.

„Trebuie să fie un crocodil”, i—a răspuns Ernest.

Spusele lui Frederic mi—au dat de gîndit; era clar că în împrejurimi mișunau tot felul de animale înfiorătoare, așa că făcuserăm bine că opriserăm trecerea de la savană la noi.

Eram gata de plecare. Frederic mi—a cerut voie să facă drumul pe apă, înconjurînd capul Speranței înșelate; l—am lăsat, pentru că ajunsese să—și mînuiască cu foarte mare siguranță caiacul, și apoi voiam să cunoaștem bine capul acela pe care însă nu—l înconjuraserăm niciodată de jur împrejur.

Am plecat toți odată și am ajuns cu bine acasă.

Mereu cu gîndul că va trece cîndva pe lîngă noi vreo corabie, căutam să fim pregătiți cu de toate, ca să avem cu ce intra în legătură cu cei din ea și să ne asigurăm, fie prin schimb, fie plătind, trecerea peste ocean. Astfel, adunam în fiecare an bumbac mult mai mult decît cereau nevoile noastre; fructe, pe care sau le uscam, sau le zahariseam; arome și mirodenii ca: piper, vanilie, scorțișoară, cuișoare, nuci tămîioase.

E ușor de imaginat că în privința aceasta descoperirea ceaiului era dintre cele mai prețioase. Ne gîndiserăm ca, îndată ce vom ieși din iarnă, să culegem cît de mult ceai și să facem o uscătorie, ca să fie la îndemînă și pentru viitor.

Rudli ajunsese la pod cu o jumătate de oră înaintea noastră, căci struțul lui avea totdeauna viteză mare. Cum a ajuns, a alergat la mlaștina Rațelor, unde a ales un loc potrivit și a pus sacul misterios.

Am sosit la peșteră cu el și am descărcat toate cu liniștea proprietarilor care se întorc la ei acasă după o absență de cîteva luni.

După ce am despachetat și am pus toate lucrurile la locul lor, ne—am ocupat și de oaspeții cei noi, ca să nu ne strice nimic, nici să ne supere dîndu—le îngrijiri prea costisitoare.

Terminaserăm totul de aranjat și așteptam masa, cînd deodată auzim dinspre mlaștina Rațelor un urlat surd și insuportabil, care semăna cînd cu bubuitul unui tunet îndepărtat, cînd cu un muget furios. Cîinii au început să urle, bivolul și taurul în grajdul lor erau speriați. M—am sculat repede să văd de unde venea strigătul acela nou.

„Rudli, dă—mi pușca să văd cine—i muzicantul. Dar ce—i cu tine, Frederic, de stai nemișcat, cînd simți pericolul?”

Frederic, surîzînd, mi—a făcut semn cu mîna să mă așez jos. În timp ce Rudli a ieșit în căutarea puștii, mi—a spus că știe foarte bine de unde venea sunetul acela: „Sunt orăcăielile a două broaște uriașe pe care Rudli le—a pus între trestii, ca să vă sperie”.

„Minunat!” am zis eu. „Atunci, sculați—vă toți și să ne prefacem foarte speriați, ca să—l facem pe poznaș să cadă singur în capcană”.

Rudli, care nu bănuia nimic, a venit cu două puști.

„Bravo ție, voinicule, că te—ai gîndit că locul tău e alături de mine, în fața pericolului”.

Rudli nu mi—a răspuns și, întorcîndu—se către Ernest, a zis:

„Ei, se știe ce animal se aude?”

„Da, și o să mergem la el; l—am văzut foarte bine între trestii”. „Și se cheamă?” „Jaguar”, a zis Frederic. „Dar ce e jaguarul?”

„Jaguarul e tigrul cel mai frumos îmbrăcat din America. Are...”

„Are... are...”, a zis voinicul nostru... „are toate calitățile, dar eu nu merg la vînătoare de tigri”.

Zicînd acestea, s—a dus spre fundul peșterii de unde a ieșit în verandă, palid și zăpăcit. Ernest i—a spus păcăleala:

„Broaștele tale sunt jaguarul de care te—ai speriat și ai luat—o așa de voinicește la fugă! Aha!... Chiar așa!... Cît de repede ar fugi jaguarii, tu tot îi întreci!...”

În seara aceea, Rudli a fost calul de bătaie al glumelor fraților lui, care se răzbunau pentru toate

porecelele pe care le primiseră de la el.

După câteva zile de odihnă, soția mi—a adus aminte de Cuibul Șoimilor, pe care aproape că—l uitaserăm de la mutarea în peștera de sare.

„Nu—i drept”, zicea ea, „să lăsăm să se ruineze o locuință așa de frumoasă și de veselă. Dacă căminul de aici e un adăpost bun în vremea ploilor, nu trebuie uitat că Cuibul Șoimilor e cea mai plăcută locuință de vară, cu crengile lui mari și cu verdeța bogată din jurul lui”.

Avea dreptate; i—am promis că, după două—trei zile, îi vom împlini dorința.

Într—adevăr, după ce am aranjat totul la Căminul—din—stîncă, am plecat să ne așezăm în vechea locuință aeriană. Am îmbunătățit—o cum am putut mai bine și am împodobit—o cu tot ce—am găsit mai frumos.

Rădăcinile arcuite, dintre care se ridica triunghiul locuinței noastre, au fost netezite; pridvorul, care era așezată peste ele, a fost chituit din nou cu un amestec de rășină și lut; scara a fost și ea reparată. La camera de dormit, acoperișul de pînă a fost înlocuit cu un înveliș de coji de copac, prinse prin stîngii; de jur împrejur am făcut niște pridvoare cu șipci de bambus, așa că locuința a devenit curată și drăguță, în locul cuibului rău clădit cu care semăna mai înainte.

Înfrumusețările de la Cuibul Șoimilor nu au fost însă decît o pregătire pentru o muncă cu mult mai importantă și mai grea. Frederic stăruia mereu să facem cetățuia din insula Rechinului care să apere coasta. Atîta s—a ținut de capul meu, mi—a făcut atîtea planuri, că în cele din urmă n—am mai avut încotro și am început clădirea așa de mult visată de el. E ușor de imaginat cu cîte dificultăți am putut noi, un bărbat și patru băieți, să cărăm două tunuri pe insulă și să le urcăm pe o stîncă la 17—18 metri înălțime!

Cu ajutorul unor pîrghii, am urcat tunurile în șalupă și le—am coborît apoi pe insulă, la piciorul stîncii.

Sus, pe acea stîncă, care trebuia să fie cetățuia noastră, fixaserăm un vîrtej și o macara. Ca să scutim drumurile atît pentru mine, cît și pentru lucrătorii mei, lăsaserăm să atîrne de sus o frînghie cu noduri, cu ajutorul căreia urcam și coboram ca pe o scară cînd aveam nevoie. Vîrtejul ne—a fost de mare folos; am legat pe rînd tunurile cu frînghii groase, am pus în mișcare manivela și scripeții și, după o muncă grea de mai mult de o zi, am urcat tunurile sus pe stîncă, unde le—am așezat cu gurile spre mare.

După aceea, am făcut din bambus și scînduri o gheretă în spatele artileriei noastre, și în vîrful ei am înfipt un steag, care se putea schimba după voie cu ajutorul unei frînghii și al unui scripete.

Întăritura aceasta, care ne—a luat mai multe luni de muncă, era desigur și cea care ne—a cerut cel mai mult efort; dar nici inginerii care au ridicat un far pe o stîncă nu sunt mai mîndri decît eram noi cînd am pus cea din urmă piatră a cetățuii noastre.

Încoronarea cetățuii militare printr—un steag a fost salutăată cu strigăte de bucurie și, oricît de economi eram cu munițiile, tot nu ne—am putut abține să nu tragem șase lovituri de tun, pe care ecoul le—a repetat la nesfîrșit pe întinsul oceanului.

CAPITOLUL 4

Simt un fel de groază cînd privesc teancul de foi scrise care se adună zilnic pe colțul mesei mele. Oricîtă plăcere aş avea să consemnez amănunțit întîmplările familiei mele, nu mă pot opri să nu mă gîndesc că poate cititorul va găsi cam lung acest jurnal în care atîtea întîmplări revin în fiecare zi cu foarte mici deosebiri. Aşa fiind, voi scurta mult povestirea întîmplărilor noastre.

Au trecut zece ani de cînd ne aflăm pe coasta aceasta. Anii s—au scurs unul după altul, deosebindu—se foarte puțin în ce privește îndeletnicirile noastre. Mereu aceleași treburi: de semănat ogoarele, de strîns recoltele, de îngrijit gospodăria, cîteva drumuri de siguranță, acesta era cercul în care se învîrtea viața noastră. Voi fi mulțumit dacă se va înțelege bine scopul pentru care scriu acest jurnal și dacă cititorii mei — de voi avea vreodată — vor învăța cum se poate întări un băiat trăind într—o familie credincioasă, harnică și unită și cum trebuie să se pregătească pentru datorii pe care întîmplarea sau soarta i le pot hărăzi pe negîndite.

Aceasta din urmă a vrut ca locul nenorocirilor noastre să fie unul dintre locurile cele mai binecuvîntate de Dumnezeu. În toate zilele I—am mulțumit pentru lucrul acesta și pentru tot ajutorul. Copiii mei n—au uitat niciodată recunoștința pe care I—o datorăm.

Cei zece ani care au trecut se pot socoti ca ani de cucerire și de așezare; ne—am construit două locuințe, am făcut împrejurul moșiilor noastre bariere peste care nu se poate trece; zidul de la trecătoare dinspre savană ne păzea de năvălirea fiarelor răufăcătoare.

Munții înalți de o parte, marea de cealaltă parte făceau ca bucata de coastă pe care ne așezaserăm să fie sigură și liniștită. Cunoșteam destul de bine locurile, le străbătuserăm destul de des în toate direcțiile, așa că ne dădeam seama că nu mai era posibil nici un pericol.

Nu mai aveam de muncit decît pentru înfrumusețări și îmbunătățiri. Locuințele noastre principale erau frumoase, confortabile și, mai ales, sănătoase; Căminul—din—stîncă era un adăpost sigur, atît pentru noi, cît și pentru lucrurile noastre pe timpul iernii, în timp ce Cuibul Șoimilor era reședința de vară, casa noastră de țară.

Saivanul și chiar căsuța de la intrarea strîmtorii erau ca niște gospodării mai mici pe care le întîlnește călătorul rătăcit prin munți și în care nu intră niciodată fără să găsească găzduirea cea mai prietenoasă. Soția mea era foarte bucuroasă de asemănarea aceasta și adesea, uitîndu—se la munții uriași care închideau perspectiva în fundul savanei, îmi zicea:

„Vezi acolo munții Alpi cu vîrfurile albe? Copacii care ajung cu vîrful pînă în nori sunt brazii din Pădurea Neagră, iar dincolo, în spatele saivanului, se întinde lacul Constanța, cu apa limpede și liniștită”.

Îmi plăcea și mie să mă înșel cu aceste imagini scumpe...

Amintirea patriei e un lucru care nu se pierde; dragostea de pămîntul în care ne—am născut, în care am avut cea dintîi bucurie, gîndul la locul de care ne leagă cele dintîi simțiri, sunt lucruri care nu pier; o dragoste care ține mai mult decît vîrsta și care arde încă cu tot focul în creierul deja înghețat al bătrînului.

Dintre toate bogățiile noastre, cea care sporise cel mai mult erau albinele; obișnuința îmi dăduse îndemînarea necesară ca să mă folosesc de aceste insecte harnice; se înmulțeau singure, și nu aveam decît grija să facem în fiecare an alți stupi, în care se așezau singure. Puteam să folosim mierea după nevoile noastre, fără să ne temem că se va termina vreodată.

Aveam așa de multe albine, că erau stupi peste, tot, care atrăgeau o mulțime de păsări.

La început, încîntați de frumusețea renelor lor, ne erau dragi; dar de la o vreme am fost nevoiți să le stirpim, ca să nu ne invadeze albire e. Am pus capcane încleiate și am prins o mulțime. Cele mai frumoase au fost împăiate și trecute la muzeu. Științele naturale erau pentru noi petrecerile cele mai plăcute Aveam în bibliotecă mai multe lucrări bune, care ne călăuzeau în diferite ramuri ale acestei științe, și natura ce—și desfășura zilnic minunile ei sub ochii noștri ne dădea și ca noi ocazii de cercetări.

Porumbarul de asemenea a mers bine, dar a ajuns prea neîncăpător, și a mai trebuit să punem în smochinul de la Cuibul Șoimilor niște panere cu acoperiș de frunze.

Am îmbunătățit și pridvorul din fața Căminului—din—stîncă: un acoperiș care cobora din stîncă și se sprijinea pe paisprezece stîlpi de bambus îi dădea o înfățișare frumoasă, și pridvorul era sprijinit de niște stîlpi groși, iar de o parte și de alta era cîte o cameră înconjurată de zăbrele, pe care se urcau plante agățătoare. Un izvor, care cădea în mijlocul galeriei într—o carapace de broască țestoasă, răspîndea împrejur o răcoare plăcută; alt izvor curgea pe la capătul celălalt al pridvorului și își ducea apa prin țevi

de bambus în grădina de zarzavat. Lîngă stîlpi au fost puse plante mirositoare, dar mai ales vanilia și piperul, cărora le merseseră bine și crescuseră înalte pînă la acoperiș.

Încercaserăm să punem și viță, dar nici ea, nici mulți dintre copacii europeni pe care îi răsădiserăm n—au putut suporta arșița prea mare a soarelui.

Pridvorul nostru era un loc foarte plăcut, unde ne adunam cu toții cînd nu aveam treabă și ne odihneam gustînd răcoarea serii. Cele două camere de la capetele pridvorului care serveau ca adăpost pentru fîntîni, cu acoperișurile țuguiate și ridicate la colțuri și cu pereții împlețiți din bambus, aveau înfățișarea a două chioșcuri chinezești. La intrarea lor erau cîte trei scări, după cum erau și la pridvor; pe jos îl pavaserăm cu un soi de piatră, care era așa de moale cînd o scoteam din pămînt, de se tăia cu foarfecă, dar care stînd la aer se întărea.

Împrejurimile locuinței noastre erau pe cît de bogate, pe atît de frumoase: plantațiile ieșiseră toate foarte bine; între peșteră și golf o mulțime de copaci și arbuști formau un amestec plăcut, care dădea locului o înfățișare de grădină. Chiar insula Rechinului care se vedea în mare nu mai era un pustiu nisipos; plantaserăm în ea palmieri, pini și alți copaci înalți, pe cînd tufișurile și trestiiile de pe mal opreau năvălirea valurilor. Pe vîrfurile celei mai înalte stînci se vedea o gheretă drăguță, pe care steagul filfîia mîndru în vînt...

Partea din față a acestui tablou era însuflețită atît pe tîrm, cît și în apă de tot felul de păsări de apă; lebedele îndoliate alături de gîștele albe ca zăpada; cîrduri de rațe în culori strălucitoare se jucau cu gălăgie între ele; din cînd în cînd ieșea dintre trestii bitlanul cu podoaba argintie pe cap, flamandul cu culoarea lui trandafirie.

Mai departe, pe sub copacii cei înalți, ori pe verdeața care îmbrăca tot pămîntul afară de cărări, struții cei mari se plimbau tacticoși, pînă ce vreo glumă sau vreo pozna a altor tovarăși de viață îi făcea să pornească în galop cu aripile cele albe întinse. Cocorii și dropiile stăteau cu plăcere în preajma noastră, dar găinile și cocoșii sălbatici nu au vrut să se amestece deloc cu găinile noastre și și—au făcut cuibarele prin bălăriile de dincolo de pod.

Porumbelii albaștri veneau mereu să gîngurească pe acoperișul pridvorului, arătîndu—și cu mîndrie toată frumusețea penelor.

Eram înconjurați din toate părțile de lucruri și de fapte așa de frumoase și de vesele, că adesea mi se părea că suntem în paradis. Locul acela, așa de pustiu și de trist altădată, nu mai era de recunoscut, și mulțumită grijii și muncilor noastre fără încetare, ajunsese să ne fie adăpostul cel mai plăcut și mai sigur. Avea spre dreapta ca hotar rîul Șacalului, ale cărui maluri stîncioase erau acoperite de palmieri spinoși, smochini și alte plante spinoase, dintre care se înălțau, ici și colo, portocali sau lămîi sălbatici. Toate acestea formau un gard așa de des, că nu ar fi putut nici șoarecele să treacă prin el. Spre stînga erau niște stînci drepte în care era peștera de cristal unde ne duceam să ne răcorim în zilele cele mai înăbușitoare ale verii.

În față, cum am spus, aveam marea și toată coasta, care se întindea spre stînga; dar mlaștina Rațelor ne despărțea așa de bine de coastă, că nu mai avuseserăm nevoie să ne facem vreo apărare într—acolo.

În spate, stîncile în care era săpată peștera noastră erau așa de înalte și abrupte, că nici de partea aceea nu aveam de ce ne teme. Singura trecătoare pentru ieșirea din cetatea noastră era deci podul de pe rîul Șacalului, pe care îl țineam mereu ridicat.

Tot locul cuprins între peșteră și rîu era ocupat de grădini înconjurate cu un șard de bambus împletit cu spini, care mai adăuga încă la siguranța noastră. Gardul mergea în linie dreaptă de la locuința noastră pînă la rîul Șacalului; în mijlocul triunghiului era un lan de grâu, un cîmp de bumbac, unul de trestie de zahăr, zarzavaturi, de toate în mică cantitate, ca să le avem la îndemîină; în fine, grădina de legume a soției și o livadă cu pomi europeni.

Toate acestea erau udate prin șanțuri și tuburi de bambus, prin care apa venea de la rîu și se împrăștia peste tot locul.

Pomii din Europa n—au avut chiar aceeași soartă ca via; au crescut cu o repeziciune de necrezut, dar fructele și—au pierdut gustul și, fie din pricina climei, fie dintr—ă pămîntului, nu mai semănau deloc cu cele din țara noastră; merele și perele erau acre și noduroase; prunele și zarzărele aveau sîmburele foarte mare și tare, îmbrăcat cu foarte puțină carne, fără gust. În schimb, pomii din locul acela ne despăgubeau însutit: ananasul, smochinul, merișorul, portocalul, lămîiul făceau din colțul pe care locuiam noi un adevărat rai, în care părea că se adunaseră toate bogățiile vegetației.

Toate acestea se găseau adunate în colțul dintre cele două ziduri de stînci. Dar belșugul de fructe aducea o neplăcere: se adunau o mulțime de păsări de toate felurile de care trebuia să scăpăm, fie omorîndu—le, fie prin alte mijloace. Bețele încleiate, lațurile ne—au fost de mare ajutor, și de multe ori au căzut în capcană și musafiri neobișnuiți. De pildă veverița, cu coada ei cea mare roșcată, venea cînd se coceau nucile, alunele și castanele; papagalii cu culori strălucitoare veneau cu țipete ascuțite să prădeze migdalii; familii numeroase de gaițe albastre, de granguri, de mierle trandafirii, de scatii, fără să mai țin seama de vrăbii, de sturzi și alte horde jefuitoare mai de rînd, se năpusteau asupra cireșilor, prunilor, smochinilor și strugurilor.

Afară de păsările de zi, veneau și hoți de noapte; astfel, am avut mare chin pînă să alungăm din scorburi niște lilieci mari, nesuferit de urîți, care își așezaseră acolo locuința.

Cît timp pomii au fost tineri și fructele mai prețioase pentru noi, am făcut tot felul de capcane ca să prindem hoții și sperietori ca să—i gonim; dar lumea înaripată părea că rîde de noi; a trebuit să apelăm la praful de pușcă.

După ce însă livezile au avut belșug mare de fructe, am împăițit de bunăvoie cu tovarășii aceștia lacomi bogățiile pe care natura le—a dăruit atît lor, cît și nouă.

Nu numai fructele atrăgeau păsările, dar și florile. Dar oaspeții florilor erau primiți cu brațele deschise, căci dădeau livezilor un farmec deosebit și un aer de sărbătoare. De exemplu, printre ei era pasărea—muscă, numită și colibri.

Nimic nu e mai plăcut decît să vezi păsărelele acelea drăgălașe fluturînd împrejurul crengilor înflorite, cu mișcări grațioase și repezi și strălucind ca niște pietre prețioase în bătaia soarelui. Era ceva foarte hazliu pentru noi să urmărim vietățile acelea iuți și supărăcioase cînd se sfădeau cu alte păsări mai mari, pe care le atacau cu îndrăzneală și reușeau adesea să le alunge din ținutul pe care puseseră ele stăpînire. Alteori se certau între ele sau se înfuriau pe floarea care le înșelase așteptările, fie că vreo insectă îi luase mierea, fie că o uscaseră soarele; de necaz, smulgeau staminele florii și îi rupeau petalele în bucăți ca să se răzbune. Ne erau dragi, și am încercat să le îmblînzim, sau măcar să le atragem în vecinătatea noastră.

Puneam bucăți de faguri pe copaci, semănăm pe lîngă casă florile care le plăceau, pînă ce eforturile ne—au fost răsplătite. Cîteva perechi și—au atîrnat cuiburile rotunde, căptușite cu bumbac, de ghirlandele mirositoare ale vaniliei, care șerpuiiau împrejurul stîlpilor pridvorului. Vecinătatea portocalilor, a scorțișoarei, a piperului a atras și a îndemnat musafirii aceștia drăgălași să se așeze lîngă noi.

Mirodeniile, după cum am spus, mergeau și ele foarte bine; nucșoarele tămîioase atrăgeau stoluri întregi dintre păsările paradisului, care prin țipetele cele false nu ne erau deloc plăcute. Am prins cîteva mai frumoase pentru muzeu, iar pe celelalte le—am tot alungat cu ajutorul unor sperietori făcute din păsări de pradă împăiate și puse în copacii căutați de ele.

Măslinii suferiseră cele mai puține stricăciuni din partea năvălitorilor. Aveam două feluri de măsline: pe unele care erau mai mari și mai cărnose le culegeam înainte de a se coace, și după ce le treceam prin leșie le așezam cu sare și mirodenii așa cum se face în Franța de Sud; pe celelalte le lăsam să se coacă și apoi scoteam din ele uleiul.

Am perfecționat ei ne—am extins mult industria. Cum aveam în fiecare an o mulțime de nuci și migdale, am înlocuit piulița printr—un teasc, cu ajutorul căruia scoteam uleiul cu foarte puțin efort.

Într—un mod deosebit ne—am ocupat de fabricarea zahărului. Eram destul de avansați, dar tindeam mereu spre perfecționare. E drept că n—am ajuns să căpătăm zahăr cristalizat ca la rafinării, totuși eram destul de mulțumiți.

Am mai făcut o mașină pentru trei întrebuintări: mai întîi să sfărîme mai repede și cu mai puțin efort cînepa; apoi să zdrobească măslinele mai bine și fă stearcă uleiul; în fine, să piseze boabele de cacao sau alte boabe. Fundul acestui teasc era făcut dintr—o piatră mare scobită, care avea un șanț pe unde curgea zeama sau uleiul. Piatra avea marginea în sus cam de vreo nouă degete și dedesubtul ei o sobă, cu care încălzeam teascul cînd aveam înăuntru lucruri uleioase ca: nuci, migdale, etc.

Aceste două teascuri au fost așezate la început sub cerul liber, între pod și Capul Scrumbiilor, dar mai tîrziu am făcut împrejurul lor niște țarcuri acoperite, care încet—încet au ajuns ateliere, unde puteam lucra la adăpost, chiar și în vremea ploilor.

Insula Balenei nu rămăsese nici ea mai prejos; era înfrumusețată cu plantații, ca și insula Rechinului. Totuși, acest loc era lăsat pentru muncile cele mai de rînd; acolo se făceau operații prin care se

împrăștiau mirosuri neplăcute, cum ar fi săratul și afumatul peștilor, topirea grăsimilor, tăbăcitul pieilor și fabricarea luminărilor. Atelierul pentru toate acestea era așezat sub o scobitură din stîncă, așa că era la adăpost de soare și de ploii.

Grijile noastre se împărțeau între aceste așezări, fără să dăm uitării întreținerea celor mai îndepărtate, cărora le ziceam colonii.

La saivan făcuserăm o plantație de bumbac. La cîțva timp de la terminarea anotimpului ploios, cînd arborele de ceai dădea cele dintîi frunze, ne duceam la culesul ceaiului; acasă, Fritz și mama lui se puneau îndată să usuce frunzele și să le răsucescă, și apoi le strîngeau în vase de porțelan, cu aceeași grijă pe care o au și chinezii la prepararea acestei plante prețioase.

Înainte de venirea iernii, aveam grijă să tăiem trestii de zahăr, care erau atunci în deplină maturitate.

Tot atunci culegeam și meiul, care le plăcea foarte mult păsărilor.

Pentru toate drumurile acestea îndepărtate ne serveam de șalupă, în care duceam ceea ce strîngeam; cîteodată ne întorceam pe mare și, în trecere, ne opream și pe la insula Balenei și a Rechinului.

Din cînd în cînd le duceam la foișorul de pază de la strîmtoarea Savanei, ca să vedem dacă nu cumva vreun elefant sau alt animal răufăcător a trecut în locurile noastre, sau s—a prins în capcanele puse pe acolo de noi. Federic urca fluviul în caiacul lui și ne aducea castane și banane, iar noi ne încărcăm căruța cu produsele recoltei și ale vîntătorii noastre și cu pămîntul pentru porțelan, cu care să completăm vasele necesare în gospodărie.

S—au făcut unele schimbări și în rîndul animalelor noastre de serviciu: familia lui Turcu și a Biliei creștea mereu în fiecare an cu un oarecare număr de căței, pe care, cu toate calitățile lor, ne vedeam nevoiți să—i aruncăm în apă, căci pînă la urmă ar fi trebuit să fim mîncăți de servitorii noștri dacă i—am fi crescut pe toți. După rugămințile lui Rudli, am făcut doar o singură excepție, lăsîndu—l să—și crească un cățel, pe care îl chema Coco.

Vaca ne făcea și ea în fiecare an cîte un vițel, dar nu am crescut decît o vițea și un taur, pe care i—am învățat la călărie și la tras, ca și pe părinții lor. Vițica am numit—o Bălaia pentru culoarea ei galbenă—deschis, iar pe taur Tunetul pentru mugetul lui puternic.

Mai aveam și doi măgăruși, pe care îi chema: *Săgeata* și *Ușurelul*.

Porcii tot nu se făcuseră mai blînzi. Scroafa pe care o aduseserăm noi murise de mult, dar lăsase urmașilor ei ca moștenire atîta dor de libertate și de sălbăticie, că nu i—am putut apropia de noi niciodată.

Toate celelalte animale se înmulțiseră cam în aceeași măsură, așa că din cînd în cînd puteam tăia din ele fără teamă că vom pierde să—mînța. Pe unele le lăsam libere în pădure, ca să se sălbăticească, și cu timpul să avem vînat din belșug.

Iepurii se înmulțiseră așa de mult în insula Rechinului, că a trebuit să stîrpim mulți dintre ei, ca să aibă cei rămași unde găsi hrană. îi țineam mai mult ca să le luăm blana pentru pălării, și cînd voiam să—i rărim îi dădeam la cîini, căci nu ne plăcea carnea din cauza mirosului pe care încă îl păstrasera.

Cît despre antilope, pe care le îngrijeam cu atîta dragoste, nu ajunseserăm să le îmblînzim puțin decît după ce am luat o pereche din ele la Căminul—de—stîncă. Se înmulțeau foarte încet de felul lor, și clima aspră din intuiția Rechinului făcea să mai moară în fiecare an din ele.

Cam acesta era starea coloniei după zece ani de la sosirea noastră pe coastă. Mijloacele noastre de trai se înmulțiseră; puterile și industria ne crescuseră; belșugul domina împrejurul nostru și eram apărați de cele mai multe pericole de care ne temuserăm la început. Cunoșteam locurile pe unde ne aflam cum își cunoaște un proprietar grădina; înfățișam tabloul celei mai depline fericiri. Eram ca familia celui dintîi om reîntoarsă în fericirea Paradisului, dar în jurul nostru simțeam tot timpul golul singurătății și lumea pe care o pierduserăm.

În mijlocul bogățiilor și al belșugului nostru, lipsea ceva: lipseau oamenii, frații noștri, pentru care ne simțeam născuți.

De zece ani nu văzuserăm nicăieri, nici pe ocean, vreo urmă de ființă omenească. De multe ori stăteam cu ochii la pîndă pe ocean, dar nu descopeream nimic. Aceasta ne producea tuturor o durere despre care nu vorbea nimeni. Necesitatea de a găsi oameni era așa de puternică în noi, că nu puteam renunța la speranță și, fără să ne dăm seama, făceam tot ce puteam în vederea unei întâlniri.

Astfel, adunam cu răbdare toate mărfurile prețioase care se găseau pe coastă și cu care s—ar fi putut face vreodată comerț. Adunam în magazie cacao, mirodenii, bumbac, pene de struț și tot ce speram ă

vindem într—o zi vreunei corăbii europene. Aveam nevoie de ideea aceasta; ea era tăria noastră și viitorul nostru; ea ne dădea curaj și ne alunga plictiseala, care adesea duce la deznădejde.

Eram toți sănătoși, și în acești zece ani nu avuseserăm nici o boală, afară doar de vreo răceală.

Băieții mei nu mai erau copii: Frederic era acum un bărbat foarte puternic; nu era așa de înalt, dar brațele i se făcuseră foarte vînjoase prin muncă. Avea 25 de ani. Ernest avea 23 de ani; deși bine făcut, era mai puțin voinic decât fratele lui; înclinarea lui spre învățătură ajutată de înțelepciunea vârstei făcuseră din el un tânăr învățat, cu judecată sănătoasă, și fără îndoială lumina familiei. Rudli se schimbase puțin: era nebunatic la 20 de ani ca și la 10 ani, și nu—l întrecea nimeni în exercițiile fizice. Fritz avea 18 ani; era mare și voinic; firea lui părea că ține echilibrul între frați. Era liniștit, fără să aibă adîncimea minții lui Ernest; era îndemînat la exercițiile fizice, dar nu ca Rudli, nici ca Frederic. Pe scurt, băieții mei erau niște tineri cinstiți, harnici, buni și cu credință în Dumnezeu, care îi ajutase și îi întărise pe ei ca și pe noi.

Buna mea Elisabeta nu îmbătrînise prea tare. Cît despre mine, părul mi se albise, sau mai bine zis nu—mi mai rămînea decât foarte puțin păr. Căldura prea mare, sau poate oboseala peste puteri din primii ani ai șederii noastre pe această coastă îl făcuseră să cadă înainte de vreme.

Cu toate acestea, mă simțeam încă tare și voinic, deși nu mai eram omul cel tânăr și îndrăzneț care începuse cu zece ani înainte așezarea micii colonii.

Dar toate aceste schimbări erau pentru mine un izvor de gînduri triste și amare. Prevedeam pentru copiii mei un viitor întunecat și pustiu și, de multe ori cu ochii îndreptați spre ocean, ziceam lui Dumnezeu.

„Doamne, ne—ai scăpat de înec, ne—ai smuls din ghiarele morții, ne—ai înconjurat cu toate bunurile pînă la capăt, dar nu lăsa să piară în singurătate cei pe care i—a scăpat mîna Ta!”

E ușor de înțeles că, pe măsură ce—au crescut, copiii mei nu mai erau așa ușor de condus ca în primii ani ai șederii noastre pe coastă. Aveau nevoie de libertate, care îi îndemna adesea departe de noi pentru zile întregi; umblau prin păduri, urcau pe vîrfurile stîncilor; dar seara cînd se întorceau morți de oboseală, dacă încercam să—i cert pentru viața asta rătăcitoare, aveau de spus totdeauna atîtea lucruri interesante din descoperirile și peripețiile lor, că nu mai aveam tăria să—i cert.

Frederic a lipsit odată în felul acesta, producîndu—ne tuturor o mare neliniște. Luase cu el mîncare și, ca și cum un drum prin insulă nu i—ar fi putut da de lucru după cîtă nevoie simțea el, își pregătise caiacul și plecase în largul mării.

Plecase din zori și se apropia seara fără să zărim nici un semn de întoarcere a lui. Mama lui era în cea mai mare neliniște. Am dezlegat atunci șalupa de la țărm și am plecat în insula Rechinului. Acolo, pe cetățuia noastră, am înălțat steagul de semnal și am tras cu tunul de alarmă. După cîteva clipe, am descoperit un punct negru desfăcîndu—se din valurile luminate de razele soarelui care tocmai apunea.

Cu ajutorul unei lunete, am descoperit că era tînărul nostru hoinar. Venea spre noi încet, lovind marea cu vîslele, ca și cum luntrea groenlandeză ar fi fost de două ori mai încărcată decât trebuia.

„Foc!” a strigat Ernest, cu ton de comandant și, în calitatea lui de ofițer de pază a graniței. Rudh a tras o lovitură de tun. Strigînd ura, am coborît de pe dîmb ca să urcăm în șalupa și să ajungem la golf înaintea lui Frederic, care se îndrepta într—acolo. La întîlnire, am văzut de ce întîrziase tînărul marinar. Partea dinainte a caiacului, pe care o împodobise cu capul morsei, încărcată cu fel de fel de lucruri, pe cînd un animal cu capul păros, care semăna mai degrabă cu un burduf umflat și de care mai era legat și un sac plin, ținea micul vas pe jumătate scufundat în apă. Călătorul a fost primit cu brațele deschise.

„Se pare, dragă Frederic, că nu ai pierdut ziua degeaba, dar orice pradă vei fi aducînd tot nu face cît întoarcerea ta acasă. Slavă Domnului că ai venit sănătos! Mult a mai plîns mama ta!”

„Ah, da! Slavă Domnului! Căci în afară de prada pe care o vedeți, cred că am făcut o descoperire care prețuiește mai mult decât toate bogățiile mării și care ne va împinge curînd să facem și alte drumuri”.

Vorbele acestea, spuse parcă cu jumătate de gură, mi—au stîrnit curiozitatea, dar nu m—am arătat deloc, la început, căci bietul Frederic nu mai făcea față la numeroasele întrebări cu care îl necăjeau toți.

Am descărcat sacul, care părea plin cu stridii mari, precum și animalul cel urît; băieții au tras caiacul cu conducător cu tot spre locuința noastră, unde ne—am îndreptat cu toții. După ce am adus toate prăzile, ne—am așezat în pridvor ca să ascultăm povestea lui Frederic. Mai întîi ne—am rugat să nu ne supărăm că a plecat; cum nu cunoștea deloc partea dinspre răsărit a locului în care trăiam, el s—a hotărît s—o viziteze și a plecat anume, ca să caute pericole și isprăvi care să mai rupă puțin felul îndeletnicirilor

noastre, prea liniștite pentru un băiat de 25 de ani.

„De mult îmi pregătisem eu călătoria asta; îmi pusesem în caiac mâncare și două burdufuri cu apă dulce și cu hidromel; așezasem pe puntea caiacului o busolă; în dreapta îmi pusesem o plasă de prins pești, undița, o cange; la brîu o pereche de pistoale, lîngă mine o tolă cu muniții; îmi pregătisem și vulturul și așteptam cu răbdare prilejul de a pleca fără știrea voastră, de teamă că mă veți opri.

Azi dimineată, înainte de a vă trezi, m—am sculat ușor și am alergat ca de obicei pe țărmul mării. Vremea era așa de frumoasă, apa mării așa de liniștită, că nu m—am putut opri să nu plec. Am luat o secure în mînă, am sărit în caiac, pregătit cum v—am spus, și m—am lăsat în voia curentului, care m—am dus ca o săgeată spre locul unde s—a scufundat corabia noastră. Trecînd pe acolo, am văzut, nu la mare adîncime, o mulțime de vergi de fier, tunuri, pe care, poate, le vom scoate într—o zi, dacă vom găsi modul de a ne putea scufunda în mare pînă acolo. După aceea am cotit spre coasta de apus, peste rămășițele de vase și stînci de toate formele, dintre care unele ieșeau la suprafața apei, altele erau ascunse în adîncime. O mulțime de păsări de mare își aveau cuiburile pe acolo și zburau împrejurul lor cu strigăte ascuțite.

În locurile mai ridicate deasupra apei am văzut diferite animale, unele tolănite la soare, sforîind zgomotos, altele jucîndu—se cu strigăte înfiorătoare prin apele vecine. Erau lei, urși, hipopotami, tot felul de foci și mai ales morse care, agățîndu—se de stînci cu colții lor lungi și îndoîți, își lăsau partea de jos a corpului să atîrne în apă. Trebuie că trăiesc multe morse prin locurile acelea, de vreme ce am văzut pe mal atîtea oase și dinți din fildeș. Putem merge odată să alegem vreun schelet curat și alb pentru muzeul nostru, dacă vreți”.

„A, uite ceva frumos”, au zis toți băieții; „să mergem să adunăm fildeș pentru minere la cuțite și ce am mai vrea să facem”.

Frederic a urmat:

„Să vă spun drept că nu prea mi—a fost totuna cînd m—am văzut între dihaniiile acelea; am încercat să mă strecur neobservat printre stînci și am scăpat nevătămat, dar abia după o oră și jumătate am reușit să ies din locurile acelea primejdioase. Atunci m—am găsit în fața unei porți mărețe de stînci, pe care natura a zidit—o în formele cele mai impunătoare; era ca arcul unui pod uriaș, sub care marea intra ca printr—un canal, pe cînd stîncă sub care era săpat canalul se prelungea deoparte și de alta prin cîte un cap ascuțit. Fără să stau pe gînduri, am trecut pe sub bolta întunecoasă, la capătul căreia o licărire de lumină m—a făcut să cred că e loc deschis. Sub ea era o răcoare foarte plăcută; în toate părțile zburau o mulțime de rîndunele mici, care își aveau cuiburile în stînci. Cînd am intrat, am fost înconjurat de o mulțime de păsările din acelea, care parcă voiau să mă oprească prin țipetele cele mai ascuțite; îndrăzneala lor n—a micșorat—o pe a mea, ba din contră, mi—a mărit curiozitatea. Am legat caiacul de un colț de stîncă și am început să cercetez minunile locului și locuitorii. Păsările mi s—au părut de mărimea pitulicii; aveau pieptul alb—strălucitor, aripile cenușiu deschis, spatele și coada negru—lucios cuiburile prinse cu miile de boltă și pe pereții stîncii păreau făcute ca și ale altor păsări din pene, frunze uscate și fire de iarbă; dar, lucru ciudat, erau așezate pe un fel de reazem, care semăna cu *găvanul* unei linguri, lipit de stîncă și făcut dintr—un fel de ceară cenușie și lucioasă. Unele cuiburi fiind goale, le—am desfăcut și, după ce m—am uitat bine la ele, am făcut o mică provizie, pe care am învelit—o cu grijă cu resturile celorlalte cuiburi și cu frunze uscate și le—am dus în capul de morsă, ca să vi le arăt. Să—mi spui, tată, dacă pot fi bune la ceva”.

„Sigur, băiete, cuiburile acestea de rîndunele ar fi bune de făcut comerț dacă am fi în legătură cu China sau cu vreun ținut din India, unde marfa aceasta se vinde cîntărită cu aur, căci acolo se socotește ca cea mai aleasă mîncare”.

Aici, atît băieții cît și mama lor s—au strîmbat cu scîrbă la gîndul că cineva poate mînca cuiburi de păsări.

Le—am spus atunci că nu se mănîncă decît învelișul dinafară, care se curăță, se fierbe cu mirodenii și dă un fel de piftie foarte gustoasă.

„Am înaintat cu curaj”, a urmat Frederic, „prin apele care scăldau tunelul acela întunecos; la ieșire m—am aflat într—un golful minunat, ale cărui țămuri joase mărgineau o cîmpie nesfîrșit de lungă.

Pe cînd umblam pe lîngă țărm, am zărit sub apele străvezii pe fundul stîncos al mării niște pături întinse de scoici, mari ca stridiile. Crezînd că vor fi mai bune decît ale noastre, am vrut să le gust. Am desfăcut cîteva cu cangea și le—am azvîrlit pe nisip fără să mă dau jos din caiac, căci voiam să—mi fac

îndată toată provizia. Pînă să mă întorc la țărîm cu încărcătura a doua, am găsit stridiile dintîi deschise și deja puțin stricate din cauza căldurii. Am deschis una dintre cele proaspete, dar în loc de carnea albă și grasă de stridie la care mă așteptam am găsit ceva tare, cărnos și fără gust. Încercînd să desfac animalul de pe capacul care era căptușit cu un sidef strălucitor, am simțit sub cuțitașul meu niște bobite tari, rotunde ca mazărea; le—am scos din carnea scoicilor și mi s—au părut așa de frumoase, că am simțit o adevărată plăcere să le scot pe toate și să strîng mărgelele într—o cutie pe care o aveam la mine. Ia uite, tată, oare n—or fi cumva perle?"

„Să vedem! Să vedem, Frederic!" s—au repezit toți băieții deodată, de era să—i scape cutia din mînă. „Vai, ce frumoase sunt! Ce rotunde și strălucitoare sunt!" Am luat și eu cutia:

„Sunt perle adevărate! Ba încă dintre cele mai frumoase! Ai descoperit o comoară, Frederic; e drept că nouă ne vor folosi și mai puțin decît cuiburile, pentru că nu avem cum să le valorificăm; dar fiindcă poate să ne prindă bine vreodată, ne vom duce să vizităm golfulețul acela și să le mai culegem din cînd în cînd. Pînă una alta, tu spune mai departe".

„După ce m—am odihnit puțin", a urmat Frederic, „am gustat ceva și mi—am urmat drumul de—a lungul țărîmului zdrențuit de o mulțime de golfulețe și acoperit de verdeață și flori.

Am ajuns astfel la gura unui fluviu, ale cărui ape liniștite se vărsau aproape fără zgomot în mare. Suprafața apei, acoperită de plante, părea o cîmpie verde, deasupra căreia zburau felurite păsări. Între altele m—am mirat de una care trecea apa de—a curmezișul cu picioarele ei lungi. I—am pus fluviului numele *Sfîntul Ioan*.

După ce mi—am reînnoit provizia de apă dulce, m—am îndreptat spre celălalt cap care închide golfulețul. Golfulețul acesta, căruia i—am zis golful *Perlelor*, are o întindere de vreo 8 km de la un capăt la celălalt și un lanț drept de stînci îl desparte de mare. Numai printr—un singur loc, cam spre apus, se poate intra ușor în el, încolo e bun de un port, căruia îi lipsește numai apropierea unui oraș ca să—l facă perfect.

Am încercat să ies prin trecătoarea pe care o descoperisem, dar a trebuit să aștept. M—am dat jos din caiac, căci vedeam animale marine, mari cît vițelul, care se jucau în apropierea mea scufundîndu—se, aruncîndu—se în apă, sau alergînd să se prindă, și nu voiam să fiu răsturnat de ele în joaca lor nebună. Am legat caiacul de un colț de stîncă, mi—am luat vulturul și armele și m—am pregătit să—l lovesc pe cel dintîi dintre aceste animale care se apropiau de țărîm, căci doream să vă aduc unul. Erau rotunde ca niște burdufuri pline și umflate și îmbrăcate cu o blăniță scurtă, care mi s—a părut ceva de preț. O turmă de jucători s—a apropiat de locul unde eram ascuns. Atunci am dat drumul vulturului, care l—a prins pe cel mai frumos și imediat i—a scos ochii. Atunci, sărind din stîncă în stîncă, m—am dus la locul unde bietul animal se zbătea sub ghiara crudă a dușmanului și, după ce l—am omorît cu o lovitură de cange, l—am tras cu cîrligul pînă la caiac. Celelalte au fugit ca prin farmec.

Imediat după aceea am curățat animalul de măruntaie ca să—l fac mai ușor; cît ai clipi, o mulțime de păsări de mare au și năvălit în jurul meu: pescăruși, rîndunele de mare și altele. Erau așa de îndrăznețe, că m—am infuriat și am început și eu să lovesc în dreapta și în stînga. Din întîmplare, am dat jos și o pasăre mart teribil de puternică, care cred că era un albatros. După ce am scăpat de ele, mi—am văzut de ale mele; am legat vidra de mare — căci asta cred că este — în spatele caiacului, am pus alături de ea sacul cu stridii și am fost gata de plecare.

Imediat după aceea am ajuns în locuri cunoscute, am zărit în depărtare steagul nostru și am auzit tunul de pe cetățuie".

După povestea aceasta, soția mea s—a dus să vadă de vînatul adus de Frederic, iar băieții au alergat la caiac să vadă scoicile de perle. Eu am rămas singur cu Frederic.

Lăsase la urmă partea cea mai importantă a povestirii și, trăgîndu—mă deoparte, mi—a încredințat un secret pe care a crezut că e mai bine să mi—l spună numai mie.

„Ascultă, tată, o întîmplare ciudată din călătoria mea:

Uitîndu—mă mai bine la albatros, imaginează—ți ce mirat am fost cînd i—am găsit o labă legată cu o cîrpă! Am dezlegat—o și am citit scris în engleză: "*Salvați—l pe nefericitul naufragiat de la stîncă cu fum!*"

Nu—ți pot spune, tată, ce—am simțit cînd am făcut descoperirea asta.

Am citit și recitit de zeci de ori rîndurile acestea, ca să mă încredințez că nu e o iluzie. "Dă Doamne să fie adevărat!" Îmi ziceam. Pe urmă am încercat să—mi dau seama cum a putut ajunge o ființă omenească

pe stîncile acelea... Povestea naufragiului nostru îmi arăta destul... Din clipa aceea, singurul meu gînd a fost să caut pe coastă stîncă cu fum, să salvez ființa aceea nenorocită, pe semenul meu, pe fratele meu, dar în zadar m—am uitat în toate părțile, ochii mei n—au descoperit nimic. Atunci mi—a venit în gînd. să leg la loc de piciorul albatrosului cîrpa pe care o găsisem, și la celălalt picior să—i leg altă cîrpă pe care am scris tot în engleză: *"Ai speranță în Dumnezeu, ajutorul este aproape!"*

Mă gîndeam că dacă pasărea se va întoarce la cel care a trimis—o, acela va putea să citească răspunsul meu; dacă solul va trece pe lîngă nenorocit fără să se oprească, el va vedea a doua cîrpă și va înțelege că pasărea a fost întîlnită de oameni și va căpăta speranță.

Am luat o pană, am tăiat—o cu cuțitașul și am înmuiat—o în sîngele vidrei de mare, am scris pe o bucățică de cîrpă ruptă din batista mea cuvintele pe care ți le—am spus. Albatrosul nu fusese decît amețit de lovitură mea, așa că l—am trezit dîndu—i cîteva picături de hidromel.

I—am legat de picior scrisoarea asta de modă nouă și i—am dat drumul să plece, rugîndu—mă lui Dumnezeu să se întoarcă la cel care îl trimisese.

Solul a plecat; s—a ridicat întîi drept deasupra capului meu, ca și cum ar fi vrut să vadă încotro să o ia; apoi, luînd—o spre apus, a început să zboare cu așa viteză, că în curînd ochii mei l—au pierdut din vedere și am fost obligat să mă las de planul de a—l urma cu caiacul.

Acum, tată", m—a întrebat el mișcat, „ce crezi dumneata de întîmplarea asta? Dacă am descoperit încă o ființă omenească, un nou prieten? Căci vom merge în căutarea aceluia străin, nu—i așa, tată? Ah, da! Să mergem! Ce fericire! Dar... ce păcat dacă nu vom reuși! Vezi tată, trecerile acestea de la teamă la speranță m—au făcut să nu spun nimic mamei și băieților; ți—am spus numai dumitale, ca să mă ajuți, dar pe ei să—i cruțăm de supărările unei speranțe care ar putea să fie pierdută..."

Ce trist era Frederic cînd a spus vorbele acestea!

„Sunt foarte mulțumit de ceea ce—ai făcut, Frederic; bine ai făcut că ți—ai înfrînat dorința de a pleca îndată în căutarea aceluia nenorocit, căci ne—ai fi pus pe noi într—o stare de îngrijorare nespusă dacă venea noaptea și tu nu te întorceai. Întîmplarea aceasta este fără îndoială neașteptată, dar să nu ne clădim pe ea prea mari speranțe; albatrosul e o pasăre călătoare, care străbate distante mari în scurtă vreme; s—ar putea ca bilețelul de la picior să fie scris de mult timp, sau chiar dacă ar fi scris de curînd, s—ar putea ca nefericitul naufragiat să se găsească la o depărtare așa de mare de noi, încît să nu putem niciodată ajunge la el. în orice caz, să păstrăm secretul; eu o să mă gîndesc la mijlocul de a—l scăpa pe nenorocitul acela, dacă o fi... fără să aducem necazuri noi în familia noastră".

Vorbele mele reci și hotărîrile le—am spus pentru a—l liniști pe tînărul înflăcărat și pentru a—l împiedica să se arunce ca un zăpăcit în vreo încercare nenorocită. Știam că de multe ori pirații ascunși prin golfuri întrebuintează semnale false ca să—i atragă în cursă pe corăbieri. I—am spus să se liniștească și că vom vedea amîndoi ce—i de făcut. Apoi ne—am dus la ceilalți băieți, care erau ocupați tot cu perlele.

„Uitați—vă", le spunea Ernest celorlalți; „aici avem o întreagă avere: Europa plătește cu aur perlele".

După ce am terminat toate treburile, am adunat toată familia lîngă mine și le—am zis tuturor aceste cuvinte:

„Dragii mei, ziua de azi trebuie socotită ca una dintre cele mai însemnate din viața familiei noastre. Frederic nu mai este un copil; de cîțva timp și mai ales în călătoria de azi s—a purtat cu atîta curaj și vrednicie, că de azi încolo el este liber de orice supunere; îl voi socoti ca pe un bărbat, ca pe un prieten chemat să mă ajute cu sfaturile și cu munca lui în conducerea coloniei noastre".

Frederic, căruia nu—i spusese nimic mai înainte, era foarte mișcat, iar mama lui l—a îmbrățișat cu ochii în lacrimi.

„Acum, dragă Frederic", a zis Ernest, „ești un bărbat; bagă de seamă să nu intri cu picioarele tale bărbătești în ghetele mici ale copilăriei..." Perlele erau un lucru prea important ca să fie uitate, și chiar a doua zi băieții mi—au cerut să—i las să plece și să facă o pescuire în toată regula.

„Încetîșor, măi băieți; înainte de a încăleca trebuie să—ți pregătești calul; trebuie să pregătești uneltele. Faceți fiecare cîte ceva, și cînd veți avea de toate, voi fi foarte bucuros să merg și eu cu voi".

Toate lumea s—a pus pe lucru. Eu am făcut două greble mari și două cîrlige mici de fier; greblelor le—am pus niște cozi lungi de lemn cu inele de fier, ca să le putem fixa la luntre și să le tragem după noi, rîcîind fundul mării, pe unde vor fi scoici de perle; cîrligele mici urmau să servească la dezlipitul acelor pe care greblele nu le vor putea strînge.

Ernest a fabricat un fel de cârlig cu foarfeci, care se putea mișca cu o frînghie, ca să dezlipească cuiburile de salangană din care voiam să ne facem o provizie.

Rudli a făcut o scară foarte ușoară, găurind de—a lungul o trestie groasă de bambus la distanțe regulate și trecînd prin acele găuri alte bucăți de trestie de vreo 18 degete, ceea ce forma un fel de scară, pe care se putea urca cu atît mai bine, cu cît meșterul avusese grijă să—i pună sus un cârlig de fier, ca să se agate de marginea bărcii și i—a ascuțit vîrful ca să se înfigă în stînci la nevoie.

Fritz, foarte meșter la împletit plase, ni le—a reparat pe toate făcîndu—le mai tari, ca să le atîrnăm de cârlige și să culegem în ele stridiile.

În timpul acela Frederic lucra în tăcere la caiacul lui, căutînd să—i facă loc pentru încă o persoană. Numai eu îi știam secretul muncii, numai eu citeam în sufletul lui speranța spre care își deschidea inima lui bună. Mă bucuram, dar nu îndrăzneam să—l încurajez.

Ne—am luat tot felul de merinde și apă și, după ce ne—am pregătit bine vasul și ne—am asigurat că era și vreme bună, am plecat. Fritz și mama lui au fost obligați să păzească țărnul, iar noi toți am plecat în mijlocul urărilor lor de bună întoarcere. Am luat cu noi pe micul Knips (altă maimuță, căci cea bătrînă murise), calul lui Rudli, Bili, Braun și Folb.

Rudli a luat locul al doilea în caiacul lui Frederic; Ernest și cu mine am plecat cu șalupa, avînd cu noi animalele și proviziile.

Caiacul a luat—o înainte și noi după el, strecurîndu—ne mult mai greu decît ei peste vîrfurile de stînci care ieșeau cu puțin la suprafața apei. N—am întîlnit animale marine; în schimb, stîncile erau acoperite cu oase și dinți de morse, de urși și altele. Ernest ne—a oprit de multe ori ca să adune ce găsea mai deosebit pentru muzeu.

Marea era liniștită și strălucitoare ca o oglindă; pe suprafața ei pluteau ușor cete de nautili — un fel de scoici în formă de luntre cu vîrful ridicat. Se zice că de la animalul din scoica aceasta au învățat oamenii să plutească pe apă. E drept că nautilul umblă pe mare ca un cîrmaci care își conduce corabia: Cînd vrea să plutească, își ridică cele două brațe și întinde ca pe o pînză pîlița dintre ele; pe celelalte două picioare le bagă în apă și se ajută de ele ca de lopeți; un al cincilea picior îi servește drept cîrmă. Nu ia în scoică decît atîta apă cît îi trebuie, ca să plutească mai ușor și mai repede cu corabia lui. Cînd simte un dușman sau o furtună, își strînge pînza, ridică vîslele și—și umple scoica cu apă ca să se dea repede la fund. Cînd scoica vrea să se ridice iar la suprafață, își întoarce barca cu fundul în sus și umflă niște pungi ca să se ușureze; odată ajunsă sus, și—o întoarce frumos la loc, o golește de apă și pornește în voia vînturilor ca să—și facă obișnuita plutire pe valuri. Nautilul e un animal neobosit, care poartă cu el și cîrmaciul și vasul.

Naturaliștii mei n—au putut răbda pînă nu au prins vreo șase nautili dintre cei mai frumoși cu ajutorul plaselor pe care le aveam. I—au golit de apă și i—au pus într—un coș, ca să—i avem de podoabă la muzeu.

Mai tîrziu, am ajuns la capul în spatele căruia după spusele lui Frederic trebuia să fie golful Perlelor. Capul acela, în afară de canalul săpat în stîncă lui, avea o înfățișare deosebit de impunătoare. Părea o mîreață biserică veche, în care lespezile de marmură erau înlocuite cu valurile mării, iar stîlpii, în loc să se sprijine pe pămînt, se sprijineau pe fundul apelor.

Am intrat sub boltă; era întunecoasă, căci nu primea lumină decît prin cîteva crăpături din care căzuseră bucăți de stîncă.

Am înconjurat de mai multe ori pe dinafară această clădire ciudată; nu am întîlnit nici o urmă de ființe omenești; oseminte risipite pe lîngă stînci arătau că acolo trebuie să fi fost cîndva adăpostul unor fiare marine teribile, cu care noi încă nu avuseserăm de a face niciodată.

Zgomotul vîslelor noastre le—a speriat pe pașnicele salangane, care au început să zboare zăpăcite pe sub boltă, că abia puteam trece printre ele. După ce ni s—au deprins ochii cu întunericul, am văzut cu plăcere că între toate stîncile erau cuiburi de—ale salanganelor, care păreau puse într—un fel de cupe albe și străvezii. După încercarea pe care o făcuserăm, piftia preparată din ele nu era o mîncare de aruncat, și apoi gîndindu—ne și la comerțul pe care l—am fi putut face într—o zi cu ele, ne—am pus să adunăm o provizie bună, culegînd toate cuiburile care nu aveau nici ouă, nici pui. Frederic și Rudli s—au suit ca niște pisici după ele, iar eu cu Ernest le primeam într—un sac mare, pînă ce l—am umplut.

Ieșind de sub boltă, am ajuns în golfuluțel închinător de care ne vorbise Frederic. Valurile erau așa de limpezi și de liniștite, că vedeam peștii mișcîndu—se pînă la mare adîncime. Între alții, am zărit și

peștele alb, din solzii căruia se fac perlele false.

Ne—am oprit la coasta stîncioasă de unde pescuise Frederic scoicile de perle și ne—am dat jos împreună cu cîinii. Micul Knips însă n—a avut îndrăzneala să treacă fișia de apă dintre barcă și plajă; poate că a încercat și de douăzeci de ori și n—a putut; parcă ar fi avut de trecut peste ocean. Atunci i—am întins frînghia bărcii, și caraghiosul a trecut pe ea foarte ușor și grațios.

Ne—am dus apoi cu toții la fluviul din apropiere, ca să bem apă și să ne răcorim. Knips și cîinii s—au și scăldat, după cum le era obiceiul, ori de cîte ori întâlneau o apă care îi atrăgea.

Era prea tîrziu ca să ne apucăm de pescuit scoicile, așa că după ce am mâncat mușchi, cartofi prăjiți și prăjituri de manioc, am aprins focurile de pază și, lăsînd pe pămînt cîinii, ne—am dus la bărci să ne culcăm. Pe micul Knips l—am așezat pe catarg ca observator; noi ne—am învelit în blănille de urs și deasupra am pus drept acoperiș pînza de la bărci. Nimic nu ne—a tulburat liniștea nopții decît țipetele șacalilor, care au ținut vreo oră și căroră elevul lui Rudli le—a răspuns cu o stăruință care ne—a zgîriat urechile.

Ne—am sculat înainte de a se face ziuă și ne—am și apucat de pescuit scoici de perle. În foarte scurtă vreme am cules cîte am vrut și le—am pus grămadă la soare, ca să se deschidă fără să se strice înăuntru.

Am mai găsit pe acolo o iarbă sărată din care se fabrică soda și am cules cît am putut, ca să fabricăm săpun.

Spre seară era așa de frumos pe coasta aceea, vegetația era așa de bogată și plină de viață, că ne—a fost cu neputință să nu facem o plimbare prin pădure.

Am luat fiecare cîte un tovarăș și ne—am despărțit. Ernest a intrat cel dinții în pădure, cu Folb; după el Rudli, iar eu cu Frederic am rămas mai în urmă să ne luăm ceva muniții. După cîteva minute, am auzit o detunătură și vocea lui Rudli țipînd disperat; apoi a doua detunătură... Frederic a dezvelit ochii vulturului, eu am încărcat pușca și am alergat în goană spre locul de unde auzisem:

„Ajutor! Sunt pierdut! Veniți! Ajutor!”

Bietul băiat, de spaimă, vedea mai mult decît era. Nu era mușcat, nici măcar rănit, dar se găsisese față în față cu un porc sălbatic, care îl lovise așa de tare, că voinicul meu s—a crezut pierdut. Frații lui s—au repezit să—l ajute cu două—trei focuri de pușcă, inamicul a fost culcat la pămînt, iar asupra curajosului a curs o ploaie de glume și de rîsete.

Totuși, ca să nu—i facă rău spaima prin care trecuse, i—am dat să bea un pahar de vin, și după ce l—am freat pe unde era lovit, l—am dus să se culce în barcă, unde a adormit curînd.

După o odihnă bună, ne—am sculat dis—de—dimineată și ne—am pus să tăiem mistrețul.

„Doamne”, a zis Frederic, „ce bune vor fi șoldurile pentru șunci! Tocmai suntem pe sfîrșite cu proviziile!”

„Eu unul”, a zis Ernest, „țin mult să—i iau capul. E o bucată minunată de împăiat pentru muzeu”.

I—am tăiat șoldurile și capul și le—am pus pe crengi de copaci, cu care le—am tîrît ca pe sanie pînă la barcă.

Pînă să se pregătească masa, am atîrnat șuncile pe o culme, sprijinită pe două furci, în bătaia focului.

Se apropia seara și ne pregăteam să scoatem căpățîna de la copt, mai ales că după miros părea a t gata; deodată, a început să se audă un strigăt prelungit și gros. Nu mai auziserăm așa ceva; stîncile îl repetau la nesfîrșit; ne—a cuprins o groază nespusă... Cîinii și șacalul urlau de ne luau auzul...

„Ce răget diavolesc!” a zis Frederic, luîndu—și pușca; „e semn de mare pericol. Aprindeți focurile”, a urmat el — scrutînd cu privirea—i ageră de vîntor adîncul pădurilor — „și retrageți—vă în barcă, în timp ce eu mă voi duce cu caiacul în susul fluviului. De acolo poate că o să mă pot lămuri asupra primejdiei care ne amenință”.

Planul lui era înțelept. Ne—am sculat, am aruncat pe foc toate bucățile de lemne pe care le—am găsit la îndemînă și, fără să pierdem timpul, ne—am urcat în șalupă. Frederic s—a așezat în caiac și, vîsînd cu putere, a dispărut în întineric. În timpul acesta, răgetul nu mai contenea, ba dimpotrivă, se apropia de noi. Cîinii se întorseseră lîngă foc și se uitau cu neliniște în pădure; cînd scoteau urlate plîngătoare, cînd gemeau înăbușit. Micul Knips era și mai speriat; sărăcuțul, ți se făcea milă să—l vezi cît suferea. Eu eram mai tare ca toți, deși îmi dădeam seama de teribila primejdie; nu mă îndoiam că la cîteva bătaii de pușcă de la noi trebuiau să fie ceva fiare, pe care le atrăsese, desigur, hoitul mistrețului din pădure.

Îndoielile mele nu au ținut mult, căci nu după mult timp am văzut în întineric la lumina focului nostru un animal cumplit; era un leu, dar așa de mare și de puternic, cum nu văzuserăm niciodată în Europa prin

menajerii sau grădini zoologice. Din două—trei sărituri a trecut peste locul dintre pădure și țărnișă; s—o oprit pe loc cu o mărășeie care te băga în sperieți; apoi, ca și cum ar fi fost apucat deodată de furie, a început să se lovească cu coada peste coaste, și răgetele lui au devenit și mai puternice. Arunca niște priviri furioase și lacome spre șuncile noastre atârinate la uscat și spre cîinii care ședeau cuminiți în spatele vetrei, dar lumina focului îl împiedica să se apropie; cînd bătea în pămînt cu labele cele puternice, cînd sărea ca și cum ar fi vrut să se arunce pînă peste noi.

Jocul acesta teribil a ținut destul de multă vreme; din cînd în cînd alerga la rîu să—și răcorească gura înfierbîntată de furie, apoi se întorcea înapoi hotărît să se repeadă dintr—odată la pradă.

Cu o frică de moarte, am observat că fiara micșora din ce în ce ocolul pe care îl făcea împrejurul focului. În fine, s—o întins deodată pe pămînt, cu botul pe labele din față și a început să se uite la noi cu niște ochi așa de arzători și furioși, de parcă ar fi ghicit că noi îi eram adevărații dușmani. Pe jumătate de frică, pe jumătate de disperare, am ridicat pușca să trag; dar abia am apucat să mă mișc, că un pocnet de pușcă a răsunat; animalul a făcut o săritură nemaipomenită, a scos un răget înspăimîntător și a căzut la pămînt în nesimțire.

„E Frederic!” a murmurat Ernest palid ca un mort. „Doamne, păzește—!”

„Da, e Frederic al nostru; ne—o scăpat dintr—un pericol cumplit. Să mergem la el!”

Din două lovituri de lăpeți, am fost la țărnișă; cîinii, văzîndu—ne, au început să urle cît le lua gura, uitîndu—se spre pădure. Am înțeles ce însemna asta; am aruncat din nou vreascuri pe foc și ne—am întors repede înapoi la adăpost. Era și timpul, căci abia am ajuns, că iată al doilea dușman apărînd din pădure. Era ceva mai mic decît celălalt, dar urletele nu—i erau mai puțin teribile. De data aceasta era o leoaică, poate chiar soția leului ucis.

Eram mulțumiți că nu veniseră amîndoi în același timp, căci nu știu cum ne—am fi apărat de amîndoi deodată.

Leoaica a mers drept la cadavrul soțului ei; l—o mirosit de mai multe ori, i—o lins cu limba rănile pline de sînge și, cînd a înțeles că nu mai era viu, a apucat—o o furie nebună; urletele—i erau și mai teribile. Era ușor de înțeles, după furia ei, că avea de răzbunat un mort.

Își izbea coastele cu coada și căsca gura cît putea de tare, clănțănind din dinți, ca și cum s—ar fi pregătit pentru luptă.

Dar vînătorul nostru veghea; al doilea foc de pușcă — mai puțin norocos ca cel dintîi, deși foarte bine ochit — a lovit—o în umăr și a rănit—o. Leoaica rănită a început să se tăvălească pe nisip, cu o furie din ce în ce mai mare; dar cîinii noștri, care abia așteptau clipa aceasta, s—au repezit toți trei odată asupra ei. S—o încins o luptă ca cea cu urșii din savană; întunericul nopții, vocea tunătoare a leoaicei, urletele clinilor întăritați la pradă, toate m—au mișcat așa de mult, că am rămas un moment ca zăpăcit. Braun și Folb apucaseră fiara de părțile laterale, iar Bili cea vitează a apucat—o de gît. Încă un foc de armă ar fi pus capăt luptei, dar nu îndrăzneam să încerc, de teamă să nu lovesc cîinii; am sărit pe pămînt și mergînd drept spre leoaică, pe care dulăii o țineau nemișcată, i—am împlîntat cuțitul cel lung de vînătoare în inimă. Dintr—o dată a căzut, acoperită de valurile de sînge care curgea gîlgîind din rană.

Victoria aceasta a doua ne—o costat însă scump; biata Bili, sfîșiată de mușcăături și de zgîrieturile ghiarelor, și—o dat sufletul odată cu leoaica.

Frederic, care avusese același gînd ca și mine, a venit tot atunci pregătit cu cuțitul de vînătoare. Ne—am întors amîndoi lîngă Ernest și Rudli care plîngeau de spaima prin care trecuseră, văzîndu—se în așa primejdie, și căutau parcă să se asigure că eram amîndoi neatinși, strîngîndu—ne în brațe.

Am aprins torțe de rășină și ne—am dus la locul de luptă. Biata Bili murise cu colții în carnea leoaicei; perechea de lei era mîndru culcată pe nisip; parcă tot ne treceau fiori de groază, uitîndu—ne la cele două fiare, cu toate că acum erau fără nici o putere.

„Ce gură înspăimîntătoare!” a zis Ernest, ridicînd capul leului; „ar putea să încapă în ea un om viu!”

„Dar ghiarele!” a zis Rudli, „ce urme trebuie să lase astea în carne!”

„Sărmana Bili!” o mîngîia Frederic, despărțind—o de leșul leoaicei. „Ea a făcut azi pentru noi ceea ce a făcut măgarul, cînd cu șarpele boa. Haide Ernest, încă cîteva rînduri pentru un mormînt! Încearcă!”

Bili a avut astfel cîntecul unei înmormîntări cu torțe, l—am săpat o groapă, am întins—o cu jale, și o piatră pusă deasupra i—o fost capacul mormîntului. Ernest a scris pe ea următoarele rînduri:

Aici zace

*Bili, cățeaua
Fără pereche
La îndrăzneală și fidelitate.
Ea a murit în ghearele unei leoaice,
Căreia
Tot ea i a provocat moartea.*

Rudli ne—a adus aminte că nu mai era mult și se făcea ziuă, ceea ce însemna că stătuserăm cam mult și nici măcar nu mâncaserăm nimic.

„Eu unul”, a zis el, „simt că n—aş putea închide ochii; am încă în urechi urletul drăcesc al acestor fiare teribile și nu văd nimic mai potrivit pentru stomacul meu decât un prînz bun. De altfel, friptura trebuie să fie gata. Haideți să încercăm!”

Rudli avea dreptate, și pînă să leg eu rănile lui Folb și ale lui Braun, băieții au scos friptura din cele trei învelișuri. Dar în loc de mîncarea gustoasă la care se așteptau, au găsit numai niște carne arsă și oase.

După ce am mîncat, ne—am pus să ne odihnim măcar cîteva ore după atîta zbucium.

La răsăritul soarelui am început să facem ceea ce pregătise lupta de noapte; am jupuit cei doi lei de blănurile lor minunate cu ajutorul mașinii pe care o luaserăm cu noi. Mai ales blana leului era cea mai bogată și mai de preț care se putea vedea. Era peste tot moale și deasă, afară de coamă, ale cărei fire lungi țineau de la frunte pînă la umeri.

În timpul acesta, arșița soarelui începuse să strice scoicile adunate de două zile pe țărm, și mirosul rău pe care—l răspîndeau ne—a hotărît să plecăm neapărat a doua zi la Căminul—din—stîncă.

Rudli n—a mai vrut să meargă cu Frederic, pentru că îl obosea prea mult vîslitul la caiac; la noi era mai ușor, căci ajutau și vîslele și mașina și pînza.

Frederic a plecat înaintea noastră; după ce am trecut pe sub bolta Salanganelor, și el ne—a scos dintre colțurile de stînci acvatice de care s—ar fi putut izbi barca, s—a întors și mi—a dat cu vîrfurile unei lopeți o scrisoare, pe care nu mi—o putuse da mai înainte, pentru că în momentul cînd a sosit poșta dormeam.

Am luat telegrama și m—am retras sub cortul făcut pe șalupă ca să o citesc cu atenție. Nu mă așteptam la ceea ce era scris și nu prea mi—a venit bine văzînd că Frederic, în loc să uite de întîmplarea cu albatrosul și cu naufragiatul de la stîncă cu fum, mă înștiința în scrisoarea lui că ne părăsește ca să se ducă în căutarea nenorocitului, pe care voia să—l scape și să—l aducă în rîndul semenilor lui.

Aveam multe de zis, dar pînă să mă întorc pe puntea bărcii era prea tîrziu: Frederic mergea cu caiacul lui așa de repede, că abia am putut să—i strig:

„Să nu întîrzi! Fii cuminte!” Vîntul a dus vorbele mele, dar caiacul și luntrașul s—au pierdut ca un punct negru în zare. Am numit capul lîngă care ne găseam atunci *Capul Despărțirii*. Ne—am rugat lui Dumnezeu pentru întoarcerea cu bine a lui Frederic și am vîslit cu puteri îndoite, căci voiam să ajungem mai repede acasă; bieteii Elisabeta trebuia să i se pară ani de cînd am plecat...

Am ajuns cu bine. Bogățiile pe care le duceam au fost primite cu bucurie, dar n—au putut s—o facă să uite lipsa lui Frederic, și mama lui ar fi dat bucuroasă toată încărcătura noastră, numai să—și vadă băiatul înapoi. Am încurajat—o, spunîndu—i despre îndrăzneala și îndemînarea lui Frederic, dar toate se sfîrîmău în fața dragostei de mamă, care socotește mai repede ca oricine toate pericolele prin care poate trece copilul ei.

Nu—i spuseseam încă nimic despre planurile lui Frederic, dar văzînd că nu—i chip să o liniștesc altfel, i—am spus de ce—a plecat. Îndată ce a înțeles că nu era vorba de o călătorie cu pericole, ci de o faptă bună, ea s—a liniștit, aprobînd pe fiul ei, și s—a rugat lui Dumnezeu pentru reușită.

Aveam de tăbăcit pieile de lei pe care le duseserăm la tăbăcăria din insula Balenei; mai aveam de curățat, de spălat și de aranjat proviziile celelalte pe care le aduseserăm. Cinci zile au trecut cu aceste treburi, și Frederic încă nu se întorsese. Mama lui începuse să se neliniștească. Atunci, ca și cum aş fi ghicit cea mai mare dorință a ei, am hotărît să plecăm cu toți cu șalupa în golful Perlelor. Ne gîndeam că poate se va întoarce prin partea aceea, și astfel îi ieșeam înainte.

Chiar a doua zi dimineața am întins pînza și am plecat într—acolo. Vîntul era prielnic, marea destul de liniștită, așa că am ajuns repede în dreptul golfului; dar înainte de a intra în golf, șalupa s—a izbit de ceva negru, așa de tare, că s—a răsturnat pe jumătate. Ne—am speriat rău, dar am scăpat. Corpul de care ne izbiserăm noi nu era un colț de stîncă, ci un fel de balenă numită cașalot, pe care din fericire am rănit—o

izbind—o cu șalupa și apoi am împușcat—o, ca să fim siguri că nu se va întoarce furioasă pentru ca să ne răstoarne cu puterea ei uriașă.

Pe când cercetam animalul acela pe care—l aduseseră valurile la țărm, Ernest a început să țipe fără veste, băgându—ne în sperieți:

„Un om! Un sălbatic!” Și ne—a arătat la o mare distanță un fel de luntre care aluneca pe suprafața apei, căci venea spre noi; din când în când se dădea în spatele stîncilor, ca și cum i—ar fi anunțat pe ai lui că ne—a descoperit. Cîte ne—au trecut atunci prin minte! În sfîrșit, ne—am gîndit că nu aveam altceva mai bun de făcut decît să ne baricadăm în șalupa noastră, ca să ținem piept dușmanului; ne—am pregătit armele și am făcut un fel de zid de apărare din trestii, ca astfel să ne păzim de săgeți. Ne închipuiam că avem în față un trib de sălbatici care urmau să ne primească destul de rău. Am încărcat tunurile, pistoalele, am luat securile la îndemînă, și stăteam gata de luptă. Dar nici noi, nici sălbaticul nu îndrăzneam să înaintăm.

„Ar trebui să sfîrșim odată cu comedia asta”, a zis Ernest; „să luăm un tub de trestie și să—i vorbim prin el, poate că sălbaticii vor fi știind măcar cîteva vorbe din cele cinci—șase limbi pe care le cunoaștem noi”.

Am luat o trestie lungă, găurită, am strigat din toate puterile cîteva vorbe malaeze, dar omul din luntre a rămas nemișcat, semn că n—a înțeles nimic:

„Mai bine să—i vorbești englezește, tată”, a zis Rudli.

Zicînd acestea, a luat trestia și cu vocea lui limpede și puternică a început să strige două—trei cuvinte destul de grosolane, dar binecunoscute de oricine a fost vreodată pe un vas englez. L—am oprit, dar el a reușit, căci îndată după aceea am văzut sălbaticul venind iute spre noi, cu o ramură verde în mînă. Rudli rîdea ca un nebun de reușita lui, dar a rîs și mai cu poftă cînd, apropiindu—se luntrea de noi, a recunoscut că luntrașul era chiar Frederic în persoană.

„Ah! Ce păcăleală!” a strigat el. „E Frederic! E Frederic! Uite caiacul lui și capul de morsă pe care i l—a pus dinainte... dar s—a îmbrăcat ca un sălbatic!”

Într—adevăr, îndată l—am recunoscut toți, deși era gol pînă la brîu, și atît fața cît și corpul îi erau zugrăvite cu alb și cu negru ca la sălbatici. L—am primit cu brațele deschise; mama lui nu și—a putut stăpîni lacrimile de bucurie.

După îmbrățișări au început întrebările; vorbeam toți odată, așa că nici nu era chip să căpătăm vreun răspuns.

Cînd ne—am mai liniștit, l—am rugat pe Frederic să—mi spună numai două lucruri; dacă i—a fost drumul cu succes și din ce motiv ne—a făcut păcăleala aceea care ne—a speriat pe toți.

„În ce privește scopul călătoriei”, mi—a răspuns el cu o bucurie pe care n—o putea ascunde, „l—am atins”; și mi—a strîns mîna pe ascuns, accentuînd anume pe acest cuvînt. „Cît despre glumă... v—am făcut—o dintr—o teamă pe care era de așteptat s—o am. V—am luat drept un trib de sălbatici de pe lîngă coastă. De teamă să nu întîlnesc cumva dușmani, m—am gîndit să mă schimb așa, înnegrindu—mă cu praf de pușcă muiat în apă. Două lovituri de tun pe care le—am auzit m—au făcut să cred că erați întăriți, și teama mi—a fost și mai mare. Cele cîteva cuvinte din limba malaeză pe care mi le—ați spus la început nu m—ar fi făcut să mă mișc pentru nimic în lume, și dacă Rudli nu ar fi avut ideea caraghioasă să—mi strige cele cîteva cuvinte de—ale marinarilor, cred că aș mai fi stat acolo, ca să vă fac să credeți că dintr—o clipă în alta o să iasă o flotă întreagă de după stînci.

Am rîs toți ușurați de spaima pe care ne—o trase: erăm unii altora. Apoi Frederic, luîndu—mă deoparte, a zis:

„Am reușit, tată! Mina lui Dumnezeu m—a călăuzit pe coasta unde era biata naufragiată, căci o femeie scrisese biletul acela disperat. Am găsit stîncă cu fum și pe nenorocita care trăia acolo singură de trei ani, lipsită de toate. Înțelegi, tată? Biata domnișoară poartă haine de marinar. Ea nu știe cît de bine va fi primită la noi! Am adus—o cu mine; e aici aproape, pe o insulă ni că din golful Perlelor; nu vreți să mergeți toți cu mine să o luăm? Vai, tată, te rog să nu spui nimic. Vreau să mă bucur de surprinderea lor, cînd vor vedea că le—am adus o soră, căci cred că va primi și ea pînă la urmă să—i dăm numele de soră”.

Fără să spun nimănui nimic, am dat ordin să se ridice ancora, să se desfacă pînzele și să plecăm într—o excursie. E ușor de imaginat că Frederic nu a fost nici cel din urmă, nici cel mai puțin grăbit să ajute la pregătirile de plecare; dar mai întîi s—a curățat de negreala cu care era uns și s—a îmbrăcat ca de obicei. Curajosul marinar așezat în luntrea lui ne—a servit de călăuză. După vreo oră de plutire, a cotit deodată

și ne—a dirijat spre o insulă mică, umbrită, la mică depărtare de golful Perlelor. O limbă de pământ forma acolo un golfuleț, așa că am ajuns ușor la țărm, unde trunchiul unui copac ar fi fost destul pentru legatul șalupei. Era ceva mai greu de mînit șalupa noastră decît caiacul lui Frederic, așa că el a ajuns acolo înaintea noastră.

Într—o clipă am sărit pe pământ și ne—am dus după Frederic în pădure. După cîteva pași, am dat de o colibă, în fața căreia ardea un foc bun. Pe foc fierbeau niște pești într—o scoică mare, care ținea loc de cratiță.

Frederic intrase în colibă și, spre marea noastră mirare, după ce a strigat de cîteva ori hep! hep!, am văzut lunecînd pe lîngă un copac mare și stufos un marinar tînăr și frumos, care aruncînd spre noi niște ochi sfioși s—a oprit, neîndrăznind să se apropie. Mi—e cu neputință să spun ce amestec de bucurie, de mirare și de dragoste era atunci în sufletele noastre!

Era așa de mult de cînd nu mai văzuserăm oameni! Zece ani! Lumea ne era așa de străină, că am rămas roți încremeniți; inimile noastre zburau către străinul cel tînăr, dar buzele rămîneau mute.

În sfîrșit, Frederic a rupt tăcerea și, luînd de mină pe tînărul marinar, a zis mișcat:

„Tată, mamă, fraților, uite un prieten, un frate pe care vi—l prezint, un nou tovarăș de nenorocire, domnul Eduard Montrose, pe care un naufragiu cam ca și al nostru l—a aruncat singur pe coasta asta”.

„Să fie binevenit între noi!” am strigat toți deodată.

Eu m—am apropiat de tînăr, în care nu mi—a fost greu să recunosc o femeie, dar am păstrat taina ei; am încurajat—o, am asigurat—o că va găsi la noi ajutor și sprijin, căci noi îi vom fi părinți, iar copiii mei frați.

Soția mea, împinsă de o simțire de mamă, i—a întins brațele; tînărul marinar s—a aruncat la pieptul ei și a îmbrățișat—o cu adevărată dragoste, pîrînd că—i cere ocrotire și tot binele, în primul rînd dela ea.

De mult nu fusese atîta bucurie în familia noastră; mai înainte de a începe cu întrebările, ne—am așezat la masă. Care mai de care ne dădeam silința să facem ceva ca să sărbătorim cea dintîi întîlnire cu un om. Băieții tot strecurau cîte o întrebare lui Frederic, care le răspundea:

„Lasă că o să vi le povestesc eu pe toate; acum să ne ocupăm de fratele nostru cel nou!”

Masa s—a terminat repede; cîteva urcioare de hidromel i—au dat aerul unei mese de gală. Toți vorbeam deodată; băieții îl necăjeau pe noul tovarăș cu nebuniile lor, de—l făceau de multe ori să roșească. Mamei lor i—a fost milă de el și, cum era deja tîrziu, a dat semnalul de plecare, luîndu—l pe tînărul marinar cu ea în șalupă, unde avea de gînd să—i facă un pat, ca să—l despăgubească de nopțile rele de pînă atunci.

Ne—am despărțit. Soția mea a făcut tovarășei ei un culcuș de blană de urs, în timp ce băieții aprindeau pe țărm focul de pază pentru noapte. Fratele cel nou ne dăduse subiect de vorbă.

„Doamne”, a zis Fritz, „cum ți—a venit ție, Frederic, în gînd să te duci în calea fratelui nostru? De unde ai știut că pe coasta asta era un om?”

Frederic surîdea fără să răspundă.

„Nu cumva vei fi avînd tu capacitatea de clarviziune?” l—a întrebat Ernest.

„Nu, eu pun pariu că domnul Eduard ți—a trimis o scrisoare prin poșta porumbeilor”, a zis Rudli.

„Ei da, cam așa ceva”, le—a răspuns Frederic și apoi le—a povestit toată întîmplarea cu albatrosul, toate grijile și planurile lui: dar punea atîta înflăcărare în povestea asta, că a uitat de taina marinarului, căruia i—a dat numele adevărat de domnișoara Jeni.

„Domnișoara Jeni! Miss Jeni!” au strigat toți băieții. „Miss Jeni! Frederic s—a dat de gol! Eduard e o fată! Fratele nostru e o soră drăguță! Aha! Ce frumos!”

E ușor de imaginat ce încurcat era Frederic. Disperat de greșeala lui, a încercat să o întoarcă în toate felurile, dar secretul era dezvăluit, și marinarul nu se mai putea ascunde sub pantaloni, nici sub pălăria cu margini late.

Descoperirea aceasta a schimbat prea puțin șirul conversației.

Era noaptea tîrziu, și ei tot mai repetau rîzînd împrejurul focului numele lui miss Jeni.

A doua zi dimineață era foarte caraghioasă încurcătura în care se găseau cînd s—au apropiat de cea pe care o îmbrățișaseră în ajun ca pe un frate. Bieții mei băieți nu știau deloc cum să se poarte în lume, așa că trebuie să mărturisesc că au fost cît se poate de stîngaci față de tînăra englezoaică. Numele de soră l—a înlocuit pe acela de frate, dar cam cu timiditate. Domnișoara Jeni nu pricepea cum au descoperit băieții secretul ei și s—a aruncat în brațele soției mele, ca și cum acolo ar fi căutat un adăpost. Apoi,

luîndu—și inima în dinți, a întins surîzînd mîna fiecăruia dintre băieți și le—a cerut foarte draguț aceeași prietenie pentru soră pe care o arătaseră și fratelui. Odată primul pas făcut, încurcătura în care se găseau băieții a dispărut; ei au asigurat—o pe tînăra fată de cea mai frățească dragoste.

În toate inimile era veselie. Ne—am pus la masă și am mîncat friptură rece, fructe și ciocolată fabricată de noi, care a făcut plăcere deosebită tinerei fete, amintindu—i de bunătățile din patria ei.

După masă, ne—am gîndit să ne ducem la golful Perlelor să luăm tot ce ne—ar fi putut folosi de la cașalotul întins pe nisip. Nu știam în ce să adun untura pe care o avea în cap și în șira spinării, căci nu aveam butoaie. Atunci miss Jeni m—a scos din încurcătură, învățîndu—mă să fac ca în India: să bag untura aceea pe jumătate sleită în saci muiați în apă.

Am adunat mai mulți saci, i—am înmuiat în apă de mare și le—am pus înăuntru niște cercuri de crengi, ca să—i țină umflați. În două ore, pregătirile au fost gata.

Le—am lăsat pe cele două femei lîngă șalupa în paza lui Turcu, iar noi, urmați de Folb, de Braun și de șacal, ne—am dus cu șalupa și cu caiacul spre locul unde era cașalotul. În cîteva minute am fost acolo; dulăii s—au aruncat asupra prăzii cu o viteză de necrezut, dar deodată au început să latre cu disperare. Ne—am apropiat cu grijă; erau încăierăți cu o haită de lupi, pe care—i găsiseră sfîșind cașalotul. Doi dintre lupi erau culcați la pămînt, cîtiva se luptau cu Folb și Braun, iar restul fugiseră în pădure. Am mai zărit și cîtiva șacali care pesemne făcuseră parte din haită. În clipa aceea, șacalul lui Rudli, care șezuse cuminte lîngă stăpînul lui, a început să alerge pe urmele fraților lui și a sărit nebun de bucuria întîlnirii, pînă s—a făcut nevăzut. Bietul Rudli a rămas foarte nedumerit, cu ochii după el.

Pînă la urmă, dulăii au doborît patru lupi, dar cu multe dureri, căci erau plini de răni, mai ales Folb, căruia urechile—i erau cu totul sfîșiate. Rudli s—a dus să—i spele și să le lege rănile, iar Frederic și Fritz m—au ajutat la altă treabă.

Cel dintîi, după ce și—a prins de picioare niște cîrlige de fier, s—a urcat ca o pisică pe spatele cașalotului, i—a deschis cu securea capul, în timp ce eu țineam la îndemîină un sac mare, în care Frederic turna cu linguroiul untura pe care o scoteam din capul uriaș.

Fritz stătea lîngă mine și lipea nămol pe pereții sacului, ca să facă o coajă prin care să nu poată trece untura.

Am umplut toți sacii, căci pe măsură ce Frederic golea țeasta, venea altă untură din șira spinării.

Am mai umplut și vasele pe care le aveam în caiac, apoi ne—am dus pe țarm să tăiem un braț de trestii, cu care am făcut un fel de acoperișuri ascuțite ca să țină umbră sacilor și să—i apere de păsările de apă care începuseră să se adune la cașalot.

Ziua aproape trecuse cu aceasta, așa că trebuia să ne gîndim la plecare. Bărcile noastre nu ar fi putut duce așa mare încărcătură, astfel că a trebuit să lăsăm sacii, pînă să se sleiască bine untura din ei, iar noi ne—am întors la insula de verdeață căreia i—am zis insula *întîlnirii—fericite*, în amintirea întîlnirii cu miss Jeni.

După ce am povestit toate întîmplările și le—am arătat cei patru lupi cu blănuri prețioase, gospodinele ne—au poftit la masă. Pregătiseră tot ce—au găsit ele mai bun; între altele o mîncare nouă, care ne—a plăcut oarte mult: un sos făcut cu ouă de broască.

După masă, am planificat ce să facem a doua zi: să jupuim lupii de blănurile scumpe și să cărăm sacii cu untură pînă la șalupă. Lucrul acesta era greu și încercam în toate felurile să găsim un mijloc potrivit, cînd miss Jeni mi—a zis:

„Dacă vrei, tată” — căci deja se obișnuise să mă strige astfel — „dacă—mi dai voie, am să car eu cei zece saci cu untură, în timp ce dumneata cu frații mei îi veți jupui pe lupi; afară de asta, dacă vrei să—mi dai numai o bucățica de blană de lup, o să fac niște farmece ca să aduc înapoi șacalul fratelui Rudli, căci îl văd cam trist de cînd și—a pierdut tovarășul de vînătoare”.

Băieții au început să rida de ea, căci nu pricepeau cum e în stare o fată să care o greutate care li se părea și lor prea grea. Miss Jeni a primit rîzînd glumele răutăcioase, dar n—a stat mult și a alergat lîngă mama ei, care ne pregătea saltele în barcă. Acolo și—a dat drumul necazului si a început să plîngă, căci glumele băieților o cam jigniseră prin asprimea lor. Buna mamă, duioasă ca totdeauna, a mîngîiat—o spunîndu—i că copiii ei au făcut această greșală pentru că nu știu cum să se poarte cu lume?, și nu din răutate față de ea.

Mica alintată și—a șters lacrimile și, după ce a sărutat—o cu dragoste pe mama ei adoptivă, a început să facă din bucata de piele de lup pe care i—o dăduserăm un fel de botniță pentru șacalul pe care se

învoise să—l aducă și nu s—a culcat pînă nu și—a terminat lucrul.

A doua zi, eu abia mă sculasem, iar băieții încă dormeau duși pe rogojinile de lîngă foc, cînd miss Jeni se pregătea de plecare; și—a luat un burduf cu apă de băut, un coș cu ceva mîncare și, coborînd repede scara șalupei, s—a suit curajoasă în caiac, l—a dezlegat și a început să—l mîne cu pricepere. Se îndrepta spre plajă; am vrut s—o chem înapoi, dar ea mi a făcut semne de prietenie și și—a urmat drumul.

Curajoasa fată a sărit pe țărnișă și, legînd toți sacii cu o frînghie foarte groasă pe care o luase cu ea, a prins—o apoi de caiac și s—a urcat înapoi în vas, a vîslit spre noi, trăgînd după caiac șirul de saci care pluteau ca și cum ar fi fost plini cu aer, pentru că untura din ei era sleită.

Prinderea șacalului i—a dat mai multă bătaie de cap, căci a fost nevoită să coboare pe țărnișă și să—l lege de o piatră mare. Din locul unde mă găseam, eu îi urmăream cu luneta toate mișcările; văzînd—o că intră între copacii de pe țărnișă golfulețului în care își băgase luntrea, mi—a fost cam teamă pentru ea. N—a trecut însă mult și s—a întors la țărnișă; s—a așezat pe iarba, a început să mănînce, aruncînd aici—colo bucățele de pîine sau de carne și strigîndu—l mereu prietenește pe șacal, pe care—l știa în apropiere. Sărmanul animal, mort de foame, nedepins să—și caute singur hrana ca semenii lui, s—a apropiat puțin cîte puțin de tînăra vrăjitoare. Aceasta i—a dat bucăți de pesmeți muiți, din ce în ce mai aproape de ea; în cele din urmă i—a întins și o strachină cu apă, pînă ce l—a atras de tot lîngă ea. Atunci i—a aruncat lațul de gît, i—a pus botnița și l—a tîrît la caiac, unde l—a așezat cu multă greutate în locul din fața vasului, alături de ea, după ce i—a legat picioarele din spate, ca să nu mai poată scăpa.

Bietul șacal stătea ca un om pe scaun, cu capul în sus. Apropiîndu—se de noi, fata i—a pus pe cap o pălărie confecționată de ea și în jurul gîtului niște stofă, ca să—i dea înfățișarea unui călător.

Tocmai cînd băieții, îngrijorați de întîrzierea surioarei lor, se pregăteau să se ducă în calea ei cu șalupea, iat—o că se arată de după o stîncă. Văzînd—o însoțită de un tovarăș, toți au fost cuprinși de mirare.

„Unde l—a găsit sora noastră pe acest frate?” a întreat unul.

„Dar ce? Oamenii cresc ca ciupercile prin locurile astea?” a zis altul.

„O fi vrăjitorul care—i ajută la farmece”, a adăugat Fritz. Numai Frederic nu zicea nimic și se uita cu ochii mari; ba, ca să—i vadă mai bine pe tovarășul surioarei lui, intrase în apă fără să—și dea seama. Deodată s—a pornit pe un rîs nebun, bătînd din palme și dînd din picioare, de ne stropea pe toți cu apă; apoi, luîndu—l pe Rudli de umeri:

„Ei, uite, el e, ticălosul de șacal! Uite, păcătosul, se întoarce cu mutra celui mai mare înțelept din lume, ha, ha, ha!”

Au rîs toți din toată inima de isprava fetei care, dîndu—se jos, a eliberat prizonierul și ne—a arătat șiragul de saci care plutea după caiac.

A fost primită cu uimire și prietenie; toți i—am lăudat iscusința cu care și—a îndeplinit promisiunea. Rudli, fericit că și—a revăzut șacalul, nu numai că a mulțumit surioarei lui, dar a rugat—o să—i ierte pentru neîncrederea pe care i—o arătase în ajun.

Era aproape de amiază; ne—am așezat la masă. După aceea am făcut pregătirile de plecare la Cuibul Șoimilor, unde doream să ajungem mai repede ca s—o instalăm pe tînăra noastră tovarășă. Am încărcat în barcă tot ce aveam de luat. Am luat și averea fetei, adică ceea ce putuse lua cu ea de pe corabie și ceea ce—și confecționase singură cu o dibăcie fără pereche. Frederic i—a făcut o lădiță în care ea își pusese lucrurile: haine, unelte de gospodărie și alte lucruri pe care le făcuse singură cu puținul avut la îndemînă. Avea un șnur împletit din părul ei, cu care își făcuse o undiță, cu cîrlige din oase de pește; sule făcute din ciocuri de păsări; două tuburi drăguțe pentru ace, unul făcut dintr—o pană de pelican și celălalt dintr—un os de vițel de mare; o piele de focă cusută îi servea ca burduf; o lampă făcută dintr—o scoică, cu un fitil scos dintr—un săcuț al ei; deasupra lămpii, altă scoică îi servea drept cratiță; o carapace de broască țestoasă servea la gătit mîncare, aruncînd în ea pietre înroșite, apoi tot felul de scoici, care îi serveau de pahare, cești și farfurii; în unele erau încă resturi de provizii, ca sare, icre și peștișori, precum sardele, păstrați în sare, săculețe cu plante adunate de sărmana pustnică, mai toate bune ca leacuri.

Printre veșminte era o pălărie făcută din puf de pasăre, care—i apăra capul și gîtul de arșița soarelui, apoi saci și rogojini de diferite mărimi făcute din papură ori din trestii; o vestă cu mîncaci, făcută din partea din față a pielii unui vițel de mare, ale cărui labe din față îi serveau de mîncaci; apoi alte haine din piele de focă, sau de păsări de mare, cingători, ciorapi și ghețe tot de piele, cusute de ea.

Avea cîteva carapace de broască țestoasă care se închideau ca niște cutii și în care erau perle roșii pe care le găsise într—o scoică și, în fine, pensule făcute din pene și din păr, cu care tînăra pustnică picta și

scria. Nu uit să notez o mică punguliță împletită din curelușe de piele de vițel de mare, în care erau scoici rare și corali culese de ea de pe țărmul mării. Am pus în șalupă lada de scînduri în care era pusă toată zestrea domnișoarei Jeni, împreună cu sacii cu untură și cu pieile de lupi.

Pînă seara am muncit la încărcatul acestor lucruri. În timpul celui din urmă prînz din insulă n—am vorbit decît despre iscusința fetei. Dimineața, cînd totul era gata și voiam să plecăm, ea s—a dus să caute sub un tufiș cu ramurile îndoite o pasăre mare, care era legată acolo de un picior și pe care ne—a prezentat—o ca un tovarăș bun la pescuit.

Era o pasăre de mare, pe care tînăra fată o îmblînzise și o învățase să prindă pește.

Jeni și—a luat rămas bun de la coasta care o primise, de la copacii care o umbriseră în timpul lung pe care—l petrecuse acolo. Înainte de plecare, am dat acelui loc numele de golful *Fericirii*.

Am luat—o spre golful Perlelor, unde urma să stăm foarte puțin, ca să ajungem mai repede la Căminul—din—stîncă.

CAPITOLUL 5

Frederic în caiacul lui ne—a servit ca pilot la intrarea în golful Perlelor și, după ce—am trecut cu bine de stîncile acvatice, am ancorat în locul unde ne opriserăm și zilele trecute. Totul era neschimbat; masa și băncile făcute de noi, groapa de friptură și vatra încă nu erau stricate; dar aerul era curat; stridiile uscate la soare nu mai miroseau; din cadavrele leilor și al mistrețului nu mai rămăseseră decît niște movile de oase; vulturii și toate neamurile păsărilor de pradă, precum și fiarele din pădure, luaseră pînă și cea mai mică bucăciă de carne.

Totul părea liniștit de—a lungul coastei; neam dat jos să facem un popas, în timpul căruia să scoatem perlele din scoicile deschise. Am întins cortul, am reparat vatra și ne—am așezat să scoatem perlele, dar această ocupație dezgustătoare n—a reținut—o mult pe Jeni; ea s—a dus la soția mea și a întrebat—o dacă n—ar fi bine să mai adauge un fel de mîncare de pește la masa pe care o pregătea. Gospodina i—a răspuns zîmbind că nu se poate prinde pește pentru șapte persoane în așa scurt timp cît mai era pînă la masă.

„Ei bine, mă duc eu, și în mai puțin de o jumătate de oră îți aduc cît îți trebuie”.

Luînd pasărea de mare sub braț, a sărit în caiacul care era legat la țărm și s—a îndepărtat cam la douăzeci de pași de țărm. Acolo a pus la gîtul pasării o zgardă mare de aramă, care să o împiedice să—și mănînce prada după ce o va prinde. Pregătită astfel, a pus—o pe marginea caiacului și a stat nemișcată.

Pescuitul a început imediat: pasărea—pescar, cu gîtul întins, cu ochii fixați asupra valurilor, se cufunda deodată în apă și apoi ieșea cu un pește în cioc — somon mic, pește argintiu, etc. — și—l preda îndată stăpînei ei. În felul acesta, fata și—a îndeplinit promisiunea în timpul hotărît.

După aceea, ea a scos zgarda de la gîtul pasării, i—a dat cîtiva pești ca răsplată pentru efortul ei și s—a dus bucuroasă să predea peștele mamei ei adoptive, care s—a mirat de dibăcia neobișnuită a fiicei ei.

Cînd s—a terminat adunatul perlelor, le—am strîns pe toate într—un sac de pînză. Numărîndu—le, am găsit mai mult de patru sute, dintre care unele foarte mari.

Trebuia să ne gîndim și la masa de seară; băieții și—au luat toți patru puștile și tolbele cu gîndul să vîneze vreo pasăre prin pădure. Miss Jeni a vrut și ea să se ducă.

I—am spus că nu e potrivit pentru ea să umble cu arme de foc; atunci ea m—a liniștit spunîndu—mi că fata unui maior englez, bun vîcător, știa foarte bine să mînuiască pușca și, în plus, n—o să se îndepărteze de frații ei, așa că nu aveam de ce să mă tem. Am lăsat—o să plece, dar cu mare neîncredere în talentul ei de vîcător. Totuși, cînd s—a întors înapoi, băieții aveau un respect deosebit pentru ea și nu mai încetau să se minuneze de priceperea cu care omorîse din zbor o *becațină*. Nu mai aveau acum altă ambiție decît să nimerească și ei păsările din zbor.

Voiam să stăm cît se poate de puțin acolo și să plecăm la cămin, dar o descoperire neașteptată ne—a oprit mai mult decît am fi vrut. Observasem printre pietrele de pe țărm unele care mi s—au părut pietre de var. Era prea însemnată descoperirea ca să o lăsăm. Fără să mai stau pe gînduri, ne—am apucat să facem un cuptor de var pe țărmul mării, lucru care nu a durat mult; dar ceea ce a ținut mult a fost arderea pietrelor, pînă să se aleagă bulgării de var curat.

În timpul arderii, am făcut butoaie din scoarță de pin, cu cercuri de curpeni tari și cu funduri tot de scoarță. În ele voiam să punem varul.

Ca să ne fie mai plăcută vegherea lîngă cuptorul de var, I—am pus pe Frederic să ne povestească mai pe larg cum a găsit—o pe fata noastră și toate întîmplările călătoriei.

Dornici să—l asculte, toți s—au așezat roată împrejurul lui Frederic, care a început să povestească:

„Vă aduceți aminte toți cum v—am părăsit după ce—am dat tatei o scrisoare prin care îi spuneam ce planuri aveam.

Marea era liniștită, dar cum am ieșit din golful Perlelor, s—a pornit un vînt puternic, care îndată a luat înfățișarea unei furtuni în toată regula; valurile se ridicau pînă la cer; ploaia, fulgerele, tunetul, toate se amestecau cu un zgomot înspăimîntător. Micul meu caiac nu era în stare să țină piept furtunii; tot ce—am putut face a fost să mă las dus de valuri, fără să mă sperii prea tare cînd mă izbeau.

Mi—am pus speranța în Dumnezeu și nu m—am înșelat. După mai multe ore de chin, vîntul s—a liniștit, cerul s—a limpezit, și caiacul meu a început să plutească drept, pe suprafața netedă a apei, dar eram dus cine știe unde, departe de locurile pe care le cunoșteam. Furtuna mă dusesese pe o coastă cu totul străină ochilor mei: forma stîncilor, înălțimea uriașă a piscurilor care se pierdeau în nori, vegetația,

animalele pe care le zăream de—a lungul țărmului, păsările care zburau pe deasupra mea, toate îmi arătau că mă aflu într—o lume nouă.

Cea dintâi grijă a mea a fost să arunc o privire împrejur ca să văd dacă nu cumva voi zări undeva fum ridicându—se deasupra stîncilor, căci știți bine că *stîncă cu fum* era tot gîndul meu; pentru ea plecasem și parcă simțeam că ceva îmi spune că nu umblu degeaba. Nu am zărit nimic, dar nu mi—am pierdut curajul; am început să vîslesc pe lîngă țărm. Venind noaptea, am dormit în caiac.

A doua zi dimineața am plecat mai departe, și cu cît înaintam, cu atît coasta lua o altă înfățișare. Din cînd în cînd întîlneam gurile unor fluvii care se vărsau în mare. Unul dintre ele forma un fel de golf mare, care m—a atras s—o iau în susul lui. Țărmurile îi erau împodobite cu copaci uriași, iar curpenii care îi legau unul de altul păreau niște ghirlande de flori, pe care vîntul le legăna ușor deasupra apelor; păsări de toate felurile, maimuțe și veverițe se jucau pe punțile acelea aeriene. Printre păsările de apă care treceau fluviul pe arcurile acelea de verdeață era unele care, văzîndu—mă, și—au dat drumul în apă, ca lovite de fulger; dar abia atinseseră fundul, că s—au și ridicat, întinzînd spre mine un gît lung și subțire, terminat cu un cap mic, turtit și un cioc ascuțit. Am crezut că sunt șerpi. Erau niște păsări care își fac cuiburile în apă și dorm în copaci, numite păsări—șerpi.

Către amiază, căldura era așa de mare, că n—am mai putut pînă nu mi—am căutat puțină umbră sub bolțile acelea de verdeață. Am întors caiacul și am urcat în susul altui fluviu lat și frumos și m—am oprit pe unul din maluri cu gîndul să trag în vreo pasăre. Dar abia am apăsas pe trăgaci, că o namilă mare a ieșit dintre trestii, și abia am avut timp să—mi iau pasărea și să mă duc repede la caiac, ca să fug de acolo. Din fugă, am zărit un hipopotam cu puii lui, care se trudea să se ducă la mal, speriat de pocnetul puștii mele. Am ieșit din curentul fluviului și m—am dus la umbra unei stînci din mijlocul golfului.

Nu am stat mult acolo; după ce m—am răcorit puțin, mi—am urmat drumul. Am mai umblat încă mult fără să mă pot opri nicăieri. Fluviile și coastele erau pázite de oaspeți cu care nu doream deloc să fac cunoștință. Am văzut elefanți, lei, pantere, toate fiarele cele mai crude din lume. Am mai văzut antilope și turme de gazele, care mi s—au părut puse acolo anume pentru hrana regilor animalelor din partea locului.

După cîtiva kilometri, coasta s—a schimbat iarăși; nu am mai văzut nici o fiară, ca și cum și—ar fi avut însemnate hotarele stăpînirii lor. Locurile erau acum liniștite, dar pustii; doar vîntul murmură printre tufișuri, și cîntecul cîtorva păsări nesupărătoare tulbura din cînd în cînd liniștea. Nu—mi mai era frică și m—am oprit să mă odihnesc puțin pe pămînt. Îmi era foame; am făcut focul și am început să—mi pregătesc o masă bună cu rața pe care o împușcasem și cu cîteva duzini de stridii.

Pe cînd eram ocupat astfel, mi s—a părut că am zărit printre copacii din pădurice un fel de ființă care prin mișcările, prin mărimea și forma corpului semăna cu un om. Focul nu—l speria; se ținea drept și venea cu un băț în mînă drept spre mine, fără cea mai mică sfială. Am fost foarte mișcat, am simțit și bucurie și teamă, crezînd că e vreun semen de—al meu. Dar amăgirea nu a ținut mult; ființa aceea ciudată era maimuța urangutan.

Aș fi lăsat—o să se apropie, dar am văzut că nu era singură, ci urmată de o trupă foarte numeroasă. Am tras un foc de pușcă, și cît ai clipi din ochi toată ceata a fugit în pădure, cu țipete de spaimă.

Fiind tîrziu, m—am hotărît să petrec acolo noaptea. Nu am făcut foc, de teamă să nu atrag urangutanii, și ca să—i fac să fugă cît mai departe, am tras mai multe focuri de pușcă.

Sub bolta de stînci unde mă culcasem, n—am avut liniște din cauza unor lilieci foarte mari. Am tras vreo două focuri, și ei au fugit de acolo cu niște țipete ascuțite, de—mi zgîriau urechile.

Toată noaptea mi—a fost gîndul la ei; cum ațipeam puțin, mă trezeam în niște izbituri înfiorătoare de ciocuri și de aripi, ceea ce mă făcea să cred că tovarășii mei nesuferiți nu erau departe.

M—am sculat în zorii zilei și am plecat grăbit de la *stîncăria* aceea, pe care am numit—o insula *Lilieilor*. Locurile din partea aceea se deosebeau cu totul de cele pe care le văzusem în drumul meu; erau niște pajiști întinse, umbrite ici—colo de palmieri înalți; lacuri pline de trestii pe malul cărora se jucau elefanții; tufe dese de cactus, de toate felurile, încărcate cu flori și fructe, pe care rinocerii îi răsturnau cu cornul lor, ca să—i mănînce cu spini cu tot; pilcuri de copaci, din ale căror vîrfuri mînceau girafele înalte, cum mănîncă la noi caprele un tufiș mic.

Vîsleam mereu cu mai multă putere și curaj, și ochii mei căutau cu încredere stîncă cu fum. Atras încă o dată de frumusețea unui fluviu care își vărsa apele într—un golf din drumul meu, am plecat să mă plimb cîteva clipe pe el. Apa se rotea plăcut împrejurul vîslelor mele; nu era nimic de temut, nici șerpi,

nici vulturi. Gustam în liniște răcoarea, frumusețea și liniștea locului, când iată în fața mea o gură lungă, înarmată cu dinți tari și ascuțiți, care se ridică încet la suprafață și se deschidea ca și cum ar fi vrut să mă înghită dintr—odată, cu caiac cu tot. Am înțeles îndată pericolul în care eram și fără să stau pe gânduri — căci nu aveam nici o secundă de pierdut — am luat o lopată și am tras o lovitură așa de puternică în gura deschisă a animalului, că el s—a dus la fund zăpăcit. O dîră de sînge pe suprafața apei m—a asigurat că nimerisem bine, dar am luat—o la fugă de acolo, căci din urmă veneau alte două jivine cu gurile căscate spre mine. Erau crocodili din soiul cel mai rău.

Scăpasem dintr—un mare pericol; altul mă aștepta în aceeași zi.

La o mică distanță de fluviul crocodililor era o pădurice, ai cărei copaci erau încărcăți cu păsările cele mai rare și mai frumoase la pene. Era papagali, pasărea—paradisului, într—un cuvînt tot ce poate fi mai frumos din neamul păsăresc al lumii noi. M—am apropiat, am legat caiacul și m—am dus spre pădure, ținînd în mîină vulturul cu ochii descoperiți. I—am dat drumul, și s—a întors cu un papagal de toată frumusețea, roșu ca focul. Pe cînd mă uitam la el, aud în spatete meu un foșnet ușor de frunze. Credeam că e vreo broască țestoasă, sau alt animal, care se tîrăște mai mult decît merge. M—am întors fără nici o frică. Era și timpul. La cîtiva pași de mine, un tigru mare vîrgat, cu gura căscată, mai avea de făcut o săritură ca să mă înhațe. Am rămas încremenit de teamă: mi s—a pus o ceață pe ochi și abia am putut ridica pușca, așa mi se slăbiseră puterile; eram pierdut, dacă vulturul meu cel viteaz n—ar fi înțeles că trebuia să—mi sară în clipa aceea în ajutor. S—a aruncat ca o săgeată în capul tigrului, l—a oprit deodată și i—a scos ochii. Asta mi—a dat timp să—mi vin în fire, am îras două focuri de pistol în gura căscată și l—am culcat la pămînt. Dar vai! Odată cu el a căzut și bietul meu vultur, pe care ghearele cumplite ale tigrului îl făcuseră bucăți. L—am ridicat de jos plîngînd și l—am dus în caiac, cu gîndul să—l împăiez, ca să—l mai văd măcar în muzeu.

Am plecat foarte supărat mai departe. Am înconjurat încă un cap și deodată, pe vîrfurile stîncilor cenușii care erau la marginea mării, am zărit fum ridicîndu—se spre cer.

Inima mi—a fost cuprinsă de o bucurie nebună; speranța mea se împlinise! Era *stima cu fum*, și eu urma să am fericirea de a scăpa de la pieire pe un semen al meu!

Am îndreptat caiacul spre locul cu semnalul. Coasta era mărginită de niște stînci așa de înalte și de neregulate, că era foarte greu de trecut de ele. Totuși, în pericol să mă prăbușesc sau să alunec de douăzeci de ori pînă să urc pe vîrfurile stîncilor, m—am oprit într—un loc. Dumnezeu m—a ajutat și am ajuns cu bine sus, pe o ridicătură, de unde am zărit în sfîrșit o ființă omenească. După zece ani, era cea dintîi față de om pe care o vedeam afară de voi. Vă amintiți fiecare ce ați simțit acum trei zile cînd v—ați văzut în fața unui nou tovarăș de nenorocire; ei bine, la fel am simțit eu cel dintîi.

La zgomotul pe care l—am făcut eu apropiîndu—mă, omul care își aprindea focul s—a ridicat, m—a văzut și a scos un țipăt de uimire și de bucurie; apoi, împreunîndu—și mîinile, aștepta să—i vorbesc eu. Cu toate că era îmbrăcat în haine de ofițer de marină, țipătul și trăsăturile delicate ale feței m—au făcut îndată să bănuiesc că e o femeie. M—am oprit la zece pași de ea și, aducîndu—mi aminte tot ce știam din engleză, i—am zis cu vocea înăbușită: „Eu sunt eliberatorul pe care ți l—a trimis Dumnezeu; eu am primit răvașul albatrosului.

Cred că am spus greșit aceste cuvinte, căci miss Jeni la început nu le—a înțeles. Le—am repetat, și după cîteva momente ne—am înțeles îndeajuns ca să ne putem cunoaște gîndurile unul celuilalt. Ne ajutam cu gesturile, cu privirea, ca să completăm ceea ce nu puteam cu vorba.

I—am povestit surioarei de naufragiul nostru, de castelul din peșteră, de Cuibul Șoimilor, de cei zece ani de viață petrecuți pe coasta asta, unde am reușit să trăim aproape tot așa de civilizat ca și în Europa.

Ea mi—a povestit istoria celor trei ani de viață singuratică pe insula cu fum. În povestea ei vor fi multe pagini frumoase de scris pentru tata, în serile lungi de iarnă. Ne—am făcut pe nesimțite frate și soră; se vede că asemănarea nenorocirilor a înlocuit legăturile de sînge. Miss Jeni m—a invitat frumos la masă, și noaptea am petrecut—o, eu în caiac, iar ea între crengile unui copac, unde își făcuse culcușul de frica fiarelor sălbatice.

A doua zi dimineața ne—am întîlnit rîzînd; miss Jeni pregătise deja gustarea din fructe și pești prăjiți. După ce am mîncat, cum marea era liniștită, am invitat—o pe tînăra domnișoară să se urce cu mine în caiac, după ce am pus înăuntru toată zestrea pe care o avea.

Am plecat; dar barca, avînd o mică stricăciune, a trebuit să ne oprim în insula căreia i—ați zis voi a Fericirii, în amintirea întîlnirii. Acolo am lăsat—o pe miss Jeni care, neavînd curajul să intre așa într—o

familie străină, m—a rugat să mă duc la tata să—i cer voie să o aduc între noi.

Am plecat după dorința ei înspre locurile noastre; atunci v—am întâlnit și v—am făcut gluma cu costumul de sălbatic, de frica piraților".

„Ah! Ce mai peripeții!" a zis Rudli, când a terminat fratele lui de povestit. „Acum rămîne să auzim și povestea surioarei".

Istoria era gata să înceapă, dar eu l—am oprit, trimițîndu—l să se odihnească puțin.

Istoria lui Frederic a ținut mai mult decît bănuiam; era trecut de miezul nopții; băieții mei ar fi tot ascultat pînă la dimineața, dar eu, care știam ce multe aveam de făcut a doua zi, i—am trimis la culcare, care în șalupă, care pe țărmul mării, ca și în nopțile trecute.

A doua zi, cînd toată familia era adunată la masă, nu s—a vorbit decît de pericolele prin care trecuse Frederic și de curajul lui: aceasta mi—a adus aminte de istoria care ni se promisese în ajun și rămăsese pe ziua următoare. Am fi vrut să ne—o spună ea singura, dar era așa de vioaie, că era greu să o depene în șir; întruna umbla de ici—colo, cînd să vadă de foc, cînd să facă o ghidușie fraților. Frederic a primit să—i țină locul și a urmat istoria de unde o lăsase în ajun:

„Îndată ce am ajuns să mă înțeleg cu sora mea, am întrebat—o cum a ajuns pe coasta aceea pustie pe care am găsit—o. Mi—a spus că era născută în India, din părinți englezi. Tatăl ei, după ce și—a făcut serviciul de maior într—un regiment din Anglia, a primit comanda unui loc important în coloniile engleze.

Maiorul Montrose — tatăl lui Jeni — avusese nenorocirea să—și piardă soția la cîțiva ani după căsătorie. Această pierdere l—a îndurerat mult, și toată dragostea și—a revărsat—o asupra copilului. Miss Jeni nu împlinise încă șapte ani cînd a murit mama ei. Montrose se ocupa singur de creșterea fiicei lui și, în timpul liber pe care i—l lăsau obligațiile serviciului, se îngrijea de creșterea fetei. Nu s—a mulțumit numai să o îndrume în toată știința, nu s—a mulțumit numai să facă din ea o domnișoară de lume; el a vrut să facă din ea o femeie puternică și sănătoasă, în stare să înfrunte un pericol. Aceasta a fost creșterea domnișoarei Jeni pînă la 17 ani; mînuia tot atît de bine pușca de vînătoare ca și acul; se simțea tot atît de bine călare cînd alerga prin savană ca și în salonul tatălui ei, înconjurată de lumea cea mai aleasă.

Maiorul Montrose a fost înaintat la gradul de colonei și rechemat în Anglia împreună cu o parte din regimentul lui. Întîmplarea aceasta l—a făcut să se despartă de fată, căci nu era voie să călătorească o femeie pe un vas de război. A trimis—o înaintea lui pe un alt vas, al cărui căpitan era unul dintre prietenii lui și care trebuia să facă drumul în timpul cel mai scurt.

Bătrînul colonel a plîns despărțindu—se de copilul lui; se gîndea la toate primejdiile unui drum lung pe mare, și numai după ce a dat—o în grija căpitanului de corabie a lăsat—o să plece pe aceea care era ce avea el mai scump pe lume.

În primele zile le—a mers foarte bine; dar tocmai cînd erau pe la jumătatea drumului, o furtună îngrozitoare a surprins corabia care o ducea pe miss Jeni. Vasul a fost izbit, răsturnat de valuri și sfărîmat de stînci. Abia două șalupe au putut scăpa pe mare, luînd în ele o parte dintre nenorociții naufragați. Miss Jeni și—a găsit un loc în cea mai mică, căpitanul în cea mare. De altfel, amîndouă erau prea încărcate și gata să ia apă. O nouă furie a vîntului le—a despărțit. Domnișoara Jeni a pierdut din ochi șalupa care îl ducea pe căpitan; aceea în care se afla ea nu mult după aceea s—a răsturnat, și numai ea a scăpat. Valurile au dus—o aproape leșinată pînă la stîncă unde am găsit—o eu.

Biata fată s—a tîrît la adăpostul unei stînci ieșite în afară și sub care era niște nisip uscat și mărunt; a căzut acolo moartă de oboseală și a dormit 24 de ore.

Cîteva zile a stat nedumerită, fără speranță de scăpare și fără altă hrană decît ouă de păsări, pe care le—a găsit prin găurile stîncilor.

Cînd a văzut că vremea se liniștește și soarele se ridică deasupra mării, biata naufragiată se gîndea că poate oamenii din șalupa cea mare vor veni să o caute. Cu speranța aceasta a pus semnale care să dea de știre prietenilor că ea e acolo.

Cum fusese de pe corabie îmbrăcată, din ordinul tatălui ei, cu haine de marinăr, a găsit în buzunar o scăpărătoare, un cuțitaș și alte mărunțisuri. A adunat bucățile de lemn aduse de valuri pe nisip, le—a cărat pe vîrfurile stîncii și a făcut un foc pe care nu l—a lăsat niciodată să se stingă, gîndindu—se că poate vreo corabie, văzînd fumul, va veni în ajutorul ei.

Vă puteți imagina cum au fost cele dintîi zile de singurătate pentru biata Jeni. Avea de luptat împotriva

foamei și a tuturor pericolelor pustiului. Ce bine i—a prins atunci creșterea pe jumătate băiețească pe care i—o dăduse tatăl ei! Obişnuința cu vânătoarea i—a dat un curaj și o hotărîre aproape bărbătească. Își dădea seama de teribila nenorocire în care se găsea și, cu cea mai adîncă credință, a cerut ajutor lui Dumnezeu. Și—a făcut o colibă, a vînat, a pescuit, a domesticit păsări, între altele o pasăre de mare care pescuia pentru ea, și mai mulți albatroși, cărora le încredința slaba speranță pe care o avea de a fi salvată; într—un cuvînt, a trăit singură și fără nici un ajutor de la nimeni timp de trei ani în pustietate!"

Frederic s—a oprit; ochii i s—au îndreptat spre cea despre care povestise și care abia își putea ascunde tulburarea în care se găsea. Atunci, ca să pun capăt durerii, am zis fetei:

„Așadar, fata mea, ai fost și tu o dovadă că mîna lui Dumnezeu nu lasă neocroțiți pe cei care—L roagă din inimă. Ceea ce ai făcut tu în trei ani, o biată familie elvețiană a făcut aici în zece ani, și sprijinul lui Dumnezeu nu a lipsit nici într—o parte, nici în cealaltă".

Fiecare aveam cîte ceva de spus după o poveste așa de tristă, dar nu era timp de pierdut; în ziua aceea aveam multe de făcut. Vasul era gata și era minunat.

Nu am uitat iarba cu sodă, din care am cules cît am găsit și am ars—o, ca să—i luăm cenușa prețioasă.

Miss Jeni ne—a ajutat mult la toate treburile, cu o hărnicie și o voie bună care făcea plăcere oricui o vedea.

Față de băieți știa să fie o camaradă așa de bună, că nu se putea să nu ajungă pînă la urmă ca o adevărată soră pentru ei.

Spre seară, șalupa era încărcată cu tot ce aveam de luat și plecarea la Căminul—din—stîncă era un lucru hotărît pentru a doua zi.

În zori de zi, am ridicat ancora. Pînza șalupei s—a umflat vioaie la adierea vîntului. Cînd am ajuns în dreptul saivanului, am făcut un popas și am coborît.

Frederic îi Fritz ne—au cerut voie să se ducă înainte cu caiacul, ca să pregătească primirea în căminul nostru a celui dintîi oaspete.

La saivan totul era în bună rînduială. Miss Jeni, care de trei ani nu mai văzuse locuință omenească, nu și—a putut stăpîni un strigăt de uimire. Soția mea îi arăta cu mîndrie cocoșii și găinile crescute de ea și care se înmulțiseră peste așteptările noastre.

Fata a împărțășit bucuria mamei ei cu o naivitate care promitea că va fi o gospodină bună.

De la saivan ne—am dus cu șalupa în insula Rechinului, de unde am luat o provizie bogată de pămînt mătăsoș și subțire de la iepurii crescuți de noi. De la insula Rechinului, am luat—o drept la coasta Căminului și abia am început să o zărim, că o salvă de zece lovituri de tun ne—a salutat de bun venit.

Toți am fost bucuroși de primirea băieților, dar Ernest nu s—a putut opri să nu facă observația că loviturile trebuiau să aibă un număr fără soț, căci așa e obiceiul în toată lumea.

Ca să le fac pe plac, I—am pus pe el și pe Rudli să răspundă de la șalupă cu altă salvă de unsprezece lovituri.

După cîteva minute, i—am văzut venind în întîmpinarea noastră pe Frederic și pe Fritz, ca să ne primească la intrarea în golf ca la hotarele domeniului lor. I—am urmat pînă la coastă, unde ei s—au dat jos înaintea noastră, ca să ne ajute.

Cu un strigăt de bucurie, Miss Jeni a pus piciorul pe nisip. Frederic, apropiindu—se de ea, i—a întins mîna ca un cavaler și a condus—o pînă la pridvorul din fața peșterii.

Acolo ne aștepta o nouă surprinză; în mijlocul pridvorului era așezată o masă, încărcată cu tot felul de fructe care creșteau pe la noi: ananas, smochine, merișoare, portocale se ridicau în piramide parfumate pe frunze late, sau în tigve. Toate vasele pe care le fabricaserăm noi, cupe de cocos, ouă de struț pe picior, castronașe de porțelan pictat, toate erau pline cu hidromel, cu vin de Canare, cu lapte proaspăt, în timp ce o farfurie mare cu pești și o curcă împănată alcătuiau partea cea mai bună a prînzului; în sfîrșit, deasupra mesei se legănau două ghirlande de flori și de frunze, de care atîrna un medalion pe care era scris cu litere mari, roșii: „*Trăiască domnișoara Jeni Montrose!*” Era o adevărată sărbătoare, o primire făcută cu toată cinstea pe care o puteam face cu mijloacele noastre. Miss Jeni s—a așezat la masă între mine și soția mea, apoi s—a așezat Ernest și Rudli, dar cei doi artileriști n—au vrut să se așeze. Cu șervetul sub braț, ne—au servit, dîndu—și silința să nu lipsească nimănui nimic, pentru ca farmecul ospățului să fie deplin. S—au ținut toasturile cele mai poetice și mai duioase pentru fericirea și norocul domnișoarei Jeni.

De la masă ne—am dus în peșteră, unde băieții pregătiseră pentru noua tovarășă un colțisor alături de

al mamei. Miss Jeni nu se mai sătura privind bogățiile noastre; se mira cum am putut face atâtea lucruri numai cu brațele noastre. Am dus—o în grădina de legume — mîndria bunei noastre gospodine; i—am arătat livada, nu a rămas nici un colțisor pe care să nu—l vadă. După cîteva zile de odihnă, ne—am dus la Cuibul Șoimilor. Castelul din copac cam simțea nevoie de reparație, așa că am muncit vreo săptămînă pînă să—l reparăm. .

Ne—am adunat apoi recolta de orez și celelalte, căci începuseră să se arate semne de iarnă. Jeni lucra alături de noi cu atîta pricepere și voie bună, că ne—a fost un ajutor neprețuit. Eram gata cu totul atunci cînd ploile ne—au făcut să închidem ușa pentru cîteva luni de zile.

De zece ani ar fi trebuit să ne obișnuim cu ploile acelea teribile, dar în fiecare an le vedeam venind cu aceeași adîncă tristețe amestecată cu frică. Marea zbuciumată pînă în abisuri, vîntul, tunetul, fulgerele care se încrucișau cu un zgomot cumplit, toate ne înspăimîntau ca în fața unei zguduituri din temelii a întregii naturi.

Pentru iarnă aveam de făcut o mulțime de lucruri la care tovarășa cea nouă ne—a ajutat cu o îndemînare și o răbdare cu adevărat femeiască. Ea ne—a învățat să facem împletituri de paie, de papură, de trestii, cu care am făcut covoare, perdele și multe altele. Ne—am făcut apoi pălării ușoare de vară, coșuri frumoase și tolbe de vînat.

Elisabeta era încîntată de creșterea bună pe care o avusese fiica ei; avea destule cunoștințe ca să vorbească de știință cu Ernest, și destulă dibăcie ca să—i pună pe ceilalți băieți la lucru ca să nu se lase mai prejos ca ea.

Punea atîta voie bună și plăcere la orice treabă, că nici o iarnă n—a trecut în mai bună înțelegere și veselie ca aceea. Toți o iubeam din inimă pe Jeni; pentru noi era al cincilea copil, pentru băieți o soră bună.

Către sfîrșitul iernii, vîntul își pierduse puterea; printre nori se arăta ici—colo cîte un petec de cer albastru; porumbeii ieșiseră din porumbar și, în cele din urmă, am deschis și noi ușa peșterii și am ieșit din închisoarea în care fuseserăm pedepsiți să stăm trei luni.

Cele dintîi griji ne—au fost să reparăm ceea ce stricaseră ploile, atît pe lîngă peșteră, cît și în grădină și în livadă.

După aceea ne—am gîndit la acareturile mai depărtate. Frederic și Rudli au plecat în caiac să vadă mai întîi dacă nu cumva era vreo stricăciune la cetățuia din insula Rechinului.

Încă de cînd am clădit—o, ne învoiserăm să ne dam anumite semnale, ca să facem legătură cu Căminul—din—stîncă. Un steag ridicat în aer însemna că totul mergea bine în insulă; două lovituri de tun trase una după alta însemnau că se zărește ceva pe mare.

Băieții, după ce au inspectat cetățuia pe dinăuntru și au văzut că nu avea nici o stricăciune însemnată, au început să se uite peste ocean să vadă dacă nu se zărește nimic în zarea depărtată. Pe țărm au văzut destui copaci răsturnați; dar nici balenă, nici alt animal nu era adus de valuri.

Ca să vadă dacă tunurile erau și ele în bună stare, au tras din glumă cîteva lovituri, stricînd chiar mai mult praf decît îngăduia economia noastră.

Dar, mare le—a fost mirarea cînd după două—trei minute au auzit trei lovituri de tun care le răspundeau din depărtare! Nu se puteau înșela, căci înainte de a auzi loviturile zăriseră o lumină ușoară spre apus. În clipa aceea, cei doi frați s—au apucat de mîini cu o bucurie amestecată cu îndoială și speranță. Amîndoi ziceau cu vocea mișcată: „Oameni! Oameni!”

Îndată au sărit în caiac și au plecat să ne aducă vestea cea mare. Niciodată nu a plutit caiacul lui Frederic mai ușor și mai repede pe apă. Noi auzeam bubuiturile tunurilor și, neștiind ce însemnau, am alergat toți la țărm tocmai cînd se apropiau și cei doi marinari.

„Ei, ce este?” i—am întrebat eu, îndată ce i—am zărit.

Erau așa de mișcați, că abia au putut rosti: „Tată! Tată!”, și au căzut în brațele noastre: „Nu ați auzit nimic?”

„Nu, nimic, decît loviturile voastre de tun pe care le—ați tras cu o risipă neobișnuită”.

„N—ati auzit trei bubuituri de tun din depărtare?”

„Nu”

„Ei bine, noi le—am auzit!” „O fi fost ecoul”, a zis Ernest.

„Nu, domnule învățat”, i—a răspuns atunci Rudli supărat, „am încercat noi să deslușim ecoul, dar astea erau bubuituri de tun și suntem siguri ca acum trece un vas prin dreptul nostru”.

Era ceva așa de hotărât în tonul lui Rudli, că mi—a fost cu neputință să nu cred că avea dreptate. Descoperirea unei corăbii era un lucru important în istoria vieții noastre, și doream din toată inima să vină odată ziua când să se facă iarăși legătura între noi și oameni, legătură care fusese ruptă de atîția ani, dar trebuia să fim atenți față de o întîmplare cu urmări destul de însemnate.

„Dacă într—adevăr o fi o corabie pe coasta noastră”, le—am zis eu, „cine știe că în ea sunt europeni și nu sunt pirați? Cine știe dacă trebuie să ne bucurăm, sau să ne întristăm de trecerea ei, și dacă în loc să—i facem o primire prietenească nu vom fi nevoiți să intrăm în luptă, ca să ne apărăm bunurile?!”

Aceste gînduri au micșorat bucuria nebună și nesocotită cu care Frederic și fratele lui ne—au adus vestea aceea. Am hotărât să așteptăm pregătiți apropierea corăbiei; să găsim un mijloc de apărare și să pregătim un serviciu de siguranță.

Ne—am sfătuit, băieții și cu mine, să veghem noaptea cu rîndul în pridvorul peșterii, ca să nu fim luați prin surprindere. Dimineața, furtuna și ploaia au fost neobișnuit de furioase și au ținut două zile și două nopți, în care nu am văzut nici un semn de apropiere a vasului, la care ne era mereu gîndul.

A treia zi a ieșit soarele. Frederic și Rudli, nerăbdători, au vrut să se ducă iarăși la insula Rechinului să dea un semnal. Am luat șalupa și m—am dus și eu cu ei. Soția, Jeni, Ernest și Fritz au rămas în peșteră.

Sosind la cetățuie, am ridicat steagul, ca să știe ai noștri că am ajuns cu bine; Rudli, care nu avea răbdare deloc, s—a pus să încerce unul din tunuri; a tras două lovituri, apoi am așteptat... Dar abia s—au împrăștiat cele din urmă tremurături ale descărcăturilor noastre de—a lungul stîncilor, că am și auzit foarte bine o bubuitură mai puternică răsunînd dinspre capul Speranței—pierdute. După aceea încă alte șase la rînd.

Rudli nu mai putea de bucurie: „Oameni! Oameni!” striga întruna, sărind în jurul nostru: „Oameni, tată! Acum ești sigur?”

Înflăcărarea lui m—a zăpăcit și pe mine și am ridicat în sus amîndouă steagurile, ca un semnal mai ușor de văzut din depărtare.

Ne—am întors la ai noștri, care ne așteptau pe mal. Ei nu auziseră cele șase bubuituri, dar văzuseră filfîind în aer cele două steaguri ale noastre și se așteptau la noutăți.

„Ei sunt europeni? Englezi? E un vas de comerț?”

La atîta grabă, noi aveam tare puțin de răspuns; tot ce Le—am putut spune era că pe lîngă coasta noastră se zărea o corabie. Băieții nu se prea armonizau cu gîndurile triste pe care Le tot puneam eu înainte. Sosirea unui vas nu putea fi, după ei, decît o întîmplare fericită, și Jeni mai ales, cu închipuirea ei copilărească, ne—a asigurat că era tatăl ei, care venea să o caute și pe care Dumnezeu îl îndreptase în locul acela. Încredințarea ei mă înduioșa, mă făcea să zîmbesc, dar eu nu puteam spera așa de mult.

Am dat ordin să se pună totul în ordine și în siguranță în peșteră; băieții cei mai tineri, soția și Jeni au plecat la Cuibul Șoimilor cu vitele, iar eu cu Frederic ne—am urcat în copac, ca să supraveghem corabia.

Era ceva trist și înduioșător în despărțirea aceasta; Elisabeta chiar a plîns în timp ce ne îmbrățișa și ne—a rugat mult să fim atenți.

Era aproape de amiază cînd am plecat. Am mers pe lîngă țarm fără să descoperim nimic; valurile care se ridicau în depărtare ne—au înșelat de multe ori și le—am luat drept ceea ce doream să vedem; dar era îndeajuns o rafală mai puternică a vîntului ca să prefacă în spumă corabia imaginată.

Eram însă așa de siguri de cele șapte lovituri de tun pe care le auziserăm dimineața, că nu ne—am pierdut curajul; ne—am urmat mai departe drumul pe lîngă coastă, cînd cotind după un cap de stîncă, am văzut un vapor european oprit în loc, avînd alături o șalupă. Era cu steag englezesc.

Ce—am simțit în momentul acela nu se poate spune. Am ridicat amîndoi mîinile și ochii către cer. În mișcarea aceasta simplă era toată recunoștința și credința pe care le îndreptam către Dumnezeu. Frederic era gata să se arunce în apă și să se ducă înot, doar va ajunge mai repede; eu l—am oprit, căci tot îmi era teamă să nu fie pirați care să fi pus pe vasul lor un steag englezesc, ca să ne atragă în cursă.

Am rămas în înfundătura din care descoperisem vasul; mă gîndeam că cel mai bine era să facem cunoștință din depărtare și să ne apropiem numai cînd vom avea încredere în ei.

De la noi se vedea foarte bine tot ce se petrecea pe vas. Pe mal ridicaseră două corturi; mese încărcate cu fructe; bucăți de friptură, care se frigeau în fața unor focuri bune, oameni care mișunau prin toate părțile dădeau impresia unei tabere bine organizate. Pe puntea vasului erau două santinele care, văzîndu—ne, au dat de știre căpitanului. Acesta a ieșit repede pe punte și a început să ne privească cu ochiul.

„Sunt europeni, judecînd după înfățișarea căpitanului; uite, tată, dacă ar fi sălbatici ar fi arămii”.

Avea dreptate, dar tot nu eram sigur. Am rămas tot pe loc, învîrtind în toate felurile șalupa cum știam noi mai frumos; apoi am început să cîntăm un cîntec din țara noastră și, cînd am terminat, am strigat cît am putut de tare prin tubul de trestie aceste trei cuvinte englezești:

„Englezii, oameni buni”. Nu am primit nici un răspuns.

Cîntecul, mișcările caiacului și mai ales îmbrăcămintea noastră i—au făcut să ne ia drept sălbatici, și căpitanul ne—a făcut semn să ne ducem acolo, arătînd—ne cuțite, foarfeci, lucruri de sticlă, mărgelile și alte lucruri grosolane de care sălbaticii din lumea nouă sunt de obicei foarte bucuroși. Disprețul acesta ne—a făcut să rîdem, dar tot nu am înaintat; înțelesesem că noii veniți aveau gînduri bune, și voiam să ne prezentăm mai cu cinste. Le—am mai strigat o dată „englezi”, ca să—i facem să înțeleagă că i—am recunoscut și am plecat vîslind cît puteam de repede. Bucuria pe care o simțeam ne—a dat noi puteri, căci înțelegeam că a doua zi urma să începem altă viață și că limitele vieții noastre aveau să se extindă de două ori mai mult din clipa în care legăturile noastre cu oamenii vor reîncepe din nou.

Am oprit în dreptul Cuibului Șoimilor; ai noștri ne așteptau toți pe mal, nerăbdători să afle ce era.

Toți au găsit că am făcut bine că nu ne—am dus la vas, afară de Jeni, care în încredințarea că acolo e tatăl ei era furioasă pe răbdarea noastră. Soția mea era mulțumită, mai ales pentru că nu ne—am arătat în fața unor străini într—un vas așa de sărăcăcios cum era caiacul lui Frederic.

„Ar fi însemnat să le faceți o idee prea slabă de priceperea noastră dacă v—ați fi arătat așa! Să luați vasul cel mai frumos și să vă duceți în întîmpinarea lor, ca să nu creadă căpitanul englez că are de—a face cu niște naufragiați păcătoși”.

Mîndria ei m—a făcut să zîmbesc; am hotărît totuși ca a doua zi dimineața toată lumea, în haine de sărbătoare, să urce în șalupă și să meargă la corabia englezească.

Eram în ajunul unor întîmplări prea însemnate ca să nu facem fiecare tot felul de planuri, care mai de care mai ciudate și mai îndrăznețe. Eu, mai cumpătat ca toți ceilalți, mă gîndeam mult la urmările ce aveau să vină. Eu nu m—aș fi despărțit fără părere de rău de viața mea simplă de țară, de acareturile pe care le făcusem și de atîtea așezăminte care îmi erau dragi, pentru că mă costaseră multe eforturi; soția mea de asemenea n—ar mai fi plecat într—o călătorie lungă pe mare decît cu multă muncă de lămurire; dar orice plan am fi făcut, nu era decît un vis, pînă nu știam gîndurile celor de pe vasul englezesc și ajutoarele pe care ni le puteau da.

Am muncit o zi pînă să facem șalupa frumoasă și să o încărcăm cu diferite daruri pentru căpitan; ne gîndeam că era o datorie de onoare să—i dovedim că cei pe care îi luase drept sălbatici erau oameni care nu ajunseseră chiar de tot străini de civilizație.

La răsăritul soarelui am plecat; vremea era minunată; pluteam cu pînzele desfăcute, și Frederic în caiacul lui mergea înainte ca pilot. Soția mea și Jeni erau îmbrăcate în haine marinărești; Ernest, Rudli și Fritz făceau serviciul pe vas; eu eram la cîrmă. Avuseserăm grijă să ne încărcăm tunurile și puștile și, pentru orice eventualitate, puseseerăm pe puntea din spate toate armele de atac și de apărare de care crezuserăm că vom avea nevoie: securi, săbii, lănci, etc. Deși ne bazam pe intențiile bune ale englezilor, tot eram pregătiți ca la nevoie să ne vindem scump viețile.

Cînd am ajuns destul de aproape de corabie ca s—o putem vedea bine, toți ai mei au rămas muți de bucurie și de nerăbdare

„Ridicați steagul englez!” le—am strigat eu hotărît. Și, un șteag la fel cu cel de pe corabie filfia în fața șalupei noastre. Dacă pe noi ne—a cuprins un sentiment neobișnuit în timp ce ne apropiam de un vas european, englezii nu au fost nici ei mai puțin mirați ca noi văzînd un vas așa de sprinten venind spre ei cu pînzele desfăcute.

De—ar fi fost pirați, ne—ar fi atacat în clipa aceea de tulburare. Dar strigătele de bucurie și de încredere au luat imediat locul tuturor îndoielilor; salve de tunuri au fost trase și dintr—o parte și din cealaltă. Eu m—am urcat lîngă Frederic și ne—am apropiat de corabia englezească, ca să dăm *salutul de onoare* căpitanului.

Căpitanul ne—a primit deschis și prietenește cum știu marinarii; ne—a poftit în cabina lui, unde un pahar de vin a întărit legătura care se făcuse între noi.

I—am povestit pe scurt istoria naufragiului nostru și viața pe care am dus—o zece ani pe coasta aceasta. I—am vorbit de Jeni și l—am întrebat dacă nu a auzit cumva vorbindu—se de maiorul Montrose. Căpitanul nu numai că—l cunoștea, dar era și dator să facă cercetări prin părțile acestea, unde

cu trei ani în urmă pierise corabia Dorcas în care călătorea fiica maiorului Montrose.

Așa stînd lucrurile, era foarte nerăbdător s—o vadă pe fată și s—o încurajeze prin veștile bune pe care i le aducea.

Ne—a povestit că o furtună de patru zile îl aruncase în afară de linia pe care o urma cu corabia pentru Sidney și Noua Zeelandă, și l—a obligat să facă un popas pe coasta noastră, unde își reînnoise provizia de lemne și apă.

„... Atunci am auzit cele două lovituri de tun, la care am răspuns. A treia zi, alte lovituri ne—au dovedit că nu eram singuri pe coastă și ne—am hotărît să așteptăm ca întîmplarea să ne pună în legătură cu cei despre care bănuiam că sunt tot tovarăși de nenorocire cu noi. Dar, după cît se vede, am găsit mai mult decît ne așteptam; am găsit o colonie organizată, a cărei tovarășie v—o cer în numele Angliei”.

Ultimele cuvinte ne—au făcut să rîdem cu poftă și am strîns prietenește mîna pe care ne—o întindea căpitanul Littleton.

În timpul acesta, restul familiei ne aștepta la o mică depărtare, în șalupă; ne—am despărțit de căpitan care, urcîndu—se în șalupa corăbiei, a ajuns odată cu noi la ai noștri. L—am primit cu toată bucuria și prietenia; Jeni sărea în sus de bucurie la vederea unui compatriot, ba încă a unui om care îi putea vorbi de tatăl ei.

Căpitanul adusese cu el o familie de englezi, pe care oboseala drumului pe ocean o îmbolnăvisese; era familia domnului Wolston, mecanic renumit; se compunea din patru persoane: tata, mama și două fete.

Soția mea i—a poftit din toată inima să coboare la noi, promițîndu—le că vor găsi în căminul nostru tot ce le va trebui. Invitația a fost primită; ne—am despărțit de căpitan, care nu voia pentru nimic în lume să doarmă o noapte departe de vasul lui, dar am luat cu noi familia Wolston.

E ușor de imaginat mirarea de care au fost cuprinși oaspeții noștri văzîndu—ne gospodăria. Le—am arătat cu mîndrie Căminul—din—stîncă și bolta de sare; copacul uriaș de la Cuibul Șoimilor, saivanul și toate minunățiile de pe proprietățile noastre; seara, o masă ușoară, însuflețită de cea mai curată veselie, a adunat pe cele două familii în pridvor, pe cînd soția mea avea grijă să pregătească înăuntru așternuturile pentru noii musafiri.

A doua zi dimineată, domnul Wolston, întinzîndu—mi mîna, mi—a zis: „Domnule Starck, nu știu cum mi—aș putea exprima toată uimirea pe care mi—o stîrnesc minunile pe care le—ați făcut aici. Mîna lui Dumnezeu a fost cu dumneavoastră. Ei îi datorați fericirea de care vă bucurați departe de lume, singuri cu copiii dumneavoastră în mijlocul atîtor bogății ale naturii. Eu am părăsit Anglia ca să—mi caut norocul în altă parte; unde l—aș putea găsi mai bine decît aici? Dacă primești, m—aș socoti omul cel mai fericit să mă așez într—un colț din proprietățile dumitale”.

Eu nu doream nimic mai mult pe lume; m—am grăbit să—i răspund și să—l asigur că în loc de un colț, cum cerea el, eram gata să—i dau jumătate din domeniul peste care eram stăpîn.

„Dumnezeu a răspîndit aici toate bunătățile Lui din belșug, așa că două familii vor putea să se împărtășească ușor din risipa Lui”.

Ne—am dus fiecare să spunem vestea cea bună la ai noștri; toată dimineata nu am fost în stare să facem nimic, decît să ne bucurăm și să facem planuri.

Dar mintea mea se frămînta și cu gînduri mai apăsătoare: Vasul care se oprise la coasta noastră era cel dintîi după zece ani de așteptare; puteau să mai treacă tot atîția pînă să se mai arate altul; trebuia deci să tragem toate foloasele posibile din întîmplarea aceasta neașteptată. Cu alte cuvinte, mă întrebam dacă trebuie să—l lăsăm pe căpitanul Littleton să părăsească meleagurile noastre, mulțumindu—ne doar să—i urăm călătorie plăcută?

Aceste lucruri priveau interesele cele mai scumpe ale familiei mele. Soția mea nu voia să se mai întoarcă în Europa; eu eram de asemenea prea legat de viața pe care o duceam, și apoi noi îmbătrîniserăm amîndoi, așa că nu mai aveam altă ambiție decît să trăim în liniște și odihnă. Dar copiii noștri? Ei erau tineri, viața lor abia începea, și eu nu aveam dreptul să—i lipsesc de foloasele civilizației și de legăturile cu oamenii. Pe de altă parte, Jeni, de cînd aflase că tatăl ei era în Anglia, nu—și mai ascundea dorința de a se întoarce în patrie; îmi părea rău de ea, căci era foarte drăgălașă, dar nu puteam s—o opresc.

M—am gîndit să adun toți copiii și să aflu de la ei ce doream. Le—am vorbit de Europa cea civilizată, de foloasele de tot felul pe care le dă societatea oamenilor care fac parte din ea și i—am întrebat dacă ar vrea să plece cu căpitanul Littleton, sau să rămînă să trăiască pentru totdeauna pe coasta aceasta.

Rudli și Ernest mi—au spus că ei ar vrea mai degrabă să rămînă; Ernest, învățatul, nu avea nevoie de

lume ca să—și satisfacă dorințele de studiu; iar Rudli, vînătorul, s—a gîndit că moșia de la Cuibul Șoimilor era destul de întinsă pentru nevoile lui.

Frederic, la început, n—a răspuns nimic; dar după cum s—a înroșit, am înțeles că ar fi fost mai bucuros să plece. L—am îndemnat să spună drept; atunci mi—a mărturisit că avea o dorință mare să revadă Europa. Fritz mi—a spus fără ezitare că el vrea să—l însoțească pe fratele lui mai mare.

Cît despre miss Jeni, era de prisos s—o mai întreb; de trei zile nu visa decît Anglia.

Astfel, familia bietului Starck avea să fie despărțită; doi dintre băieți urmau să ne părăsească, și speranța revederii era foarte slabă. Buna Elisabeta s—a supus acestei nevoi dureroase; era mamă și trebuia să se sacrifice pentru băieții ei...

Domnul Wolston de asemenea își destrăma familia: nu ținea cu el decît pe una dintre fete, iar cealaltă trebuia să—și urmeze călătoria în Noua Zeelandă.

Toate aranjamentele acestea au fost dureroase; dar, cînd s—au sfîrșit, i le—am comunicat căpitanului, care a primit bucuros să—i îmbarce pe cei trei călători ai noștri.

„Las trei persoane”, zicea el, „și iau în ioc tot trei, așa că vasul rămîne în aceleași condiții”.

„Unicornul” a mai stat opt zile pe loc; noi nu ne—am ocupat decît de darurile pe care trebuia să le dăm copiilor drept avere în Europa. Toate lucrurile de mare preț pe care le adunaserăm: perle, fildeș, mirodenii, blănuri și produse rare, toate au fost împachetate și încărcate pe vapor, căruia i—am dat și provizii proaspete de carne, fructe, etc.

În ajunul plecării, stînd de vorbă cu băieții mei pentru ultima dată, după ce le—am dat toate sfaturile pentru a le deschide ochii asupra tuturor pericolelor de care trebuiau să se păzească în viață, i—am dat lui Frederic caietul în care se aflau însemnările despre naufragiul și așezarea noastră pe coastele acestea pustii.

L—am rugat să le publice imediat ce va putea. Aceasta nu pentru mîndria de autor, ci cu dorința și speranța de a fi folositor copiilor prin lecțiile de muncă, de credință, de curaj și de răbdare de care a dat exemplu timp de zece ani o familie creștină supusă bunului plac al sorții.

Fie ca, într—o zi, o inimă de tată să găsească izvor de încurajare în tăria cu care am răbdut noi atîtea suferințe! Fie ca mai ales tinerii să vadă în istoria muncii și a îndeletnicirilor noastre cît preț pot avea într—o zi cunoștințele de tot felul, chiar prinse la întîmplare, pentru cel care le are și care nu s—a lăsat înșelat de întrebarea pe care și—o pun adesea leneșii: „*La ce—mi poate folosi asta?*”

Nu am scris însemnările acestea ca un om învățat, și poate că unele lucruri dintre cele spuse de mine nu se potrivesc cu ultimele descoperiri, pentru că în singurătatea noastră nu ne bazam decît pe noi înșine.

Nici unii, nici alții nu am închis ochii aproape deloc în ultima noapte.

În zorii zilei, tunul vasului vestea ordinul de adunare pe punte. Am condus băieții la mal; acolo le—am dat binecuvîntarea din urmă și ne—am luat rămas bun. S—au urcat pe vapor... ancora s—a ridicat... steagul s—a înălțat pe vîrfurile catargului mare și... o rafală de vînt ne—a despărțit de copiii noștri!...

Nu încerc să descriu durerea mamei; era durerea cea mai adîncă, cea care nu are cuvînte. A rămas și a plîns pe mal, pînă cînd nu s—a mai văzut vasul care îi ducea copiii departe de ea. Ernest și Rudli plîngeau și ei văzînd cum se depărta corabia. Eu, înăbușindu—mi în inimă durerea care mă sfîșia și, arătînd o tărie pe care nu o aveam, am luat—o de braț pe mama care nu mai avea putere și ne—am întors la casa noastră, care ni s—a părut pustie și tristă.

Am scris aceste pagini care vor fi luate de barca căpitanului rămasă în urmă pentru cîteva mici aranjamente. Băieții mei vor primi și aceste rînduri, în care pun cele din urmă binecuvîntări.

Dumnezeu cu ei și cu noi!

Adio Europa! Adio Elveție iubită, pe care n—o să te mai revăd niciodată! Să dea Dumnezeu ca fiii tăi să fie totdeauna fericiți, credincioși și liberi!